A-71

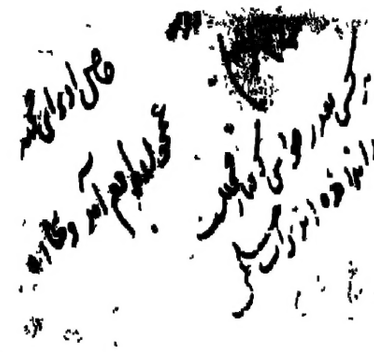

(1)

سپاس و ستایش [illegible] خدای را که ایوان بی ستون از آرایش حکمت اوست و فرش بی کران زمین در میان [illegible]
ماشیه [illegible] بواسطه ارکان عناصر چندین انواع مرکبات و اجسام هستند و در گرداب مد و جزر گرداننده
[illegible] و ذکر حمل کواکب گوکب بند و دلایل آثار سعادت بشارت چنانکه کلام المجید بران ناطق است
[illegible] والوف صلوات نامیات و صنوف تحیات زاکیات بر روضه مطهر و مضجع منور
مخصوص [illegible] و صورت مرکز محیط المسیر و صبح دولت نور هدی [illegible] و فرش تربه سجده [illegible]
[illegible] و بر آل و اولاد و اصحاب او که نجوم آسمان هدایت و شموع انجمن کفایت اند ما دام [illegible]
اما بعد چنین گوید حقیر فقیر الجانی عبد القادر بن حسن رویانی ارشده الله الی الحقایق [illegible] که متقرر و مبرهن
است که بسیار علوم عالیه شریفه نظر بتسخیر منافع و کثرت فواید و انواع احتیاج بدو علمی که فارق ضلالت
و هدایت و سعادت و شقاوت باشد علم [illegible] چه علم نجوم نتواند بود و زیج
و چه که منهاج اصول مطالب اعمال نجومیه و آن بار تصاعد کواکب و سیارات بیان است که حصول این موقوف
بر حصول [illegible] کمال است تحقیق می باید و چون [illegible] ایام و دهور
شهور و اعوام عالم ظهور می پذیرد لاجرم هر کسی را از آن حظ و نصیب نباشد لهذا هر کرا دغدغه زیج نوشتن و نامه
کهن در نوشتن باشد باصول [illegible] از [illegible] چنانکه هر یکی از مولانا [illegible] الدین [illegible]
و مولانا غیاث الدین جمشید کاشانی و مولانا حسین [illegible] مولانا [illegible] شیرازی و مولانا علیشاه خوارزمی
باصول رصد خانی زیج نوشته اند و [illegible] مرتبه آن را عدد کرده [illegible] تعالی سخن اوست هر چه شان گوشید
زیج [illegible] و بودن صاحبقران آرد و [illegible] سید رکن الدین آملی باصول رصد سلطانی زیج نوشته و در [illegible]
[illegible] نموده که تاریخ خطاییان که مشتمل بر اعمال است طریق تسهیل جدولی نهاده که بیک دقیقه
[illegible] معلوم توان کرد و حال آنکه عمده این تاریخ دور رابع است و آن از آن کتب غلط است و شهور
[illegible] کیفیت اعمال را اصلا پیرامن او نگشته و ثانی جدول جامع الاصول است که جهت تقویم اوساط کواکب سیاره

است

و حال آنکه چون سیصد سال از زیج بر دارند و زیج سلطانی بر دارند خالی از نقصان و تفاوت نیست چنانکه [illegible] اینها مانند

[illegible] و اقتضای آن است و حضرت آن شاه [illegible] که حاصل [illegible] و خلاصه زمان زندگانی جهان توانند بود و حرف [illegible]

که [illegible] در کار و معروف علامت [illegible] تا مدار [illegible] و [illegible] و [illegible]

طلب [illegible] که بعضی از آن حضرت [illegible] و مکان [illegible] و مستعد [illegible] و طرق [illegible] شریف و بعضی

از این علم لطیف بحسب [illegible] و استعداد [illegible] و حیطه تحصیل در آورده و اکثر [illegible] زیج

[illegible] و [illegible] بکذراند و [illegible] بوده و [illegible] زیج [illegible] سلطانی [illegible]

[illegible] که [illegible] موازی [illegible] فصلی از تصنیف [illegible] فصلی [illegible]

اعمال تاریخ [illegible] که از زیج سلطانی بر دارند و با قواعد و [illegible] که تسهیل عمل [illegible] کنند [illegible]

را [illegible] که [illegible] آن زیج بود و مطابق اعمالی که چون عمل کنند [illegible] یکی باشد [illegible] را اعمال کرده و [illegible]

این تاریخ بود [illegible] و [illegible] و در جدول [illegible] که [illegible] و [illegible]

و این علم [illegible] از آن جا عمل توان کرد [illegible] چون موازنه [illegible] تاریخ اصل [illegible] و [illegible] سلطانی

[illegible] است و [illegible] از [illegible] تاریخی و معرفت [illegible] و [illegible] سال [illegible] و [illegible] سال عمل کرده و [illegible]

و او [illegible] که [illegible] را [illegible] که [illegible] کواکب بر دارند و با تاریخ اصل موازنه کنند [illegible]

و [illegible] و [illegible] و [illegible] کرده که اگر [illegible] امتحان [illegible] از زیج سلطانی

و [illegible] و با فصلی [illegible] معلوم گردد [illegible] زحمت کشیده است زیرا که [illegible]

با جدولی را مطالعه کرده [illegible] باید [illegible] گردد [illegible] کدام باشد و عنوان [illegible]

این صحیفه گرامی [illegible] و مطرز [illegible] مملکت و [illegible] عدالت [illegible]

الضعفاء والمساکین [illegible] المستعدین [illegible] المخصوص [illegible] الواثق [illegible]

[illegible] تعالی ظلال عاطفته و احسانه علی اهل الاسلام و [illegible] سلطنته و [illegible] الانام

الی یوم [illegible] پادشاهی که [illegible] افواج [illegible] از [illegible] اسلام

دور گردد و [illegible] بر [illegible] تا [illegible] ظلم [illegible] گردد [illegible]

چنین امید میدارد که مکرر شود و کرده شد تا یادگاری نام او در اطراف عالم مشهور باشد و طالبان محظوظ و بهره‌مند
گردند ایزد سبحانه و تعالی سایه سلطنت و کامرانی و ظل مرحمت و جهانبانی حضرت صاحب قرانی را بر کافهٔ اهل عالم
مبسوط و مخلد گرداناد — فلک تابع امر و رای تو باد جهان در پناه لوای تو باد و متوقع از ارباب زیج و اصحاب
و ناظران این سطور آنکه اگر سهو قلمی یا طغیان قلمی که لازمهٔ انسانیست اطلاع یابند بفضل کرم اصلاح نمایند و بر دقایق
آن منت گذارند و این زیج را ملخص میرزائی نام نهاده اند و وضع اساس این بر چهار مقاله لایق افتاده مقالهٔ اول
در معرفت تواریخ و این مشتمل بر مقدمه و دو باب مقدمه در بیان سال و ماه و روز و معرفت تواریخ
که در میان روزگار بکار میدارند چون از اجرام سماوی ظاهرتر آفتابست و ماه گردش سال بر دور آفتاب نهاده
اند بعضی از هنگام مفارقت او از نقطه چون اول حمل مثلا تا بوقت معاودت بهمان نقطه یکسال گرفته اند و آن
سیصد و شصت و پنج روز است و ربعی الاکثری و گردش ماه بر دور قمر نهاده اند بعضی از هنگام مفارقت او
از وضع معین با آفتاب چون اجتماع یا هلال تا بوقت معاودت او بهمان وضع یکماه گرفته اند چون دوازده
دوره ماه قریب بود بیکدوره آفتاب بعضی دوازده دوره ماه را یکسال اعتبار کرده اند و این را سال
قمری خوانند و آن دیگر را شمسی و این سیصد و پنجاه و چهار روز است و سدس و خمس شبانروز که هشت ساعت و چهل
و هشت دقیقه است و چون یکدوره ماه نزدیک بمدت مکث آفتاب در یک برج بود بعضی مدت مکث آفتاب را
در یک برج یکماه گرفته اند و این را ماه شمسی خوانند و آن دیگر را قمری پس هر یک از سال و ماه شمسی باشد و قمری
و روز عبارتست از مدت ظهور آفتاب فوق الارض و شب مدت خفای اوست تحت الارض و مجموع
هر دو مدت را شبانروز گویند و گاه باشد که روز ذکر کنند و مراد ایشان شبانروز باشد
و بنزدیک اهل شرع روز از بر آمدن طلوع صبح است تا غروب آفتاب و در ابتداء شبانروز خلاف کرده
اند و بنزدیک اهل اسلام و جماعتی که اول ماههای ایشان مبنی بر رویت هلالست مبداء روز از زمان غروب
آفتابست زیرا که تا آفتاب فرو نشود ماه را نتوان دیدن پس نزدیک ایشان شب مقدم باشد بر روز
و بنزدیک اهل روم و فرس و جماعتی که ماههای ایشان مبنی بر حسابست مبداء شبانروز از زمان
طلوع آفتابست چه ماههای ایشان مقید برویت نیست پس روز بنزدیک ایشان مقدم باشد بر شب

وبین

وبعضی مردم اصطلاح شبانه روز در افق چیزی دیگر باشد و به نزدیک هند و بعضی اهل خطا ابتدای شبانه روز ... نیم شب
است وجهت آن آنست که مبدأ صعود آفتاب گردش مطلوع دارد و نزد محاسبان مبدأ روز از نیم روز
تا نیم روز دیگر است و از کواکب و تقویمات پس بر این تقدیر مقدار شبانه روز بحسب اختلاف آفاق مختلف نشود و متفق
گردد و معدل است با مطالع استوای فلکی که آفتاب بسیر خاصه خود قطع کند. از نیم روز یا نیم شب چون روز معلوم شد شب نیز
به اصطلاح معلوم گردد چه ابتدای روز انتهای شب است و انتهای روز ابتدای شب و هر یکی ازین شب و روز را بحسب
تحکم و چهار قسمت متساوی کنند و هر یکی را ساعتی خوانند و نیز بعضی روز و شب را هر یک دوازده قسمت کنند خواه کوتاه باشد
خواه دراز و این را ساعات معوجه و زمانی خوانند و آن دیگر را مستوی و اجزای این بحسب درازی و کوتاهی روز
و شب گاه کم و گاه افزاید و گاه مساوی ساعات مستوی بود و تاریخ در لغت تعریف وقت بود و در اصطلاح وقت
روزی که ابتدای امور را به حدوث امری شایع چون طوفان و یا زلزله عظیم و امثال اینها از آفات سماوی و علامات ارضی و این امری
شایع را تاریخ خوانند و تعریف تاریخ باو کنند چنانکه تاریخ هجری و تاریخ طوفان و غیره و تاریخ که مشهور و متداول است
درین روزگار تاریخ خطاییان و تاریخ روم و تاریخ عرب و تاریخ قدیم است و تاریخ ملکی و تاریخ یهودان والله اعلم

... در شرح تاریخ خطاییان و معرفت سالها و ماههای ایشان و این مشتمل است بر هفت فصل ...

در اصطلاح تاریخ خطاییان بباید دانست که حکما خطا و ایغور تاریخ خود را دوازده نهاده اند که سالها و ماهها و روز
و ساعتها را حساب کنند و آن چهار دور است و بیان هر یک در محلی که اقتضا کند آورده شود اول دور است
که دوازده نام حیوان نهاده و این است و نام این به دو لغت این است که درین جدول نهاده شد والله اعلم

[illegible]

معلوم بباید کرد که حکما خطا و ایغور شبانه روز را بر دوازده قسمت متساوی کرده و هر یک قسم را چاغ
خوانند و هر چاغی را هشت قسمت برابر کرده اند و هر یکی را از آن که خوانند چنانکه شبانه روزی دوازده چاغ
بود و شش که باشد و بعضی منجمان شبانه روز را بیست و چهار قسمت متساوی کرده اند و هر یکی را ساعتی خوانند
و هر ساعتی را نصف چاغ برابر کرده اند و هر یکی را دقیقه ساعات خوانند ... [illegible]

[illegible]

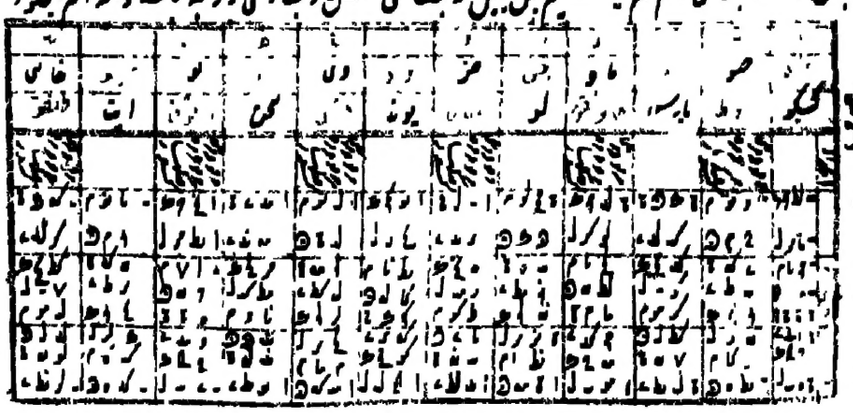

(۴)

فصل دوم در اعداد دور دوم باید دانست که ایل خطا را دوریست که ساطه و روزها بدان بازمی گردد و این دور بر ده میگردد و نام ماههای ایشان اینست که در این جدول نهاده شده و اعداد

گا	پی	سن	تن	ژو	گی	گین	شن	ژم	گوی

چون این دو را با دور دوازده گانه مرکب سازند دوری حاصل آید که بشصت باز رسد و آن را دور ستینی گویند و این جدول در این باب وضع کرده نهاده شده و الله علم بالصواب

جدول معرفه دور ستینی و اسامی آن

گا زه	پی حو	پی یم	تن ماه	ژو من	گی خر	گین ماه	شن وی	ژم بی	گوی تو	گا سو	بی خای
پی زه	تن حو	دو م	گی ماه	گین من	شن ضی	ژم وی	گوی وی	گا سن	بی یو	سن سو	تن خای
دو زه	گی حو	گی م	سن ماه	ژم من	گی خر	گا دو	بی وی	سن تس	تن تو	دو سو	گی خای
گی زه	سن حو	ژم م	گوی ماه	گا من	بی خر	می دو	تا وی	دو سن	گی تو	گی سو	سن خای
ژم زه	گوی حو	گا یم	بی ماه	می من	می خر	دو دو	گی وی	سن تس	ژم تو	گوی سو	گوی خای

و در بیان سال خطاییان و اقسام آن معلوم باید کرد که سالهای ایشان یکی باشد و آن از هنگام مفارقت آفتاب از نقطه تا وقت معاودت او بهمان نقطه و آن برصد قسمت شده و پنج روزست و دو هزار و چهارصد و سی و شش دقیقه که از قاعش بعد از رفع کسرات چندان باشد و چون این را ثالثه در رابعه ضرب کنی صد و بیست و دو ثانیه و ثوالث باشد و همی گویند سال را بدوازده قسمت میکنند و هر یکی را ماهی خوانند محاسبان ایشان سالی را بر بیست و چهار قسمت میکنند و هر یکی را کیهی خوانند پس هر قسمی از اقسام بیست و چهارگانه پانزده روز و سیزده دقیقه و شش ثانیه و دو ثالثه و بیست و چهار رابعه باشد که از خامس عشر بود ... پس هر فصلی از سال شش کیهی باشد و اول سال

ایشان و فنی بود که آفتاب در هفده و هیجده درجه دلو بود و ابتدا شهور از اجتماع بود که نزدیک بدین وقت
بود و سبب اول فصل ما و اسطه فصل ایشان بود و انقلاب ربیع در اواسط فصل ایشان بود و اساس اقسام سال
بلغت ایشان کرد ایام و فکات بود از جهت سهولت اعمال بایام و قابق و ثوانی و ثوالث در جدول وضع کردیم
تا بر محاسبان آسان کرد و نیز اگر در استعمال ایام و قابق هیچ خلل با عمال این تاریخ راه نیابد و اگر
خانکه خواهیم یکی از دیگری استخراج کنیم طریق عمل آنست که چون مقسوم و قابق ایام معلوم باشد از اور
گر مرفوده ده هزار فلک است در یکشبانه روز عرب کنیم حاصل لفکات منزل کرد و و اگر فکات و
رنجه پیوسته است در عرب کنیم همان و قابق و ظواهر و ن ابد دانه اعلم بالصواب جدول اینست

جدول عبادی هر قمی از اقسام سال بروزها و دقایق و ثوانی و ثوالث

فصل	بهار			تابستان			خریف			شتا		
یکم	فروردین	اردیبهشت	خرداد	تیر	مرداد	شهریور	مهر	آبان	آذر	دی	بهمن	اسفندارمذ
روز	۹۱	۹۱	۹۱	۹۱	۹۱	۹۱	۹۰	۹۰	۹۰	۹۰	۹۰	۹۰
ساعت	۱۴	۱۴	۱۴	۱۴	۱۴	۱۴	۱۴	۱۴	۱۴	۱۴	۱۴	۱۴
دقیقه	۳۱	۳۱	۳۱	۳۱	۳۱	۳۱	۳۰	۳۰	۳۰	۳۰	۳۰	۳۰
ثانیه	۲۶	۲۶	۲۶	۲۶	۲۶	۲۶	۲۶	۲۶	۲۶	۲۶	۲۶	۲۶
ثالثه	۱۲	۱۲	۱۲	۱۲	۱۲	۱۲	۱۲	۱۲	۱۲	۱۲	۱۲	۱۲

در اعتبار دوره ها و ساطهای قمریان باید دانست که حکما قمر را ساطهای هفتگانه روزها را بدو قسم
شمرند و این دور ایشان را بجای همه باشد و ساطها را به دور مفید که هر یکی را نامی خواهد چنانکه اول را
دور ناکون خوانند و دوم را خونکون و سیوم را خانون خوانند و این دور کوچک است قمریان را
اما اول دور ناکون آنست که ماه در یکم روز شنبه چهارم ساعت از ماه قدیم بوده است در سنه نهصد و سی از تاریخ یزدجرد
اگر خواهیم که بدانیم که سال چندم است از دور ماه مذکور و ساطهای ناقصه این تاریخ را نقصان کنیم
آنچه ماند اگر کمتر نصف بود همان ناقصه ناکون بود و اگر زیاده از نصف بود نصف از وی نقصان کنند
تا همان ناقصه بود از دور خانکون و اگر زیاده از صد و بیست بود صد و بیست از وی نقصان کنیم باقی سال ناقصه

و از دور خاتون و باقی دور را بهمین قیاس بجوی و باید آورد و اگر خواهند که تقدیر زیاده از این مبلغ
کنند اندازه از افزونیش عالم گیرند و از این مدت تا اول دور شانکون هشتکوره هشت هزار و هشتصد و نود
تمام و این گذشته است که بر یکدیگر نود و نه هزار سال باشد و از خاصیت [illegible] این سال کوی خاتون
است یعنی سال اخر از دور خاتون و چند تا بر یکی انیان بهیچ جا معلوم نشد خاصیتش خواهیم در سال هشتصد
و پنجاه و سعت ناقصه بزه جودی بدانیم که دور چندم است از ادوار ملته ساطعای مذکوره را فلان فلان کرد
باقی ماند جهل و پنج عمر کز هشت بود معلوم شد که سال جهل و پنجم است از دور شانکون پس عجم
مبدا و ابتدای اقسام سال کسی که واقع شود در هر سال اگر خواهند که مبدا سال انیان که عبارت از اول لیخن
معلوم کند باید که بکسال قبل ازان یا بعد ازان معلوم باشد که مبدا لیخن در کدام روز و ساعت بوده است
از دور بستینی از اصل اقسام خواهند و از انبلغت حطای کیجو کوبند و ان در اول دور شانکون مذکور
چندین ایام و دقایق و ثوانی و ثوالث بوده است [illegible] پس عمر خواهیم که مبدا سال دیگر معلوم کنیم بگیرند
که سال مطلوب قبل از سال معلوم است و یا بعد از سال معلوم تفاوت میان سال معلوم و مطلوب گرفته
در پنج روز و چهارده دقیقه و سی و شش ثانیه و پنجاه و سعت ثالثه و سی و شش رابعه که ارقام او انست
[illegible] و از انبلغت امتحان بجوی خواهند ضرب کنند و حاصل را اگر دقایق زیاده برشصت شود یک عدد بر روز
افزایند و اگر روز از سعت کاور کذشت از توطح کنند حاصل باقی اگر سال مطلوب پیش از سال معلوم بود
از سال معلوم نقصان کنند و اگر سال مطلوب بعد از سال معلوم بود بر سال معلوم
باید افزود و انچه زیاده و از نصف بود و شصت از و نقصان باید کرد تا اول لیخن در سال مطلوب حاصل آید مثلا
خواستیم که مبدا سال جهل و پنجم که سوافق هشتصد و نجاه و هفت ناقصه بزه جودی است و این سال لیخن
است و بخطای پنج سل بلغت رکان معلوم کنیم تفاصل میان سال اصل که [illegible] است و این سال معلوم دوم
بود جهل و چهار سال این را در پنج روز و چهارده دقیقه و سی و شش ثانیه و نجاه و سعت ثالثه و سی و شش رابعه
که ارقام ان انست [illegible] و این فضل مدت یکسال بر سیصد و شصت روز ضرب کردیم بر دو [illegible] بعد از
رفع مرفوع چندین [illegible] این را بر اول دور شانکون که بود چندین [illegible] بعد از طرح رابعه حاصل

واز فون تا قصه نهزار و هشتصد و نود
سال تمام گذشته است

با نود و چهار جمع کردیم بیرون آمد نود [illegible] که روز چهل و ششم باشد از دور بیستی به نوروز و دقیقه و چهار و شش

[illegible] ثانیه و سی و [illegible] ثالثه [illegible] و رابع و ثوانی و ثوالث را [illegible] که رقم یکشبانه روز هست ضرب کردیم

بیرون آمد [illegible] که [illegible] پنج مرتبه و بیست و چهار فلک و خمس و سدس فلک باشد [illegible]

و چهل و شش [illegible] شد چهل و هفت و چهل [illegible] دور بیستی کبیسه [illegible] آید

[illegible] روز سه هزار و سیصد و [illegible] و چهار فلک و خمس و سدس فلک که گذشته باشد که رقم اوایل [illegible]

[illegible] چون این را در جدول دور اول منعکس کردیم رسید [illegible] که چهارم و پنجم فصل

رقم مذکور [illegible] که نود و چهار فلک باشد و ثلث و نصف و خمس و سدس فلک [illegible] نشستیم

که مبدء سال کبیسه که بزرگ [illegible] باشد بعد از نود و چهار فلک و نصف و ثلث و خمس و سدس فلک از [illegible]

[illegible] نود و هشت [illegible] قیاس باید کرد و چون مبدء سال معلوم کردیم مبادی هر قسمی از

اقسام بیست و چهارگانه که خواهیم از جدول ایشان بر دارند در هر سال [illegible] تا مبدء او حاصل

و ما آن فصل سال بر سیصد و شصت [illegible] ضرب کرده در جدول که نشستیم که تا چون [illegible] سالهای ناقصه

یزدجردی [illegible] نقصان کنند آنچه باقی ماند بازای سالهای مبسوطه [illegible] از آن جدول بر دارند

و بر سال اصل که اول دور [illegible] است [illegible] تا مبدء او حاصل آید [illegible] در سال مذکوره

[illegible] سال ناقصه یزدجردی کم کردیم باقی ماند چهل و چهار بازای چهل [illegible] جدول [illegible] گرفتیم

[illegible] بازای چهار از سال مبسوطه گرفتیم [illegible] با هم جمع کردیم بیرون آمد [illegible] این را [illegible]

و کسور اول [illegible] است [illegible] جمع کردیم شد [illegible] این اول [illegible] باشد موافق [illegible] اول [illegible]

اینست که در [illegible] مسطور است و اگر خواهیم بدانیم که [illegible] روز که اول [illegible] است موافق کدام روز

از روزهای [illegible] سالهای ناقصه یزدجردی را [illegible] نقصان کنیم و نظر کنیم که در ین مدت چند کبیسه شده است

بر [illegible] باقی افزاییم و [illegible] بروی افزاییم و حاصل را هفت هفت طرح کنیم آنچه کم از هفت [illegible]

ماند [illegible] آن روز باشد [illegible] در سال مذکور سالهای ناقصه یزدجردی را که [illegible] هفتصد و پنجاه و هفت

[illegible] سیزده [illegible] نقصان کردیم باقی ماند چهل و چهار و در ین ما بین معلوم کردیم یازده کبیسه شده است

آن

(6)

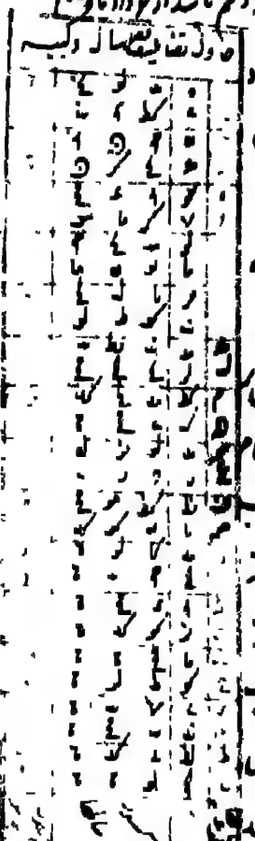

نقصان کند و اگر نتواند شصت روز بر ایام وحشی افزاید و نقصان کند آنچه مانده حمل ارام را تا محاق عزوسط
از روده و سیستی پس مدت یکماه قمری بروی افزاید تا مدخل ماهیگی بعد از دیگری معلوم شود و مادت یکماه قمری تا فضل سال
شمسی بر قمری مدار او ضرب کرده از جمله اول تا یازدهم تا ماسالی را آنجا معلوم کنند و حاصل
آنرا معرفت حصه اقتاب حون ماهین اول ارام ان و وحشی در سال مطلوب از سنه سی مدت یکسال
شمسی که مقتضی روز و پنجاه و دو دقیقه و هشت و شش ثانیه که از خاصیت است
نقصان کنند باقی حصه اقتاب ماهین اول ارام ای مدت یکماه قمری مذکور بروی می
افزایند تا حصه اقتاب در ماهیگی بعد از دیگری معلوم شود و هر حصه که از مدت
یکسال شمسی کران سیصد و شصت و پنج روز و پانزده دقیقه و سی و شش ثانیه و پنجاه و شش
ثالثه است کرا. قام ان است سه و یازده ثانیه زیادت کرده این قدر از و نقصان
کنند باقی حصه اقتاب بود در ماه مطلوب اما حصه فزاید که اصل حصه ماه در سیدار
یکسال معلوم باشد و آن در سال اول از دور ساکون مذکور و مدت دیگر و پنجاه و پنجاه
و شش دقیقه و سی و شش ثانیه برین صورت: پس تفاوت میان این سال
و سال مطلوب گرفته اینها در شصت روز و یکدقیقه و صفر ثانیه و پنجاه و شش ثالثه
که آن حال فضل یکسال شمسی بود بر سیزده دوره قمری ضرب کنند و حاصل را که
مطلوب بعد از سال اول ساکون باشد بر اصل حصه افزایند مجموع اگر زیادت از مدت
دوره حاصله قمری که آن بیست و شصت روز و سی و سه دقیقه و بیست ثانیه است
[illegible] که از حاشیه است نگاهند تا کسر از و نماند و الا محطوط خوانند و اگر سال مطلوب پیش از سال اصل باشد حاصل الدب
بعد از طرح او از اصل حصه نقصان کنند و اگر نتوان نقصان کردن یکدوره حاصله بر اصل حصه افزایند و نقصان
کنند باقی محطوط باشد پس آن محطوط مابین اول ارام ای عوا اول و وحشی نقصان کنند و اگر نتوان مدت دوره حاصله
قمری را بر محطوط افزوده نقصان کنند باقی تسع حصه ماه باشد مابول ارام ای آن سال مطلوب پس از ایام در تحرر
کند تا حصه ماه حاصل شود و بجهت حصه مرمای بعده و روز و چهل و شش دقیقه و سی و یکی ثانیه که از حاشیه

است بر حصه قران آید تا حصه ماهها یکی بعد از دیگری معلوم شود و هر حصه که ایام او از دویست وچهل و شش
روز زیادت باشد دویست وچهل و شش روز از و نقصان کند باقی حصه قران باشد و مادت و در خاصه
ماه فصل سال شمسی بر سیزده دوره خاصه قران و تمیز سیزده خاصه قران را در اعداد ضرب کرده در جدول نهادیم تا
سهولت از انجا برگیرند و جدول اینست که نموده شد والله اعلم

اما معرفت اسحاج تعدیل آفتاب اگر ایام تمامه راجع حصه نبود یا آنکه
صد و هشتاد و دو روز باشد درین حال آفتاب را تعدیل نبود و اگر کمتر بود
از صد و هشتاد و دو روز عدد ایام حصه را در تمام او تا صد و هشتاد و دو ضرب
کند و دو شمع حاصل عدد دقایق و کسور آفتاب باشد زاید و اگر از صد و هشتاد
و دو زیادت باشد فضل حصه را بر صد و هشتاد و دو در تمام حصه تا سه صد و شصت
و چهار ضرب کند و دو شمع حاصل عدد دقایق و ثوانی تعدیل باشد ناقص نخست
تعدیل عدد اول ایراد کردیم تا بازای ایام تمامه ازان جدول برداارند اما در
اسحاج تعدیل ماه حصه قمر در سرماهی چنانکه گفته شد معلوم کنند پس از ایام
تمامه نظر کنند اگر کمتر از صد و شصت و چهار باشد در تمامش تا صد و شصت و چهار
ضرب کنند حاصل عدد دقایق ماه باشد زاید و اگر از صد و شصت و چهار زیادت
باشد فضلش را صد و شصت و چهار بگیرند و در تمامش تا دویست و چهل و شش
ضرب کنند حاصل تعدیل او باشد ناقص و جمله تعدیل ماه جدول نهاده
تا بازای ایام تمامه حصه قمر تعدیل برگیرند اما معرفت مداخل حقیقی ماها از
دو وجه نظر کنند بر دو تعدیل اگر هر دو ناقص باشد یا زاید هر دو را با ایام جمع
کنند و اگر یکی زاید باشد و دیگری ناقص کمتر از هفتاد نقصان کند تا تعدیل مرکب حاصل آید زاید یا ناقص در صورت
اول بحسب جمع بود و در صورت دوم بحسب فضل یکی بر دیگری پس نظر کنند به تعدیل مرکب اگر زاید باشد از ایام مداخل شهور
بکاهند و اگر ناقص باشد نقصان کنند تا مداخل شهور حاصل شود آنگه نظر کنند با قایق ایام مداخل شهور اگر

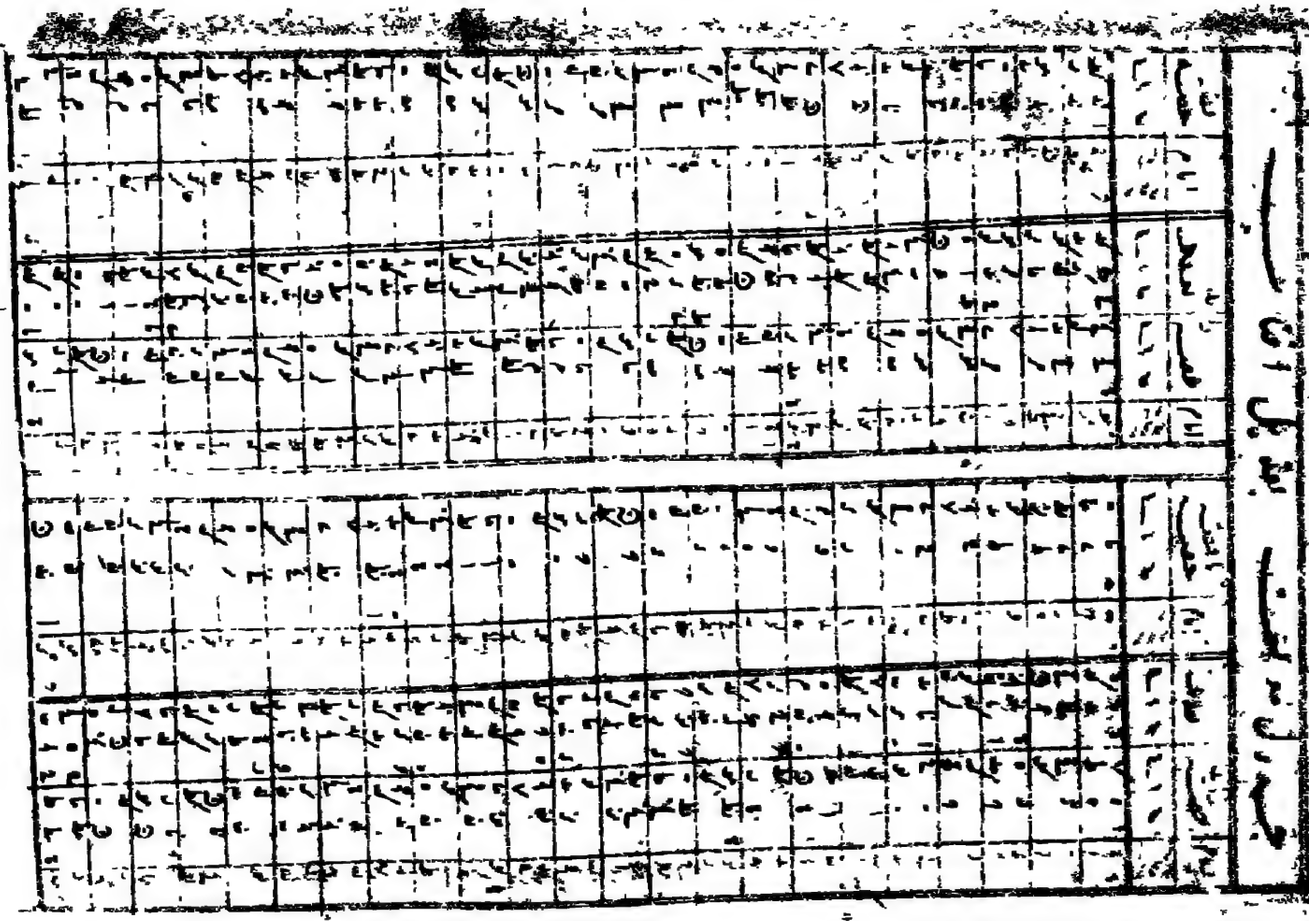

دو در راست باغ هیچ کند و از کلیع نقصان نکند باقی عدد نشور نیز دوار همین علی الهم کرد و دو کدام سی و کدام بیست عدد است و باید که زیاده
از سه ماه متوالی سی و دو ماه بیست و نه باشد لیکن عدد علی اقسام سال کنی را در سه ماه اجبار کند و اگر سالی شان باشد گرد سیزده ماه در افتد پس هر ماه که
عدد یکی باشد قسم اول اقسام حسنه کنی عدد واقع شود و اگر دو باشد دوم و سوم بر این ماه باشد و نوبت ماه گرد باز رسد آن ماه را بعد از ماه مغون بنویسند و علی بعد از عدد اول
عدد بل در تجدید تشکیل سال هشت و نهاد و سیزده ماضی بروادی تجمیع علی عصلی نماید و اگر خواهند آن نوع عمل کنند و عدد اول است که در متن مسطور

(8)

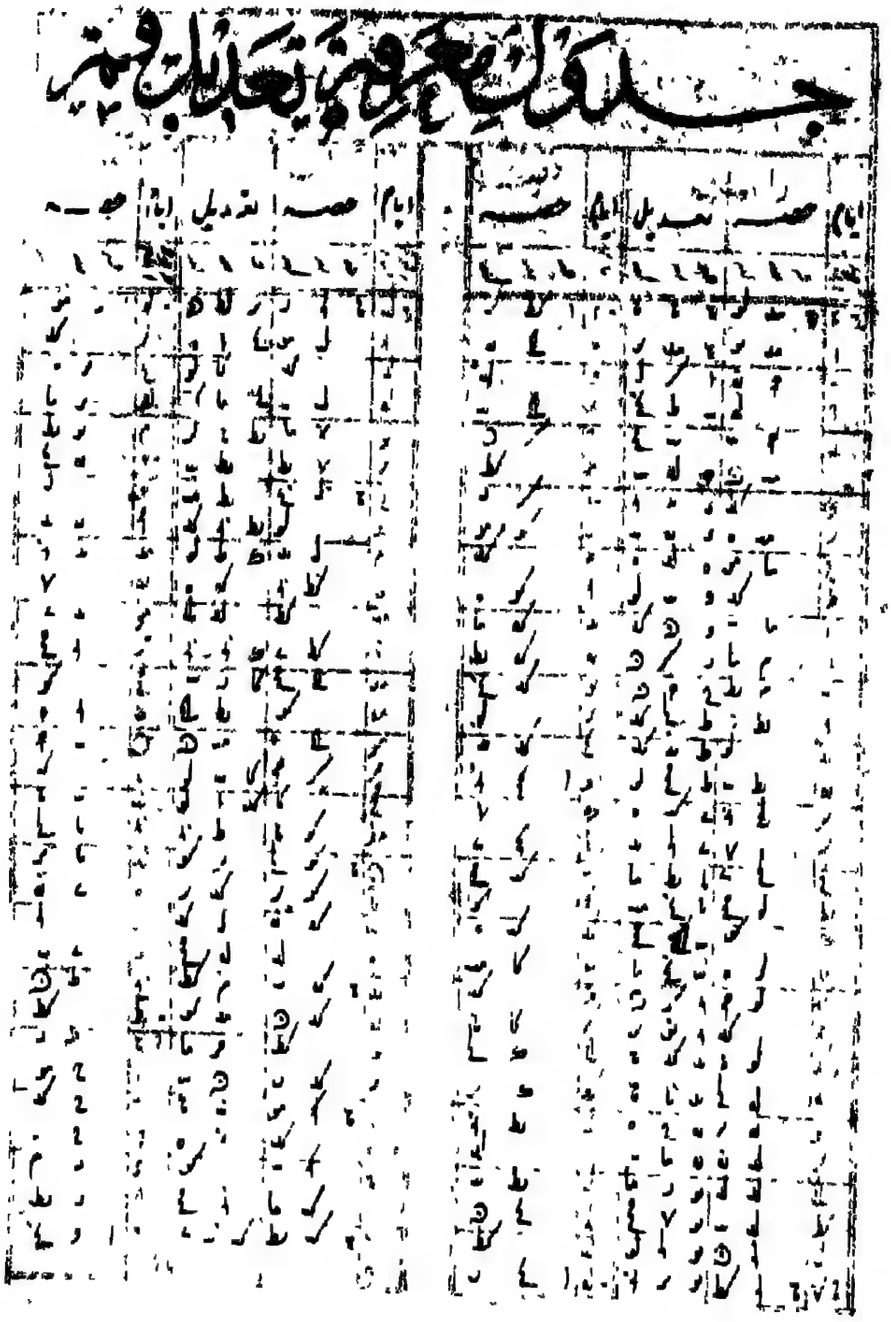

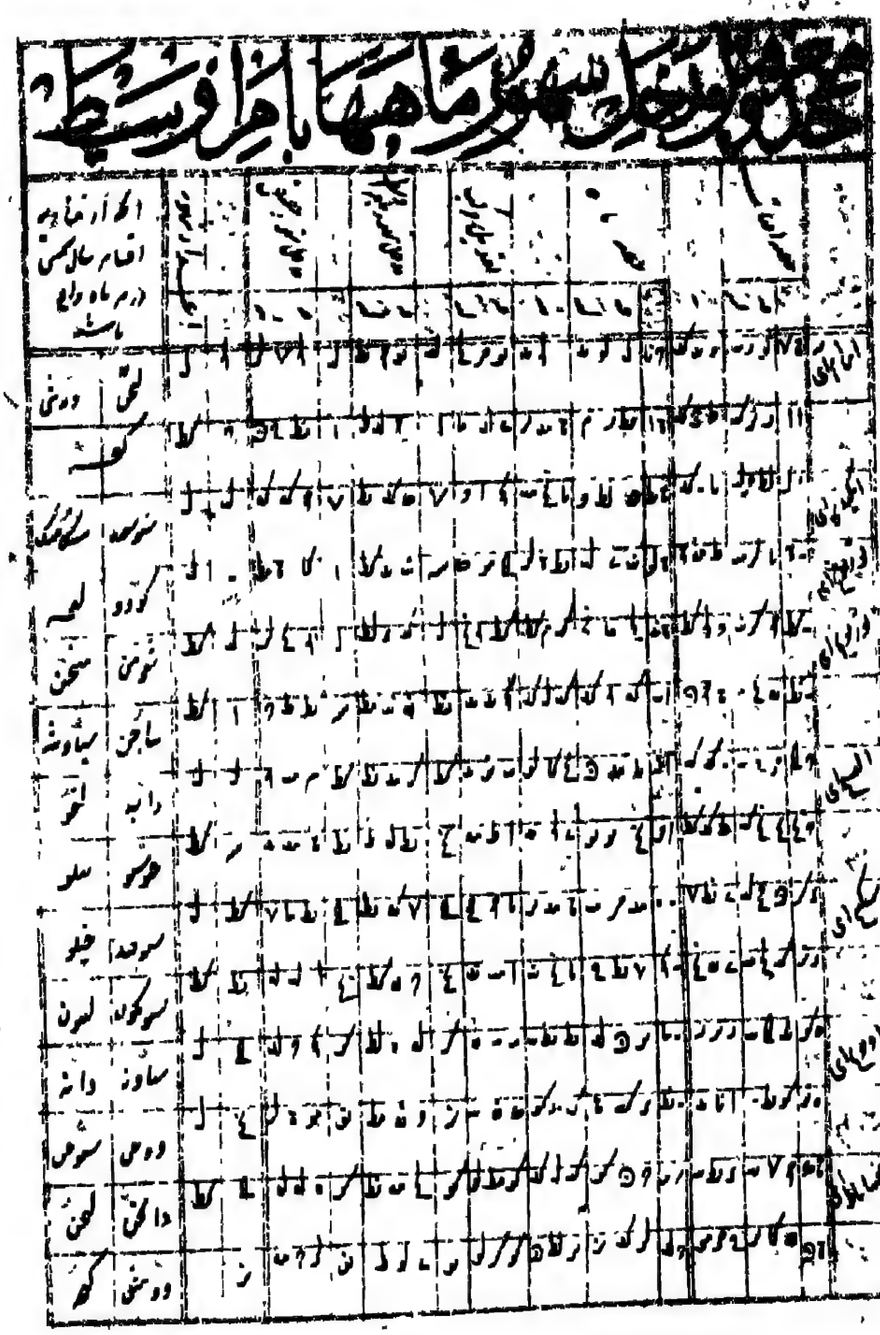

[illegible] در چهارم حکما چنان اراده نموده‌اند که بر دوازده میگردد و در احکام سال و ماه آنرا
ایام ایام علیحده معتبر دارند و کاهی بجهت احکام سال و کاهی بجهت ماه و ایام از این ناحیه کنند و این اول شاکون روز
بوده است که ششم است از اسامی دوازده کانه و این جمله بدین تفصیل است که در این جدول نماید

جدول معرفت دور رابع و اسامی دور رابع و محمود و مذموم آن

اعداد												
ازمان												

و چون خواسته باشند که در هر سال نوبت کدام یک از این ناحیه در اول لحن میرسد طریق عمل آن بود که سالهای
نامه شاکون مذکور تا سال مطلوب را در فصل سال کشی بر سعید و نحس ضرب کنند و اگر خواهند از جدول تضاعیف
که در فصل پنجم مذکور است بر دارند و از ایام نامه حاصل الضرب دوازده دوازده طرح کنند و آنچه کمتر از دوازده
ماند نظر کنند با کسور حاصل الضرب و کسور اول دور شاکون که مر از این فصل معلوم کرده و اگر مساوی یکدیگر
روز باشند ششم و اگر کمتر باشد پنج بر ایام باقی افزایند و مجموع اگر زیاده از دوازده باشد دوازده از وطرح
کنند تا دوازده یا کمتر از دوازده بماند آنچه بماند عدد او در جدول طلب دارند اگر سال مطلوب بعد از سال
شاکون باشد چهار عدد بر ایام باقی افزوده نقصان کنند و اگر عدد کسور حاصل الضرب و کسور اول شاکون مساوی
شبانه روز باشد پنج اگر کمتر از شبانه روز بود باقی را در جدول طلب دارند اگر سال مطلوب پیش از سال شاکون
بود و فکر عدد باقی از طرح کمتر از پنج و چهار باشد دوازده عدد باقی افزایند و نقصان کنند باقی عدد مطلوب
باشد نمائش خواستیم در سال ششصد و نجاه و سبع که موافق این زیج از لحاق احاد در اول لحن کرد روز جبل و هفتم
است از دور رستینی موافق کدام نسبت از این اقسام دوازده کانه از اول سال شاکون تا این سال مطلوب
کردیم بود چهل و چهار این را در فصل سال کشی بر جمل سعید و نحس ضرب کردیم و هم از جدول تضاعیف بر داشتیم بود

چنانچه ... از ایام تامه دوازده دوازده طرح کردیم باقی ماند دو بجز کسور اول ختاکون با این جمع کردیم
زیاده از شش ماه روز بود شش عدد بر وی افزودیم شد هشت باز بازین از جدول بر داشتیم بود ...
ثبت آنچه از زیج سلطانی استنباط کرده شد اما آنچه مراد این حقیر است آنست که چون سر سال بر دارند
از ایام تامه دو عدد نقصان کنند و باقی را دوازده دوازده طرح کنند آنچه ماند در جدول او طلب دارند
که مطلوب بود و اگر ایام تامه دو عدد نباشد و یا هیچ نباشد ده عدد بر او افزایند که مطلوب بود [illegible]
در سال مذکور ایام تامه سر سال حمل و شش بود دو عدد وی طرح کردیم و باقی را دوازده دوازده طرح
کردیم هشت باقی ماند سوای عمل این را در اول لجن ثابت کردیم و باقی بترتیب در ایام باید نوشت و جمیع
تقسیم طاق نرسند مانند کوکه سیوم است و [illegible] آنچه در او قسم جفت باشد [illegible] در اول
نکرده نویسند و میزان این عمل آن بود که سال که بعد از [illegible] بود در ششم ایام آن روز نوبت بود در سال
معتبر [illegible] سال سی و یکم در دور ختاکون تا او خاقون که مدت صد و پنجاه سال باشد بتفاصیل یک یک سال
سال که اول لجن که سر سال ایشان است در جدول نهادیم و کسور را دفع کرده ایام ناقصه دور ششمی
در جدول دیگر نهادیم که تا معلوم گردد که اول لجن روز چندم است از دور ششمی و همچنین در جدول دیگر
ایام جهات در جدول دیگر ایام خرداد اگر اول لجن در خرداد قدیم بود یا ایام تیر اگر ایام تیر بود و [illegible]
جهت دور رابع و طالع سال ترکان و ماه شون جدا جدا در جدول نهاده شد تا چون سر سال معلوم
گردد همه بر ترتیب معلوم گردد و جمعی خواهند که ازین جدول سر سال بر دارند با [illegible] سالهای ناقصه [illegible]
در اینده و سر سال بر دارند و اقسام بقیه هر یکی از اقسام هشت و چهارگانه از جدول او گرفته بر مدخل
لجن افزایند جنس بر جنس و اگر کسور با او باشد یکی بر روزها افزایند تا مدخل هر یکی از اقسام هشت
و چهارگانه معلوم گردد و دلیل این جدول دستور سال [illegible] و [illegible] که عمل کرده شد جهت تمثیل
نوشته و چون سر سال بر دارند بدان دستور عمل
کنند و جدول است که در صفحه
ثانی مرقوم است
والسلام

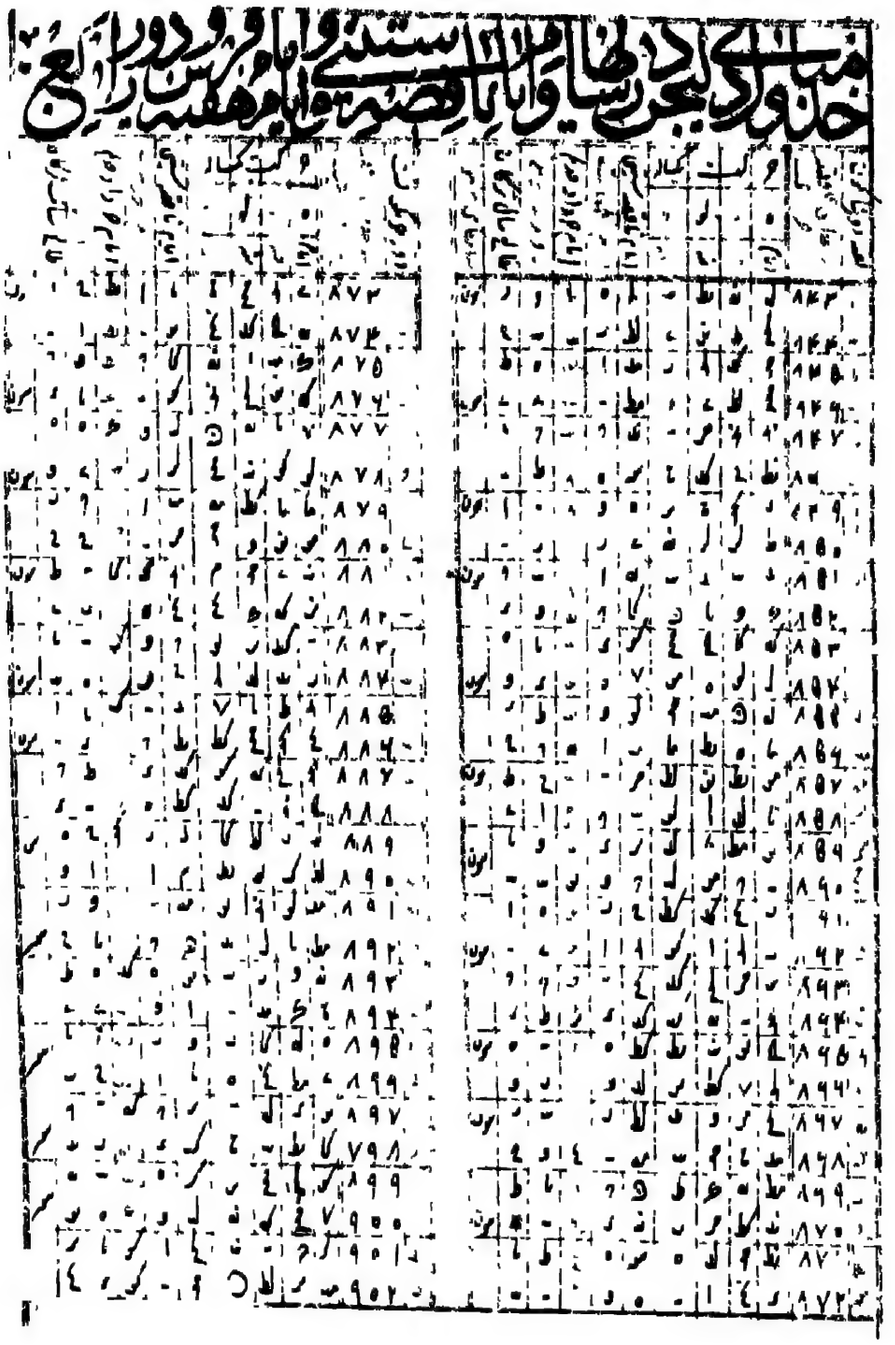

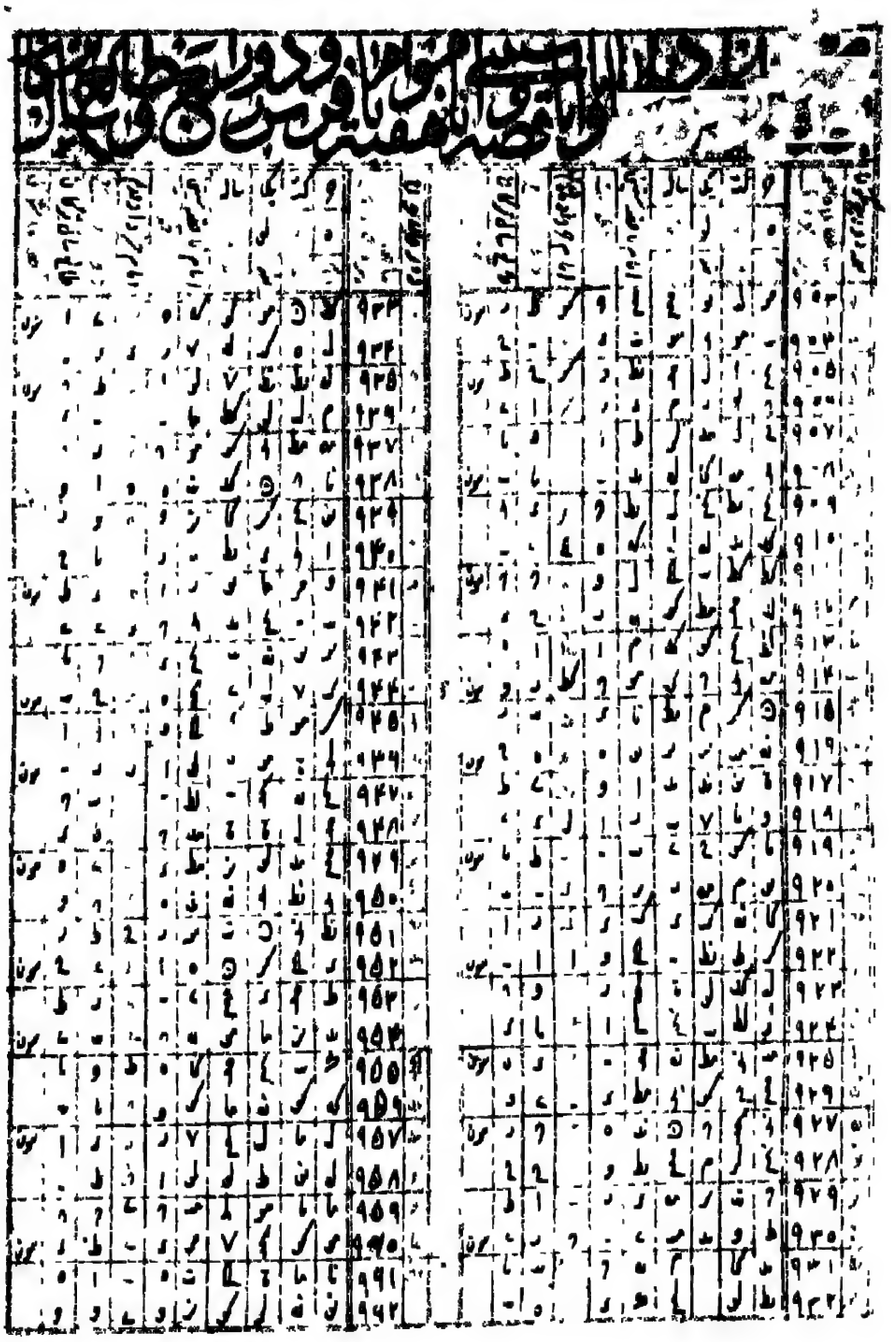

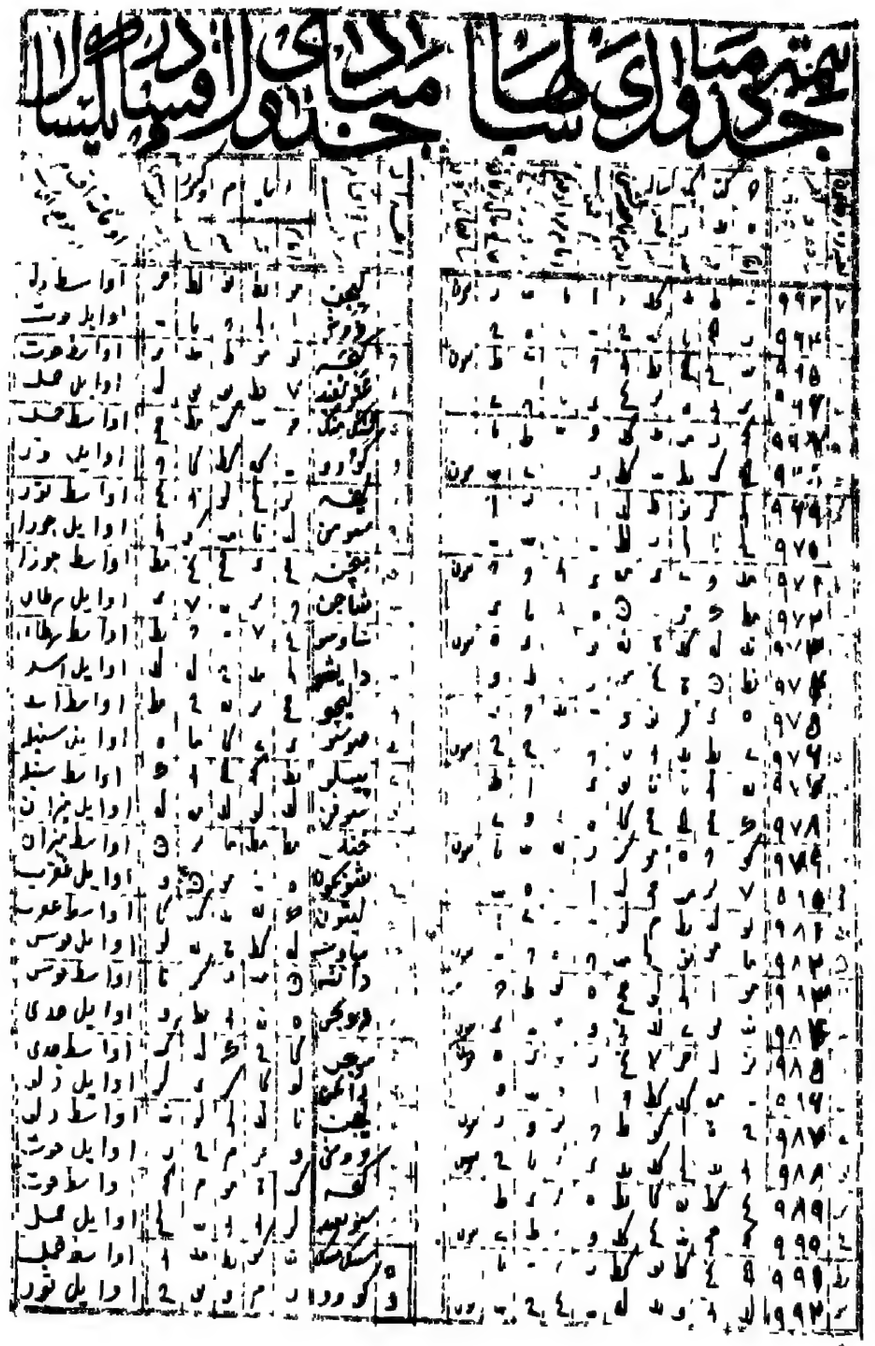

باب دوم در تاریخ که دیگر طوایف تکار دارند و این مشتمل است بر هفت فصل ... در تاریخ رومی صاحب او
بعد از وفات اسکندر بن فیلقوس یونانی است بدو از ده سال کبیسی بر سیصد و شصت و پنج روز و ربع روز
یک روز زیاده و نقصان سالی کنند و اول این تاریخ این روز دوشنبه بود ... است و ماههای او بزبان سریانی است
و عدد ایام و شهور او بحساب ماشه و اران جمله هفت ماه را سی و یک سی یک کنند و چهار ماه دیگر
سی و روز سی روز کنند و یکماه را هفت روز نگرند و هر چهار سال یکبار این ماه را بیست و نه روز کنند
و گفت صنع ارباع مذکوره و اولی تشرین الاول و همی بود که آفتاب بحمل و او اول میزان بود و هر سالها ناقصه این تاریخ
چهار چهار طرح کند اگر چهار ماند کبیسه بود و سه نیز جایز داشته اند و دیگر این نزد نام ماههای این تاریخ را با عدد مشهور داشتند

جدول معرفة شهور رومی و ایام مجراه

وجه حاجت آنست که مدخل سال این تاریخ معلوم کند سالهای ناقصه این تاریخ را بیفت و شش
طرح کند اگر کمتر آید شش و باقی شش نماند در عوض جدول طلب دارند و ماههای که مطلوب بود در
طول جدول طلب دارند و طلبتی سر دو مدخل ماه باشد وارد مدخل ماه مدخل روز معلوم کرد و مثالش
خواهیم که در تاریخ ... ناقصه رومی مدخل اول تشرین الاول معلوم کنم این را بیفت شش بیست
و شش طرح کردیم باقی ماند شش بازای آن در عوض جدول در آمدیم و طلبتای اول تشرین الاول یافتیم رقم که
معلوم شد که روز چهارشنبه اول تشرین الاول است بدین ترتیب روز شنبه اول
تشرین الاخر و دوشنبه اول کانون الاول و سه شنبه اول کانون
الاخر بدین ترتیب معلوم باید کرد و جدول
ایست که در صفحه ثانی مرقوم
است

جدول معرفة اوائل شهور تاریخ یزدجردی

بدانکه ابتداء از سال گرد سید کاینات و خلاصه موجودات محمد المصطفی صلی الله علیه وسلم از مکه بمدینه هجرت کرده است و ان سنه کبس اول او سنه بخشه بوده است و کبس رویه ادینه و محاسبان بخشه را اختیار کرده اند و اهل نجوم ماههای این تاریخ را اردویه هلال گیرند و ان هرگز انسی روز زیادت نبود و از انست و نه روز کم و سیجان محرم را سی روز گیرند و صفر را سیت و نه روز و همچنان تا دوازدهم و در هر سی سال یازده دوازدهم را سی روز گیرند از جهت ان سه کبس و خمس شبانه روز که ذکر رفت و ان سال دوم و پنجم و هفتم و نهم و یازدهم و شانزدهم و هجدهم و بیست و یکم و بیست و چهارم و بیست و ششم و بیست و نهم باشد و این یازده سال را کبیسه گویند و این مجموع در لغط نیز مجوح کاردوط جمع است و بعضی گاهی شانزدهم یازدهم را کبسه گویند

بدین ترتیب نیز مجوح کاردوط و نام ماههای ایشان عبارت است

حالا که تمت اماده و دین جدول با اعداد و ابام

بجب اردا و سط باشد و ار اعلم

جدول معرفة شهور عربی و نام محمدی

و چون خواسیم که مدخل اول محرم معلوم کنیم سالهای ناقصه این تاریخ را دوست و ده دویست و ده یکم و باقی را
درین جدول طلب داریم مبسوطه در طول و مروره در عرض علمای سرد و اول محرم بود و چون مدخل اول محرم
معلوم کردیم مدخل هر ماه که خواسته بر مدخل محرم افزاییم مدخل اول ان ماه معلوم گردد و از مدخل ماه مدخل روز
معلوم گردد مثالش خواسیم در تاریخ سنه صد و نود و چهار که مدخل اول محرم معلوم کنیم سالهای ناقصه را دویست و ده
دویست و ده طرح کردیم باقی ماند نجاه و چهار یا هم یازده اورقم نخشه معلوم شد که اول محرم نخشه است خواسیم
که اول رجب معلوم کنیم مدخل او بود و بر مدخل محرم افزودیم شد صفر پس روز شنبه اول رجب بخ و هد و

جدول معرفة اول مدخل تاریخ الهی و عید ای شهوران

(13)

قسم چهارم ... میدارد این تاریخ از اول جلوس یزدجرد این شهریار گرفته و بسیصد و شصت و پنج روز تمام زیاده و نقصان سال گیرند و نام ماههای ایشان زبان خاصیت و سرمایی را بحساب روز گیرند و هیچ روز زیادتی را بعضی در اخر ماه گیرند و بعضی در اول اسفندارماه گیرند و او را ایام مسروقه خوانند و اول این تاریخ روز ششم تموز است و نام ماههای این تاریخ با عدد ایام و شهور در این جدول ثبت شده

جدول معرفه شهور فارسی و ایام محمله این

نام ماه	ا	سه	صه	فلک	قمر	عطارد	زهره	شمس	مریخ	مشتری	زحل
عدد											

و چون خواسیم که مدخل ماهها این تاریخ معلوم کنیم سالهای ناقصه این تاریخ را سه صد طرح کنیم هر کدام از سه صد یا صد باند در طول جدول طلب دارند و ماهها را در عوض فلکهای خورده و رقم مدخل ماهها معلوم کرده شما نیز خواسیم که در تاریخ هشصد و هجاه و هشت ناقصه مدخل اول فروردینجاه معلوم کنیم سالها را سه صد طرح کنیم باقی ماند چهار و فروردینجاه رقم ششم پس معلوم شد اول روز جمعه است

بدین ترتیب اول اردیبهشت یکشنبه و اول خرداد دوشنبه تا آخر ماهها و جدول این

جدول معرفه مدخل تاریخ فارسی

تاریخ یعنی دبا و رومی و فارسی و اگر این تاریخ دبا بود و سالهای نامه را در سیصد و پنجاه و چهار ضرب کنند و حاصل را نگاه دارند پس سالهای نامه را بر سی قسمت کنند و خارج قسمت را در یازده ضرب کنند و بر حاصل الضرب اول

افزایند اگر جزوی باقی بود و طرح قسمت بر کسر که مبادی کدام اعداد است از اعداد کبیسه مذکور بقدر آن بر حاصل الجمع
ثانی افزایند و اگر بماند بعدها بود یکی سی و یکی بیست و نه گرد ماه ناقصه اگر بود بر حاصل الجمع ثالث افزایند
حاصل روزها بود از هجرت تا روز مطلوب و اگر تاریخ رومی بود سالها تامه او را در سیصد و شصت و پنج
ضرب کنند و ربع سالها بر حاصل الضرب افزایند و اگر بعد از گرفتن ربع سه عدد مانده بود یکی بر آن افزایند
و از سال ناقصه این قدر ماه که باشد عدد ایام ماهها که مذکور شد معلوم کرده بر روزهای سال افزایند
و از ماه ناقصه همچنین مجموع روزها تاریخ رومی بود تا روز مطلوب و اگر این تاریخ فارسی بود سالهای
تامه او را در سیصد و شصت و پنج ضرب کنند و از سالهای ناقصه این قدر ماه که باشد در سی ضرب کنند و حاصل
ضرب را با عدد ماه ناقصه بر حاصل الضرب افزایند مجموع روزهای تاریخ قدیم بود تا روز مطلوب و چون
تاریخ معلوم شد و خواهی که از تاریخ معلوم تاریخ مجهول معلوم کنی ما بین الرکنین معلوم باید کرد و اگر
سال مجهول کمتر از سال معلوم باشد ما بین الرکنین از سال معلوم نقصان کنند و اگر بیشتر بود بر او باید افزود
باقی یا حاصل روزهای تاریخ مطلوب بود و از آن سالها باید کرد بعکس این طریق که در روزها گفته شد یعنی اگر
تاریخ عرب بود روزهای او را در سیصد و [illegible] قسمت کنند خارج قسمت سالهای تامه بود پس سالهای تامه
بر سی قسمت کنند و خارج قسمت را در یازده ضرب کنند و باقی از قسمت اگر مانده باشد طریق مذکور و عدد
کبیسه او دانسته بقدر عدد کبیسه بر حاصل الضرب افزایند و مجموع را از روزهای باقی مانده از خارج قسمت
سال نقصان کنند آنچه باقی ماند بعد از آن روزها حساب ماهها یکی سی و یکی بیست و نه نقصان کنند تا کمتر
از سی بماند بعد از آن روزها از ماه حاضر گذشته بود و اگر تاریخ رومی بود روزها بر سیصد و شصت
و پنج قسمت کنند سالهای تامه بیرون آید و از سالهای تامه ربع گرفته و اگر بعد از گرفتن ربع سه عدد مانده
باشد یک عدد بر آن ربع افزایند و مجموع را از روزهای باقی مانده از قسمت سال نقصان کنند آنچه مانده بود
بطریق مذکور ماهها برده تا کمتر از ماهی بماند که نوبت بدو رسیده باشد و اگر تاریخ فارسی بود
بر سیصد و شصت و پنج قسمت کنند خارج قسمت سالهای تامه بود و باقی از قسمت را بر سی قسمت کنند تا ماهها
بیرون آید آنچه کمتر از سی بود روزها بود از ماه حاضر از آن امتحان کنند و طریق امتحان آنست که عمل

سال و ماه و روز پیروان اریم از این تاریخی که ما را حاصل آمده است از ایام جهات چنانکه در تاریخ یزدگرد
جدولی وضع کرده شده اگر مدخل جهات موافق با مدخل تاریخ بود داخل درست آید والا از ریاد کردن
و ایام مابین اختلاف رکعن یا مرفوع در این جدول نهاده شد که در وقت عمل از این جدول برداشته شود که
اقتضا کند زیاده یا نقصان کند از تاریخ معلوم و تاریخ مجهول بدر آرند و جدول این است

جدول معرفة مابين التاريخين

مابين التاريخين	مابين عرب و روم	مابين روم و فرس	مابين عرب و فرس	مابين فرس و جلالی
ارقام	۲۴۹۷۰۵	۳۴۴۲۲۴	۳۲۴	۱۹۲۱۷۳
حروف عدد	ا لد ع ه	ا ل ع د	ج ب د	ط ه ه

شانزدهم تاریخ عرب معلوم است سالهای نامه او بود این ... ایام این سالها این ... خواستیم
تاریخ فرس معلوم کنیم تفاوت میان این تاریخ و تاریخ فرس که بود ... این را از ایام تاریخ عرب
نقصان کردیم باقی ماند از ایام تاریخ عرب این ... این ایام تاریخ فرس باشد بر طریق مذکور
سال برده شد اند سالهای نامه این ... باقی ماند ... این را بجدول شهور قبطی اول فرودین
داده شد سیزدهم از دیماه قدیم سال بر ... بروجردی موافق بارد و چهارشنبه اول
نوروز بنهاد ... فاضله و اگر تاریخ فرس معلوم باشد و خواستند که تاریخ عرب معلوم کنند بعکس این عمل باید
کرد و چون هزار یک منجمان تاریخ یزدگرد مشهورتر است در سال سیصد و هفتاد نامه یزدگرد و هفتصد
و چهل سال جدول نهادیم تا چون تاریخ یزدگرد معلوم باشد و بازای مجموع و مبسوط که از یکی است
تا سی در اینجا سالها مرفوع و ایام برگرفتند و خمس بر خمس زیادت کنند و چون مرفوع و ایام مثل
... شود از اثنوجیت او یکی بر عدد سالها افزایند آنچه کمتر ماند او را در جدول شهور معکوس کنند ماههای
گذشته معلوم شود و آنچه بماند روز ناتمام بود از ماه حاضر تا تاریخ مطلوب و جدول در صفحه ثانی مسطور است
شانزدهم خواستیم در تاریخ ... نامه یزدگرد از جدول سال فرس معلوم کنیم بازای ... از جدول یافتیم
سالها این ... رقم کسور این و بازای ... عدد از جدول مبسوط یافتیم سال این ... رقم کسور ... خمس

برجسته کردیم به توان ... بعد از رفع این ... موافق با اول دی ... محو است بر کردن این سال تاریخ ...
معلوم کنیم بازای ... از جدول دوم ... رقم کسور این ... و بازای سال چنین دیگر تا

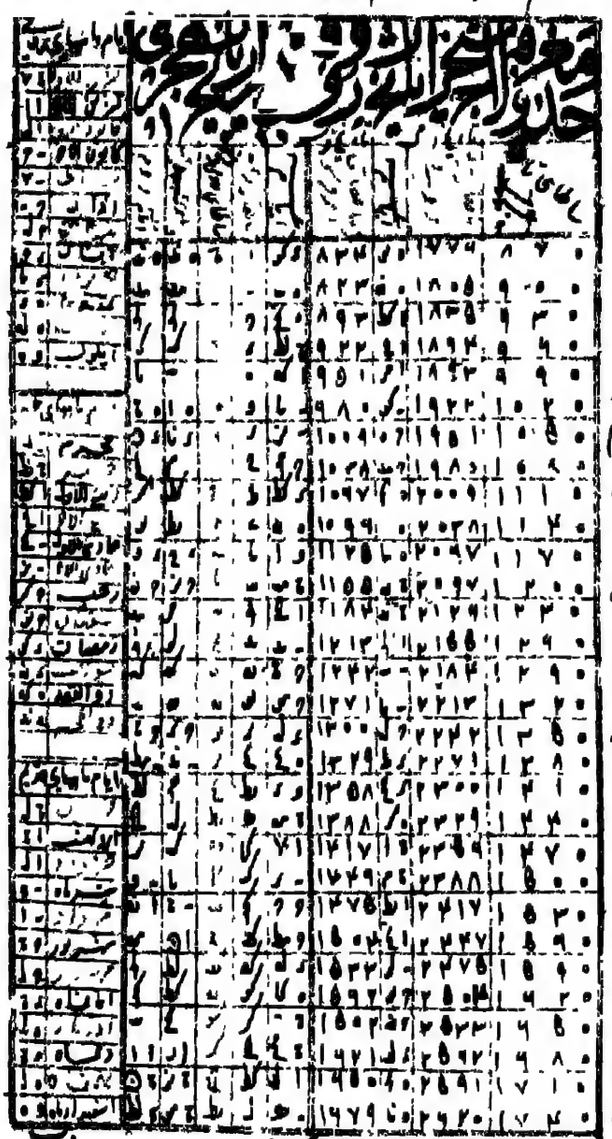

عدد از جدول مضبوط دوم ...
این ... رقم کسور. این جنس
جنس افزوده بهم بدهند ... ساطا
از مجموع ... رقم کسور این ... و رقم
و کسر نشان یکسال است ... از وی رفع
کردیم باقی ماند این را در جدول
ماهها معوض کردیم رسید به شصت و نهم
کانون الاول سال ... ماه
پس معلوم شد که سال ناقصه ...
موافق هشتم کانون الاول است
روز چهارشنبه ... ناقصه ...
واسه اعلم فصل ... در تاریخ ملکی که
منسوب بسلطان جلال الدین ملکشاه
بن الب ارسلان سلجوقی است و سالهای
او شمسی طبسی است و اول این تاریخ
چنین بعضی گفته بوده است و مشهور
ادینه و اسامی ماهها. این تاریخ
بعینها اسامی ماههای قدیم باشد
الا آنکه او را بتقدیم مقید کند و این را بجلالی و اول سال روزی گیرند که در نصف النهار آن روز آفتاب

(۱۵)

آفتاب بکمال رفته باشد یعنی اگر قبل از نصف النهار رفته بود اول تمام روز را گیرند و اگر بعد از نصف النهار رفته بود دیگر را گیرند و همچنین ماهها را از بروج که آفتاب در آن حرکت می کند و یعنی ماهها را تمام روز گیرند تا عدد ایام سنه شمسی بدست آید و این کار مختلف نشود و هیچ روز زیادتی را در آخر سال گیرند و هر چهار سال یک روز زیادت کنند که اول چهار حد و یازدهم یکی تا یانصد و بیست و یک سال مطول دار الامان لاکان حیث ان فلک معدلت و الیها من طوارق الحدثان مدخل ایام عجمات و ایام عرب در روم و فرس و بعض ماریخ هر یک در سال خود و بدین ربع مجازی یعنی بر تاریخ عرب است و در دمحان مشکل می نماید سر سال بعضی گویند نوروز ماباشد معلوم کنند که در هر سال نوروز سلطانی چند شب و چند روز ماه عرب است اما تاریخ عرب همگی که یکروز زیاد و روز پیشتر بود بایام روزیه اما ایام تاریخ دیگر تفاوتی نخواهد کرد و نیز تعیین و قایق و نوایی انقلاب از اول حمل که روز نوروز سلطانی است و مطالع طالع مافق بلد مذکوره و طالع ان تعیین کرده اگرچه در طول دیگر تفاوتی نیست اما اگر در بلد دیگر خواهند که معلوم کنند تفاوت مابین این طول و طول که خواهند معلوم کنند و از ما دار خواهند پس اگر طول بلد زیادت باشد از طول مذکور بر مطالع طالع افزایند و اگر کمتر بود از نقصان کنند تا مطالع طالع مافق مطلوب حاصل آید و چون از در جدول مطالع البروج مقوس کند طالع معلوم کرده چون تفاوت مابین مطالعین که در ایران معلوم شود در درجه رابح وضع کرده حرکت آفتاب معلوم کنند و اگر طول بلد از طول مذکوره زیادت بود از تعویم آفتاب نقصان کنند و اگر کمتر بود بر تعویم زیادت کنند تا تعویم او طول مذکور معلوم گردد و اگر در طالع سال تعلل اوج و مرکز وجب و قوس کند خالی از ان نیست که تفاوتی کند اما اندکی خواهد بود و جدول مذکور در صفحه ثانی

مرقوم است والسلام

مطلوب ۴

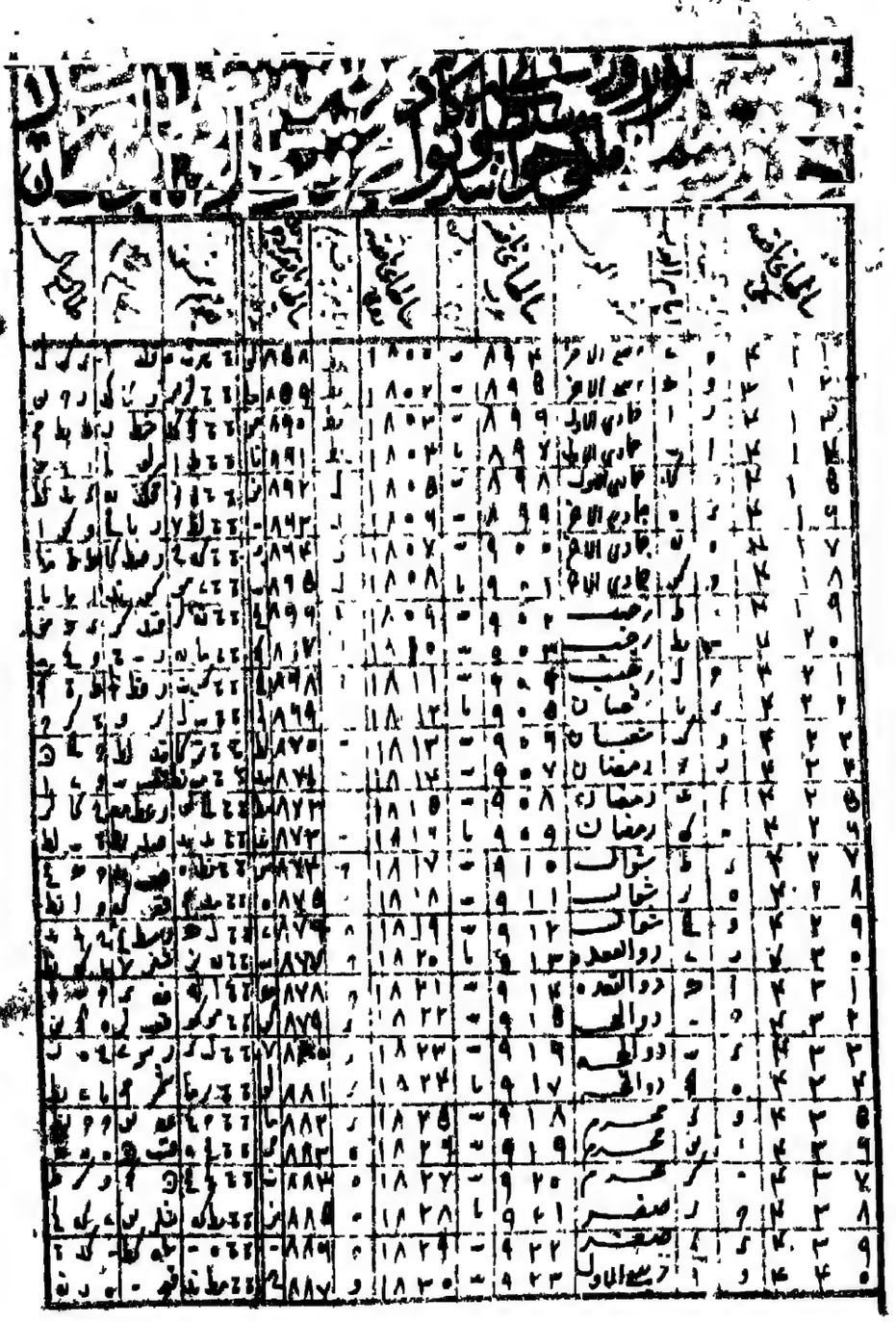

(16)

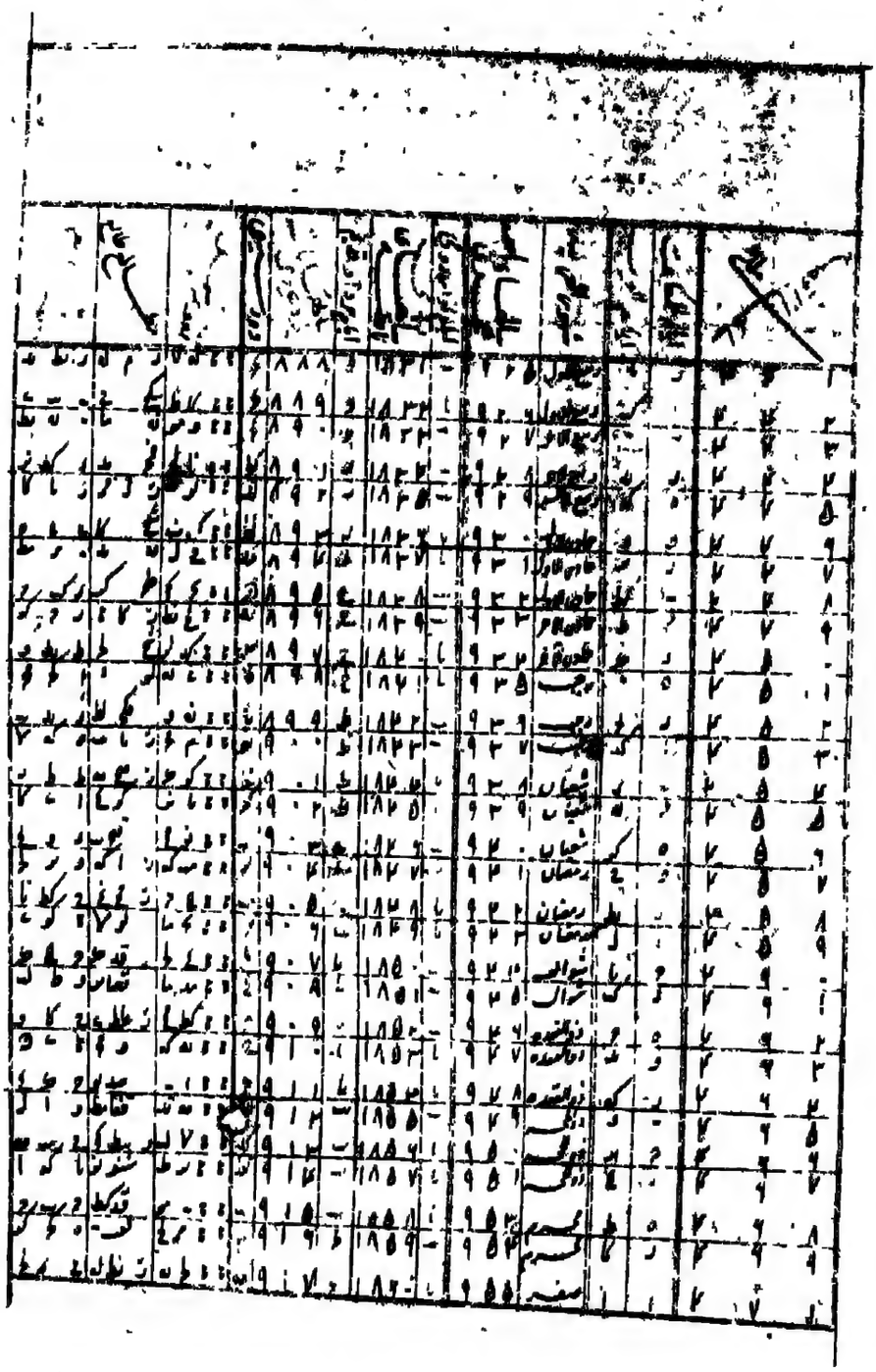

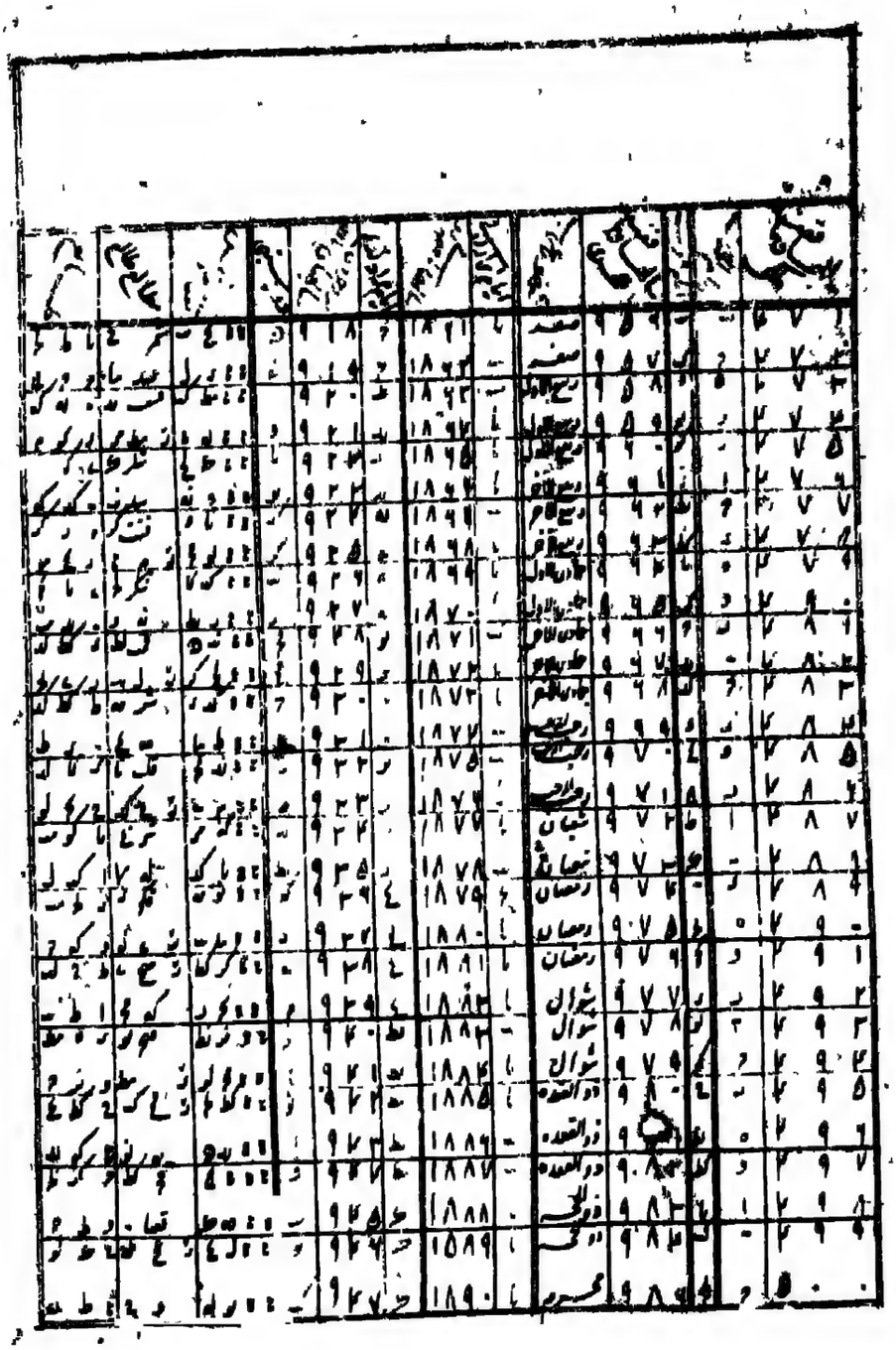

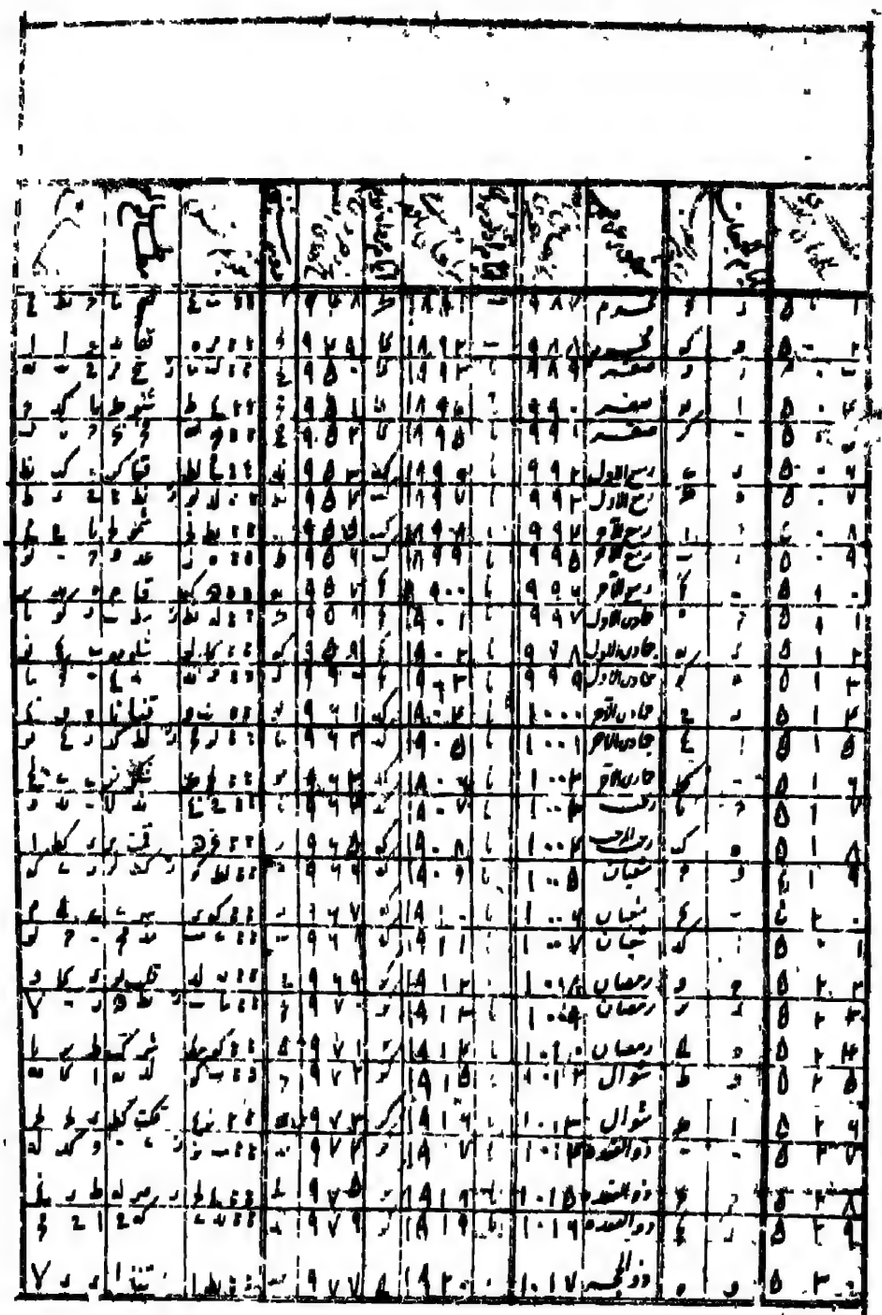

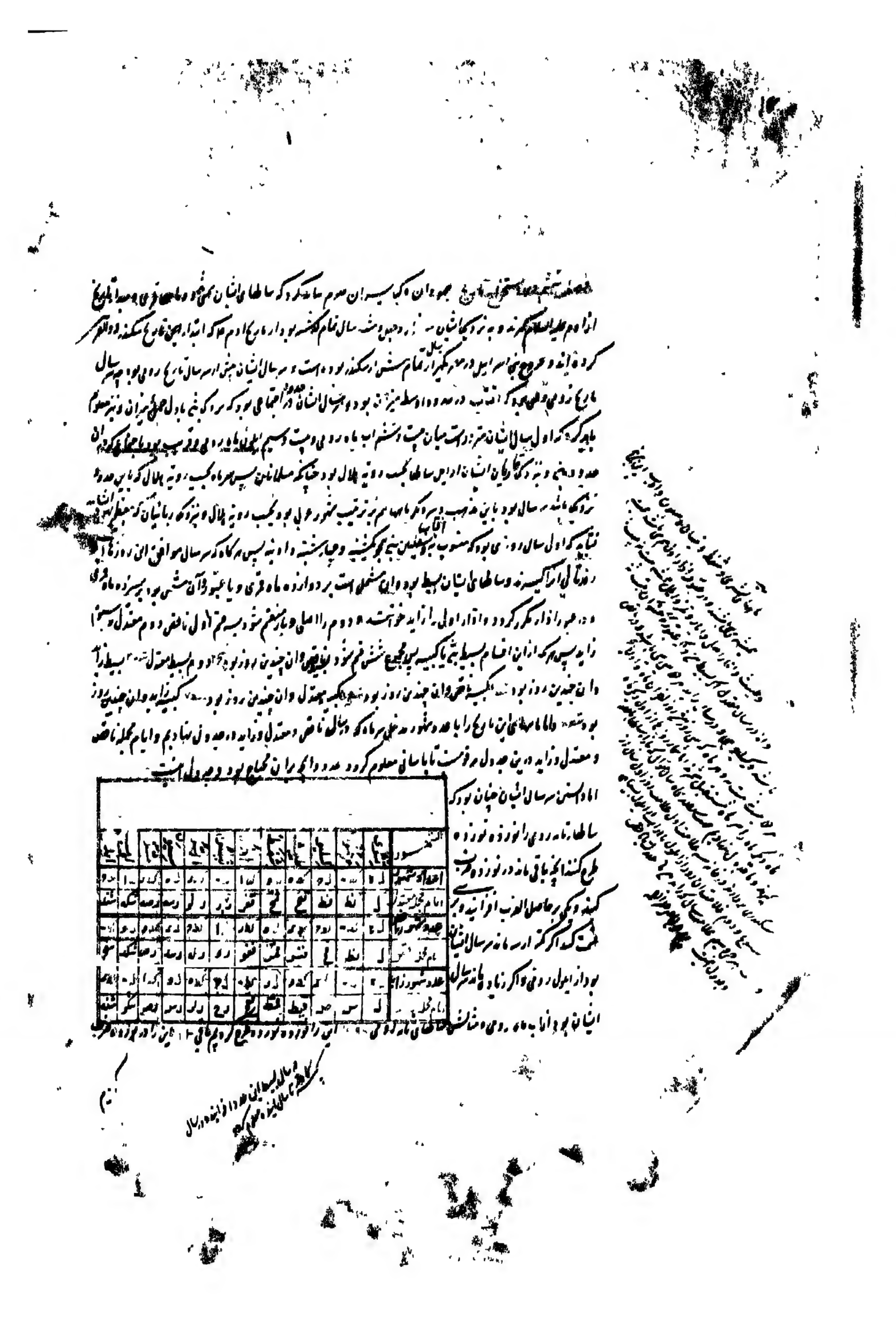

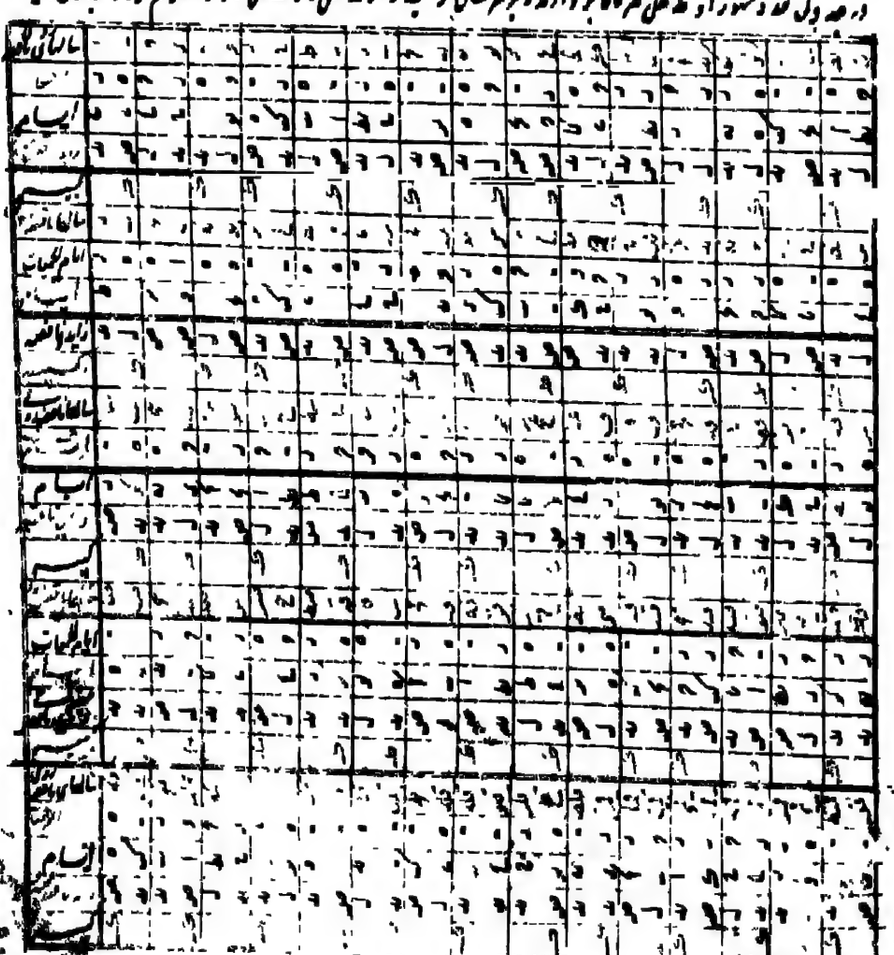

فصل ششم در معرفت ایامی که مشهور است از تواریخ پادشاهان مغول اول ایام ای که اول سال است ایشان را جشن کنند و در این روز
حلوا پاک کنند و جامها نو پوشند چنانکه سفید و [illegible] بیکدیگر تحفها برند از جامها و اسبان و دستارها و پیشکشها و این روز نوروز
و ایشان روز را [illegible] خوانند [illegible] اول هر ماه و روز ولادت پادشاه را تعظیم کنند و بخشیان در هر ماه سه روز را با جماع
کشند و آن روزها [illegible] در تقدیم و تأخیر بعضی از آن روزها یکروز میان ایشان خلاف شده و [illegible]
چند [illegible] جماع عبادت کنند و طعامهای معین خورند [illegible] اول محرم سر سال و بیست
و هفتم اول را ایام معدود است و دهم اول عاشورا [illegible] شب آدینه اول این ماه صلوة رغایب است پانزدهم نماز استفتاح
بیست و هفتم بعث و معراج نبی است صلعم [illegible] شب پانزدهم این ماه شب برات است رمضان ماه روزه است بیست و هفتم این ماه
شب قدر است ششم رمضان نزول توریة موسی است ع دوازدهم رمضان نزول زبور داود ع [illegible] رمضان نزول
فرقان بوده بر خاتم الانبیا محمد مصطفی [illegible] در غره این ماه عید فطر است و سیزدهم او شق القمر است [illegible] و قتل
حمزه [illegible] پانزدهم [illegible] فتح خیبر است و بیست و ششم اصحاب فیل مکه [illegible] ایام [illegible] روز عرفه است و دهم
عید قربان سه روز بعد از عید ایام تشریق است و هجدهم ذوالحجه یوم غدیر خم بوده و بیست و [illegible] تصدق امیر [illegible]
انبیا بوده و رجب و شعبان و رمضان ماههای عبادت اند و محرم و رجب و ذوالقعده و ذوالحجه ماههای حرام اند [illegible]
[illegible] و ایام [illegible] ایشان و آن سه قسم است اول در تعریف صوم کبیر نصاری اول صوم روز دوشنبه که نزدیک
شب اجتماع که در سال بسیط میان دوم شباط و هشتم اذار افتد و در سال کبیسه میان سیم و نهم اذار افتد و اگر [illegible]
از پیش و یا پس تر ازین دوشنبه نزدیک افتد به اجتماع از آن اعتبار نکنند و آن دوشنبه را گیرند که نزدیک شب اجتماع که [illegible]
بود و طریق معرفت آن چنان بود که سالهای ناقصه رومی را نوزده نوزده طرح کنند تا کمتر از نوزده و هیچ عدد [illegible]
زیاده از نوزده نشود نوزده را از وی طرح کنند باقی را در نوزده ضرب کنند اگر حاصل الضرب از دویست و پنجاه زیادت باشد
یکصد و [illegible] کم کنند و اگر کمتر از آن باشد کمال خود بگذارند و از سی طرح کنند تا سی و یا کمتر از سی بماند پس اگر چندان مانده [illegible] که
روزهای شباط و یا کمتر از آن اول صوم بدان عدد بود و اگر این روز دوشنبه نبود دوشنبه دیگر که بعد از آن [illegible]
و اگر بیشتر از روزهای شباط بود شباط از وی طرح کنند باقی که ماند از ایام اذار بود بدان عدد و اگر آن روز دوشنبه نبود
دوشنبه که بعد از آن بود [illegible] سالهای ناقصه رومی بود [illegible] این را نوزده نوزده طرح کرده [illegible] عدد [illegible]

۱۹

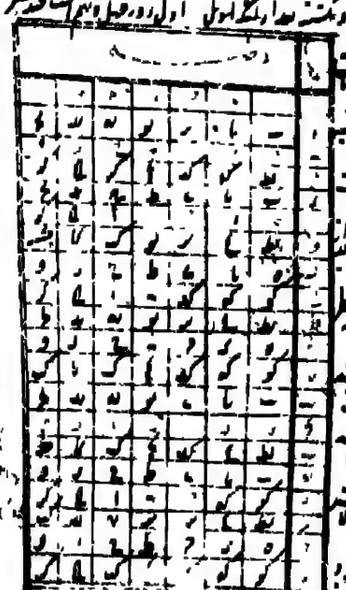

بیست و یکم ... [illegible] صیام و یحیی بن زکریا بود بیست و دوم ... عید الصلیب بود و ... در ایام که با وقات سال تعلق دارد و در تقویم می‌نویسند
متعلق بر ایام روم ... بعضی بر موضع آفتاب ... بر ایام رومی نویسند چون طلوع منازل که یکی از اسباب تغیر هواست مانند باد و باران که ... طلوع
و اینجا طلوع مراد بر آمدن کوکب منازل است از شعاع آفتاب و تقسیم منازل را دو نوع اعتبار کرده‌اند یکی آنکه هرگز تغیر و تبدل نکرده مانند تقسیم
بروج که ... منازل قمر ... دیگر آنکه حسب صور کواکب مانند صور بروج و این حرکت ثابته ... [illegible] ... سال شمسی ...
یک ... حرکت کند و آن در تاریخ هزار و ... [illegible] ... طلوع شرطین بیست و نهم نیسان است و بعد از سیزده روز طلوع بطین بود و در ...
منازل هم برین حساب ... نوبت بمنزل سماک رسد منزل چهاردهم است بعد از منزل عفر بچهارده روز طلوع کند بسبب تفاوت که در
اقسام منازل است بسبب طلوع این منزل بعد از چهارده ... بود و در سال کبیسه طلوع شرطین هم بچهارده روز ... و از طلوع هر منزل سقوط رقیب او لازم
آید و آن منزل پانزدهم از آن منزل بود و اما مبادی اقسام منازل که باعتبار تقسیم فلک است در ... و تعدیلا ... منازل هم
و طلوع منزل بحسب ... این تاریخ ... معلوم کنند و طریق وضع منازل در تقویم آن بود که قرار در نصف النهار روزی که ...
انتقال بود بازای او منزل ... که در اول برج منقلب بود مثلا اگر ... اول حمل بود ... و دقیقه ...
شرطین بنویسند برهمین درجات و دقایق در سرطان نثره و در میزان عفر و در جدی ذابح بنویسند ... دیگر ... می‌نویسند
باشد که منزل در افزونی یا نقصان ... رعایت کنند که یک منزل مکرر کرده و اگر کم آید سه منزل در یک جدول بنویسند تشرین الاول و این ماه وقت
وزیدن باد صبا است و در ششم طلوع ... دوازدهم وقت ... سیزدهم نقصان ... تشرین الاخر اول ...
بادها جنوبی دوم وقت ... ششم ... سیوم ... دوازدهم نزول آب ... اول چله زمستان کانون الاول ...
ششم او وقت سرما ... کانون الاخر ... بیست و دوم این ماه ... زمستان اول ... سرما ... شباط ... ششم این ماه وقت
شکستن سرما ... سقوط جمره اول باشد ... چهاردهم سقوط جمره دوم باشد که ...
شکستن سرما ... بیست و یکم شباط سقوط جمره سیم که بر درختان و نباتات افتد وقت جاری شدن آب ...
بیست و ششم شباط اول برد العجوز بود و آن هشت روز بود آذار سیم ... سال کبیسه و چهارم ... برد العجوز بود پانزدهم وقت
جنبیدن حشرات الارض و ... اول وقت سفر دریا بود ... نیسان ششم این ماه وقت زیاده شدن ...
و بیست ... وقت جستن بادهای شرقی ... ایار دوازدهم این ماه ... وزیدن باد بهاری بود ...
باشد و بیست ... نقصان ... حزیران سیم این ماه وقت جستن بادهای ... شمالی بود پانزدهم ... بیست و یکم

اول تی دهد و مهل باشد و هفتم از تاریخ [illegible] دوم این ماه اول ایام ما خواهد باشد و آن هفت روز باشد و در بعضی نسخ هشت روز
آب پنجم این ماه از خمسه مانده ششم طلوع سهیل نمایش بود و بیست هفتم طلوع سهیل تمام بود و آیکون سیر اول طلوع سهیل پیدا می باشد
هفتم از تی قعده و سهیل بیست و دوم غایب افزونی فیل معروف بابا هوذا [illegible] بگاهای اناد در تقویم قبط مواضع آفتاب بوسیله حرارت
باد این برج منقلب رسد ابتدای فصول چهارگانه از آنجا گیرد و اگر بعد از نصف الشهر بود روز دیگر را چنانکه اول حمل نوروز عالم را اول
فصل بهار و استوای لیل و نهار و اول چله تابستان و غایت درازی روز رسیدن آفتاب برطان و اول پاییز و استوای لیل و نهار و بیست
او تبه بود و اول میزان و اول چله زمستان و اقصر نهار رسیدن آفتاب بود و اول عیدی و حمر آفتاب به پانزدهم درجه جایی دو جمله
امتزاج قصلین بود و حمر آفتاب اول بیست و یکم درجه ثور رسد اخوایم مطرود و حمر به بیست و یکم درجه عقرب رسد اول ایام مطرود و حمر
روز چهارم باند از تحویل آفتاب به نوشته ایم و باشد [illegible] تاریخ فارسی تعلق دارد و در عهد اسلام متروک شده است اول نوروز
ماه نوروز آسیا و شعاع روشن کند و از جهت کنند سیزدهم تیر ماه تیرگان باشد ارشی درین روز تیر انداخت و هم درین روز طوماری
نویسند و ارتیهای طوس برهم تابند و با طومار جمایل کودکان کنند حد حان بود و درین روز فریدون ظفر یافت بر ضحاک بیست و ششم
آبانگاه تا نفرضه کرده روز باشد درین روز ها جنبا کنند و طعامهای خوب و شربتها خورند و در قصه جوانان را کشتی فرمایند یعنی ماه اول او
سپنه با شیر خورندی که خط و اسود دارد و زیادت میکند و در روزی که آفتاب باول حمل رود در هر روز خواهد کند از شهر قدیم و کوک
کوسیج بود [illegible] تعلق تاریخ جهودان دارد از ایام مشاهیر تشری اول این ماه عید سال نیا باشد چنانکه مارا نوروز سلطانی او
صوم کند با شد و ششم صوم عذاب باشد و هم صوم کیپور که بر ایشان فریضه است از بیست و هشت ساعت است اگر هم این ماه و اقع
شود از اعاشورا خوانند ماند و اول عظا اول بود که ان بیه بیدان است بیست و یکم افزید بندان بود بیست و دوم عید بزرگ بود
مسر و حشوان ششم ان ماه صوم عید یقان بود دیکیلو دوشنبه که میان هشتم و سیزدهم افتد روزه دارند بیست و پنجم این ماه عید
چنگی بود بیست و دوم این ماه افزاعید حنکی بود و پنجم صوم ظهور ظلمه و سیم صوم آمرن بختنصر بیت المقدس ششم پنجم این ماه صوم العدل
و موت الصدیقین بیست و سیم صوم الغیبه باشد آخر [illegible] اصل هشتم این ماه مولود موسی علیه السلام بود و بیستم این ماه عید فصح بود که اول فطر
خوارزمیان بیست و یکم و دوم عید بزرگ بود لفظ فطر خوردن عرق شدن فرخوه در یکروز هفتم بیست و پنجم وفات یوشع بن نون بود و دوم آیروم این ماه
صوم التجلی بیست و هفتم صوم وفات آخرین نبی علیه السلام بود و یوان ششم و هفتم این ماه عید الغفره باشد بیست و پنجم باکوره بیست و هم صوم
تعلق نکنند و بیست و نهم صوم سراج نمر صوم این ماه صوم عصابیت لفظ سن آب اول این ماه صوم وفات [illegible] بود و هم صوم فرایض بیست

اگر روز رسد بیستی از نصف آن روز دیگر

اسنان است [illegible]

هم خانه بیست [illegible]

یعنی بزرگ

انکه پس باید رفع ... باشد و معلوم معلوم از وال ... اول ان ماه صورت ... بود تقاطع دوم در موقف و مشتری ستارگان

سیاره و مواضع ایشان و ... او و عرض و توابع ان و این مشتمل است بر شانزده فصل فصل اول در استخراج تقویم افتاب و ستارگان و تحقیق

کر تقویم افتاب استخراج کنند تاریخ عرب ... که ذکر رفت در سال که خواهند معلوم کنند اگر سال تام شمسیه و شهرها وکیا نا تمام ... دیگر

جهت تقویم افتاب مرکز و اوج ... ان سال برگیرند و اگر سنه دیگر باشند ... باشد از جدول مجموعه و مرکز و اوج برگیرند اگر تاریخ مطلوب

از ان بود و از انجه نگاه داشته اند بکاهند و اگر بعد از ان بود بر وی افزایند تا مرکز و اوج افتاب در اول سال مطلوب حاصل اید پس معلوم کنند که درین سال اول

نوروز کدام ماه ... شهور ... باز ... جدول شهور مرکز و اوج برداریند و بر وی افزایند و اگر با ان شهور ایام بود باید ... که جدول ... ایام

اوسط ... از جدول ایام مرکز و اوج برداریند مبلغ مذکور افزایند تا مرکز و اوج در نصف النهار روز مطلوب بطول ... حاصل اید و اگر طول

شهری که تقویم ان خواهیم کمتر از ین و یا بیشتر از ین بود تفاوت میان ان طول و طول ... حاصل کنند و بازای ان از جدول ما بین الطولین حرکت مرکز

معلوم کنند پس اگر طول ان شهر کمتر از ین بود از این مرکز نصف النهار که یافته اند بر افزایند و الا بکاهند و اگر در وقت غیر نصف النهار خواهیم

ساعات بعد میان ان وقت و نصف النهار معلوم کنند و بازای ان ساعات از جدول حرکت مرکز افتاب با ساعات مرکز ... بردارند و اگر با ساعات دقایق

بود هم از ان جدول ... بردارند و بر وی افزایند و اگر با دقایق ثوانی بود ... بر ان افزایند پس انچه حاصل اید از مرکز نصف النهار

نقصان کنند اگر ان وقت مطلوب پیش از نصف النهار بود و بر مرکز نصف النهار افزایند اگر وقت مطلوب بعد از نصف النهار بود تا مرکز و اوج افتاب

در وقت مطلوب در شهر مطلوب حاصل اید ... تقویم قمر مرکز و خاصه و اوج و وسط برین نسق حاصل کنند و جهت دیگر کواکب مرکز و اوج حاصل کنند

... در تقویم کواکب ... و تقویم راس در طول اما در افتاب مرکز و اوج معلوم کنند بنوعی که گفته شد و مرکز تعدیل الایام گرفته ... مرکز

مرکز اصل بود از مرکز اصل تعدیل ما بین السطرین معدل کنند و مرکز اصل افزایند مرکز معدل حاصل اید اوج بر وی افزایند حاصل تقویم افتاب باشد ... قمر

مرکز و خاصه و وسط بر ترتیب برداریند و مرکز تعدیل اول ما بین السطرین گرفته بر خاصه افزایند تا خاصه معدل شود و بازای خاصه معدل تعدیل دوم ...

گرفته ... بردارند پس مرکز دقایق حصص برداریند ملاحظه خاصه معدل که اگر خاصه معدل در نصف ربع اول باشد ان میان ... بود دقایق حصص از جدول

بردارند که ... از اختلاف باشد اگر برج مرکز در بالای جدول باشد درجات او از جانب یمین طلب دارند و اگر در شیب جدول باشد درجات از جانب ... دارند

و در همه مواضع که برج بالا و شیب بود بطریق مذکور عمل باید کرد و اگر خاصه معدله در نصف دیگر باشد از جدول برداریند که بعد از ... بود و بعد از ان ... درجات

حصص ... ضرب کنند و حاصل ... تعدیل ثانی ... کنند تا تعدیل ثانی معدل گردد و ... با وسط جمع کنند وسط معلوم شود و بازای تقویم افتاب

تعدیل الایام قمر معلوم کنند ... وسط ... نقصان کنند حاصل تقویم قمر بود ... تقویم راس ... دیگر ... حاصل کنند ... نقصان کنند حاصل تقویم ...

و تقویم ذنب را بیابد بعکس بود و هرگاه تقویم رأس را تقویم ذنب یابد تفاضل آن بکند یا بقی تعدیل عرض قمر باشد بازای معدل اول ثانیات و معلوم کنند
پس اگر تعدیل عرض در ربع ثالث عدادل بود تقویم مایل تفاضل کنند و اگر در ربع ثانی و رابع بود بر تقویم مایل افزایند حاصل تقویم قمر بود
بنگاه عمل باید و قت مطلوب اما در بیج کوکب باقی مرکز خاصه و اوج برتیب دیگر حاصل کنند و تعدیل مرکز تعدیل اول بردارند و بر مرکز افزایند و خاصه آن
کسنند تمام، و معدل شود پس بازای خاصه معدل اختلاف و قعه یابند و هم معلوم کنند پس بر مرکز معدل و قایق حصص بعد جلسه خاصه معدل بردارند هنوای کر
قرکفته شد اگر خاصه و شش بیج اول باشد از بعد اول تا اول و الا از بعد اول تعدیل بردارند و از اول افتاد ضرب کنند، حاصل را با تعدیل نزدیک کنند تا بعد مایل
ثانی معدل گردد آنرا بر مرکز معدل افزایند حاصل مرکز معدوم شود و اوج برابر مبلغ افزایند حاصل تقویم ایشان بود و دانچه رویس کواکب و توابع نجوم
از بعد اول ایشان بازای ساعاتهای مبسوط و مجموعه مواضع ایشان معلوم کنند نقل میبود، پیان عرض قمر و قسمه تحریره در عرض قمر و سط رأس را از تقویم
قر تفاضل باید کرد تا حقه العرض معلوم گردد و بازای حقه العرض از بعد بین عرض قمر دانند و تبعه میل بامین السطرین عرض بردارند پس نظر کنند بحقه العرض
اگر کمتر از شش بیج بود عرض شمالی بود و اگر زیاده از شش بیج بود جنوبی باشد نظر کنند بحقه اگر مابین اول حدی و اوج زیاده بود حاصل بود و دوران نصف دیگر
تابط اما در اسقاط عرض کواکب علوی و سفلی صعود و هبوط ایشان بازای مرکز معدل هریک در بعد اول و قایق نسب مشترک و قایق نسب برگیرند و نظر کنند مرکز معدل
اگر در بیج اعلا باشد که اول جنوب است تا اوج حدی و یا در بیج اسفل باشد که از اول دلوست تا آخر حمل نسب شمالی بود و اگر در بیج اسفل و اعلا بود که از
اول ثورست تا اوج سرطان و یا در بیج اسفل بود که از اول اسدست تا آخر میزان نسب جنوبی بود در مشتری و اگر در نصف اعلا بود که از
است تا منتهی درجه سرطان نسب شمالی بود و اگر در نصف اسفل بود که از درجه سرطان است تا منتهی درجه حدی نسب جنوبی بود و در بیج اگر در نصف اعلا
بود که بیست و هفت درجه و شش است تا بیست و پنج درجه جوزا نسب شمالی بود و اگر در نصف اسفل بود که بیست و هفت درجه جوزاست تا بیست و پنج درجه
و شش جنوبی بود، آنگاه آنرا برابر خاصه معدله عرض شمال بردارند اگر شمال بود و یا جنوبی برابر نهند اگر نسب جنوبی بود و دارا در قایق نسب عرب کنند تا عرض
خاصه یا شمال یا جنوبی پس نظر کنند بخاصه المعدله که اگر عرض شمال بود و کمتر از شش بیج بود صاعد بود و اگر زیاده تابط و اگر عرض جنوبی بود و کمتر
از شش بیج تابط بود و اگر بیشتر از شش بیج بود اما در استواع عرض زهره و عطارد و بیان صعود و هبوط هریک ازین دو کوکب با سه عرض بود عرض
اول را عرض مطلق خوانند و دوم را میل خوانند و سیم را الکواف اما عرض مطلق طریق عمل آن بود که بازای مرکز معدل هریک عرض اول بردارند
و آن در زهره و عطارد جنوبی بود و در عطارد جنوبی پس مرکز معدل هریک در بعد اول و قایق نسب مشترک و قایق نسب برگیرند و نظر کنند مرکز معدل زهره
اگر در بیج اعلا باشد که از عمل ثور و جوزاست نسب ثانی و ثالث بود و شمال بود و اگر در بیج اسفل بود که سرطان و اسد و سنبله است ثانی و ثالث جنوبی
بود و اگر در بیج اسفل و اعلا که از میزان و عقرب و قوس است ثانی و ثالث جنوبی بود و اگر در بیج اسفل و اعلا بود که از جدی و دلو و حوت است

شمال بود

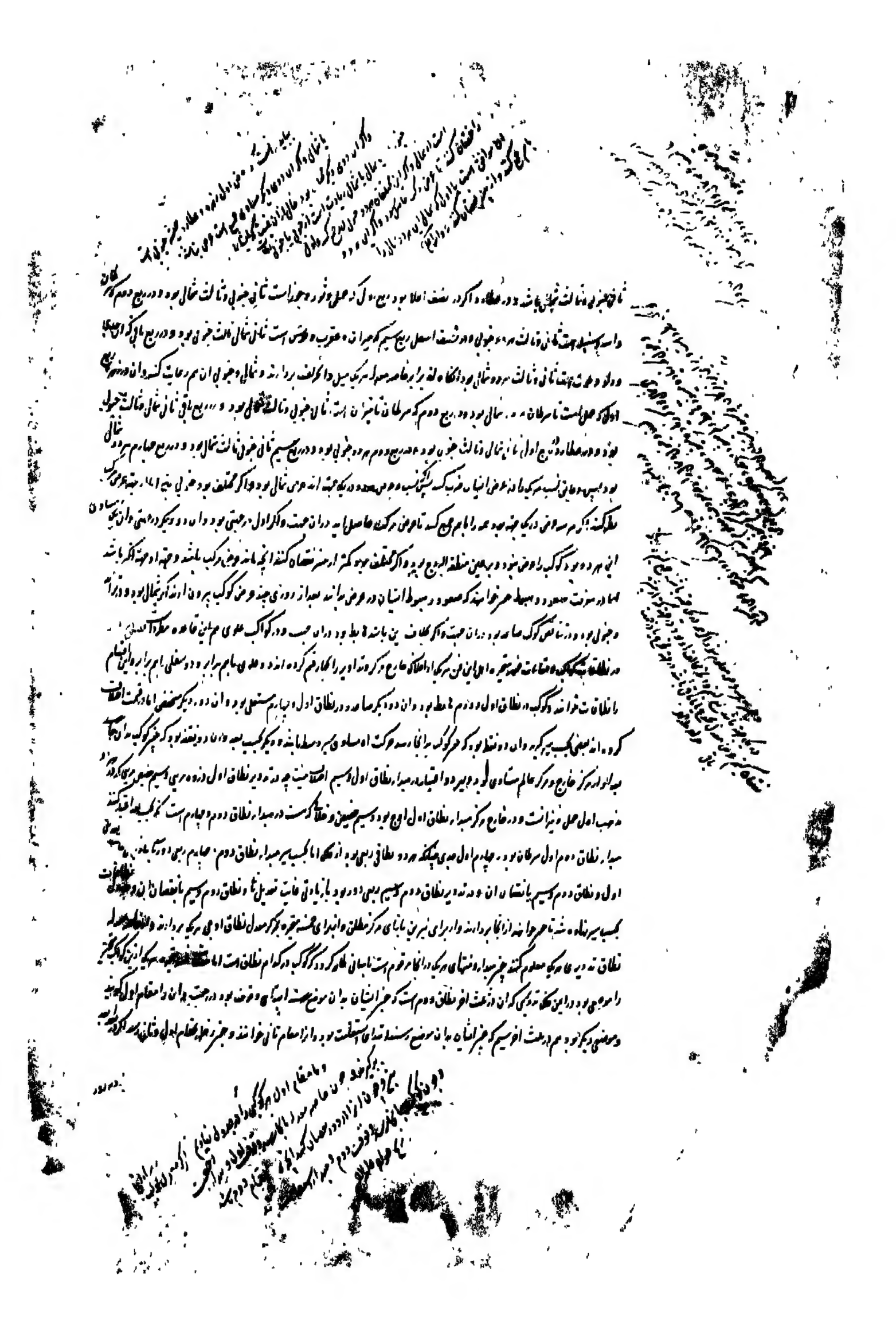

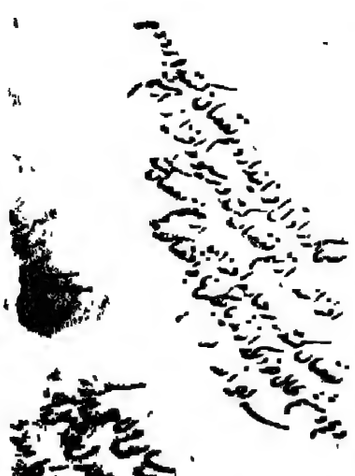

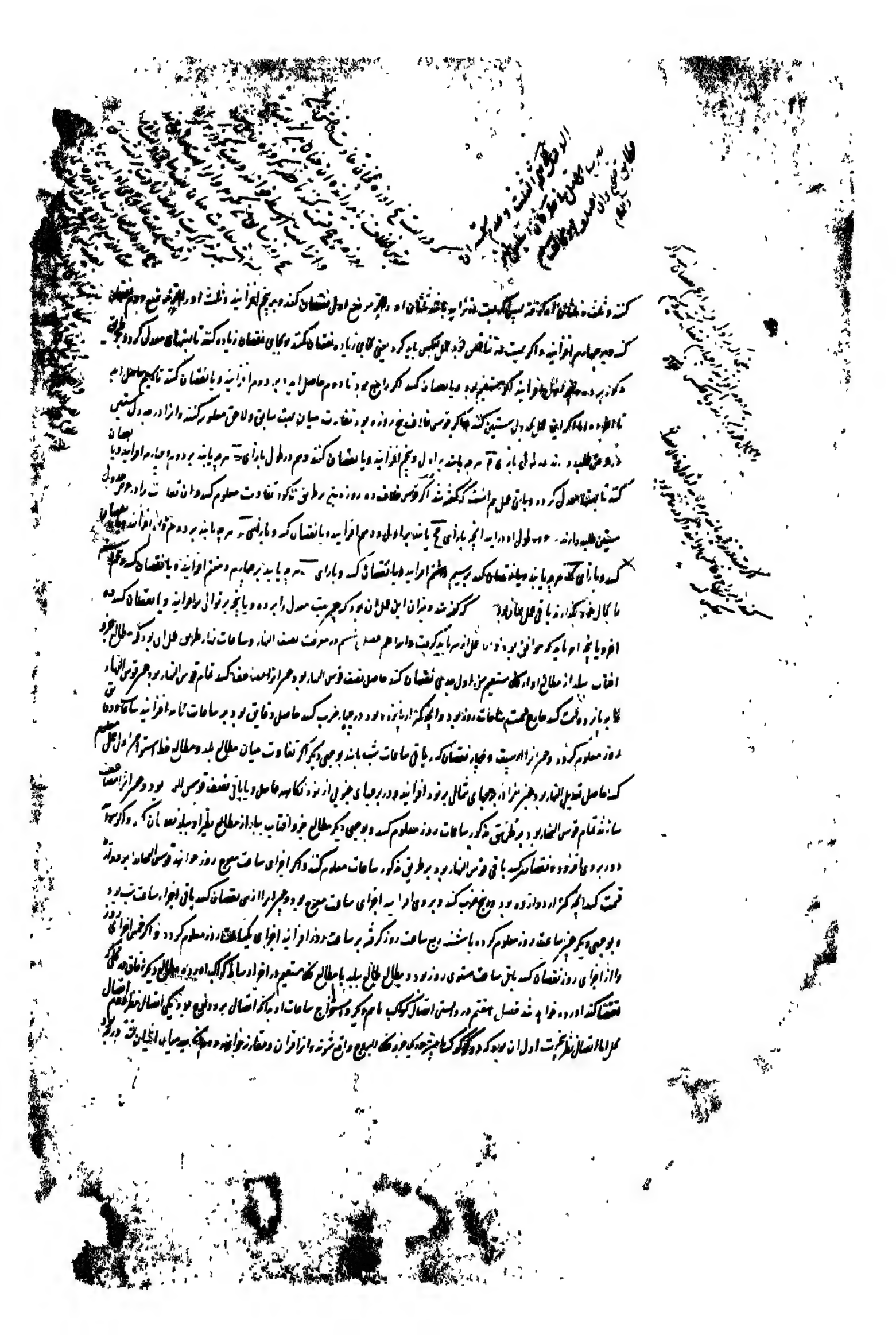

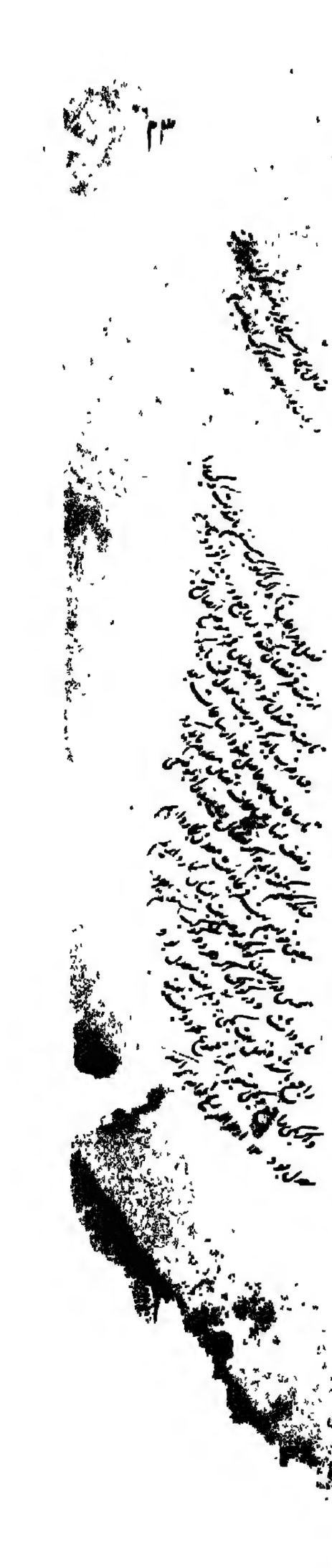

اجزای ... بود ساعت اجتماع را بر ساعات تمام روز، و اگر شب بود بر ساعات تمام شب قسمت کند خارج قسمت دقایق حصه بود و آنچه
از روز و یا از شب که نوبت است ساعات بیست و سه دقایق بسیار را در تمام ساعات آن روز و یا آن شب ضرب کند تا ساعات و دقایق ساعات
بیست و حاصل آید اما ایام نوبت بیست و چهار بود که هر اجتماع در روز بود و نظر کنند که آن روز تعلق بکدام کوکب دارد و نوبت دوم ... افتد که ...
کوکب تعلق دارد و مثلا اجتماع روز جمعه بود که تعلق به زهره دارد و نوبت ... شب ... افتد که هم بزهره تعلق دارد و اگر ساعت بیست از ساعت
زمانی خواهند که معلوم کنند طریق عمل آن بود که بنوعی که گفته شد اجزای ساعت زمانی آن روز و یا آن شب معلوم کنند و ساعت اجتماع را بپانزده
ضرب کنند و اگر با او دقایق نیز ... چهار دقیقه را یکی گیرند و بر اجزای ساعت زمانی قسمت کنند خارج قسمت ساعات بیست زمانی بود ...
در باید ... ساعت ... [illegible] ... در معرفت رویت هلال و ظهور و اختفای کوکب متحیره در عمل طریق ... بود و اگر مستقل
... [illegible] ... ضرب کرده حاصل را بر بیست و چهار قسمت کنند خارج قسمت از تقویم
نیر ... تقویم نیر ... وقت غروب حاصل آید ... اگر بعد نیر ... کنند و خارج قسمت را از نصف النهار ضرب کنند
در تقویم ... تقویم ... غروب ... آرند و سه خمس عرض ... [illegible]
ضرب کنند حاصل را ... انحراف ... تقویم ... حاصل ... قوس معدل ... مطالع
قوس معدل ... حاصل را ... معدل ... از تقویم غروب ... و بس نظر کنند اگر بعد معدل
میان ده درجه و دوازده درجه بود و بعد سوی یازده درجه ... هلال ... دیدن باریک اگر هوا صافی بود ... دیدن تا بعد معدل ده
درجه نشود ... و اگر بعد معدل میان دوازده و چهارده باشد هلال معتدل بود و اگر میان چهارده و شانزده بود هلال روشن بود و اگر
میان شانزده ... باشد هلال ظاهر بود و اگر بیشتر بود هلال ظاهر بود و ... هلال ... و اگر خواهند که ...
بعد سوی را بر پانزده قسمت کنند ... حاصل آید و اگر تحقیق خواهند بعد معدل را بر پانزده قسمت کنند تا ...
معلوم کرد و بحث اما مبادی ظهور ... کوکب و آن چنان بود که ... اگر کوکب علوی ... ایشان بعد از ... شمس ...
احتراق ایشان ده درجه باشد پس ... ظهور را ایشان را از دو جانب ... و حدود آن تعیین کرده اند که ... بتوالی ... و دیگری بخلاف
... معدل زحل ... درجه ... تجاوز کند مبدء ... و چون ... تجاوز کند مبدای ظهور بود و مریخ چون ...
دو ده درجه ... تجاوز کند مبدای ... و چون ... تجاوز کند مبدای ظهور بود و اما سفلین چون ... ده درجه ...
... بتوالی و خلاف توالی از ... بیست و چهار درجه است و از آن عطارد ... درجه است ... ظهور ایشان

و ... از ... حمل ... کند
... ظهور ... معدل ...
... شانزده ... حوت ...
کند ... بود

نقصان گسترهای بسیم او بود و اگر بیشتر از ربع باشد و کمتر از نصف و در جیب نقصش در ربع معلوم گشته و آنرا بر شعث افزایند حاصل
سهم آن قوس بود و اگر از نصف دور زیاده باشد و از سه ربع کمتر بشعث زیاده گسترهای جدول جیب سهم بعد از عدد آن
نهاده شد تا از آنجا سهم از قوس و قوس از سهم توان که در جدول جیب گفته شد بر دارند و دیگر مرتوسی که کمتر از ربع بود
زیاده از نصف جیب تمام او معلوم کرده ارشعث نقصان کنند باقی سهم آن قوس کی زیاده تر نبود و دیگر از اول بیفتاده
و بیفزایند از دو بیت و هفتاد و دو دقیقه شعث بیت نقصش بر سه ربع و دوری تمام بر شعث افزایند حاصل
سهم بود و اینرا علم فصل سوم در معرفت ظل بطریق حساب و جدول بیاید دانست که ظل بر دو قسم بود یکی آنکه میناس از قائم شاخص
بر سطح افتد و ظل خطی بود دوم آنکه میناس بر قائم باشد میان قائم و میناس بطرف شعاعی که بر سر میناس
بگذرد و قطر ظل خطی بود که از سر میناس بطرف ظل افتد و چون تیر از الف طلوع کند اول ظل متوهم باشد و بهر ازان ظل
شود و بتزاید ارتفاع می افزاید تا چون آفتاب بنصف النهار رسد ظل اول بنهایت رسد و ظل دوم بر عکس این بود چون آفتاب
برافق رسد ظل دوم بنهایت رسد و در تزاید ارتفاع متناقص میشود تا چون آفتاب بنصف النهار رسد ظل دوم منعدم شود و بیست
چهار قوسی با جیب قائمش مانند نسبت ظل اول ان قوس باشد بمیناس و ظل اول هر ارتفاع مساوی ظل دوم
تمام ان ارتفاع باشد و ظل ثلث دور مساوی میناس بود چنانکه خواهد آمد اعمال بقوی نصف قطر راشعث چنین کنند قطر ظل را ثلث شعث
چنین کنند چون میناس را نصف قطر دایره سازند پس چون راس میناس را مرکز سازند قاعت میناس با نصف
قطر برود نسبت جیب تمام هر قوسی چون نسبت ظل اول ان قوس بود بمیناس پس هرگاه که جیب قوسی را بر جیب
قائمش بخط قسم کنند خارج ظل اول ان قوس بود و اگر جیب قائمش را بخط قسم کنند ظل دوم آن قوس آید و بارای گویند میناس
را بایست چنین کنند و نیز معلوم باشد که مقدار که در ظل ضرب کنند و همان مقدار بر ظل تمام آن قوس بخط قسمت
کنند حاصل الضرب و خارج قسمت یک مقدار باشد [illegible] و دو بدو دقیقه دارش و در تاریخ مرفوعه ارجدول فیفته
جدول نهادیم و تجنیس ظل ثانی را و اصابع و اقدام و ظل ثالث را جهت اوقات کار بندارند و میناس را اگاهی بیفت
قسمت کنند و انرا اقدام خوانند و گاهی بدوازده قسمت کنند و انرا اصابع خوانند زیرا که در معرفت قامت شاخص چون نصف
النهار بر سطح مستوی افتاده و طرف ظل انجنان بود که زمین را عمود ارکشند بر وجهی که جانب بروی زمین نداشته باشد
برابر سطح کنند و بر انگشت زمین افتی سازند مثلث و شاقولی مردم آویزند و سطح زمین را بغبار سازند که این مثلث

میناس

مقوس ظل نگردد باشد قائم را بیفتاد
قائم باشد او بی ارتفاع
بر آید جانب قوس او قوس
سطح او ارتفاع بود و او
در جای باشد
ظل کمتر شاقولی قائم او
وظل خطی قوس او
ظل ثالث او

را بمرکز کرده باشند تا طول مقیاس بر آن نشان آمد پس دایره بزرگ رسم کنند و بقدر کره دایره مقیاس [illegible]

دو دایره هم مرکز رسم کنند متساوی فاصله و مقیاس را چنان نصب کنند که تا عمود مقیاس بر مرکز دایره [illegible]

[illegible] کرده و مرکز [illegible] ظل را از این دایره نشان کنند [illegible] میان هر دو نشان است منتصف کنند و از مرکز

بمنتصف خطی [illegible] اخراج کنند و این خط نصف النهار بود و خطی که بر او عمود بود خط اعتدال بود خط مشرق و مغرب باشد و این دایره

[illegible] مربع منقسم شود و این دایره را هندی خوانند چون هر ربعی را به نود قسم متساوی کنند [illegible] خط

مشرق یا مغرب و میان خط ظل باشد سمت ارتفاع بود و سمت یا شرقی جنوبی بود یا شرقی شمالی و یا غربی جنوبی یا غربی شمالی [illegible]

[illegible] بود و چون خط ظل بر خط نصف النهار منطبق شود وقت انتصاف النهار باشد و چون از آن بگذرد اول وقت نماز پیشین بود و چون بقدر

دو مثل مقیاس از ظل نصف النهار زیاده شود وقت نماز عصر بود بمذهب امام [illegible] و اگر بقدر [illegible] مقیاس

از ظل نصف النهار زیاده شود نماز دیگر باشد بمذهب امام [illegible] و چون [illegible] مقیاس زیاده شود وقت نماز [illegible]

[illegible] فصل چهارم در معرفت میل بروج از معدل النهار و غایت آن بدانکه میل بر دو قسم بود یکی اعظم بود [illegible] دایره

میل که واقع شود میان جزوی از فلک البروج و معدل و دوم اقصر قوسی بود از دایره عرض میان جزوی از فلک البروج و معدل

و غایت این در دو نقطه انقلاب صیفی و شتوی بود و آن هر دو اقصر قوسی بود از دایره مارّه باقطاب [illegible] بین منطقه و معدل

در نقطه صیفی شمالی بود و شتوی جنوبی و این میل را بارصاد مختلف یافته اند [illegible] برصد بطلمیوس [illegible] و برصد [illegible]

[illegible] و برصد [illegible] ایشان [illegible] و برصد مراغه [illegible] و برصد جدید سمرقندی [illegible] و بعضی میل اول را میل مطلق گویند

و میل ثانی را عرض خوانند و میل چهار نقطه [illegible] بعد نقطه اعتدال و دو نقطه انقلاب متساوی [illegible]

بخلاف توالی چنانکه میل اول [illegible] اول حوت و اول جوزا و اول دلو و اول سرطان و اول جدی و اول اسد و اول

قوس و اول سنبله و اول عقرب یکی باشد [illegible] یک نصف شمالی و یک نصف جنوبی [illegible] و در معرفت میل [illegible] یک ربع

[illegible] بود و طریق معرفت اش چنان بود که قوسی که [illegible] نقطه اعتدال [illegible] باشد [illegible] از فلک البروج که فرض کنند

در جیب میل کلی [illegible] ضرب کنند تا جیب میل [illegible] حاصل آید چون [illegible] قوس سازند [illegible] جیب میل آن جزو حاصل

آید و در میل دوم جیب [illegible] قوس مفروض را در ظل میل کلی ضرب کنند حاصل ظل میل او بود [illegible]

ظل [illegible] قوس [illegible] میل ثانی [illegible] تمام قوس را در جیب میل کلی [illegible] ضرب کنند حاصل [illegible]

و ما لغربی بیت و عبدار ... طالع و نقطهٔ تقاطع فلک البروج است با دایره افق مقابل شرق را ... را سابع خوانند و عبداء
رابع و نقطهٔ تقاطع دایره نصف النهار است با منطقة البروج تقاطع فوق الارض ... درجه عاشر خوانند ... و مقابل آن را
رابع خوانند اما مبادی بیوت باقیه اصحاب نجوم خلاف کرده اند و طریق مشهور که مشتمل ... است این طالع است که آنست که مطالع هر یکی
از ... طالع را به سه قسم مساوی کنند ... دایره ... معدل النهار بدین اقسام افتد آن مطالع
این بیوت بود و آنچه از دایرة البروج بدین اقسام افتد درجات این بیوت باشد طریق عمل آن بود که چون طالع محقق شود مطالع آن طالع
بلد معلوم کرده از مطالع او ... محسوب ... تا نصف قوس النهار درجه طالع معلوم کرده و ثلث آن گرفته تعدیل
مطالع ... حاصل آید را بر مطالع طالع که آن مطالع عاشر است بفلک مستقیم افزایند مطالع حادی عشر معلوم کرده و یکبار دیگر آن تعدیل را
بر مطالع حادی عشر افزایند مطالع ثانی عشر معلوم کرده و اگر ... درجه بر مطالع ثانی عشر افزایند مطالع ثانی معلوم شود و چون ...
درجه بر مطالع حادی عشر افزایند مطالع ثالث معلوم کرده و این مطالعها را در جدول مطالع فلک مستقیم محسوب از اول الجدی ... کنند تا
مراکز بیوت حاصل آید و باقی مراکز مقابل هر یک ازین خانها باشد بهمان درجه و دقیقه ... و آن چنان بود
که دایره اول سموت که دایره عظیمه است که بر قطب این دایره که بر نقطه شمال و جنوب است بگذرد و آن دایره را افق حادث خوانند و این
طریق را طریق مرکز ... خوانند و طریق عمل آن بود که جیب عرض بلد در جیب ... ضرب کنند حاصل جیب ... افق بیوت ساقطه
بود که آن دوازدهم و دوم است و اگر در جیب سی درجه ... ضرب کنند حاصل جیب عرض بیوت ناظره باشد که آن یازدهم و سیوم است و چون ...
سی درجه بر جیب تمام افق ساقطه ... قسمت کنند حاصل جیب تعدیل بیوت ساقطه باشد و اگر ... درجه بر جیب تمام افق بیوت ناظره
بود ... قوس تعدیل بیوت ساقطه بر مطالع طالع افزایند حاصل مطالع ثانی ... بود و نقصان کنند ... مطالع ثانی عشر بود و چون ... تعدیل بیوت ناظره
از مطالع طالع نقصان کنند مطالع حادی عشر بود و ... افزایند مطالع ثالث بود ... مطالع بیوت ساقطه و مطالع افق ناظره ...
درجات و دقایق مراکز این خانها معلوم گردد و درجات باقی مراکز در مقابل این خانها باشد بهمان درجه و دقیقه ... و تعدیلها ...
در هر افقی و در همه احوال ... با اختلاف طالع مختلف نشود و در بلده ... عرض بیوت ساقطه ... تعدیل بیوت
ساقطه ... بیوت ناظره ... تعدیل بیوت ناظره ... والله اعلم فصل دوازدهم در معرفت خسوف ماه در استقبال که
هر یکی از دو عقده ... و دوازده درجه ... عرض قمر کمتر از شصت و چهار دقیقه بود خسوف ممکن بود و چون معلوم شد که خسوف
... وقت استقبال معلوم کنند و همچنین عرض قمر را در طول ... جدول ... را در عرض او طلب دارند ... و اگر ...

[illegible]

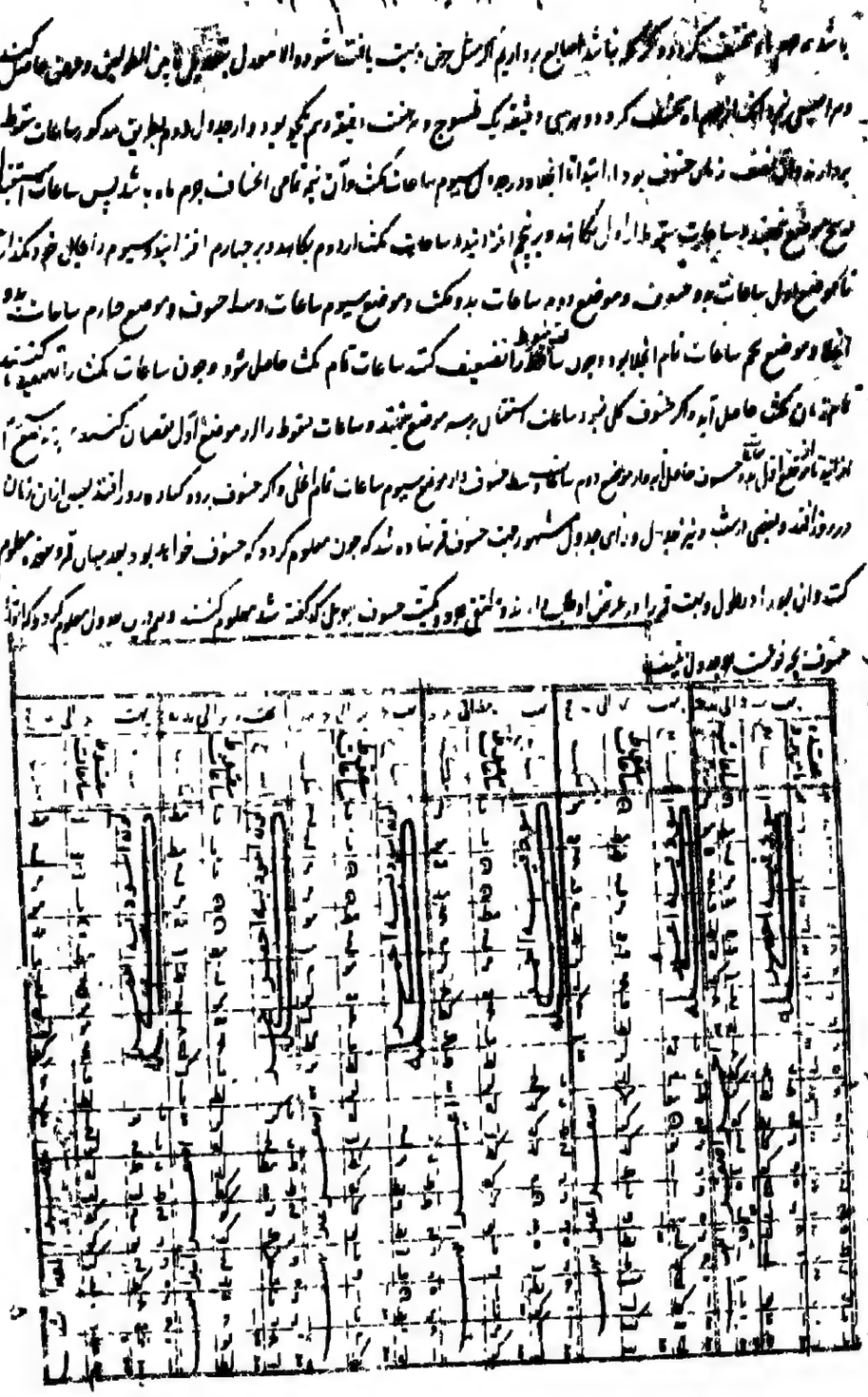

اگر کسوف در عقده راسی یا دنبالهٔ او یا جزء ثانیه یا اشعب غربی واقع شود اگر در عقده ذنب بود دلون او سیاه نماید و با تاریکی
هم بقدر و قریب و بعد و از ساعات وسط کسوف عمل کنند اما مدت تأثیر کسوف و خسوف از ساعات مستوی ایشان بتوان دانست
یعنی در کسوف هر ساعتی را یک سال و هر پنج دقیقه را یک ماه و در خسوف هر ساعتی را یک ماه و سه دقیقه را یک روز پس چنان
زمانیکه بود از اول کسوف و خسوف تا آخر ایشان آنقدر مدت تأثیر ایشان بود لیکن بودن منظم تأثیر ایشان و آن وقتی بود که تا
کمال ماه از وقت ظاهر کرده دانش این را وجوه بسیار است اما آنچه مستحسن ارباب طالبان است آنست که ساعات وسط کسوف و خسوف
و انسب دهند بدوازده درجه نسبت که ساعات وسط کسوف و خسوف را بدوازده باشد همان نسبت ساعات منظم تأثیر کسوف و
خسوف را باشد با ساعات ابتدا را تا انتهاء کسوف و خسوف و طریق عمل چنان بود که ساعات وسط ابتدا را به این
موجه کنند بدان طریق که ساعات وسط را در دوازده ضرب کنند و بر ساعات تمام روز در کسوف و تمام شب در خسوف قسمت کنند
خارج قسمت ساعات موجه وسط باشد و همچنین ساعات ابتدا تا انتهاء کسوف و خسوف را پس ساعات وسط موجه را در ساعات
موجه ابتدا تا انتهاء ضرب کنند و هم بدوازده قسمت کنند خارج قسمه منظم تأثیر ایشان بود و نیز اگر ساعات وسط ساعات ابتدا تا
انتهاء هریک را در جدول مخانات قرار دهند بنوعی که ساعات تمام روز یا شب مخانی بهمت معدل در ذیل جدول طلب دارند و
ساعات وسط و ساعات ابتدا تا انتهاء مخانی بعد از عرض جدول طریق که چه نظرت ساعات پیدا کنند و از آنصیف کنند و یک
را طرح کنند از یک نصف باقی ساعات زمانی مریک باشد چون در مجدد یکدیگر ضرب کنند و در دوازده قسمت کنند خارج قسمت منظم تأثیر مریک
باشد فصل چهارده هم در معرفت بعضی از کواکب ثابته و مقدار سیر ایشان معلوم باد کرد که علماء این فن بغیر از سبعه سیاره دیگر از
ثابت و ستاره را رصد کرده اند و مواضع ایشان در فلک البروج تعیین نموده اند این کواکب را در شش قدر بر حسب رؤیت صورتها قسم
کرده اند چنانکه بعضی این کوکب بر نفس این صورت واقع اند بعضی بر داخل خطوط که این صورت از و متوهم میشوند و اینها را داخل صورت
گویند و چون خواهند کواکب را وصف دهند گویند فلان کوکب بر فلان صورت است و بعضی خارج صورت اند یعنی قریب به پای چپ فلان
صورت و یا نزدیک آن و این را خارج صورت خوانند و از این صورتها چهل و هشت کانه بست و یک در جانب شمال اند از منطقة البروج
و پانزده در جانب جنوب و دوازده بر نفس منطقة البروج اند که نامهای بروج دوازده گانه از گرفته اند و ما از ان جمله
ستاره مشهور را باطوال و عرض و جهت و عظم و مزاج در تاریخ ششصد و هفتاد و یک از هجرت نبوی در جدول نهادیم و در پیوستی
ایشان چون سی سال مبسوط و از سی تا سی و دو سال مجموعه نهاده شد که چون محتاج بتقویم ایشان شوند از جدول

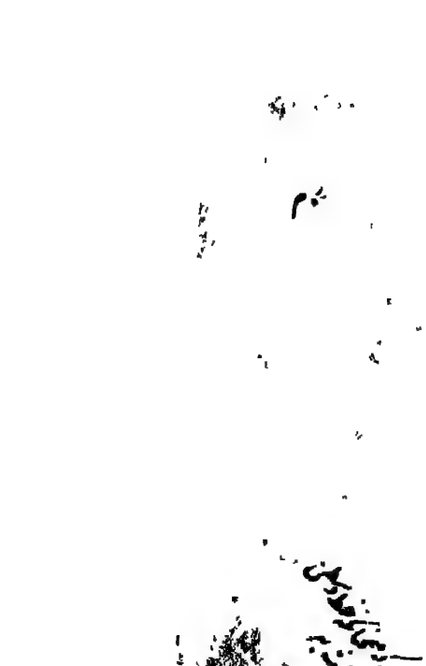

در بیان طول و عرض بعضی از شهرها مشهور و طول معمور از ابتدا از جزایر خالدات که ذکر کرده اند آن ذکر مغرب بواسطه آنچنانی
از ساحل دریای مغرب که ذکر کرده اند تا ساحل دریه دریه غربی باشد آما آنچه مشهور است مبدا طول از جزایر خالدات که ذکر کرده اند ابتدا
غرض از وضع اسطرلاب آنست که معدل النهار بدست آید پس ان نقطه است و جدول جهت طول و عرض بعضی شهرها مشهور هاده که جوا خواهند که
طول و عرض مشهوری از شهرها معلوم کنند و اسامی بعضی شهرها در جدول بحروف ابجد نوشته اند

عالم و احوال ملک و دول ملکها را و ادوار ماده و عدد و ادوار چهار است اعظم و اکبر و اوسط و اصغر و مبدا ادوار از روی مکان از اول حمل
و از زمان از اول بام عالم و مدت آن هزار یک ملکها نوشته بعضی ارکان هفت سیصد و شصت هزار سال است یعنی از کره آمدن
حضرت آدم تا زمان سیاره در اول نقطه حمل تا کره آمدن ایشان دیگر بار در همان نقطه و ازان مبدا تا اول سال طوفان نوح علیه السلام صد و
هزار سال شمسی تمام گذشته است و بزعم جماعت مذکوره از اول سال طوفان تا اول سال ملکی چهار هزار و صد و هشتاد و سال تمام شمسی است
پس هرکه تاریخ طوفان خواهد که معلوم کند این عدد را بر تاریخ ملکی باید افزود و حاصل تاریخ طوفان برود اگر تاریخ اول ایام عالم خواهند

ملکی از اول تاریخ فیه

که معلوم کنند اگر ما بین اول عالم و سال طوفان را و بر تاریخ اول عالم حاصل آید آنگاه بجهت تسییر اعظم هر سی سال یکی و هر صد سال سه و هر هزار سال
از رجه و هر صد سال شمسی دقیقه و هر ده سال سی شمسی ثانیه و هر یکی سال شمسی ثالثه و از جهت تسییر اکبر هر هزار سال بجدی و هر صد سال یکدرجه
و هر ده سال شمسی دقیقه و هر یک سال سی شمسی ثانیه و بجهت تسییر اوسط هر هزار سال سیزده درجه و هر صد سال ده درجه و هر ده سال یکدرجه و هر یک
سال شمسی دقیقه و تسییر اصغر که هر هزار سال یازده درجه و هر صد سال یکدرجه و هر ده سال ده درجه و هر یکی سال یکدرجه و تسییر
آما انتهاآت هم چهار بود اعظم که هر هزار سال شمسی یکدرجه رود و اکبر هر صد سال یکدرجه رود و اوسط که هر ده سال یکدرجه رود و اصغر
که هر یکسال یکدرجه رود و ما مواضع تسییرات و انتهاآت در تاریخ چهارصد و ده ناقصه ملکی تا هزار و دو یست سال مفصل بنهادیم که
بر مبدا ایام عالم هر سیصد و شصت سال شمسی برجی و کوکبی دهند و ابتدا از برج حمل و کوکب از حمل کنند بر ترتیب بروج و افلاک
حساب میکنند تا بهشتاد و چهار دور کرده از ضرب هفت بار دوازده باشد باز نوبت باول نقطه حمل در حمل رسد چون حساب
کنند معدوم شود که معدار یکهزار و چهارصد و بیست سال شمسی تمام از طوفان فرد آید بر حمل و حمل برسد و در سال چهارصد و ده ملکی که
از ابتدا ایام عالم [illegible] گذشته است که چون حساب کنی نوبت به برج قوس رسد به بیست و دو درجه و بیست و یک دقیقه
و گریش مشتری بود چنانکه تا سال پانصد و نه ناقصه ملکی ابتدا نوبت جدی و برج رسد و مادیان تسییرات اضع اوراتا

(28)

مساوی که در ترتیب املاک ابتدا از جانب فروشنده ناشر کلمه دیگر وده و کاسی که نوبت فروش او نرسد اگر بعد
شریک نباشد وهذا اول مذکوره است

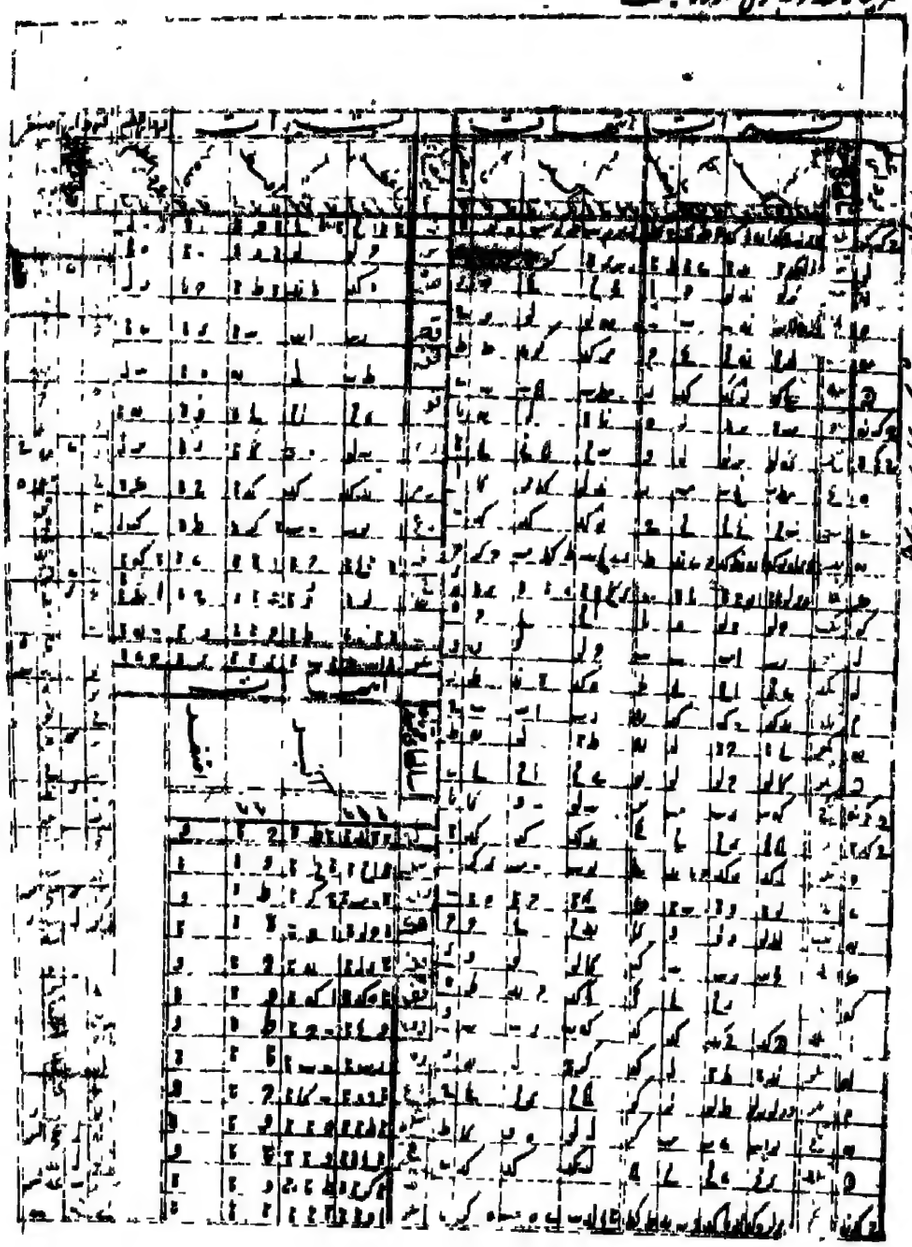

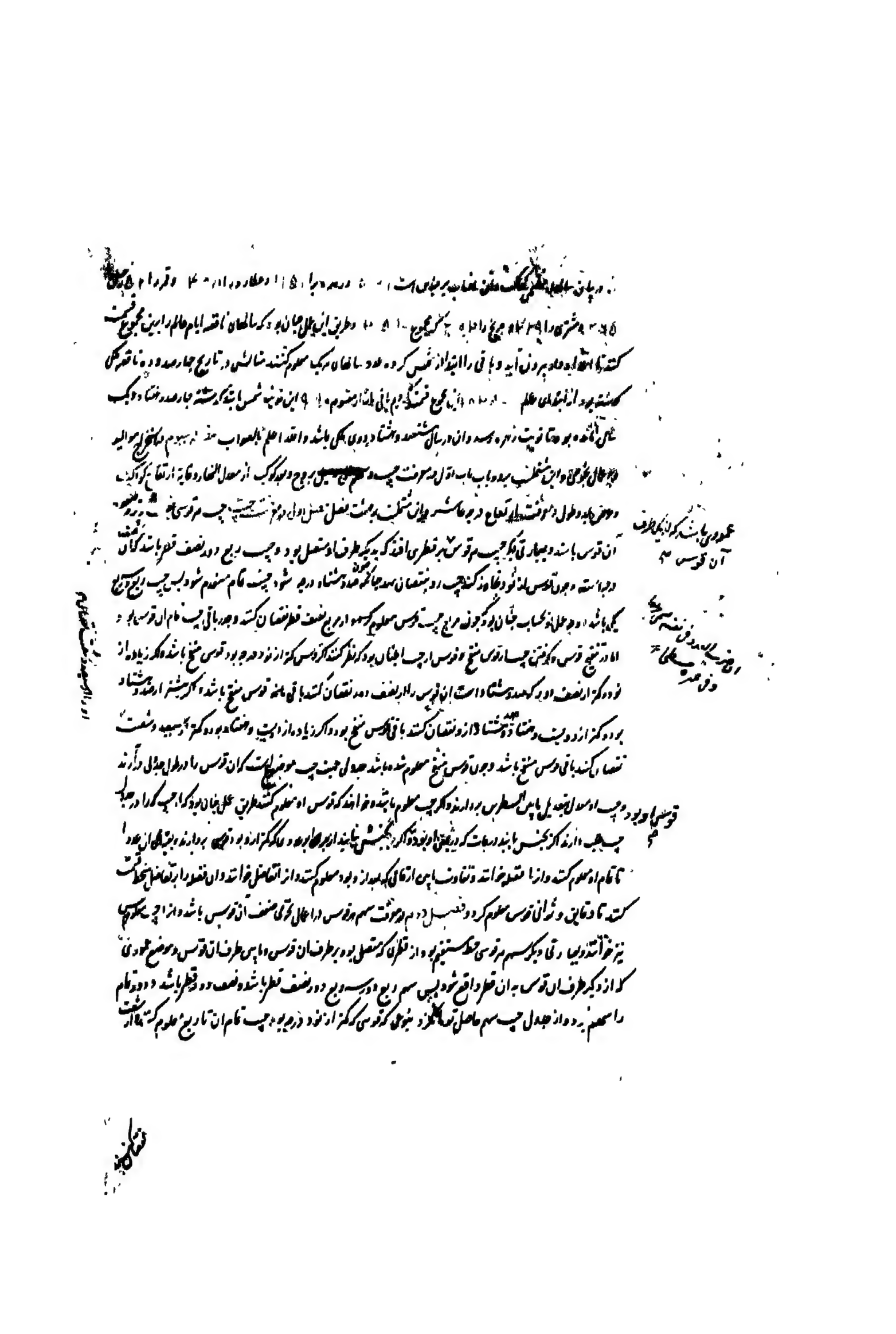

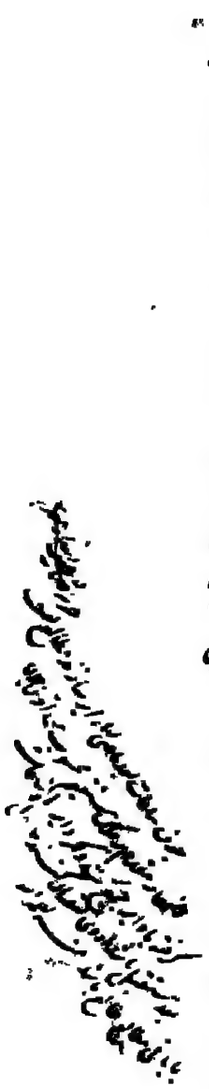

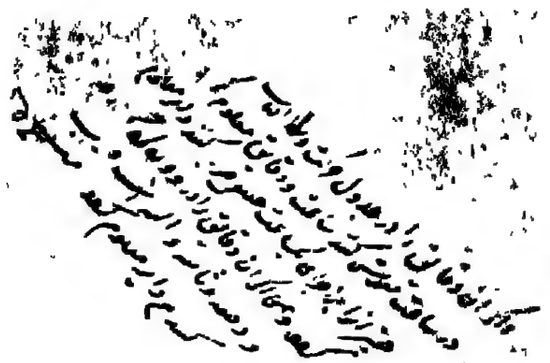

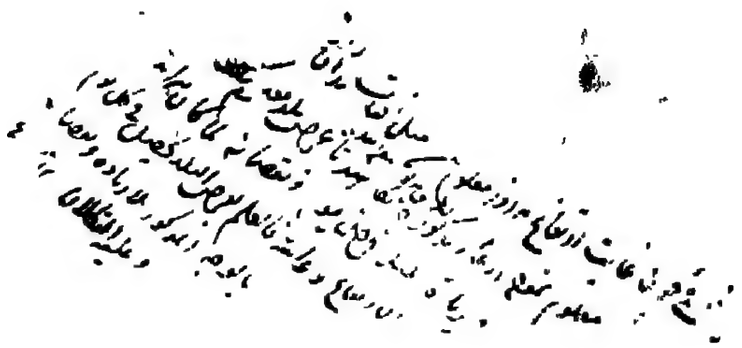

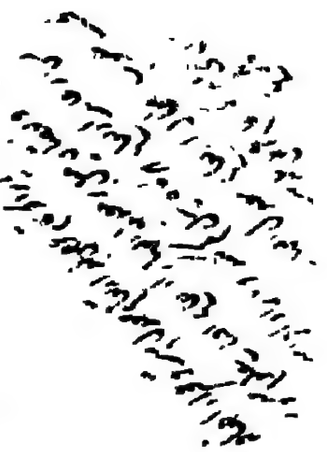

غایة ارتفاع عرض باشد و آن قوسی بود از دایرهٔ نصف النهار که واقع شود میان قطب افق و دایرهٔ معدل النهار و آن مساوی ارتفاع
قطب معدل النهار باشد طریق معرفت این بگیریم ما ساعتی که بدانیم ارتفاع دو درجه از درجات فلک تواند بود پس نظر
کرده خواهند غایبه ارتفاع آفتاب معلوم کنند با دو ان درجات و در شک غایب ارتفاع یکی از درجات مع با ان دو درجات پس نظر کنند
که نزدیک آفتاب یا بعد کوکب ثابت ... غایب ارتفاع نقصان کند اگر چنین بود در غایب ارتفاع افزایند با ... حاصل تمام عرض بلد باشد
و اگر نه یکی از کواکب ثابته را نظر کنند هر که داند که معلوم کند بلد را بزدیکترین درجات ارتفاع در وقت نصف النهار معلوم کند غور ترین از بلد زیرین
نقصان کند باقی را تنصیف کنند و آن نصف را با قل افزایند و با از اکثر نقصان کنند حاصل باقی عرض بلد باشد اگر قطب بلد و آن
قطب قوسی بود از دایرهٔ معدل النهار که واقع شود میان نصف النهار جزایر خالدات و نصف النهار بلد و طریق معرفت عرض آن بود
که طریقی که ذکر رفت عامهٔ ارتفاع معلوم کنند و تفاوت میان غایهٔ ارتفاع و تمام عرض بلد بگیرند و آن میل آفتاب بود در آن دو درجه
نزدیک از جدول میل اول نگاه کنند تقویم آن درجات معلوم کرده و ان نصف النهار و از با تقویم آفتاب بطول بلد طلب کنند بطول معادل
کنند اگر مساوی بلد باشند طول آن بلد مساوی طول بلد باشد بالا محالة بود الا قضا میان مطالع مرد و تقویم بگیرند تفاوت مستقیم آن تفاوت
یا بس الطول بلد باشد اگر نه بگذرد الفصل مطالع بلد مرصود رانست ان فصل بر طول معلوم کرد بطول بلد لا محالة افزاینه یا انقصان کنند
تا طول بلد مرصود حاصل معلوم کرده و اما علم ... وقت ارتفاع ... عاشر بود طالع و عاشر معلوم کرده باشند و خواهند
که ارتفاع درجه عاشر معلوم کنند میل درجه عاشر بنوعی که ذکر رفت بر طریق حساب ما حدول معلوم کنند پس نظر کنند اگر آن میل شمالی بود
یا نام عرض بلد و لات از ایند و اگر جنوبی بود از دو نقصان کنند حاصل باقی غایب ارتفاع درجهٔ عاشر ... وقت
ارتفاع قطب فلک البروج که از اعراض تعلیم و ارتفاع و اخطات که اکب دست مشرق و سمت ارتفاع ... معدل النهار و قوس
النهار و مطالع خط استوی و بلد و مطالع فرد و مطالع طلوع و مغارب و این بر نه فصلت ... و صفت ارتفاع قطب فلک
البروج که از اعراض اقلیم رویه خوانند و آن اقوسی باشد از دایرهٔ وسط السماء الرویه که واقع شود میان قطب خاص فلک البروج و افق
و طریق عمل چنان بود که چیب درجه عاشر برچیب قوسی که میان طالع و عاشر بود و یا میان سابع و عاشر بود هر کدام که کمتر بود و اجب
باشد نخط قسمت کنند خارج قسمت چیب تمام ارتفاع قطب فلک البروج بود قوس او از جدول چیب معلوم کنند و از ... نقصان
کنند باقی غایب ارتفاع ملک البروج بود و بر عکس دیگر چیب عرض بلد بر چیب تمام میل درجهٔ طالع نخط قسمت کنند و حاصل را
قوس بگیرند در جدول چیب و میل ثانی ترجیح این طالع افزایند اگر میل ثانی جنوبی باشد و فصل میان هر دو یکی نه اگر شمالی

تا ... ارتفاع معلوم کرد ... ارتفاع و اخطاط کواکب از دو جدول مطالع مغرب کشند پس ... قوس را بان
کوکب و مطالع با سابع کواکب هر دو ... نزدیک تر بود ... در جیب تمام ارتفاع قطب فلک البروج خط خاصه جیب
قوس ارتفاع کوکب بود اگر فوق الارض بود یا انحطاط اگر تحت الارض قوس او از احدوال معلوم ... ارتفاع
کوکب بود یا اگر کوکب ... و عرض ... طریق طلب جیب تمام عرض او در جیب تمام مطالع یا سابع کواکب ... قوس او
... خذ ضرب کنند و حاصل را در جدول جیب متوسس کنند قوس او از نوزده نقصان کنند باقی را قوس اول خوانند پس جیب
... در جیب قوس اول ضرب کنند حاصل را در جدول جیب متوسس کنند قوس ثانی خوانند پس اگر عرض کواکب در قطب ارتفاع
بود و کواکب ... نام ارتفاع قطب فلک البروج باشد و اگر در جهت دیگر بود نقصان کنند حاصل باقی قوس ثالث خوانند پس جیب قوس ثالث
در جیب قوس اول ضرب کنند حاصل را در جدول جیب متوسس کنند حاصل باقی ارتفاع یا انحطاط کوکب بود پس اگر عرض در جهت قطب
ظاهر باشد بر تمام ارتفاع قطب افزایند و اگر در دیگر جهت بنج نقصان کنند حاصل باقی ارتفاع یا انحطاط کوکب باشد و همین رکن مجاج عمل
پس بگیرند کواکب را که در ... طالع یا سابع بود فوق الارض جیب عرض کواکب در جیب ارتفاع قطب ضرب کنند حاصل جیب ارتفاع کوکب بود
و اگر کوکب فوق الارض بود و در جهت او کمک ... یا نقصان عمل چنان بود که در کواکب دو عرض کنند اگر هر دو شمالی حاصل شود تمام ارتفاع
قطب از قوس ثانی نقصان کنند تا قوس ثالث حاصل شود و باقی عمل چنانست که گفته شد ... در معرفت سمت مشرق و ... قصر
قوسی بود از دایره افق میان نقطه مشرق یا مغرب و میان ... دایره ... خط استوا غایت سمت مشرق بقدر میل کلی بود و در
افق مایه سر جیدی عرض طلب مشرق بود سمت مشرق بتر دا کند بعد کوکب ... معدل النهار صاعد یا هابط عرض بلد ... کشیدار و در یکدیگر ضرب
افق سمت و غارب کنند و اگر کوکب ... طلوع و غروب کند و سمت مشرق باشد و طریق معرفتش آن بود که هر دو کنند جیب میل خود را بجیب
کوکب را از معدل النهار جیب تمام هر یکی و حاصل را قسمت کنند بر جیب وسط تا جیب سمت مشرق حاصل شود و قوس او از جدول جیب
معلوم کنند و اگر یکی ما چار بتر از ساعتر او سط و طریق معرفتش آنست که جیب ارتفاع کوکب را با جیب انحطاط آفتاب جمع کنند و حاصل
تنصیف کنند تا جیب وسط حاصل آید و از کواکب ... بدین طریق جیب علت ترین ارتفاع و فرو ترین ارتفاع معلوم کنند و تنصیف کنند
تا جیب وسط بود و بوجه دیگر از سمت مشرق گفت کنند جیب میل با بعد یا معدل النهار بر جیب تمام عرض بلد ضرب کنند تا جیب سمت
مشرق حاصل آید قوس او در جدول جیب معلوم کنند سمت مشرق بود ... در معرفت کم از ارتفاع کواکب و انقلاب و ان قصر
قوسی بود از دایره افق میان مطلع اعتدال و موضع تقاطع دایره از ارتفاع طریق معرفتش آن بود که جیب ارتفاع یا انحطاط کواکب را در ظل

عرض بلد منحط ضرب کند حاصل جیب سمت بود و نوعی دیگر جیب ارتفاع را با ظل ... جیب عرض بلد ضرب کند و حاصل را بر جیب تمام
عرض بلد قسمت کند خارج قسمت جیب سمت بود پس جیب سمت مشرق بر جیب سمت افزاید اگر میل یا بعد کوکب جنوبی بود و یا هیچ میل نداشته
باشد حاصل تعدیل سمت بود و جنوبی و اگر میل وجه شمالی بود و فضل اکثر بر اقل تعدیل بود و اگر فضل جیب سمت را باشد تعدیل سمت
جنوبی بود و اگر فضل جیب سمت مشرق را تعدیل سمت شمالی بود و اگر جیب سمت با جیب سمت مشرق برابر بود تعدیل سمت نباشد
جز تعدیل سمت و تقسیم معلوم گردد بر جیب تمام ارتفاع منحط قسمت جیب سمت بود و در جدول جیب قوس کرده‌اند سمت ارتفاع با
الانحطاط انقلاب با کواکب معلوم گردد. فصل در معرفت تعدیل النهار و قوس النهار آفتاب یا کوکب تعدیل النهار قوسی بود
از مدار ... که افق شود میان افق و دایره میل که بر دو نقطه مغرب و مشرق بگذرد و این تفاضل باشد میان نصف قوس النهار و ربع
دور خط استوا و تعدیل النهار بود و نصف قوس النهار همیشه ربع دور باشد و در موضعی که دو نقطه انقلاب مماس افق شوند طلوع و غروب
تعدیل النهار ربع دور بود و شبانه روز اطول تمامی شبانه روز بود ... و در بقاع که میان این دو موضع باشد تعدیل النهار مقداری باشد کم از ربع دور
و تعدیل النهار جمله نقطه کواکب و ایشان از دو نقطه اعتدال متساوی باشند یک مقدار بود و چنانکه در میل گفته شد طریق عمل چنان بود که ...
بلد در ظل میل ... کوکب ... و با ظل بعد او از معدل ... دو عرض ... ضرب کنند حاصل جیب تعدیل النهار باشد و بوجه دیگر
جیب تمام سمت مشرق را بر جیب تمام میل ... بعد او از معدل النهار حاصل آید چون از ... نقصان کنند قوس باقی تعدیل النهار باشد
و بوجه دیگر جیب سمت مشرق در جیب عرض بلد ضرب کند حاصل بر جیب تمام میل یا بعد از معدل النهار قسمت کند خارج قسمت تعدیل النهار
چون مطالع خط استوا معلوم باشد و تعدیل النهار کلی یعنی تعدیل النهار نقطه انقلاب معلوم باشد و جیب مطالع بلد و حاصل آید چون
تعدیل النهار هر جزوی که در جهت قطب ظاهر گردد بر ربع دور افزاید و تعدیل هر جزوی که در جهت قطب خفی بود از نود نقصان کنند حاصل باقی — قطب ظاهر
نصف قوس النهار باشد و ضعف او قوس النهار باشد چون از او پانزده قسمت کنند ساعات نهار بود والله اعلم
در مطالع خط استوا و بلد مطالع قوسی بود از دایره معدل النهار که با قوسی از فلک البروج طلوع کند و این قوس بروج را ... مطالع
گویند و در خط استوا میان ... دو دایره میل ... که ... افق باشد منحصر شود یعنی آنچه میان دو دایره بود از معدل مطالع بود
مر آنچه از بروج که در میان این دو دایره میل افتد و در آفاق مایله منحصر شود میان افق و عظیمه که با اول قوس از بروج گذرد و مماس اعظم
دوایر ابدی الظهور شود و مطالع خط استوا را مطالع فلک مستقیم و گاه منتصبه گویند چون مبدا از نقطه اعتدال و انقلاب گیرند
ربع ربع برآید و اگر مبدا از اعتدال گیرند ان اول درجه ... تا ... بعد از ... دوم چنانکه تفاوت میان ایشان ... درجه باشد

بود از اول مطالع بسیر برج یابک مستقیم مرسوس کنند و بهر معلوم کرده و ... مطالع طلوع و غروب کوکب مطالع طلوع
و غروب کوکب قوسها بود از معدل النهار یا بین اول حمل و نقطه که با کوکب طلوع کند و مطالع غروب کوکب قوسی بود هم از معدل یا بین اول
حمل و نقطه که با او غروب کند و هر کوکب که او را عرض نباشد مطالع نوم او مدار ما ایطلوع او بود و مطالع نظر او بود و مطالع غروب
او بود و هر کوکبی که او را عرض باشد مطالع استوانی مطالع او آن مطالع طلوع او باشد و مطالع درجه او مطالع غروب او بود و در این هر دو
نظر کنند اگر کوکب از معدل النهار شمالی بود تعدیل النهار او معلوم کرده مطالع هر او بتفاوت مستقیم نقصان کنند و در جنوبی بر افزایند
باقی یا حاصل مطالع طلوع او بود چون مطالع طلوع او بود چون مطالع طلوع او را در دول مطالع بلد متقوس کنند در جدول مطالع بلد عرض
درجه غروب او معلوم کرده و بر چنین دگر اگر دولت او صاعد در هر بر مطالع هر درجه من اول الحمل زیادت کنند یا نقصان کنند حاصل
یا باقی مطالع طلوع او بود بطریق که از گرفت در جدول مطالع البروج بلد متقوس کنند درجه طلوع او معلوم کردیم بطریق مذکور متقوس
النهار آن کوکب بر مطالع طلوع افزایند مطالع طلوع درجه غروب او معلوم کرده ... در تشریح طالع از ارتفاع شباب
و کوکب طالع مثل بیان بود اگر چپ ارتفاع وقت از اعتدال غایه ارتفاع کوکب نقصان کنند باقی را بر چپ ارتفاع وسط سخوقت کنند
خارج قسمت سهم فضل ایرو قوس او از جدول سهم معلوم کنند آن فضل ایرو بر چپ دیگر چپ ارتفاع وقت در سهم نصف قوس
النهار کوکب ضرب کنند و بر چپ غایه ارتفاع قسمت کنند خارج قسمت ف قرب ایرا بر مانده از سهم نصف النهار نقصان کنند باقی
سهم فضل ایرا باشد پس اگر ارتفاع شرقی بود فضل ایرا از نصف قوس النهار نقصان کنند و اگر غربی بود او افزایند باقی یا حاصل
ایرا بود از زمان طلوع آن کوکب ناوقت دولاب پس مطالع طلوع آن کوکب با بیفزاید کرده بر ایرا افزایند مطالع طالع شود
چون از او جدول مطالع البروج بلد متقوس کنند درجه طالع معلوم کرده و مطالع وقت آفتاب معلوم و ایرا بر آن افزایند تا مطالع
طالع معلوم کرده چون از او جدول مطالع البروج بلد متقوس کنند درجه طالع کرده والله اعلم

در معرفت طالع مولود و این مشتمل بر سیزده فصل ... در تصحیح ساعات روز مرتبه در مقاله دوم بکیفیت آنجا
ساعات روز بچند نوع گفته شد اما اینجا بوجهی گفته میشود طریقش چنان بود که مطالع درجه آفتاب بلد فلک مستقیم معلوم
کنند و تفاوت میان مر دو کوکب بگیرند تعدیل النهار بود چون تعدیل النهار را در شش و قسمت ضرب کنند و حاصل
و حاصل را بر دوازده افزایند اگر میل آفتاب شمال بود و یا دوازده بگاهند اگر میل جنوبی بود حاصل یا باقی ساعات
شب بود و اگر تعدیل النهار را در ده دقیقه ضرب کنند و حاصل را بر دوازده افزایند اگر آفتاب در برج شمال بود و یا شمالی

بوده این جزو و کوکبی را که باب حظوظ و شهادات … گفته‌اند که صاحب خانه را پنج شهادت بود
و شرف را چهار و حد را سه و مثلثه را دو و وجه را یکی و کوکبی که … باشند و هر کدام که شهادات او بیشتر بود مقدم
دارند و درین موضع هر کدام که درجه او بدرجه طالع و یا عاشر نزدیکتر بود تقدیم آن را باشد … باقی شود و درجه
آن کوکب را مثل درجه طالع یا عاشر گردانند پس اگر درجه طالع اقرب بوده و درجه عاشر از آن معلوم کرده شود که از درجه عاشر اقرب بود درجه
طالع از درجه عاشر معلوم کنند درجات دیگر را از درجه طالع معلوم … طالع باشند این نمودار و اگر درین عمل تفاوت فاحش
باشد … جزو نمودار که بر جزو مقدم کرده … مقدم کدام کوکب است او را بجای مستولی نهاده … درجه
را درجه طالع فرض کنند و نظر کنند تا کدام کوکب … طالع می‌باید … ناظر باشد بدان طالع … شرط
که بیشتر … ناظر باشند و راجع یا محترق نشود … باشند و … آن کوکب قوه او بیشتر باشند …
از … احوالات و تمکین قوت او … درین صورت … کوکب … بجای مستولی …
بجای … مستولی تا کدام موافق مطلوب باشند و اگر درین عمل نیز تفاوت … شمس طالع شود … یا قوت …
و قوت او … بیشتر است از … مستولی نگاه دارند بدان شرط که آن کوکب راجع و تحت شعاع نباشد و اگر درجات وتد طالع
… اتفاق افتد و درجات کوکب مستولی در اول برجی … افتد از آن وتد و بالعکس این برج را اعتبار کنند که وتد
باشد این نمودار والله اعلم بالصواب — و نمودار هرمس این حکیم … بوده است و بعضی گویند که ادریس پیغمبر است
علیه السلام و این نمودار او را بوحی الهام معلوم شده است و این را اصح نمودارات خوانند … نزد حکمای
و نمودار مسقط النطفه خوانند و بر صحت این نمودار بطلمیوس حکیم و دورتیوس مصری که گویند او یوسف پیغمبر است علیه السلام
و دیگر حکما اتفاق کرده‌اند و هرمس در کتابی که منسوب بدو و از کتاب اساس … خوانند بدین عبارت … ان
موضع القمر الولادة هو طالع مسقط النطفة وفی وقت المسقط هو طالع وقت الولادة و بطلمیوس در کتاب …
از کتاب ثمره بدین عبارت آورده است موضع القمر فی المولود هو جزء الطالع من الافلاک فی وقت مسقط النطفة و هو
الطالع عند الولادة … طالع مسقط … نطفه در رحم مادر … و موضع قمر مسقط طالع ولادت باشد و این … توان
شناخت پس از قول او لازم آید که مکث مولود در رحم مادر … افلاک قمر باشد و نتیجه این مقدمه آنکه اگر
قمر از … مسقط نطفه تا زمان ولادت او … تمام حاصل شده باشد در فلک خود … دقیقه باشند

فی وقت …

موضع قمر ولادت …

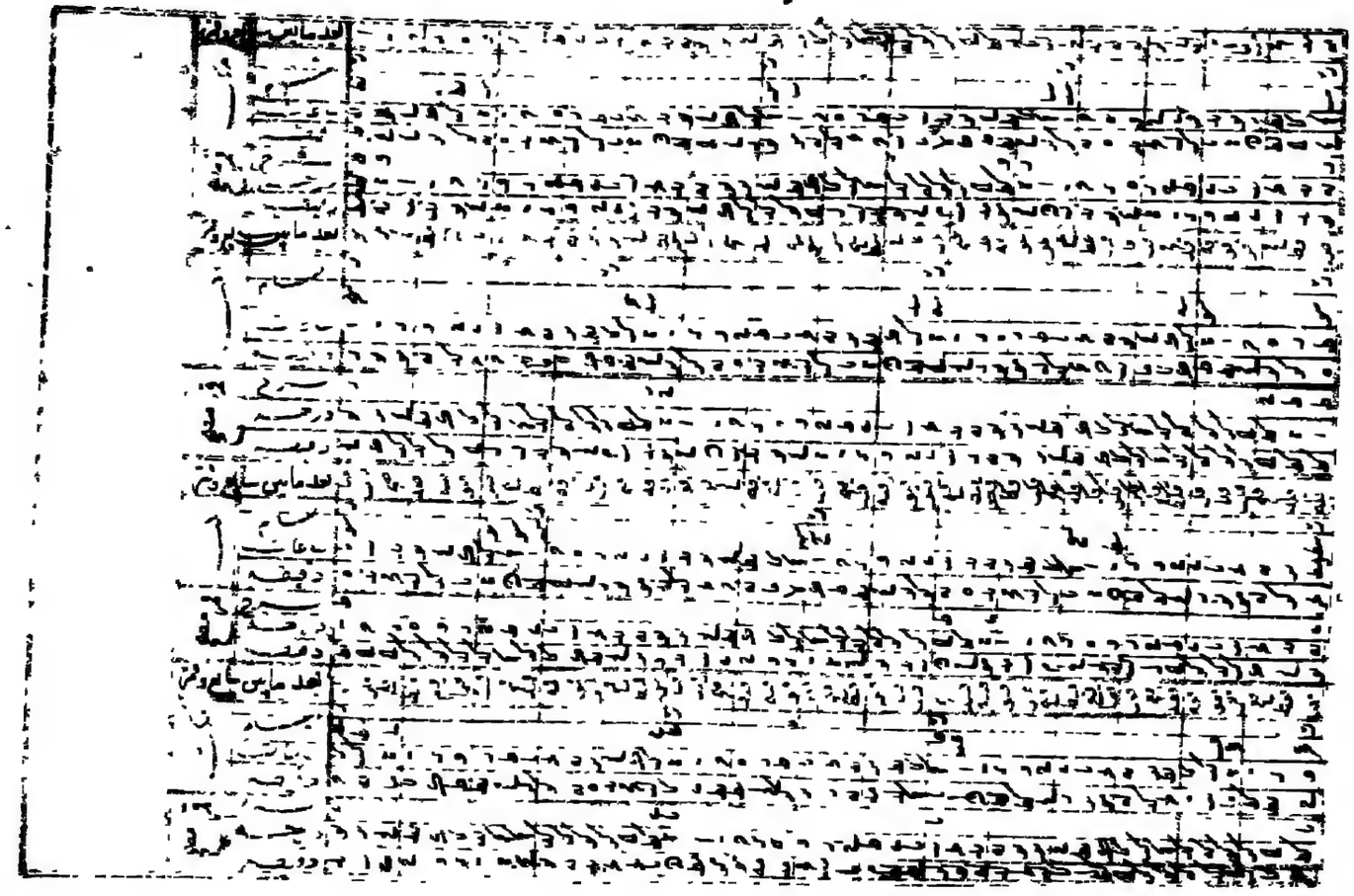

در مولود روز داشتند چنین که صاحب المجسطی مجرب بوده است اصل این مولود آنست که چون طالع او تا و او صاحب
تکسیر و جزو معلوم کرده باشد گذشته حوادث معلوم که مولود در او اتفاق نیفتد و اخبار باشد و در کدام وقت اتصال او تا و در میان کدام کوکب
از سیارات و ثوابت بوده و چون بیند دو نیک انی وقت تیر در طالع [illegible] و یا که عدد او گفته که آن حوادث بدانی بود و با نیم
ما نظر گشته از آن حوادث جای دو دست هرگاه که از آنان کوکب یافت شود از مواضع آن کوکب از وقت ولادت بحسب آنکه باشد و لاد وتا
باشد خلاف نوالی بروج ازید یا ماه تم کرد که در اصل ولادت افتاده تا آن هیلاج ماکه عدد او کار و داشت اجماع کنند و دلایل
و کوکب آن گذشته و این عمل بعد از موافقت تیر نتوان داشت چنانکه بعد از این ذکر آن کرده شود و بعضی تیر سهام را اعتبار کنند
با نموده الفسمل بر ثالث مولود ای را جیب هلاک [illegible] و سهم الاب را تعوا طلوع تیر کرده و تعیین درجه طالع کرده استعمال آن
کلها بر مولود است [illegible] و مولود ما نظار الهمه و این را نمودار تعدیل میکنند نمودار با بس الطالعیه
غیره بعد لیس گویند و قول اسحکم انست الجزء المعدل المحقق بین الجزء عید بعد لیس و نزد اکثر فضلا آنست که مولود حکیم ار [illegible]
نمودار مسقط است بشبهه ثمره ولادت که موافق مطلوب بحث و جزو معدل قمر بار سیوم است که موافق مطلوبست عالیا
است که در هیچ روایات مرکب این نمودار شده و بذا ما چون نزد ایشان این نمودار مشهور است بسبب این بیاورده مقصود کلا
آنکه چون درجه طالع تحسین نمودار ات عمل کرده باشند اگر نمودارات مذکور یکی موافق طالع گرفته آن طالع تحسین را اعتبار کنند
و اگر مخالف اند میان دو نمودار که تم قریب بود و نه تفاوت کرده تنصیف کنند و آن نصف را از نمودار آنکه نقصان کنند
و یا بر اول افزایند تا درجه طالع بدین نمودار معلوم کرده و بعضی بر آنند که تفاوت میان نمودار بطلیموس و هرمس باید گرفت
و بر طریق مذکور عمل باید کرد و این قول مشهور است و چون طالع معلوم کرده عمل تسویه البیوت در مقابله و دوم گفته شد تسویه طالع
بدان نوع عمل کنند در استخراج سهام بدانکه مقصود منجمان در بیرون آوردن سهام آنست که مدار جهت
ستارگان بدانند و نیز کوشیار بن لبان الجیلی در مجمل الاصول آورده است که السهم المستخرج بین الدلیلین هما
یدلان علی شئ واحد و آن دلیل از دو کوکب بود و با کوکبی و درجه معین و هر دلیلی که قوت او بر دو بیشتر بود از ا
در روز تقویم کنند و اگر قوت او در شب بیشتر باشد در شب تقویم او کنند و ما جدول سهامات آنچه مستعمل است
در این جدول اتصالات کلی نهادیم و طریق عمل آن بود که اگر ولادت در روز بود موضع اول از دوم نقصان کنند و آنچه
ماند بر علامات جدول سیوم افزایند تا سهم مطلوب حاصل آید و اگر شب بود نظر کنند بجدول چهارم اگر مخالف بود دوم

از اول نقصان کنند و بر سیوم افزایند اگر شب بود و در طالع مذکور تا از دوم نقصان کنند و بر سیوم افزایند و اگر سهم بر طریق
مذکور دون از دو نقصان کنند و بر سیوم افزایند تا سهمی که مطلوب باشد حاصل آید و سهم السعاده را سهم قمر و نیز
سهم الشمس خوانند و در صورت طالع چون این دو کوکب خوش حال باشند دلیل نعمت حسنه بود و از منسوبات آن سهم و نیز احکام
تسییرات سهام را عظیم معتبر دارند در جهت سعادت و نحوست مولود ... کیفیت علم مولود و بیان هیلاج
و کدخداه و تعدیل عطایای کواکب باید دانست که شناختن ثبت نتایج احکام علما و انظار حکما و تجارب فضلا بدو منوط هیلاجات
و در باب قطوعات آن اعنی کدخداهات معانی مبنی بر ترتیب چه این طایفه استدلال بر آن دو دلیل کنند که یکی را هیلاج خوانند و آن دلیل
حیات و لبقت است و دیگر کدخداه خوانند و آن دلیل حیات کیفیت عمر است و هیلاجات پنج اند آفتاب و ماه و سهم السعاده و جزو
مقدم و درجه طالع اجتماعی و استقبالی و طالع روزی شمس را بر قمر تقدم دارند و طالع اجتماعی و اجتماع را بر سهم و در طالع لیلی
قمر را بر شمس مقدم دارند و در طالع استقبال سهم را بر ماه مقدم دارند و مواضع هیلاجات نزدیک جمهور اوتاد است و مایل
الاوتاد و مایل آنچه ناظر باشند بطالع و از بروج ساقط اعنی زایل ... شرط کنند ... بروج مونث و بر این ترتیب طرح کنند
که صدور حجت هیلاجی را نشاید و اما کدخداه صاحب حظ موضع هیلاج بود که ناظر بود بدان اتصال نظر یا با اتصال محل و در این باب قطع
بروج را روا داشته اند و او را بحظوظ ... باشد ... بطلمیوس بیان کرده شد هیلاج را کدخداه بر آن بدید
و کواکب چون ناظر باشند کدخداه عطیه افزایند و زهره و مشتری عطاء سعود ... باشد و بطلمیوس بعضی بر آن اند که در
مقارنه و تسدیس و تثلیث بیفزایند و در تربیع و مقابله افزایند ... و زحل و مریخ از مقارنه و تربیع و مقابله کدخداه نقصان
کنند و از تسدیس و تثلیث ... و بعضی از تسدیس و تثلیث نیز افزایند و از تربیع و مقابله نقصان کنند سعد
اما مسعودی عطار آن بود که در خانه سعدی بود یا در شرف یا در حد سعدی ... باشد متصل بسعدی بود
منحوسی و اضداد این بود و یا محترق ... راجع و یا هابط و اگر نه مسعود بود نه منحوس آن بود که در خانه خویش و یا در حد
خود بود و ساقط از اتصال سعد و نحس ... سال افزاید و زیاده ... سال نقصان کنند و در
طالع قوی هیلاج بود و قوی آن بود که منحوس نباشد بجرم و با شعاع شمس و کدخداه مسعود عطیه تمام کند و اگر کند کمتر و چون یها
کیفیت عطایا کواکب و آن چنان بود که هر کوکب را عطیه کبری و وسطی و صغری بود دلیل نظر کنند بکوکب کدخداه یعنی
مستولی بر درجه هیلاج اگر در درجه اوتاد بود عطیه کبری دهند و اگر مایل الاوتاد بود عطیه وسطی دهند و اگر در زایل الوتد بود عطیه صغری دهد

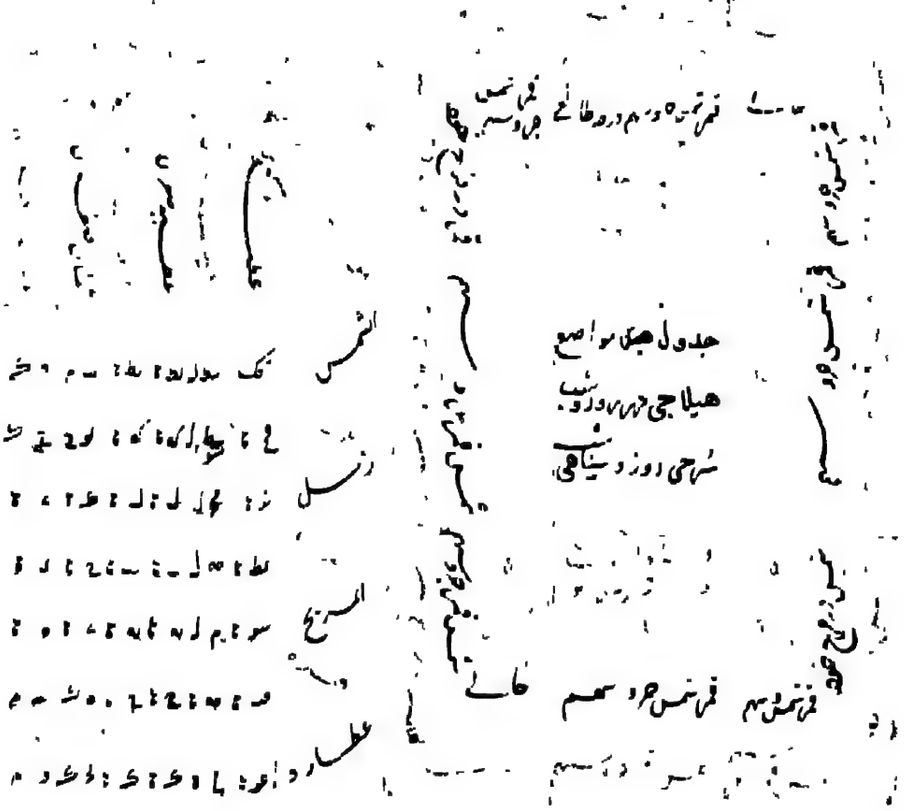

نصف النهار کوکب و وقت

فصل چهارم در آفاق کواکب بحسب مواضع ایشان و صورت طالع ساده دانست که دایرهٔ اول موافق علیه بود در
برابر قطب دایرهٔ افق که بحسب الواقع تحت قدم است و دو قطب این دایره یکی نقطهٔ شمال و جنوب است یعنی بر
تقاطع دایرهٔ نصف النهار با دایرهٔ افق و دوم دایرهٔ افق مدور قطب دایرهٔ اول معدل گذشته است دیگر دایرهٔ
این دایره بمنتصف روز انهار با دایرهٔ افق حادثه خواهد گذشت کدام از این دایره که نقطهٔ از فلک با فلک کوکبی یکی کرده از این حادثه
این نقطه یا آن کوکب خواهد بود پس افق حادثه کوکب دایره معلوم بود که بدو نقطهٔ شمال و جنوب و گذرگاه کوکب بگذرد و بعضی
افق حادثه قوسی بود از دایرهٔ نصف النهار میان افق حادثه و قطب معدل النهار در جهت قرب یا میان معدل النهار
و قطب افق و جهت افق حادثه بالجمله فلک گفتار عرض بلد و دن افق حادثه را عرض دایره تسمیه خواهند و موقع افق
حادثه کواکب بحسب مواضع ایشان در طالع بود و دن است و معرفت مطلوب بگی در دو مطلوب یکی در بیرون آوردن مطارح
شعاعات و دیگر مانند تسییرات که مبنی احکام بر آنست از خیر و شر و نفع و ضر و سعادت و شقاوت چنانچه فیلسوف
افاضل کامل بطلیموس حکیم در کتاب ثمره گفته است و چهارم تسییر دلایل و عرض افاق حادثه اشارتی فرموده بایں عبارت
تسییر الدلایل او اکان فی وسط سماء کل بلد بمطالع الفلک المستقیم و او اکان فی درجة الطالع و فلک البلد و فی ما بینهما
بمطالع الدرجة علی حسب موقعها و طریق عمل عرض افق حادثه چنان بود که اولا ارتفاع یا انحطاط کوکبی که افق حادثه
او مطلوب بود بدست آرند بنوعی که در مقالهٔ سیوم گفته شد معلوم کنند پس حساب او چنان تمام از ارتفاع و یا انحطاط بخط
ضرب کنند و حاصل را در جدول جیب منقوس کرده قاعش را قوس اول گویند و آنگه تعدیل بمعدل النهار در جدول جیب منقوس کنند قاعش
قسم قوس اول بود پس حساب ارتفاع را در جیب قوس اول بخط قسمت کنند و حاصل را در جدول جیب منقوس کنند قاعش قوس ثانی
و حساب عرض بلد بخط ضرب کنند ضرب کنند حاصل جیب افق حادثه گردانند بود از او در جدول جیب منقوس کنند قاعش عرض افق
شمال بود اگر کوکب ما بین عاشر و رابع بود و بنوبن اگر ما بین رابع و عاشر بود و جهه دیگر محتاج بارتفاع و انحطاط گردانند شد
پس در افاق و گونی عدیم العرض حساب بعد درجه او از عاشر یا رابع بدرجات سوا مگدام که از ربع کمتر بود گرفته
و در جیب تمام میل اول مطالع طالع بخط ضرب کنند حاصل جیب بعد کوکب بود از دایرهٔ نصف النهار پس جیب تمام تعدیش
از عاشر تا رابع بر جیب تمام بعدش از نصف النهار بخط قسمت کنند خارج قوس اول بود پس اگر کوکب در برج شمال
بود فوق الارض تا در برج جنوب بود فوق الارض و یا شمال بود تحت الارض مجموع قوس اول و ارتفاع عاشر را از نصف

دور تقصان کنند باقی قوس ثانی بود اگر هر دو اقرب کوکب فوق الارض از رابع و یا تحت الارض از عاشر گرفته باشند
مجموع قوس اول و از تفاضل عاشره قوس ثانی بود و اما کواکب و وجه تفاوت میان مطالع کوکب مطالع کمی از دقایق عاشر
یا رابع و کدام کوکب قریب باشد بخط استوا معلوم کنند که ان بعد کوکب با شد مطالع از عاشره یا رابع پس چنین ترتیب
کنند تمام بعد کوکب از معدل النهار تسطیح کنند حاصل جیب بعد کوکب بود از نصف النهار پس جیب بعد از معدل النهار بر جیب
تمام بعد از نصف النهار ضرب کنند حاصل جیب بعد کوکب بود از نصف النهار پس جیب بعد از معدل النهار بر جیب تمام
بعد از نصف النهار مجدد قسمت کنند خارج قسمت قوس اول باشد چون از اول بعد دل جیب قوس کنند قوس اول معلوم گردد و
سه نظر کنند که اگر کوکب فوق الارض باشد و بعدش از معدل النهار شمال بود و یا تحت الارض بود و بعدش جنوبی تفاضل
میان عرض بلد و قوس اول معلوم کنند از قوس ثانی خوانند و اگر کوکب فوق الارض باشد و بعدش شمالی بود مجموع عرض
بلد و قوس دوم بود و اگر قوس دوم بود اگر کوکب فوق الارض باشد و بعدش از ربع گرفته باشند و یا تحت الارض
و بعدش از عاشر گرفته باشند در این صورت قوس اول و عرض بلد را با هم جمع کنند و حاصل را از صد شمارند تفاضل تمام
آنچه باقی باشد قوس دوم بود پس جیب قوس دوم در جیب تمام بعد کوکب از نصف النهار مخطوط ضرب کنند حاصل بعد کوکب
باشد از دایره اول بعوت از اقوس کنند و جیب تفاضلش بگیرند از اجیب قوس سیوم قسمت کنند خارج قسمت جیب
عرض افق حادث کوکب باشد و چنین همان است که گفته شد در مطالع صحیح و در حادث صحیح کوکب آن تفاوت
بود که از دایره معدل النهار با پس اعتبار کنند ال پس و افق حادث آن کوکب که مطلوب باشد و درجه صحیح بودن باشد از فلک
البروج که افق حادث بران جا گذرد و هر کوکب که بر سطح مطلع البروج باشد درجه صحیح او درجه تنوم او باشد و مطالع تقویم
او پس هر کوکب که افق حادث او افق ولادت بود مطالع صحیح او مطالع طالع او بود و هر کوکب که افق حادث او بنظر
این ولادت بود مطالع صحیح او مطالع طلوع او بود در افق جنوبی که عرضش مساوی عرض افق ولادت بود از مطالع
شمالی مطالع جنوبی معلوم نزار کرد بنوعی که مطالع نظیر آن کوکب در افق شمال گرفته نصف دور او اضافت کنند
واگر از دور زیادت شود دور از دور نقصان کنند باقی مطالع صحیح ان کوکب بود و هر کوکب که افق حادث او دایره
نصف النهار بود مطالع صحیح او مطالع مر او باشد و طریق عمل مطالع صحیح کوکب که در میان او تا دا نباشد چنان است
که تعدیل النهار ان کوکب در افق حادث او و مطالع مر او بنوعی که در مقاله سیوم گفته شد معلوم کنند پس نظر کنند اگر عرض افق

وجوه انظار اسیر

ک

حاصل آید و از تقاطع دایره نصف النهار آن افق موضع و تربیع اول حاصل آید طریق عمل آنست که اول مطالع معجل آن درجه را از
درجه وا مطالع ابروج بنگرد نستنم محمود پس اول نظر کند تربیع کدام ربع است و نظر کند ربع ایشان ربع اول و
بر مطالع او یک افزاید تفاضل میان مطالع حاصل مطالع معجل که مقابل آن تفاضل است مطالع معجل افزاید مطالع
بگیرند و نگاه کنند پس حاصل آید و بعد از آن نگاه دارند مطالع تسدیس پس این افزاید مطالع تسدیس باشد مطالعها
را در جدول نگاه کنند از مطالع تسدیس پس تسدیس پس معلوم کرده و نظر کنند تثلیث کدام است و نظر کنند
تثلیث این درجه را نظر کند که کوکب با شد و طریق حساب طریق اصحاب ریاضی است که ابتدا نظر را بر دایره معدل
النهار تقدیر کنند بعد از ان ابعاد او را از مواضع تقاطع افق حادث کوکب با سعد النهار کنند مطالع معجل او با شد و دایره
افق حادث آنرا که شده مواضع التقاطع آن دایره بر دایره بروج مواضع شعاعات باشد تسدیس این را نظر کنند پس نظر کند
کوکب با شد و جمع تدابیر الا آنکه اگر کوکب در عرض با شد نظر در درجه کوکب مقابل او با شد و با این افق حادث مر او را شعاع
مستقبل نیست اما بود الا بعد در جهت مخالف یکدیگر باشند پس اگر عرض افق یکی شمال بود عرض افق آن دیگر جنوبی
بود و برعکس و این عمل تابع استخراج مراکز محققه است و طریق عمل این چنان بود که نظر کنند که کوکب از نصف صاعد است
گردان... از درجه عاشر است تا رابع برتوالی مطالع درجه طالع او با افق حادث او معلوم کنند و تسدیس و تربیع و تثلیث
بروی افزایند و نقصان کنند و همچنین اگر کوکب از نصف هابوط بود و بین میان رابع و عاشر هم برتوالی درجه حادث او معلوم
کنند با افق حادث او بر طریق مذکور تسدیس و تربیع و تثلیث افزاید و نقصان کنند تا از مواضع زیاده مطالع نظر استوا پس
حاصل آید و از موضع نقصان مواضع اشعه بینی و این مطالعها را نگاه دارند که در تسییرات بکار آید اما در بروج آن درجه
عروض افق شعاعات بعد بینی مطالع طالع شعاعی با مطالع نظیر او هر کدام که کمتر از ربع باشد گرفته چپ او را از آن عرض
بلد مخطط ضرب کنند و قوس حاصل از جدول چپ معلوم کنند از اقوس اول کوبند و چپ تا مانش بگیرند و از اقوس محفوظ کوبند
انگاه چپ تمام بعد مطالع را در چپ عرض بلد ضرب کنند حاصل را از محفوظ قسمت کنند و قوس حاصل بگیرند و در جدول
چپ عرض افق حادث شعاع مطلوب و نظیر او حاصل آید شمالی یا جنوبی پس مطالع هر یک از این شعاعات در حاصل
عرض افق حادث او موتس کنند تا مواضع شعاعات حاصل آید و نظایر آن بر شعاعات از انجام معلوم کرده بینی اگر این شعاعات
از انجام معلوم کرده بینی اگر این شعاعات بینی باشد نظایر این شعاعات سعود باشد و برعکس و این را مطالع شعاعات مجتمع خوانند

مسئله ... در ... تسییرات آنچه استخراج بعد نسبت کمیان ... و کوکب واقع شود و با میان کوکبی دو درجه ... با مبادی درجه دیگر
و یا میان سهمی و کوکبی ... احکام بر و باشد بدرجات مطالع و این اصل تمام ... و از جمله اسرار نجومی است خاصه
نقلست از حکیم فاضل کامل که فرموده است که التیسیر امر دقیق و علم عمیق لا یصیب الا به و لا یصاب الا سنه پس مرکز حقیقت
تسییر کسی ... فوق کل ... داشته باشند از ... این علم ... تجربه باشند و حکیم فاضل بطلمیوس ... — مر
مره ... کلام ... معنی اشاره کرده است از ان جمله که ... و سهم ... ساده آورده است تسییر درجه الطالع الی
الجسد و درجه سهم ... لذات البدو درجه القمر لتعرف الحسد مع النفس و ... خطوط من السلطان و درجه وسط السماء — شمس ...
لا ... مر ... ان حال ... درجه ... و افضل ... الطوسی ... در معنی این کلام چنین فرموده است که از تسییر درجه طالع
حالهای ... را عارض شود ... و احوال آن معلوم شود و از تسییر سهم السعادة حال مال و توانگری و درویشی
... و از تسییر ... احوال کسی را نسبت بنفس عارض شود چون نشاط و غم و ثبات و انقلاب اخلاق و از
تسییر شمس جاه و ... از جهت ملوک و سلاطین و امور که بدین تعلق دارد و از تسییر عاشر جاهی که نسبت بزیر دستان
و ... باشد ... کنند ... و بدان و عمل این تسییر دو قسم است یکی تسییر طالع ... اصلی ... — تحلیل
را طالع اصلی چنان بود که تسییر کوکبی یا دلیل ... یا شعاع یا جد کوکبی یا غیر آن چون درجه قسمت معلوم باشد و ...
مجهول ... موقتش آن بود که ... دلیل را ... تسییر کننده ... ان ... را ... تسییر کننده از ... مسیر
الیه ... درجه طالع بود و یا دلیل بود که بر درجه طالع باشد و مسیر الیه ... باشعاع یا جد ... باشد
مطالع مسیر و مسیر الیه ... و اگر مسیر در درجه سابع و یا دلیل بود که بر درجه سابع بود مطالع نظیر مسیر و مسیر الیه ... و اگر
مسیر درجه عاشر بود و یا دلیلی که بر درجه عاشر بود مطالع مسیر و مسیر الیه بخط استوی و اگر مسیر درجه رابع بود و یا دلیلی
که بر درجه رابع بود مطالع نظیر مسیر و مسیر الیه بخط استوی و اگر مسیر میان دو وتد بود و در نصف صاعد بود مطالع
مسیر و مسیر الیه بافق حادث و اگر در نصف هابط بود مطالع نظیر مسیر و مسیر الیه از افق حادث او معلوم کنند ... احوال
مطالع مسیر از مطالع مسیر الیه نقصان کنند ... تسییر حاصل آید ... درجه ... را ... و ... مدت زمان
ولادت تا رسیدن آن تسییر ... دلیل که آن مطلوب بود معلوم گردد تقریب و اگر خواهند که بدانند که در فلان وقت
از عمر تسییر درجه دلیل از دلایل که مطلوب باشد بکجا رسیده است از ابتدا ... ولادت تا آن مدت معلوم کنند و هر یکسال

شمسی را یکدرجه بر شمرد روز را یک قیمت حساب کند و این خود را بر مطالع بلد یا بر مطالع نظیر او اگر میسر
درجه طالع یا سابع بود و بر مطالع میسر خط استوا و یا نظیر او اگر میسر بر درجه عاشر و یا رابع بود و بر مطالع میسر معجم
افق حادث اگر میسر از منصف صاعد بود و بر مطالع نظیر افق حادث اگر میسر و منصف هابط بود بایه افزود تا مطالع طالع
میسر الیه حاصل به چون تا مطالع اوج بلد موسس کند آن را دلیل و طالع یا سابع بود و بر مطالع خط استوای
موسس کند آن را دلیل و عاشر یا رابع بود و یا بر مطالع البروج شمالی که موافق افق حادث بود اگر دلیل در منصف
صاعد ما ابعد بود موسس گیرد تا معلوم گردد که آن دلیل از چند درجه فلک است و کجا رسیده اما اگر دلیل
در منصف هابط بود نظیر آن موسس باید گرفت و در جمله تسییر را در جمله فلک خواند و صاحب حدان را قاسم و دو و سه طالع
خوانند و این چنان بود که طالع تحویل سال عالم و موالید را و ما دیگر دلایل تحویل را باحرام سعادات گواکب
سعد و نحس تسییر کنند تا احوال نیک و بد آن سال و اوقات طلوع این تاثیرات معلوم گردد و طریق عمل آن بود
که چون آفتاب حامل نقطه تحویل سنه شمسی گردد مقابله فرود بیان کرده شد طالع سال عالم جهت احکام سال
و همچنین جهت طالع تحویل موالید پسند که مولد و مکدم ریح عمل کرده اند نظر کنند بتقویمی که آن زیج کرده باشند چون
آفتاب بوجه اصل خود برسد بطریق که طالع سال عمل میکنند طالع تحویل مولد عمل کنند و هم بطریق مذکور استخراج
طالع تحویل ماه بماه و دلایل آن جهت احکام ماه عمل کنند یعنی نظر کنند بتقویم آفتاب در سیر بروج چون همان درجه و دقیقه
بآفتاب اصل ولادت رسد طالع آن زمان پیدا کنند طالع ماه باشد و گاه بود که صاحب طالع موالید بفضل الدور گیرند و آن چنان بود که
چون مطلع طالع امسال مشتاد و هفت درجه و سی و سه دقیقه و شش ثانیه افزایند مطلع طالع سال آینده معلوم گردد و اگر همان مقدار از مطلع امسال
نقصان کنند مطلع طالع سال گذشته معلوم گردد و از جهت این عمل جدول فصل الدور نهاده شد که چون بازای سالهای نامه مولود در آن جدول درآید
فصل الدور گرفته مطلع طالع اصل افزاید مطلع طالع تحویل معلوم گردد و چون طالع عمل کنند باشند نسبت الیموت و مواضع گواکب در وقت
تحویل و تسییرات و انتهاآت و فرادات سهامات و آنچه مدار احکام است در آن طالع ثبت کنند و همچنین طالع ماه رعایت دلایل آن ماه
باید کرد و سی درجه طالع و تحویل و دلایل از انحراف سیر و مطالع آفتاب گیرند و دقیقه و هشت ثانیه است و گاه دهند چون سال تمام شود
تسییر بهمان درجه رسد که مبدا تسییر بوده است و تاثیر این تسییر از جمله تسییرات ضعیف تر بود و چون وضع و گاه گواکب را که بر منصف النهار است
اگر تحویل پیش از منصف النهار بود یا بعد از منصف النهار معلوم کنند که از وقت تحویل تا نزدیکتر تا منصف النهار چند ساعات است همان ساعات معلوم کنند و دقیقه

بسم الله الرحمن الرحیم

بسم الله الرحمن الرحیم

اغلب فقیهان و فضلای یاستان چنین گویند بطریق یقین سوای اضعف العباد خدمتی پیش ادعا نرسیده بحکم آنکه این مسئوله
در مؤنث قانون احکام اسمی بلطایف انکرام فی احکام الاعوام جهة بر صاحب این قول واجب و ثابت گردد مؤنث راجع
گردد اگر نه معلوم و آشکار نباشد. در وقت حکم کردن فکر و توقف کردن واجب است چنانچه در بسیاری از مسائل
مؤنث و جمع مؤنث بقاعده ضبط کرده اند و مانع بعضی را دانسته اند. و اگر این معنی روی نمی نماید آنکه این ضابطه در اصل سوا و زیادتی
معنی تاء تعلیق و دیگر ان معنی باشد و آنکه این مسائل را مانند و از دیگران سوا کنند و ان شخص امور آنان را مانند کنند آن نشان
خواهد بود. و بیان آنکه کسی را در حکم کند بمقصد رسیدن نشان قطعی و ان آنست که موقف صادق بتواتر یا تواتر یا قرائن بحکم استقبال
نمود کرده باشد پس در احکام اعتبار نشان اعتماد نمود. مانند اوقات و روح کوک را بتفصیل بیان کنیم انشاء الله که در ضابطه و قطع
مبارک و معتمد باشد

همان بر جهت ملکی منقلب یعنی میانه. و از بریده اندام حاد مریخ است و از بیان زهره و عطارد
اثلث از نوزدهم ارده و هبوط زحل در پنجم و یکم ارجه و سوم وجه و از اوان ارایان مریخ دوم از ان شمس و سوم از ان زهره و عطارد
جعفر کرم و پشک از خلطها صفرا از عناصر آتش طلعش تلخ از فصول ربیع از جهات شمالی خویش مقلوب عضوت نکاح و دست کم از
زحیوانات انسی و وحشی که سم شکافته باشد و دانش نوی در بدست و افزش ضعیف و ناقص از امراض بکار سرسامی جنون و مس و سر
و روی و کلیه و پی و جرب و سرسام و تبهای دوم شدن او از سنهاسن کوکی او نش ذلیلت بر وی از کوشش به افزش
بوی که از نیب را نواید از اضاس تاج دکمر و مرضعات و الات حرب از دام حیاره قه و صناع زر و سیم و حدادان اصفهان
و شماس و قصابان و ده دام سرهنگ و شجاع و مرام کت و روی و کم دانش از جواهر مس و آهن و سرب از نباتات از چغندر
و زنجبل و فلفل و قرنفل و کباده از اعضا سر و روی سکاش مربع صورتش میانه بالا ماهوی ابنوه و جعد اکسر خشمی گریبای رنده
بلند پستی بزرگ گوش فراخ دهان دراز روی و زنخ نیمه بالایش غلیظ و نیمه زیرش باریک لوتش سفیدی که بسرخی زند و بیکو
بندکه استخوان از رفت از بلدان بابل و فارس و از پایان و الان و ساری و شام و ترک و ارمنیای الان و طوس و نیشاپور
و واق و کابل و جرجان و خوارزم و سمرقند

ثور بر جهت شمالی ثابت بیمی میانه او از بریده اندام حاد

ای و ملیح و خوش‌نگار و ممتاز از جمیع ساعدها و جوزهای او خوش‌نما و مزاجها و طبیعت حاضر مزاج ضعیف است و بسیار علت
جنون فرزند و نقرس و سرطان و درد پهلو و کلی و قالی تر قوی او مزاجها و ورشها و کوتاه‌سر و راست و با ارزد دوم طاعان و غوطان
اب و اران و بیرون و رزگان زیبا از نباتات بیشکر و ریح از اعضا دل و سینه و معده و پهلوها و سبز و پشمی
صوفی سیاه و او یک سوی و معده و پشت اعضا سطبر استوان کوچک چشم پشت نظر کج پشتی و او ان بیمزه زمرش غلیظ
قرار نیمه بالایش فراخ دوشش کوتاه پشت دراز و دست و قدم بسدک منشای خویش متعلون و ساکن طبع و او از حال مزاج بلید
نکاح دوست و از بیماریها بیشتر بر کلف بر روی و کری و کلی و پیسی و سستی اعضا و درد چونها و بریدن مونث و بیماری است
و کمتر بهره از تهیا و فریضه و در زمین و شناختن و قین و پشت القدس و بعضی از یمن و او ربایجان و کیش و کرمان و روم و ارمنیه
کوچک و شرقی خراسان و سراقاع و نواحی بکتان و ترک و چین اسد بر طبیعت سبعی ثابت برده اند
سیه ره از میان نکاح کم فرزند عظیم شرقی خانه اقتاب و وبان زهره ای بر شرف و بهبوط سه وجه دارد و اول ازان ثلث
دوم ازان مشتری سیوم ازان مریخ صبغی شبانی مذکر نهاری گرم و خشک صفراوی بطعم تلخ از حیوانات انکه تاب و غلیب
دارند و جانوران سودی و گوشت خویش مهمت و عضوب و نظیف و عبور از جایها کوهها و قلعها و قصرها و بناهای عالی
از حوام زر و نقره الات و اوانی که از نها سازند مولد کری و حرارت و ظلمت هوا از مردم ملوک و سلاطین و امرا بزرگ
و اهل مشورت و مکر و عمل اوشان قوی زاید و اوشان ضعیف و ناقص بسیار مرض خاصه در معده و چشم و پهلو از اعضا بشت
و پهلو و سر و معده و دل صورتش مطبوع تمام بالا نیمه بالایش غلیظ نزار نیمه شیب خوب صورت فراخ سینه باریک ساق
سرخ چهره گویا میل بود بزردی از چهاریها در معده و در چشم و پشت و کوژی پشت و کمدوان و برج بسبی است و بیماریها
از شهرها جزیره صقالبه و رومیه و عسقلان و دمشق و طابلسه و کرمان و مدائن و خراسان و سند و وارمنیه و ترک و بابل
سنبله بر طبیعت دو جسدین انثی بلند اواز درست اندام کم نکاح عظیم اندک فرزند حاذق ظریف
عطار دوبان مشتری هبوط زهره در پشت و اخترم از حیوانات لیلی سه وجه دارد اول ازان ثلث دوم ازان زهره سیوم ازان
عطار دخاکی سرد و خشک سودایی بطعم ترش شبانی نباتی بر نگ سبز و حیزهای مختلف لون از حیوانات گندم و جو و ریح
و نخود و انواع حبوبات و میوهای خشک چون فندق و فستق و بنوک و مزرعها و درختها از حیوانات بیشه و طوطی و مرغان
نشان و باران بزرگ از چهاریها هیچ و وج بطن و ظهر و رکبتین سودی و لاغری و کم عقلی از مردم وزراء و کتاب و ارباب صنایع

و اصحاب علم و دواوین و تجار و اهل طرب و آلات آن و مقامهای ایشان و مواضع فرشتگان از اعضا شکم و ... تا زیر ناف

صورتش معتدل بدن قوی نفس درشت اعضا میانه چادری بزرگ سر نیکو هیات و قامت صحیح الوجه بزرگ بینی نیکو

چشم بازردی اندک موی پاک خویش سخاوت و حکمت و راست گفتن و سبک روح و بسیار اندیشه با ادب با طرب

بون از شهرها شام و اندلس و فوات و عوامه و ... و صنعا و کوفه و موصل و بعضی از فارس و یمن و سند و سیستان

میزان بر هیئت منقلب انسی درشت اندام جسد او از کم زه و اندک نکاح جانه ... روز

مریخ شرف زحل و ... و ... هبوط شمس او نوبر و ... درجه سه وجه دارد اول او از آن قمر دوم از آن زحل سوم از آن

مشتری و ... مذکر نهاری حار رطب ... موی ... شیرین ... مولد ... مختلف ابریشم و کتان و ...

و آنچه در کوه ... و عمارتها و قصرهای ... و ستانها و عمارت خانها و خرما و آسمانها ... از مردم قوما

... و بزرگان و ارباب صناعت و اهل طرب و سازهای ایشان و حکام و تجار و ... از حیوانات مرغان و ... از اعضا

میان پشت و شکم و ناف و عورت و کرده و ... صورتش خوب صورت میانه بالا معتدل مزاج ... چشم با اندک زردی

... زند ... بیشتر شهوت از بهار ... با دفتر و ... و ... ردکشش ... و ... هوش کریم نفس نیک اخلاق

نیکو فکر منصب لهو و طرب ... از شهرها نواحی مغرب و صعید مصر ... و بعلبک و روم و ... و طالقان و بلخ

و بخارا و تبت

عقرب بر هیئت ثابت ... و ... کم نکاح فرزند بسیار ... درشت اندام ... و ...

مریخ و بال زهره هبوط قمر از سوم درجه سه وجه دارد اول از آن مریخ دوم از آن شمس سوم از آن زهره مونث شبی

... سرد و تر ... بلغمی ... خوریقی غضب ... تمام ... مختلف ... روی و ... احمق کاهل ...

عفیف ... از جایها ... و مزرعها و ... از ساتات ... و درخت ... و ... از حیوانات و ...

و حشرات ... و جانوران ... از ... مرغان ... و ... عقرب و ...

... ماهی ... صحیح و غلیظ ... سقیم ... بسیار علت حون ... و کوری ... و ... و سرطان و ...

... و سنگ مثانه و ... و تاریکی چشم از اعضا ... صورتش خوب صورت

گرد و کوچک روی ... بسیار ... و ... و ... چشم ... و ... درازدست و ساق بزرگ پای و شکم

نیمه بالایش کوتاه و ... علامتی ... سفیدی که ... مولد ... و از ... دلیلت ...

و چهاری در جم و هشتاس بول و جراغتها و است رعض از چشم و انگشت زمان تکری و کاری و کاری و پسی و کشک و ای و ا و بعضی گفته
از سبع تهتا ر شهر با مدیه . سوال عبدالسلام و رعیس علی و بکی ، بعده و عطا بلیس و شام و دیلم و اهل و سیاری و ری و گرزه و
موصل و سیر تو ش رجمت او شد بس داشت اندام سیاه از ر جدا و ش نسی و جدا خوشی علی
سیاه نکاح و بکی و رد خانه و ج مشتری و مال عطا ر شرف ب و هبوط را سل و رسیوم در جه سه وجه د را ن ا ر ن
عطا ر دوم ا ر ان غر جه سه ا ر ان ز ن ل مذکر روی مطبع کرم و نشک و صعرا ی بطلم تابع نکوی جوانی مولد ما د او نس قوی صحیح
احر ش ضعیف و تعلیم سیاه بکاری ا ر جه ر ه ملوک و او اسط الناس و مستور و ا ر ان ا ز جایه ر سا نین و جرا س سلاح ا ز ا جناس
نیرو کا ن و سیار سلاح و ستا لیف ا ر جه و ر علاو ض و قلیل ز جار مها ز و و نقرس و کوری و ا فتادن ا ر ملندیها و ا فت ا ر سیا
حو ش ملوک طبع د و و حرکت ز د ا ر کریم نفس بکار محض متعصب لیسا ر فکر حاصه در باب معاد و ا سنده حساب و سیا
داخل ر جیوانات آب و ستر و د ا ر کی س و ا بعض ا ز مرغان ا ر اعضا ا مها صورتش خوب روی با یکی موی تمام با
بزرگ نکم و سیاه ا ر ا ز ر ان لوش سفیدی کی ز ج ی ز ا ه شهرها قهستان و جرجان و مال الابوال و ا بیشتر و نها و ند .
و بعد او و اصفهان و رئوس و مغرب ر بس حدی ر بیست منقلب خاکی سرا و نگ رستانی
پر ی مونث و شبی سوداوی و ضعیف و ا ر نکاح کنند او له مولد سرما و طلاق خار ر صل شرف مریخ ر بیست و مشتری ا ر جه و هبوط
مشتری ا ر یازدهم ر جه و مال قمر بطلم ترش سه وجه د ا ر د ن ا ر ان مشتری دوم ا ر ان مریخ سیوم ا ر ان شمس ا ر ا ق
قلعه د ا ر ان و ا اهل صحرا و کوه پایه و حاد مان و پسران و مردوران و سیاسان و مرا ر عان ا ز جانبها و بوستانها
و کشت ز ا ر ها و انش کده ها و کوره خانها و فرضها و د ا ر خربا و سنگ لاجورد ا ر جواهر سرب و سنگ خاره و کچ و نورد و بور
و شوره و ا ر حیوانات انچه حیوانات خورند و مازو و بلوط و خوب انبوس و د ختهای میوه و کیاه ای تخم ا ر حیوانات کوسفند
و بزو کبی و بلع و ماهیان بزرگ و روباه و شغال و انواع حشرات ا ر ض ا ر اعضا ا بوا و پوند و عضلها ی پا ا ر جا ر جا
کری و لالی و ضعف چشم و فشا ر بر و سرطان و نقرس و د ا ر ا ثعلب و ورم و انکله و زله و کلی صورتش بزرگ روی خشک ا د ا م
نیکو ما ا سر چشم تیز نظر با ریک ر ان و ساق سبک روح خوش فراموشی و حیلت و ر ا ز د ا ری و شناکی و حکمت ا طبع
دوست لوش ا سمری کر بیاسی ز د ا ر شهر ا جه و کوه و حرس و عان و فیا ر یه و شرقی دوم و اصطخر و ا سوا ز و طبرستان
و کابل و دیلم و چیلان و ا ند و بو ر بیست نابت مذکر روی کرم ا تر ر ستانی د سوی هوا کی

و اشراف و ملوک و قضاة و رجال عالم [illegible] و طبیب از خواص علم و علوم حکمت و حرص بر عبادت [illegible] و دوشیزه
خلق و کریم و صادق القول و با امانت و صوت و صفای فهم و ذوق از اعضا امر معروف و نهی منکر و اصلاح [illegible] است
ایمن و صلاح المسلمین و تقویت دین و اخبار شریف و بسیار نکاح و مزاج و عشره و تمامی در کارها و کسب مال و نماز از قرا
و پدر و [illegible] از جاهها بزرگی و عقاقیر است از میوه ها گندم و برنج و گاو و جو و گنجد [illegible] و سیب
و [illegible] از جواهر زر و سیم و فلفل و برنج و الماس و سنگهای شریف از جاهها [illegible] قطن
سهم السعادة بود و برنگ کبود و از امراض [illegible] و سکته و از درد دل و سر و هرچه از بسیاری [illegible] متولد شود
از عطاها سیم و طلا و تعبیر خواب و عبادات و صنعتهای خوب از حیوانات دجاج و دراج و طاوس و حمامه
و گوسفند و گاو و [illegible] بنیاد دین نصرانیه از جاهها مدارس و مساجد و مواضع مقدس و جوامع از اقالیم اقلیم
دوم و چهارم [illegible] است از شهرها عراق و فارس و خراسان و ترک و بابل و مکه و مدینه [illegible]
مریخ نحس که [illegible] است و علوی گرم است [illegible] و خشک [illegible] مذکر [illegible] و شش از طعمها
صفرا از طعوم تلخ و تیز [illegible] از اقربا [illegible] بوی ناخوش از بوها
[illegible] درشتی و خشکی از عناصر آتش افروخته از قوتها قوت غضبی از حسها شامه [illegible] از اعضا زهره و رگهای [illegible]
و پشت و گرده و مجرای نطفه و جگر [illegible] سر [illegible] چشم و گوش و پیشانی [illegible] مریخ [illegible]
مزاج [illegible] از انگشت [illegible] از خویها [illegible] و جسارت و سنگ [illegible] و لجاج [illegible]
و فحش و کم [illegible] و اظهار [illegible] و مزاح [illegible] و شوخی [illegible] و خیانت و تمامی [illegible]
و [illegible] اموال از فعلها حرب و قتل و راه زنی و دزدی [illegible] فتنه و عصیان و خصومت و سرعت جواب [illegible]
و کثرت شهوت از مردم امرا و لشکریان و [illegible] و مفسدان [illegible] آتش کاران [illegible] ستوران [illegible]
[illegible] از جاهها [illegible] و لباس [illegible]
[illegible] از حیوانات [illegible] و شغال و یوز و گرگ و مار و عقرب [illegible]
از جواهر مس و فولاد [illegible] و مغناطیس و آلات حرب [illegible] پوشند [illegible] سرخ [illegible] از جاهها آتش
[illegible] لشکرگاه [illegible] حیوانات [illegible] نظر [illegible] آتش [illegible] وسواس و قلق

در زمینها و بن ترسایان و فلاسفه و ازرق ابرا اقلیم ششم و کوهها و سوم از بهت از شهرها ملطیه و عیلان و طبرستان و مکه و مدینه
و هرات و بخارا و ورشه و قیچاق و سرای و گرگ [illegible] قمر سر دست می دارد و نیست طول از مجلس
نظر و عکس بابت ماه و گستی از طبعها متواری و وی مرکز و منقلب زمین از بودنها که سرتی زند از رنگها سفیدی که لستری
بند با نیز زردی با زرقی و سیاهی با رخشان بود و از بودنها که غلیظ کم کنند و تر از عمر اسب ز اخلاط بلغم از حواس
با صره و دائما از خورشید قوت طبیعی وی از اعضا حرم جیب مردان و رهت زمان و دماغ و حلق و پستان و معده
و پسر رو شش از نهانیس طولست از بسیار به منافعها و اقوه و قطع اعضا از امراض که زهره صحوب باشد از مردم بعضی
از ملوک علوم انسانیس و اشراف و اغنیا و اطفال و زنان اصیل و عاملان و قضاه و اسیکان از صور تها کرد روی
و پیوسته ابروی و دراشت بدن و بزرگ چشم تکلمی نرکس که ده و مداین بکن که اندک اهوال بود و دراسر کژی دارد
و ملون سفیدی که برقی زند یا بزردی یا اندک کدورت از زر دیگان دارد و هم از اکان بزرگ و دایه از خو بهتک
نفس و سلیم طبیعی و امیرش با مردمان و مکرمت بسیار و کسب شادی و ترک عیش و حرص بر مال دارد و در هر کس حیرت بسیار
کعش و فراموشی و غلبه مباشرت از فعلها تعلیم علوم علوی وی بسر و وکالت و رسالت و جامه وی و کاسی و دلالی
و کارهای آب و حلاقی و صادری و ملاحی و غواصی از ساعتها صاروتره و کتان و پنبه و نی و نخود و گندم و جو و باقلا و انگور
و در هر روز بر روز فروشند از حیوانات کاو و کرگ سفید و اشتر و فیل و بیل و گوزنک و بط و فار و کشتر مرغ و ماکیان کپک
و دراج و بوتیمار از جواهر بلور و نقره و مروارید و جرد و وصنج و در راج سفید و صدفها از اجناس جامهای تن و انگشترین
و مفادیل از جایها صحراها و جایهای آب کیر و جویها و درخت استانها از اقالیم اعلیم هفتم از شهرها حریره امنیان
و مولتان و قنوج و بعضی از دریاکان و شام و موصل و جیلان [illegible] و راس عقرب و طبیعت
او مرکب از طبیعت مشتری و زهره دلالت کند بر قوت و سعادت و نیکی و مال و صحت و حصول حاجات و صلاح امور
و هر چه در وی ضمیری باشد و هر بهت در هر احوال با سعدان زیادت کند در سعادت ایشان و با نحسان زیادت کند از
نحوست ایشان [illegible] نحس است و طبیعت او مرکب است از طبیعت زحل و مریخ و دلیل کند بر ضعف و فقر و حاجات
و تعویق در کارها و مانده سر و فادست منقص است از سعود و سعادت کم کند و از نحوس نحوست و از اشکال که از حد
است با سعود و کسر است با نحوس و ذنب نحس است با سعود و سعد است با نحوس هر گاه که آن کواکب قوی حال سعود

رشمر

به دلیل قوت و سعادت مدلولات ایشان باشد چنانکه دلیل دیگر معطی گردد و در یکی مانع بود باشد و اگر مانعی مخالف
ایشان و او قوی باشد حکم نباید کردن و اگر مانع ضعیف بود حکم بر وسط کنند و قصد تمکن و تمکین و شاید که منهی
شود نباید کردن و اگر ضعیف و منحوس باشد مدلولات ایشان زائل شود و نکبت رسد چنانکه دلیل دیگر مانع باشد
گردد و اگر او معطی و قوی چون چند اگر دلیل دیگر چندان واقع شود که او را مانع و مضعف خوانند پس اگر اتفاق کرده
باشد از قوت فعل نباید و اگر ایشان بواسطه ضعف مانع باشد امارو سپری شود و اگر مانع قوی تر باشد حکم
ست کنند و از قوت حکمی که جبری ظاهر شود [illegible] منجم در ادراک این معانی باید که چه در تفسیر باشد تا احکام
او اکثر صواب نزدیک باشد و باید که منجم در هنگام حکم کردن از محبت و منفعت خالی و عاری باشد زیرا
که حکم از تعدیل قوت و ضعف دلیل چند چنانکه اگر میان دو کس حکم کند باید که با یکی دوستی بوده باشد و با دیگری
دشمنی و میان هر دو دلیل متکافی باشد و حکمی که کند محبت و عیب در جهت سعادت و در نحوست نگاه دارد که اتفاق کرده
باشد در واقع و جهت منفعت از جهت نگاه دارد و در نحوست اید لاجرم این حکم بر عادت و کذب واقع شود یا اگر بر
مدلولی حکم کنند در آن باب غرضی داشته باشد مانند آنکه خواهد که تنقیص کند حکمی که دیگری در آن
باب کرده باشد و غیر این بدین طریق حکم کردن روا نیست و اکثر خطا افتد و بنز یک دلیل حکم نشاید
کردن تا او را یکی معنوی دیگر یا بیشتر معاون نباشد مگر که دلیلی باشد قوی و بی مانع و زمان و مکان مستعد آن ترکیب
از آن دلیل متوجه شده باشد آنگاه حکم شاید کردن و با قوت و ضعف و مانع و معطی نگاه داشتن
با به مانعیم اینها اتعد الوزر و جشن احکام کسی راست آید که عاقل تر و سلیم و متمکن و امین و متأله و صدیق
و راه بود باشد و فارغ از علایق و عوایق و اسباب معاش و معاد مهیا و متوجه بمبدا و معاد و کم خوار و کم آزار
و صورت خوش بود و با علم طبیعی و علم اخلاق و مستحضر دلایل و جامع تا شیر بود و اکثر اوقات مطالعه کتب اکابر
این فن مشغول و پیشه شده و قواعد و قوانین و مأخوذ این فضایل و کمالات بر هر حکمی که کند حکم جزم نکند زیرا که
معنی البته جبلت یا حسن جوا بود و احکام نتیجه حدس است نه کمی علم پس نشاید که گردد که غالب ظن است
زیرا که علم ظنی قابل صدق و کذب است چنانکه میان منجمان [illegible] و مرده و ورک زده و در خم هور ده [illegible] قوا الذوق
کردن [illegible] درجه طالع آن ج۲۰ بود که از فلک البروج در وقت معین بر افق مشرق

باشد و در این چهار وتد از معدل النهار با وطلوع دو تا می شود از معدل النهار ابتدا از درجهٔ طالع با آن می شود از فلک البروج
طلوع کند مجموع [illegible] و بعد ازان ما سی جزو دیگر از معدل النهار آن مقدار از فلک البروج که طلوع کند از کاست
خانهٔ دوم باشد و باقی خانه ها برین قیاس کنند تا دوازده خانه تمام شود و هر یکی را از خانه ها دلالتی و اثری باشد جداگانه خانهٔ اول
دلالت بر نفس و تن و زندگانی و اعمار کار و کیفیت عمر در سعادت و شقاوت و فرج عطارد درین خانه است
و دوال برسرور ... خانهٔ دوم دلالت بر مال و معاش و اعوان و انصار و دخل و خرج و اکل و شرب و دلیل
گذرگردن و حلقوم خانهٔ سیم دلالت بر برادران و خواهران و اقربا و نقل و حرکت و علم دین و اسرار و اجتهاد
و عبادت خانهٔ حرج قمر درین خانه است و دلیل کند بر دوش و دست خانهٔ چهارم دلالت بر پدر و مادر و ابا
و اجداد و پدری و مقام و مواضع و املاک و ضیاع و عقار و مدفن ... و کیفیت انتها و عواقب امور و دلیل کند بر سینه
و پهلو و معده خانهٔ پنجم دلالت بر فرزندان و رسل و هدایا و عشق بازی و ملبوسات و تشریفات و شادی
و امید و کیفیت انتها و فرج زهره درین خانه است و دلیل کند بر پشت و دل خانهٔ ششم دلالت بر عیوب و امراض
و جواری و غلامان و خدام و حیوانات خرد و تا سلامتی از آفات و کم شده و گریخته و بیت و فرح مریخ درین خانه است
و دلیل کند بر ناف و شکم خانهٔ هفتم دلالت بر زنان و تزویج و شرکا و اضداد و دزدان و خصومتها و طلب
دولت و مقصد مسافران و وزرا و وکلا و دلیل کند بر بین و زیر ناف خانهٔ هشتم دلالت بر موت
و قتل و مواریث و مال زنان و نقصان و اندوه و خوف و نکبت و فتور و شبهت و دلیل کند بر آلات شهوت و مقعد
و رحم خانهٔ نهم دلالت بر علم و دین و عبادت و اعتقاد و صدق و وفا و سفر و خواب و رای و نیز کیفیت
احوال عاقبت و فرح آفتاب درین خانه است و دلیل کند بر رانها خانهٔ دهم دلالت بر عزت و رفعت و سلطنت
و معروف و مشهور شدن و شغل و عمل و مخادیم و ملوک و اشراف و اعیان و ثبات و زوال هر کاری و مادر و دلیل کند
بر زانوها خانهٔ یازدهم دلالت بر امید و سعادت و ثنا و عاشقی و دوستان و وزرا و خلفا و بیت المال سلطان
و اعوان و فرح مشتری درین خانه است و دلیل کند بر ساقها خانهٔ دوازدهم دلالت بر شقاوت و اعدا و حسد و گرفتاری
و بند و زندان و خون و دین و نکبت و عداوت و بیماریهای سخت و ستوران بزرگ و فرح زحل درین خانه است و دلیل کند
بر قدمها و سبب این علو در شرح سی فصل اکمل المتقدمین و افضل المتأخرین خواجه نصیر الملة والدین محمد ابن محمد الطوسی عطر الله

و از طولی که گذشته است و بعد [illegible] بیناد که ماند اربعه در خاطر نقش دراک ایشان کرده شود از شارقتا [illegible] ربع اللیله

المولود [illegible] دانستن که طالع قران اعظم اصلی جمیع طوالع است و فرع او طالع قران اکبر و فرع طالع قران اکبر

طالع قران اوسط و فرع طالع قران اوسط طالع قران اصغر و فرع طالع قران اصغر طالع سال و فرع طالع سال

طالع فصل و فرع طالع فصل طالع ماه و مقدم و فرع طالع هر روز طالع وقت و هم چنین طالع مشروط فقط در کسی اصلی است و طالع

ولادت و طالع اختیار وقت فرع طالع تحویل از این مقرر معلوم میشود که طالع ولادت مردم فرع است نسبت با

اجتماع قرانها در سالها پس اگر در طالع قران یا سال دلیل بود بر حدوث موضعی یا قتل عام یا حرب شدید یا

با حوادث عظیم یا حدوث طاعون یا امراض مخوفه چون طاعون و وبا و تلف اموال مردم نهب و غارت بسیاری از

مردم فوت شوند در یک زمان بیک دفعه با وجود تفاوت اعمار ایشان بحسب اقتضای طوالع ایشان فی نفس طوالع اصل

اقتضای او میکند طالع فرع او را ترغیب و منع نتوان کرد پس دانستن این اصل را واجبات بود و هر کاه که اقتضای طالع ضعیف

و نحوست کند [illegible] اصل باید در وقت معین مدلولات آن طالع را در حدوث آن طالع که حکم از آن میکنند [illegible] از وجوه

این تحقیق حاصله که اصل و فرع موافقت کنند بر طول سعادت اگر قوی و مسعود [illegible] دلیل سعادت و [illegible] از جوهر آن سعود علویها

کردن اصل و فرع اتفاق کنند بر سعادت و از این قانون که ذکر رفت معلوم میشود که احوال ملوک و سلاطین و حکام را

از بیوت و درجه عاشر باید دید و احوال اعوان و انصار و اموال و خزاین ایشان را از مشتری و بیت عاشر و احوال

سپاه و عساکر و خدام ایشان را از مریخ و بیت سیوم و بر این قیاس احوال [illegible] و اشراف و صدور و سادات

و مدبران خزاین سلطان از مشتری و درجه یازدهم و احوال زهاد و عباد و متصوفه را از مشتری و درجه نهم و احوال

تجار و اغنیا و بزرگان را از مشتری و درجه دوم و احوال ایمه و فضلا و قضاة و علما از مشتری و درجه سیوم و احوال اکابر از مشتری

و درجه چهارم و احوال امرا و لشکریان از مریخ و درجه یازدهم و احوال خواتین و حرمها از زهره و درجه دهم و احوال

نواب و حجاب و ندیم ملوک و اصحاب دیوان و محاسبان و عمال و [illegible] از عطارد و درجه یازدهم و احوال

از زهره و درجه پنجم و احوال اهل طرب و امردان از زهره و درجه پنجم و احوال صیادان و جهدان و اهل معادن از مشتری

و درجه دوم و احوال رعیت و عوام ناس از قمر و درجه طالع و احوال فیوج و رسل و جواسیس و مخبران از قمر و درجه نهم و احوال

کوتوالان قلاع و اهل حصار و اطراف بعیده و صیادان و [illegible] از زحل و درجه هفتم و احوال تجار

و یا او طالع اجتماع و استقبال و فرع این
[illegible] طالع تحویل و فرع طالع ولادت

[illegible] و ارکان

واحوال برادران ... از عطارد و درجهٔ دوم و ... غلامان و خادمان از زحل و درجهٔ ششم و احوال کدبانوان و ...
و اسب ... و زنان و عیاران از زحل و درجهٔ هفتم و احوال مردم اوباش و مفسد و زنان از مریخ و درجهٔ
نهم و احوال مسافران از قمر و نهم و احوال کودکان از عطارد و درجهٔ پنجم و احوال اصحاب رای و تدبیر و اعتقاد و عدل
و انصاف ... از عطارد و سهم الغیب ... و احوال کسب و معاش و وصل و وضع طالع از مشتری و سهم ...
و خانهٔ دوم و احوال ... ارتفاعات و ساختمان و عمارت و زراعت از زحل و درجهٔ چهارم و احوال دواب بارکش و ستوران و
و قرض و ... و علم ... از زحل و درجه ... و باقی را برین قیاس در استخراج احکام کردن ... مشغول
هر خانه باید بود و تحقیق کردن آن کوکب که در آن خانه باشد و همچنین سهم هر غرض را شریک ساختن و قوت و ضعف
سهام تابع صاحب آن خانه باشد که سهم در وی باشد در حال هر یک از ین دلایل نیکو تامل باید کردن و بهر آنچه قوت
و ضعف هر یک را شناختن و باهم امتزاج دادن باید شود که کدام یک از ایشان قوی تر است [illegible]
[illegible] و احوال کوکب ... انوار ایشان را اتفاع نور جرم هر کوکبی بمقدار معین بعض از وی بیشتر
وی می افتد و از حد جرم آن کوکب خوانند مثلا علویین را نه درجه و مریخ را هشت درجه و آفتاب را پانزده درجه
و سفلیین را هفت درجه و قمر را دوازده درجه باشد عرض از ین حد آنست که هرگاه که دو کوکب را شعاع جرم بر [illegible] صحیح
بهم خواهد پیوست چون بعد حقیقی میان ایشان بمقدار نصف جرم هر دو باشد در قران یا زیاده بر مقدار ... اتصال
صحیح یا کم از آن در اتصالات گویند آن دو کوکب متصل اند و حد اتصال حقیقت آنست که از مقدار نیم جرم کمتر باشد تا نور جرم
هر یک بهم دیگر پیوسته باشد و ابتدای قوت اتصال باشد تا آنگاه که درجات ایشان متساوی گردد و آن کمال اتصال
باشد بعد از آن مبدأ انصراف باشد تا آنگاه که بعد بمقدار مذکور رسد مثلا قوس ثلیث ... درجه ... جرم
زهره و مشتری ... درجه و نصفش ... درجه ... ثلیث ایسر ... درجه باشد و قوسش ... درجه و حد ثلیث ایمن
... درجه و قوسش ... درجه و چون میان هر دو ... درجه بعد شود گویند ثلیث باشد و اگر حد ثلیث ایسر ...
درجه شود یا حد ثلیث ایمن ... از یکدیگر تمام منصرف شده باشند و حد مقارنه ایشان ... درجه و قوسش ... از
و حد انصراف ایشان همین مقدار و حد افتراق کواکب ... درجه ... از هر طرف اگر زیادت ازین باشد [illegible]
خوانند محترق تا آنگاه که ظاهر شوند و ما این اتصالات بر انواع مختلف اتفاق افتد که قوت و ضعف کواکب

و عشرا ینه و ما بعد از این بیان قوت و ضعف را علی التفصیل یاد کنیم انشاء الله و از نسبتی که کواکب را بحسب سبک رو و گران رو
بوند و در حالت اتصال سبک رو را دافع تدبیر خوانند و گران رو را قابل تدبیر و دیگر نسبتی هست که [illegible] حال [illegible]
[illegible] انکار و بدان که بزرگترین حظها نظارت است و از روی قیاس گفته‌اند که خداوند خانه را [illegible] و شرف [illegible]
و [illegible] در دو وجه را یکی دفع قوت را بشهادت نیز خوانند و قبول را شاهد خوانند [illegible] انواع کنند یکی دفع تدبیر
یعنی هرگاه که کوکبی بکوکبی متصل گردد این صورت دفع تدبیر دیگر دو باشد و به تمامی دفع تدبیر او شود [illegible] دفع قوت
است و آن چنان باشد که کوکبی در حظ خود باشد و متصل گردد بکوکبی دیگر قوت خود را بدو دهد و اگر هر دو در حظ باشند هر یک قوت
خود دیگری را دهند مثلا چون زهره در میزان باشد و مشتری در قوس تسدیس کنند و این را دفع قوتین خوانند دیگر دفع
طبیعت یعنی کوکبی از حظ کوکبی دیگر بدو متصل گردد طبیعت خود او را دهد و این را قبول نیز خوانند و اگر هر یک
در حظ دیگری باشند هر یک طبیعت خود بیکدیگر دهند چون زهره از جدی و زحل از ثور تثلیث کنند و این را دفع طبیعتین
خوانند با آنکه کوکبی از حظ کوکبی دیگر بدو متصل شود و آن کوکب را نیز در آن مکان حظی باشد چون [illegible] زهره از حوت
مشتری یا آنکه دو کوکب نهاری بروز بالای زمین و شب زیر زمین متصل گردند و دو کوکب لیلی بروز زیر زمین و شب بالای
زمین متصل گردند دفع طبیعت قوی‌تر است از دفع قوت زیرا که قوت جزو طبیعت است و این همه دلیل موافقت
و برآمدن حاجت و تمام شدن کار باشد دیگر انکار است یعنی کوکبی از وبال یا هبوط کوکبی دیگر بدو متصل شود یا آنکه
هر یک از وبال یا هبوط خود بیکدیگر بوند در این صورت انکار از هر دو جانب باشد و تنکر [illegible] است یعنی کوکبی در حالت [illegible]
یا احتراق یا از وبال یا در هبوط باشد و کوکبی دیگر بدو متصل شود [illegible] که از عجز و ضعف خویش [illegible] که این
ضعفها بیکبار کوکبی را دست دهد مانند عطارد [illegible] در حوت در میان رجعت باشد و این دلیل [illegible] و فساد کار
[illegible] است و اگر هر یک از وتدی یا مایلی او ساقط و اتصال نوعی از دفع [illegible] طبیعت باشد عاقبت آن کار بصلاح انجامد و اگر
واقع در زایل بود دوم نوع از وتد یا مایل او با هر دو در زایل مطلق دلیل فساد کار است حاصل که اتصال بر وجه انکار [illegible]
باشد و دیگر جمع نوبت یعنی ستاره چند بکوکبی متصل گردند که از ایشان گران روتر باشد آن گران رو نور ایشان را جمع کند [illegible]
آن کواکب بجمع بیکدیگر متصل اند دیگر منفعت و این بر دو نوع است یکی آنکه سه ستاره در برجی باشند سبک رو [illegible] اول [illegible] باشد و میانه
رو در میان و گران رو در آخر برج چون سبک رو نور بگران رو افکند میانه رو [illegible] منع کند تا اول [illegible] او اتصال کند دیگر

انکه کی [illegible] رو و سبک رو از یکی برج بگذرد و سبک رو دیگری در برج دیگر باشد ناظر و چون این سبک رو ناظر خواهد که بگران رو پیوندد سبک رو میان

منع اتصال کند و آنست هم قران کند بوصل تا ببیند آن نور و قوت مانع کند و ضعف ممنوع که قوتست یعنی سبک رو و گران رو در اول

برج خواهد که متصل شود بگران رو و ازان برج بیرون رود و سبک رو دیگری بپیوندد و پیوستگی [illegible] دو و قوت شود و این را نقل

قوت شدن کار [illegible] دیگر قطع نور یعنی کوکب سبک رو در اول برج بود و گران رو در میانه برج و میانه رو در اول

برج میانه رو خواهد که بگران رو متصل شود و پیش از وی سبک رو در برج دیگر آید و بگران رو متصل شود و در دیگر رود و از میانه رو چنین

شود ما طلع کند نقصان کوکب میانه رو و گران رو و این دلیل باطل شدن کارها است دیگر قطع نورست و این دو نوع باشد یکی | قطع نور

آنکه سبک رو در اول برج و میانه رو در میانه برج و گران رو در آخر برج سبک رو خواهد که بمیانه رو پیوندد میانه رو که با او

بگران رو پیوندد و درگذرد و گران رو قطع نور سبک رود و [illegible] از میانه رو و نوع دیگر که سبک رو در میانه برج باشد و گران رو در آخر برج

و میانه رو در اول برج دوم و چون سبک رو خواهد که بگران رو پیوندد و میانه رو رجعت کند و گران رو پیوندد و قطع نور

سبک رو کند از گران رو و این دلیل نا امیدیست دیگر مکافات است یعنی کوکبی خواهد که بکوکبی متصل شود و پیش از اتصال تمام گردد

آن کوکب اگر راجع باشد مستقیم گردد و اگر مستقیم باشد راجع شود و اگر سریع السیر متصل بود بطی السیر گردد و اگر بطی السیر بود

سریع السیر گردد و این اتصال باطل شود و این دلیل بود در برآمدن کارها دیگر نقل نورست یعنی کوکبی متصل شود بکوکبی و هنوز

انصراف تمام نشده باشد یکی از آن دو کوکب بثالثی پیوندد و آن اول نور بدین کوکب نقل کند همچنان که آن دو کوکب

بر باهم اتصال کنند اگرچه بظاهر نباشند دیگر رد نورست یعنی دو کوکب برابر یکدیگر راجع شوند و بهم متصل گردند و این دلیل

تراجع [illegible] در آن دو خاصه که نظر بود بقبول و اگر هر دو برابر یکدیگر مستقیم گردند بوقتی که راجع بوده باشند اتصال کنند دلیل شتابی

کارها باشد خاصه که یکدیگر را قبول کنند دیگر [illegible] و مکافات است یعنی کوکبی در وبال یا هبوط یا در [illegible] و متصل گردد بکوکبی | [illegible]

محفوظ و قوی حال و میان آن دو کوکب دوستی بود و آن کوکب قوی حال کوکب ضعیف را مدد کند تا آن وقت که کوکب ضعیف

ضعیف شود و آن کوکب ضعیف قوی گردد و با هم متصل شوند و این کوکب قوی در وقت مکافات ان نعمت کند پس این کوکب

از وجهی انعام باشد و از وجهی مکافات و این دلیل مکافات از جهت رد ... [illegible] دیگر کواکب [illegible] ... دیگر [illegible]

و آن چنان بود که کوکبی فوق الارض در وتد باشد الوتد و متصل شود بکوکبی تحت الارض گویند آن کوکب فوق الارض [illegible]

کوکب دیگر یا آنکه کوکبی در عاشر گوکبی باشد یا آنکه عرض یکی صاعد باشد در شمال یا در جنوب و از دیگری هابط یا آنکه در [illegible] و آن کوکبی

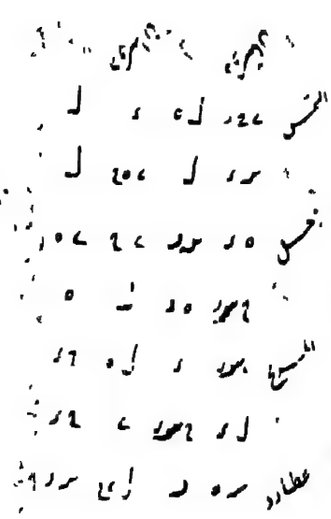

و ضعف کواکب معلوم و بعضی را تا آنکه معلوم شود که مدبر اولا کیست و مطلع و مستقبل کیست و مکان احکام را بسط
اردو بطریق مقابله و مقابله احکام نگرد تا حکمش درست آید و نیز همی نگرد که همان صنعتی که احکام منتقل و غالب کنند
هر گر موافق نمی افتد از صواب و نیک دوری نماید پس بحسب این طایفه نه بس را مطلوب سازد و کدام خواهند و این ضعف
حین نظیر را بسبب جهل خواهد و دوسازند و نداند که نقصه از کمال عصمت عزت عزا و جاه و هدایت مستقیم هدایت
قرب و جناب عدالت از پیش انصار ایشان بردارد و نادان را در یک حق کند و از باطل احتراز نماید تا اهل نادانی و صدق از
کذب تمیز کرده اصناف فونهای قسم اول همی و حمایت محش عظیم اثر اعلی مرتبه نخاره - از ند شرف - ابتدا
یعنی بود آن کوکب در قوی ترخانه از بیوت طالع چون طالع و عاشر و حادی عشر و تاسع و سابع و خامس و رابع خاصه در نظر کی
بیشتر از کواکب مدبر نماید و کان ابتدا از آنکاه بود کایا خود این حال در قطبی از خطوط خود نماید خود را در رجعت و احتراق و بعضی
مادت ضعف و بال و هبوط و بیشتر که باد هر چند که این ضعف می باید در برابر که هیچ عرض مادت برا نماید اما بتر از این که
و دیگر بیوت هر نماید چون وسطوط اند تصمیم یعنی اورد کی کواکب از رفاقت مقدار شانزده دقیقه بود و تصمیم عطارد
از هر قوی بر نماید پس آن کوکب خود را چون صعی بود و را از اقتاب دوم خواند و تصمیم اصل عز و جاه و عظمت
باشد - چوم نابته سعد یعنی از هر چه بخری یا محمد کوکبی موافق در هر چه بخری و تمر کوکبی سعد نماید از نتواند نه در هر قوی بسا که منسوب
سازند و مدبره هر یکی از این اصناف در سی مرتبه نماید از قوت و ضعف عظیم اثر او سطه مراتب سیح شرف - استعفاف سیر
اعلا یعنی فلک ن کوکب بالاتی فلک اقتاب بود و دوستور بیشتر و این چهار نوع بود اول آنکه کوکب علوی از جاه و شرف خود
باشد و اقتاب نیز همچنین و متصل بهم باتصال بیمنه که بندهلان کوکب از دستور نه قابلیت و قوی تر که نظر بر بیمنه نماید بر که کوکب
در قوتی باشند از طالع با مقابله یکدیگر و او سطش آنک زشت بیش از او اضعف آنکه از شلث نماید و دستوریه کوکبی از قمر همچنین
اما باتصال بیسره و شاید که کوکبی در دستور هر دو بیرنماید صاحبه هریک در بیر خود باشند و بهم متصل و آن کوکب از عاشت قوت
و سعادت نماید از بهترین و اگر ماه با اقتاب متصل شود از بیمنه او یعنی از بیسره خود اقتاب از دستوریه ماهیچ و اگر از بیسره
او بیمنه خود متصل شود و ماه از دستوریه اقتاب بشرط خیر و سعدین هر کرا بان نوع از دستوریت اقتاب بیاشد یا آنکه دو کوکب
اتصال کسند و هریک در خانه و شرف خود باشد اگاه کوید که کوکب ضعیف از دستوریت کوکب قوی است و بهترین آن بود که هریک در
قوتی باشد و نظر تربیع نماید با مقابله دوم آنک کوکبی از یکی از دو خانه خود بود و دوری او از یک بیرخند از دی خانه او نماید

در حالی که مشتری در حوت و آفتاب در اسد یا حمل باشد سیوم کمال تشریف و تربیت و پسندیدگی است و آن بعد کوکب علوی
باشد از آفتاب مقدار [illegible] درجه و سفلی را از جهت سرعت سیر باشد چهارم آنکه صاحب طالع در عاشر باشد [illegible] عاشر در طالع سهم
[illegible] سعادت دلیل خیر و سعادت عظیم است و هلاکت و آن نام کوکبی است [illegible] از آن برج حظی باشد از حظوظ خمسه که
اتصال نظر یا حلول و اتصال نظر بهتر است [illegible] و اگر [illegible] و اتصال حلول که از آن [illegible] خوانند [illegible]
[illegible] که بعد از ایشان از اول بروج [illegible] بود و کوکب ناظر را مراعی خوانند [illegible] و در سایر معلوم
[illegible] که صاحب [illegible] حظی [illegible] اگر [illegible] قوت او مضاعف کرد و پس هر کوکب را که
[illegible] قوت [illegible] بود و دیگر [illegible] قوت [illegible] که [illegible] درجه شاید [illegible] مراعی [illegible]
قوت مشتری [illegible] و زهره و دیگران را شریک سازند مثلا [illegible] درجه قوت [illegible] مستولی [illegible] مشتری
[illegible] درجه قوت [illegible] و بین وضع مشتری مستولی باشد و زهره شریک او [illegible] قوت
مشتری [illegible] و قوت زهره [illegible] و اما اگر هر دو در این برج بودی [illegible] قوت مشتری [illegible] بود و از آن
زهره چهار [illegible] بودی [illegible] و صاحب [illegible] ایشان [illegible] و اگر زهره [illegible] مشتری [illegible]
دیگر [illegible] مستولی زهره [illegible] و مشتری شریک او [illegible] قوت زهره [illegible] و از آن مشتری [illegible] قیاس باید
کرد و اگر [illegible] کوکب در قوت برابر باشند [illegible] اتصال قوی تر [illegible] مستولی او بود و دیگران شریک او [illegible]
یعنی بودن کوکب نهاری چون زحل و مشتری و شمس و عطارد وقتی که دلیل کند [illegible] بالای زمین و شب در زیر زمین در
برج مذکر و بودن کواکب لیلی چون مریخ و زهره و قمر و عطارد وقتی که دلیل کند [illegible] شب [illegible] زمین و روز بالای
زمین در برج مونث [illegible] عطارد [illegible] کواکب و [illegible] مذکر است و در تشریف
[illegible] یعنی در حالی که [illegible] شرف [illegible] پانزده درجه [illegible] بود [illegible] درجه حمل [illegible]
[illegible] این اصناف در این مرتبه [illegible] از قوت [illegible] و عظیم اثر [illegible] مراتب تشریف علوی را و تربیت سفلی
را [illegible] اتصال یعنی [illegible] درجه طالع [illegible] درجه عاشر [illegible] منطقه بروج [illegible] درجه اوج [illegible] وسطی [illegible] یعنی بودن
کواکب نهاری [illegible] روزی و لیلی [illegible] شبی [illegible] قوت [illegible] طبیعت [illegible] یعنی بودن کوکب در حظوظ [illegible]
[illegible] و همچنین یعنی بودن کوکب در عاشر و مطرح شعاع [illegible] و بالای زمین [illegible]

جمیع جهات فلک را شامل است اما ابعادی که مواقع تاثیر کمتر ان ابعاد تواند بود (اصناعت احکام ار
ربع اشعه و مقارح او رجوع شد قمر در قرن یعنی آنکه [illegible] در قران کوبند قمر اورست - عمارت سعود حد
- مکان سهام السعادة - قوله - حضور کوکب یعنی کت الاجماع نامند - جمع نور - روز روشن یعنی میان او کوکب که اتصال
بود بمقدار دو برابر اتصالی که از نقل نور - استقبال رجوع مقدم - (درجه نامند سعود و بهره هر یک ازین
اصناف از ربع بند احت بهر ارقوت - اصناف قوتهای قسم دوم مهل و جهارست او میانه از اعلام و سب
اوتاد است برای استقامت - سرعت سیر یعنی سیرش زیاده از سیر وسطش بود حد سعد - منله اول - صعود
در فلک اوج - حضور در فلک تدویر یعنی در نطاق جهارم و سیوم ازین دو فلک - هبوط - شمال بودن کوکب
بالای زمین - بودن کوکب مدکر (در بیع مدکر) هبوط (در برج هبوط - برجی از کونس و بهره هریکی ازین اصناف (ازین هر نه
قوت) مشتری از هفده میانه از وسطه نشنه - استقبالا یعنی بودن کوکب (در دوم یا سوم (یکری - ربع مفصل یعنی
میان عاشر و طالع و نظیر او - عرض شمالی زیادت (در ثانی) زیادت قدر و این مراد (قوله) کوکب (در نطاق دوم
و سیوم بود از ماریادت سیر ماه - یعنی بود که (در تربیع اول (در کوشک سیم) و تربیع (دوم رسیده - زیادت سیر یعنی سیر
در زیاده بود - زیادت عدد یعنی خاصه معدله کمتر از اندازه (درجه بود) زیادت حساب یعنی تقدیر ایام بود
روسطه (در رجعت سعادت - (درجه نهره (درجه مطلع رحل (در فلک مجسب منسبت - منله اول سعد - ربع مدکره کریمی اوج
کریمان عاشر و طالع نیمه - و نظیر او (در ربع هبوط هبوط - یعنی ان ربع کریمان طالع و - بعست و نظیر او وجه - نیمه
منله ماه - دوازده بهره و بهره هریکی ازین اصناف (در ثانی مرتبه ثانی است و بعده میانه از اول مرتبه - بیت
ثانی - منافع - منفوت یعنی فوت شمس (در عاشر است و فوت ماه (در رابع و فوت رحل (در اخیر و فوت مشتری
در ثانی و فوت مریخ (در ثالث - فوت زهره (در سابع و فوت عطارد (در ثانی - منله مدکر مدکر را و منله هبوط هبوط
یعنی هر چار کوکب فرد هم مدکر است و اگر زوج مادی هبوط - ملت سعد - منله ماه سعد - نصرت یعنی فوت
صاحب بیت چه خداوند خانه ماطران کوکب هم اند که (در خانه اند و دلیل عاقبت او اعلب - استقامت یعنی مشتری
زهره را اعانت کند و از قمر استقامت خواهد و زهره ماه و زحل یا اعانت کند و از مشتری اعانت خواهد و مریخ اقتت
را اعانت کند و از زحل استقامت خواهد و عطارد را اعانت کند و اعانت خواهد و این نسبت شمس است یعنی رب

بیت سرور یعنی آن کوکب با کسی که شرف یا وبال ... ثلث ... مکافات ... حصار یعنی میان دو سعد . بودن کوکب ...

در روشنی ... الشعاع و کواکب شمسی نسبت این قوت خاص آفتاب است . تیامن کوکب از آفتاب یعنی از نصف ... پیکه

... در جای ... و از وجهان ... مستقیم ... و هر یکی ازین اصناف ... مرتبه چهارم است از قوت ... اصناف قوتهای قسم سوم ... باز

... ستقیم از اعلی مراتب ... سعد ... ثانی عشر ... سعد ... هر یکی ازین اصناف درین مرتبه ... بانی

از قوت و ضعف حقیر از اوسط مراتب ... در جای ... سعد ... مستقیم سعد ... درجه مذکر ... و مونث

مونث را ... نصف ... طالع در برج موافق مزاج . برج موافق طبع ... و هر یکی ازین اصناف درین مرتبه اول

از قوت ... ضعیف از اوسط مراتب ... حال آفتاب و ماه و دیگر کواکب چنان باید که در روز در نیم نهاری

باشند و در شب در نیم ... بیار ... برج شمالی ... برج ... برج مستقیم الطلوع ... و لا ... خاص ... و هر یکی ازین اصناف

درین مرتبه یکی ... از قوت ... قسم اول ... است ... از ان عظیم از اعلی مراتب ... و بال ... در ...

احتراق و کسوف آفتاب را ... خسوف ماه را ... کسف کواکب ... جرم ... و هر یکی ازین اصناف درین مرتبه ...

از ضعف و شوم ... عظیم از اوسط مراتب ... برج هبوط ... رجعت ... تحت الشعاع ... طریقه ... محترقه ...

یعنی ... تحت فلک شمس ... و مقدم ... برج او و بهره ... هر یکی ازین اصناف درین مرتبه ... از ضعف و ...

عظیم از ادنی مراتب ... تغریب علوی ... و تشریق سفلی ... و ... استقبال فلک یعنی در درجه ... در برج ...

... بیت ... نقطه حضیض اوج ... نقطه حضیض تدویر ... ذوالسابین یعنی بودن کوکب ... و مطلع شعاع ...

... نحس ... نظر ... بیت ... یعنی ... کذشتن ... نحوست ...

... انکاس ... انصراف ... عقده ... نحوست آفتاب ... الطلوع ... نحوست ماه ...

نحسی ... ضرر یعنی ضرر زحل ... مشتری ... ضرر آفتاب ... زهره ... ضرر ...

مریخ و قمر ... نحس ... سهم قاطع ... و هر یکی ازین اصناف درین مرتبه ... از ضعف ... اصناف ...

قسم دوم ... میانه ... از ادنی مراتب ... رجعت ... بطی السیر ... هبوط ... فلک اوج ... هبوط

در فلک ... هبوط از جنوب ... بودن کوکب ... برج مذکر مونث را و برج مونث مذکر را ... مثلثه اولی ...

... در مکان یعنی ... برج ... از قوت ... چون آفتاب ... و هر یکی ازین ... ازین مرتبه ...

[illegible] بیاید [illegible] تا بایع و نظیر او - و بعضی جنوب [illegible]

[illegible] و بعضی نورها و بعضی بود که [illegible]

[illegible] و [illegible] از [illegible] صاحب [illegible] از وسط [illegible]

[illegible] ذکر رفت [illegible] بعضی بودن کواکب [illegible] روز و [illegible]

[illegible] و هر یکی ازین اصناف [illegible] از ضعف [illegible]

[illegible] ضعف [illegible] ذکر [illegible]

و ضعف [illegible] بعضی بودن کوکب [illegible] و [illegible]

[illegible] از فلک [illegible] یکی ازین اصناف [illegible] اصناف ضعفا

[illegible] و [illegible]

[illegible] هر یکی ازین اصناف درین مرتبه [illegible] از ضعف [illegible] در [illegible] از [illegible]

[illegible] ذکر رفت [illegible] بودن [illegible] از [illegible]

برج [illegible] برج مخالف [illegible] و هر یکی ازین اصناف درین مرتبه [illegible] از ضعف [illegible]

برج [illegible] برج و شمس [illegible] برج [illegible] و هر یکی ازین اصناف درین مرتبه [illegible] از ضعف و [illegible]

[illegible] که قوت و ضعف [illegible] کوکبی [illegible] که [illegible]

و [illegible] لازم آید که [illegible] قوت و ضعف کواکب را [illegible] کنند

[illegible] و [illegible] که مدار حکم [illegible] قوت و ضعف [illegible] کنند تا [illegible]

[illegible] که [illegible] مخصوص [illegible] و یک قوت و ضعف [illegible] کنند [illegible]

کواکب علوی را [illegible]

[illegible] تا [illegible]

[illegible] مشرقی و [illegible] که [illegible] درجه [illegible]

مشرقی ضعیف خوانند [illegible] رجوع [illegible] رجوع [illegible]

که میان [illegible] مشرقی [illegible] خوانند [illegible] کنند [illegible] و از زمان [illegible] تا هنگام [illegible]

... کواکب علوی را از وقت خروج ایشان از تحت الشعاع مشرقی و صبحی خوانند و ما دام که بر این حال
باشند تا آنگاه که بعد ایشان از آفتاب سی درجه بود و بعد از آن مشرقی ضعیف خوانند تا آنگاه که به رجوع رسند و این وقت دلیل کند بر تذکیر و یبوست و از
و از وقت رجوع تا مقابله آفتاب که میان جهت ... باشند شرقی راجع خوانند درین وقت دلیل کند
بر تذکیر و حرارت و از زمان مقابله تا آنگاه که استقامت غربی راجع خوانند و همچنین دلیل کنند بر تانیث
و رطوبت و ... وقت استقامت ... بعد ایشان از آفتاب سی درجه شود غربی ضعیف باشند و بعد از آن غربی قوی
باشند تا آنگاه که مخفی شوند در شعاع آفتاب و از زمان استقامت تا اختفا دلیل کنند بر تانیث و برودت و چون
در زیر شعاع ماند و گردند تحت الشعاع باشند تا آن وقت که بعد ایشان از آفتاب شانزده دقیقه بود و ایشان را
محترق خوانند ... که در پیش دیگر رفت و لا یزال درین حال باشند تا آن وقت ... مقدار معروف شود اگر از حکم
... باشند تا بعد ایشان از آفتاب ... درجه شود بعد از آن ... تحت شعاع باشند تا هنگام ظهور ... خوانند و ... اول
بود ... از وقت بیرون آمدن ایشان از تحت الشعاع آفتاب در ناحیت مغرب دلیل کنند بر تانیث و رطوبت
و ایشان را غربی و مسایی خوانند ما دام بدین حال باشند تا وقتی که راجع شوند بسوی آفتاب و از وقت رجعت تا مقارنه شدن
بیبس دلیل کنند بر حرارت و از آنگاه منصرف شوند از وی به رجعت و ظاهر شوند در ناحیت مشرق مسایی و شرقی
خوانند و دلیل کنند بر تذکیر و یبوست و بعد از آن چون ... و مستقیم شوند سریع السیر گردند و در شعاع
آفتاب مخفی ... ایشان ... غایب باشند و لا یزال بدین ... آنگاه با آفتاب ملحق شوند و ... گفته ایم که
حد صمیم شانزده دقیقه است پیش از آفتاب و پس از آفتاب و بعد از آن محترق باشند تا حد اقتران شش درجه باشند
و پیش از آفتاب و بعد از آفتاب و چون ازین مقدار زیادت گردد محترق نخوانند بلکه تحت الشعاع باشند و حد تحت الشعاع
پانزده درجه گرفته اند و چون ازین مقدار زیادت گردد کوکب از تحت الشعاع آفتاب بیرون آید و هم کوکب منفصل شود
گویند کوکب در ضوء ... خویش است اما ... چون از تحت شعاع بیرون آید ... تا تربیع اول و آنگاه ...
تا مقابله بعد از آن ... تا تربیع دوم پس ... کند تا آنگاه که ... مخفی شود در شعاع آفتاب و این جمله ... خوانند
... تفصیل دلایل حرارت شعاع شمس و مریخ و مشتری اند ... متصل ... یابی
کواکب یا در بروج حاره باشد و این جمله را کوکب حاره نام کردیم و ... این کواکب و بروج حاره ...

منازل یطیء یا رطوبة بمزاج او غالب شده باشد حسب عوارضی که اسباب رطوبت اند چون بطیء سیر بودن
در فلک شمالی قریب وبعد مرکز و امثال آن علامات مزاج جمیع کواکب را بر طوبت حال کرد اند از مواضع سه گانه
مذکوره خاصه مثلث مائیه اعنی برجهای وسطی و مشتری و مقارنات یطیء و چون قمر در مرکز اول و عطارد در مثلث
آبی خاصه که وسطی بطیء در اجتماع کند دو چیز کواکب مذکوره در مواضع مذکوره خاصه که مزاج یکدیگر باشند و اتصال
ایشان و جمع خاصه که عطارد با آن چهار تجمع دو طالع ثلاثه از این برجها یا صاحب طوالع کواکب مذکوره باشند
یا صاحب طالعها مذکوره متصل باشند یکی کواکب مذکوره که متکمن از مواضع مذکوره و احوال سیر و مزاج موصوف چه
شبی و رجعت و حرکاه که کواکب بر این حالها باشند و اوان رطوبت باشد چون زمستان و بهار و بعضی از ربیع و یکم از
عقرب کبیر فوقانیست یکم در هوا تأثیر و مکان این فاعل باشد مانند سواحل و مواضعی که بر سواحل او رطوبت مستولی
باشد و مانع قوی نباشد حرارت آنجا حکم شاید کرد و قوی تر آنکی دلائل این متراکم واقع شود [illegible]
کواکبی که بر طبع ایشان خشکی غالب بود چون مخمس و آفتاب و عطارد که متصل شوند با ایشان یا در مواضع یا باشند چون
مثلث ناریه و تربیه و حدود و منازل یا به و اتصال این کواکب از این مواضع خاصه صاحب طوالع ثلاثه باشند
یا ناظر صاحبان این طالعها یا طوالع مذکوره یکی از این برجها باشند و کواکبی که دلیل رطوبت اند در این مواضع باشند
و کواکبی که دال اند بر پوست در مواضعی باشند که دلالت کنند بر پوست و کثرت تمکث عطارد در برجهای آبی
و صعود در فلک و هبوط در شمالی و صعود در جنوب و سرعت سیر و جنب رووس و ذنب و ضیع مذکور چون کواکب
بین حال باشند در موسم خشکی مانند تابستان و خزان و مواضعی که قابلیت خشکی دارند چون بیابانهای خشک گرمسیری
قاصی باشند هر آینه دلیل خشکی باشد شاید حکم بخشکی کردن و این جمله دلیل اند بر انزار بعد از ان بطریق تعکس
از تغیرات سوا بیان کنیم چون صاحب یکی از طوالع ثلاثه از کواکب باران باشد و در برجهای باران یعنی مثلث آبی
باشد و دلو و حوت یکی منحوست و دیگر معصر و متصل بکواکبی که هم از کواکب باران بود دلیل کند بر بسیاری باران
خاصه در اوانش اگر ان کواکب ماء باشد باران کمی عام بود چنانکه اکثر مواضع را شامل بود و اگر زهره بود باران
سخت نافع بود و نیکو و تاریکی هوا و اگر عطارد بود باران اندک بود و غم و باران و ظلمت هوا باشد چنانش
عطارد را از برجی ببرجی در تغییر هوا اثری تمامست بحسب زمان حاضره هر گاه که سیرش بطیء گردد و مدتی بارندگی

و تاریکی بود که هوا خاصه در وقتش و او در برج آبی باشد و اگر ماه از یکی ترین نحوس بر برج منحرف شود و دیگری
سپید و دلیل ها و باران باشند و اگر از مشتری با عطارد منصرف شود و به دیگری متصل گردد دلیل کندی باد و تیرگی
و آشفتگی هوا باشد و اگر تنها بزحل پیوندد دلیل سرما و نم و برف باشد و اما در برج آتشی باشد و تغییر
هوا از آن هر اکنون بجز آن هوا باشد تا چند اوقات اندر چهار بیان و تغییر در هوا بسبب زمان حاضر بود و اوایل آن
از پیوند اجتماع باشد بعد از آن بعد سه درجه از زمین که مبدا ظهور ماه از زیر شعاع آفتاب بود و درجه
... ستین ... ستین ... ستین ... ستین ستین بجز و اجتماع در حرکه نابیند و وقت
ترکیب ها او اوراق ان ابعاد را در یک بیت گفته شد ... بیت ... ان جد افزود فرید
و اگر بحران بود بر جزو و حاصل کس گردند هر گاه که جزو نحس بود و فتح الباب اتفاق افتد دلیل باران
بتند خاصه که قمر در موضع نحس در برج مذکور باشد اتصال ماه به زهره از خانه عطارد ابر و باران انگیزد
و مکین که عطارد بزهره متصل بود تغییب زهره در حالت استقامت در اول زمستان دلیل بسیاری بارندگی
باشد و اگر راجع یا محترق بود دلیل کمی بارندگی و اگر در فصل زمستان بود و مشرق و راجع دلیل علت
بارندگی تا انگاه که مستقیم شود و با آفتاب نزدیک آید در آخر زمستان سخت بود حلول یکی از نیرین در درجه
از طوالع ثلاثه خاصه عاشر و در وی محفوظ بود دلیل تغییر و فساد هوا باشد و تاریکی و اگر سعدین بر صفت
باشند دلیل اعتدال و خوبی هوا باشد و صلاح زرع و اشجار بود و اگر در وتدی خاصه در برج بادی متصل
عطارد و سعود از وی ساقط دلیل بود بر کثرت رعد و برق و بادها نهانی مضر سریع الانقطاع و فساد هوا
و بسیاری میغ و اگر بدین صفت در وتد چهارم بود در برج خاکی دلیل کند بر زلزله و اخسف و اخراق اراضی و خسف
و فساد معادن و اگر برج آتشی باشد دلیل سوختن زرعها و جوامر زمین و افتادن بروق و صواعق و ظهور
آتشها از زمین و اگر برج آبی بود دلیل نقصان چشمها و آب کاریزها و رودها و مرگ حیوانات آبی و غرق بهمسایگان
و اگر سعود ناظر باشند بعذر کیف دفع مضرت کنند حلول عطارد در وتدی از بروج هوائی خاصه عاشر و منحوس
بودن دلیل کثرت بادهای معروف باشد و برگشتن هوا بودن زحل در برج بادی فوق الارض خاصه در دهم و سعود
از وی ساقط و عطارد بوی متصل دلیل کدورت و فساد هوا و بادهای سخت باشد و بارندگی نفع و اگر برج

این باشد علامت آنکه کند بزیادة سرما در سیلان و برف و اگر تحت الارض باشد خاصه در چهارم جهت مذکور
دلیل زلزله و خسف و خرابی بقایا و حصارها و ظهور ابرها سیاه و فساد گیاه و حیوانات آبی و کشتها و درختها باشد
و اگر در برج خاکی باشد گمان افزون کنند که گفته شد با نقصان آبها از چاهها و رودخانها و اگر برج آتشی بود فساد
جمیع حیوانات زمینی باشد و نظر سعود باز دارد و ضرری که متوقع بود و سعدین در بروج هوایی دلیل صحت باران
اعتدال هوا و [illegible] و وزیدن بادهای نافع در برج آتشی دلیل حصول بر ارتفاع بروج
معتدل وزیدن در هوا خالص و وقت نفوذ در بروج آبی دلیل سلامتی کشتها و مردم در باران و بسیاری آبها باشد
بود حرارت صاحب طالع برج از بروج آتشی زیادت کند و اگر با آنکه کم کند از سرما از جهت او بعد حلول از برج
آبی بیفزاید در سرما کم کند از گرما و این عمل در سائر بروج ظاهر بود اما در آنچه گفته شد ظاهرتر بود و اگر
دلیل باران بر حلول تاریکی و سرما و رعد بود حرارت او بیشتری باد و نم بود و برج برف و بخار و با قوت حکم نیز بود
بسیاری باران بود و انعقاد باران ساکن و بیشتر باران قوی و ناکار و اگر دلیل باران در سرطان باشد باران بود بلا
کدورت هوا و اگر در اسد باشد بخار غالب بود و اگر در عقرب باشد دلیل باران سخت باشد و ظلمت هوا و اگر
در دلو بود باد و غبار انگیزد پیش از باران و در جهت سرما پیش از باران حرارت دلیل باد بنیاد بادها خراب
کننده وزد و سرد و اگر برجی بود بادها سخت بود گرم و با سرما و اگر با مشتری بود بادها معتدل وزد
و باران نافع آید و اگر با زهره باشد بادها خوش وزد و نم و معتدل مائل بخشکی و نمناکی و قمر را حکم همین است
و اگر با عطارد بود باد بود باد قوی جهد و اگر مریخ تیز باران باشد رعد و برق و متقلب بادها باشد و جهت باد
جهت عرض کوکب بود بودن زحل بوقت تحویل در مثلثه آتشی از گرما کم کند و حرارت بیفزاید و در مثلثه خاکی حلول
در سرما بیفزاید و حرارت کم کند و در هوایی زحل هوا را نرم سازد و حرارت خشک کند و در آبی زحل هوا را سرد کند و حرارت
گرم کند حلول زحل در بروج بادی و آبی سرما و جلید و بخار و ابرهای غلیظ مظلم حادث کند و از حلول مشتری بادها
مفید معتدل پدید آید و از مریخ بادگرم و سموم مفید پدید آید و از حلول زهره بادهای معتدل و سریع الانقلاب پدید
و از عطارد بادهای سخت وزد و ابر و باران شود و انتقال زحل از بروج خاکی دلیل سرما و برف و جلید باشد
... صاحب طالع جز و مقدم بخدا و ندر ساعت با حرارت اثر بنقل ی مجمع دلیل بار ... است ...

باران قابل بیشتر هرگاه که در وقت تحویل قمر رسانند در سیر مساعد در اوج بینی در مرکز دوم و چهارم و هفتم و میان
طالع و عاشر یا در برجی که نظیر آن باشد دلیل بسیاری آبها بود در آن سال یا زحل با آنکه در حد [illegible] بود دلیل بسیاری باران
باشد هرگاه که مریخ صاحب طالع باشد و او در دوم یا میان طالع و عاشر در برج آبی و مثل آنکه زحل به سبب ضعف [illegible]
و غایب در فلک اوج و اگر یکی از سعدین با قمر بدین صفت باشند همین است [illegible] اما کم ضرر باشند اتصال [illegible]
و عطارد از جمله خاصه از برج آبی دلیل سخت بر باران و عطارد [illegible] مقوی تر آنکه قمر با عطارد در برج بادی گرم
یا زحل باشند بود و قمر با عطارد درجه زحل سیر کند متقابل ماه با آفتاب یا زهره با زحل دلیل باران است
خاصه بوقت تحویل آفتاب [illegible] با درجه دیگر درجه طلوع و ماه متصل باشد یکی از سفلیین دلیل
کثرت باران باشد در آن سال و اگر طلوع یا هم در برج باران باشند و از آفتاب مشرقی باران در اول سال بیشتر
باشد و اگر مغربی باشند انجا در آخر سال بیشتر باشد و اگر یکی مغربی باشد و دیگری مشرقی و هر دو در برجهای آبی
هم در اول سال و هم در آخر سال باران باشد اما کم و ضعیف خاصه که قمر متصل باشد بهر دو یا یکی از هر دو دلایل باد
بروج بادی است و مشتری و عطارد اتصال این دو کوکب خواه بذات خود خواه [illegible] از برجها بادی یا هم
یکی در حد و وجود باشند باد [illegible] و اگر مریخ با ایشان باشد برق و صاعقه و بادهای تند باشد خاصه از [illegible]
و آتشی اگر زحل باشد بادهای [illegible] و سرد [illegible] هاله دایره باشد که برگرد آفتاب
و ماه پدید آید گاه باشد که برگرد ستارگان بزرگ نیز پدید آید و آنرا بعضی خرمن [illegible] خوانند و آن در اکثر اوقات
دلیل باران است اگر خرمن آفتاب زنگار رنگ باشد یا [illegible] زنده و شعاع آفتاب [illegible] باشد دلیل
بادهای سخت بود و در خرمن ماه [illegible] و کسوف گردد هاله باطل شود و ماه از طرف غایب شود دلیل
عقب آن بادی [illegible] و اگر تمامی [illegible] گردد دلیل [illegible] بود [illegible] روز اما قوس قزح که آنرا کمان رستم هم گویند
و قزح نام دیوست [illegible] و آن عکس شعاع نیر باشد که بر هوای تر [illegible] لطیف افتد [illegible]
بر عکس جانب نیر بود اگر پیش از باران پدید آید باران [illegible] و اگر پس از آن ظاهر گردد دلیل [illegible] هوا بود و بیشتر
از هر آنکه [illegible] روز [illegible] اگر [illegible] دلیل [illegible] بود و اگر سرخ بود [illegible] حرکت
می کنند و آن بسبب تموج هوا باشد دلیل باد است و اگر سیاه نماید یا سبز تیره باران آید و اگر کواکب کبار از

تواست بر کردن آن تابیدگی هستند با وجه و بوقت فروشان آفتاب و بعد از آن او اگر در سوراخ های سرخ
بدید آید علامت هم باد و عبد اما شوانی بجزم ان سازگار باشند که شب فلک بدید آیند اگر اندک روز باطل
و نابدید شوند ابنا راسهب خواند و بعضی را که بجان هم یکی شکل بدید آید مانند حوضی یا سری یا رشتی یا چون قرص ماه
یا چون قندیل او یخته یا حریبی یا کیسوی یا دنب و دیگر انواع و نام هر یک مناسب آن شکل بشد اقتصه از سوراخ جانب
کفش بدو شد اگر شمال او بجانب جنوب بود او را دنوز و ابه خوانند یعنی کبود اروی اگر شمال و جنوب بین
بود او را دنو دنب خوانند یعنی دنب دم اروا بین هر دو دلیل سرو فتنه و خرابی و قحط و قتل و فقد اعاظم شهرها
و تاراج و بیماریها و دبا و طاعون و خشکی انها و ازاله وضا و نباتات و احتراق مواضع انها شد اندو قتها باشد
و افت مدلولات ان بدین بود که ان جرم در وی بدید اید دان مملکتی که بسمت رأس ایشان باشد و هر کس که
ایشان را دیده بهت ارا کابر اهل ضاعت مجموع حکم کرده اند که اینها دلیل شر انداز بنده و دیده بهت در شدت
جریه دنو دنب فاهر شد سمت الرأس مملکت روم آن بود که امیر تیمور کورکان لشکر بدا نجانب برد و ایلدرم
بایزید را که پادشاه ان دیار بود بگرفت و در بند اورد و سلطنت و مادام اسیر و نهب و غارت و خرابی بسیار دران
مملکت واقع آورد و قریب ده سال بعد از ان کیان دران مملکت هنت و قتل بود میان فرزندان ایلدرم تا
عاقبت بر یکی قرار گرفت و چون سبب این علامات مادهٔ دخانی بهت و مادهٔ دخانی سبب بیوست هوا و بیوست
هوا سبب خشکی مزاجها و خشکی مزاجها سبب غلبهٔ خشم بر طبعها و بسیاری امراض دیدها و قلت آبها و غلبهٔ خشم سبب
فتنه و اشوب و بسیاری امراض سبب هلاک و فنا و خلایق و نقصان آبها سبب آفت نباتات و قحط و بیشکی اگر
بدید آید و زود نا بدید گردد دران ناجیت که دیده باشند البته ملکی فرود و فتنه بیدا شود [illegible]
[illegible] و احوال رضاعت و بکونکی احوال هر یکی از کواکب بهتر و مستدلی در صورت طالعها و قمر
و صاحب طالع و صاحب شرف و مواضع ایشان بکواکب و خداوندخانه هر یکی نگرند و مزاجت عطارد بدین
جمله بر مقتضی مزاج بهت و مزاجها و بدین مواضع بهام و صواحب بیوت و اسراف و مواضع ایشان و نظر سعود و
نحوس بدیشان هر گاه که اینها اولا قوی حال باشند حاصل بغداد نا ذاتی دلیل کند بر عزت و رواج ان چیز که بایشان
منسوب بود و بودن دلیل در ناروا و اگر دلیل قوی ذاتی نیز باشد چون خانه و شرف و غیر ها دلیل فراوانی

ان منافع باشد اما غریب بود و عروض طالب او باشد و اگر دوری یعنی در دوری مستولی بعضی از منافع سوار بیطبع
استخوان بود و طبایع بدان کمتر التفات کنند و کمتر حاصل آید و در عامل صیانه حاصل باشد و در زمان ما بواب و حراس
ولی قدرت و خواری از قوت و ضعیف توان دانست اما اگر کوکب صاعد باشد در فلک اوج یابد و قوی تر
گردد و آید در سیر نوع ان منافع بهار و زمستان آید کمتر و اگر با بعد یابد راجع و ضعیف باشد و زود بر دولت اعلی تر
و هر برجی که مسعود و قوی حال بود ان جنس منافع که بدو منسوب بود زودتر یابد و به عکس بود و قوانین برج
و کواکب و منافع بدان . مدلول ایشان است از معدنی و نباتی و حیوانی و صناعی مجموع ان گفته شده است جمله
جنس دلیل بر یک جنس منافع و دلیل شوند باتفاق ان منافع در کمیت و کیفی احتیاج بار و رغبا یکدیگر و اگر اختلاف
کنند بیکی بعضی نگرانی و دلالت کنند و بعضی بارزانی مزاج هر کدام که قوی باشد حکم بدو باید کرد و اگر یکسان
تعبیر کردن در توقف باید و بستن آما بدانکه مثلث نفس دلیل است بر فرات دانی از دوی سازند و جهار پایان وحشی
ما نند و مثلث نگاه بر نباتات که مزاج ایشان بدوی غالب باشد و حبوبات و معدنیات و مثلث آدمی بر حیوانات
اجتماع بر ده و طبور و بستور و حوتیه و اجناس صناعی و مثلثه آبی بر اجناس بری از جواهر و حیوانات آبی و نباتی
که مزاج آبی بر و غالب بود و اگر مشترک در طالع اجتماع یا استقبال بود که سعدتر باشد بر دیگر طالعها و مستولی
بر ان طالع و متصل بر طالع یا بر خانه و چهارم و حاجبش بری از نحس و دوم و خانه و مذنبش مسعود و بر
طالع قارن دلیل ارزانی و خرابی نعمت باشد و اگر این دلائل متحس و ساقط باشند از یکدیگر یا بیشتر دلیل بطلان
و قحط باشد و سهم السعادت دلیل مال و معیشت و چهارم و رب بدوی دلیل گرفت و ارتفاعات و نیز رب
دلیل غلات و مشترن دلیل حضب و رعد و اصل قحط و عوت هر یک دلیل قوت ما قبل او باشد و بر عکس دلیل
ضعف و جون در طالع ثلاثه مشترن مستولی باشد و نیکی حال دلیل خصب است و اگر زحل بود دلیل قحط عظیم است
و کوشند که غله و سبد و حبوبی و دلو دلیل قحط اند و نباتی معیوبا و حوت امیانه است و باقی دلیل خصب و بر جها از حیث
و ثابت دلیل غله و طعام اند چون مسعود باشد دلیل فراوانی است و اگر منحوس بود دلیل کمی چون رب
طالع و متبر و مستولی و علو باین وقت تحویل در عقده ذنب باشند دلیل قحط است خاصه در ان شهرها که بدان
برج منسوب بود که عقده در وی باشد زحل در طالع دلیل برگ و ذنب خلایق است خاصه که مع ذنب باشد اگر این

زحل در حمل اگر بیک برج افتد دلیل برج و فحش است در نهایت ان برج [illegible] بودن دلیل بیش استعمال
وقت مطلوب در طالع یا عاشر یا جاری عاشر خاصه که بر ان خط و بعد بودن وی است در شرف خاصه در برج شرف و صعود وی
است در خانه اوج ما او بر سیر است سیر و زیادت نور و قدر و عدد و حساب و عرض شمالی و بودن در برج مستقیم الطلوع
و خوض وی از تحت الشعاع [illegible] بودن کوکب دلیل است در جمیع وجوه خاصه در وجه صعود و ثابت در فلک
اوج و تدویر و نظر اسیر و بقدر نور و قدر و عدد و حساب و عرض شمالی و بودن وی مقهور و بر وجه الطلوع اما
بودن دلیل در دوم و دوازدهم و چهارم و ششم دلیل توسط در خانه است و در چهارم دلیل بنات اعمام که کوکبی موصوف
بشد بصفات خانه و سهمی در وتد یا مائل وتد در بیت یا شرف ان کوکب افتد که بدان سهم منسوب بود کردن کرد و اگر
سهم در زایل یا ساقط بود از طالع و در هبوط کوکبی خاصه بر درجه هبوط و صاحب بیت یا هبوط وی موصوف بصفات زشت
بود سخن جنس متاع از ان کرد و اگر کوکب دلیل در طالع بشد سب کرانی فعل خاصه حرام بشد و اگر در دوم بود سبب
قبح امور ان سبب و در پنج سبب کثرت خرید و در ششم و شش سبب تباه شدن متاع بشد و در سیم و نهم سبب تعلل بود
گاه دیگر و در چهارم سبب منع مانع بود و در سیم سبب خرید از بیرونی بشد و در دهم سبب سلطان بود یا بواسطه او
و در یازدهم سبب عزت متاع بشد و در دوازدهم سبب قلت متاع بشد و چون شمس بنوزده درجه میزان رسد در طالع
ان وقت نظر کن اگر قمر با قابل مدبر او تکیف کرد رب طالع رب بیت قمر بشد و میان رابع و سابع بود دلیل ارزانی باشد
و اگر قمر در تحت الارض بود دلیل کند بر گرانی خاصه که مستقل باشد بکوکبی که دال بود بر غلا و او در وتد بود خصوصا که ماه
میان طالع و رابع بود و اگر فوق الارض بشد دلیل کند بر ارزانی خاصه که میان عاشر و طالع بود فوق تحت الشعاع مستقل باشد
بکوکبی که دال باشد بر رخص بودن زحل در برج مقلب دلیل اضطراب اسعار بود مائل بگرانی و در برج ثابت گرانی کند
خاصه در دلو و ثور و در دو جسد این ارزانی کند خاصه در طعام و در هوت و سنبله بیشتر اگر عامل کوکب شمالی
بشد و نظر را از واقع تدبیر قبول کند و موصوف بشد بصفات غلا گران شود متاع منسوب الیه اگر ضعیف بود
و نظر را رد کند ارزان شود خاصه که موصوف بصفات رخص بشد و اگر صاحب طالع در او با او بشد و مائل
و مشتری او در موضع خویش خائف طلب طعام کنند بحرص تمام هرگاه که قمر در بروج طویل المطالع باشد نرخها
بالا گیرد و اگر در بروج قصیر المطالع بشد بر عکس بود او شاد دلیل رزق تن اندود بگرانی دلیل بصفات [illegible] و اگر او

برج حیات از زمانه معلوم شده بهست و بنا دلائل اگر موقت قرانها باشد اشرایشان مطلع تر و مدت ان
بیشتر بود مانند قوانین حضرت نبی یوسف علیه السلام و نصب سیارات [illegible] و بعد
از طوالع ثلثه و شش و هشتم و صاحبان ایشان و قمر و عطارد نگاه کند و اگر این قلبه منحوس باشند دلیل بیماری
عام بود خاصه که نحوست باحتراق یا بهبوط در هبت باشد و اگر مسعود باشند دلیل الفت و سلامتی خلائق باشد
بالخصوص طالع و شش و هشتم بلوا کب ناظر و ذنب دلیل بیماری و مرگ خاصه که نحوست صاحب شش و هشتم و
نباشد هرگاه که قمر در بیت طالع بهم منحوس گردند و منضم شوند و صاحب شش دلیل بیماری عام باشد و اگر بجای صاحب شش
منضم گردند موت عام بود خاصه که رب طالع و قمر هر دو از شش و هشتم منحوس گردند نظر نحس بهم العیاذ و
مع الحادث بعد از ان دلیل مرگ بهست سلامتی عطارد دلیل علاج پذیرفتن بیماریست مرض و موت از مزاج
صاحب شش و هشتم بعد از همین معلوم کرده شود و کوکبی که در این هر دو خانه باشد اگر رحل بود از طاعون و نکبی و وبائی
بود و اگر رحل منحوس و مرتجع باشد و اگر حریق بود از قتل و مقاتلت بود و امراض رمدی و اگر هشتم خانه رحل بود
موت دبیران و سیاهان و بندگان و دزدان و ستوران بود و اگر خانه زهره بود موت زنان و صاحبان
و امرا و ارباب ملاهی باشد و اگر خانه عطارد باشد موت کودکان و مردم جوان زیرک بود و دیگر نگاه
داشتن دهن باشد و اگر شش برج نر باشد امراض از سینه و دماغ باشد و در گلو سعند و اگر تمام بود امراض در گردن
و حلق و دلها باشد و اگر جوزا باشد امراض از سینها و اگر ذنب این برجها باشد همین متوقع بهست و اگر از نحوست
قرانها خالی باشد بعینه طریق اینست آما وقت بیماری و موت انگاه بود که انتهای طالع و برج قران شش
و هشتم رسد و رسیدن تسییر دلائل این معنی بر هم نخورد و رسیدن اسرصاحب شش و هشتم بدرجات طالع و رسیدن
انتها اجرام نحس مابین دو خانه و رسیدن انتهای یکی از این دو خانه بیکی از دو خانه دیگر دلیل بیماری و محنت
مزاج سوداست سبب مراعات دلائل سوداوی بود خاصه مراعات عاشر زیرا که عاشر دلیل سوداست
سبب گردان دلیل بیماری و علت نیز باشد [illegible] دلائل آشوب تخیل و [illegible] عطارد
اندوه و تقاضای عداوت میان ایشان خاصه مقابله تحنین و رسیدن حرب و موضع فتنه نشان این للامر اما
شمس دلیل سلطان بهست و زحل دلیل ملکی که خانه اش قدیم باشد و مشتری دلیل حاکم و مدعی که دعوی

شوند و مریخ دلیل فتنه و آشوب و زهره دلیل صلح و آشتی و قمر دلیل اخبار و رسولان و عطارد دلیل مکاتبات

و مکر و حیله و سخن [illegible] مزاجها و زهره مزاج مریخ را ضعیف کند اگر متصل باشد بوقت [illegible]

مزاج پس هرگاه که مریخ در زمان قران یا در طالع سال قران یا در طالع عالم یا فصل سال یا جزو مقدم [illegible] طالعها

سه یکی از علویین را بدبختی دهد و عطارد و قمر [illegible] و زهره ساقط افتد در مدت آن طالع حربها کردد

میان ملوک از اسباب حیوانات قدیم و خارجی که دعوی حق کند اگر مشتری [illegible] با طول باشد

با صاحب کرمی [illegible] باشد و سفر [illegible] زحل را بیند چون این دلیل واقع شود نظر کنند اگر مریخ [illegible] نور

نور مشتری را [illegible] زحل [illegible] آغاز حرب از خارجی باشد [illegible] و اگر نور زحل را مشتری ببیند ابتدا آغاز حرب از ملک

بود [illegible] و اگر این سخن بواسطه کواکب [illegible] بود [illegible] انکه [illegible] اول مریخ را ببیند پس یکی را علویان را

پس دیگری [illegible] آغاز [illegible] بواسطه کسی بود که از جنس [illegible] باشد و اگر [illegible] دو باشند و هر دو مریخ را ببیند پس یکی

نور زحل [illegible] دهد و دیگری نور مشتری [illegible] آغاز فتنه از هر دو جانب بود لیکن بواسطه دو کس که از

جنس آن دو [illegible] باشند و اگر اتصال مریخ بزحل دفع قوت یا دفع طبیعت باشد طول ملک را بود خاصه که

زحل قوی [illegible] باشد [illegible] عظیم اثر و قویهای رجعت [illegible] چون [illegible] خاصه عاشر و افق مشرقی و شرف

و صعود در افلاک و [illegible] تشریق و مستقل بودن [illegible] مشتری [illegible] از انواع [illegible] یا در خانه [illegible] باشد یا منقلب

بود از هر دو نیّر یا از صاحب عاشر خود یا از صاحب عاشر طالع همه این مجموع دلیل غلبه [illegible] اند و اگر

اتصال مریخ بزحل که بود اتصال [illegible] بود ملک مغلوب کردد خاصه که زحل ضعیف بود [illegible] عظیم اثر [illegible]

هست و قبول چون [illegible] از طالع [illegible]

ایشان در این حال [illegible] که متصل شود بصاحب [illegible] خویش یا از آن طالع و اگر [illegible]

[illegible] کردد [illegible] باطل کردد [illegible] زحل قوت [illegible] و اگر نظر مریخ بزحل

[illegible] کشتن و قتل در لشکر ملک بسیار واقع شود و اگر [illegible] کشش و [illegible] لشکر [illegible]

[illegible] حرب [illegible] آسان [illegible] کردد و اگر زحل [illegible] طویل المطالع بود [illegible] یا قمر در شب [illegible]

پیوند و یا شمس بروز [illegible] قوت لشکر ملک را بود خاصه [illegible] متصل بود و اگر عکس این

باشد حال برخلاف بود و اگر زحل در برج ثابت بود یا روندی باشد یا بگذرد از این مواضع ملک قرار یابد اربود
وگرنه بگریزد و اگر عطارد ناظر باشد بر حمل و ثور و برج امنیت باشد باز ملک باکار و حیل باز اگر ان سفر قتعل باشد
از مکر و حیلت بجای رسد و الا نرسد و اگر زحل در سرطان و حمل باشد خاصه در فوس و حوت از وی منفرق گردد
ملک با تجربه بود و اگر زحل مشترق بود یا در برج شرقی بود یعنی میان طالع و عاشر ملک خواهد بعد عاکر غربی بود یا در
برج غربی باشد ملک پیر بود و خون حال سکی و نشستن حال خارجی از مشتری باید و نشستن بعینه بهمین طریق و اگر حرکت
از برج ثابت بود یا در روند باشد حرب لدار گشاده خاصه که زحل نیز در برج ثابت باشد و هردو کران رو باشند اگر
در برج ذوجسدین باشد حرب مکرر گردد و اگر در برج منقلب باشد زود سپری شود خاصه که حرکت سبک رو باشد و
در سعت سیر حرکت دلالت کند که اغاز حرب زود باشد و اگر بطی السیر بود دیر تر شود و زیادت شدن حرب
زیادت شدن حرکت است در قدر و مقدار عدد و بودن او در برج از مطالع و شمالی دلیل نقصان حرب ضد این
معنیهاست دلیل شهرست حرب صعود حرکت است در افلاک و افق شرق قوای نفوس و دلیل عقول عرب سجود
دلیلست در افلاک و افق غرب و مجالسه او با زنب و دلیل مکر اتصال و عطارد است با حرکت و مجالسه او زنب
دلیل استعداد حربست بر ملی یا و دلیل صلح اتصال مشتری و زحل است بسعود بدات یا بسعود کوکبی سعد و سعود حرکت
او تاد و قوی شدن حرکت از سعود خاصه حرکت زهره در اوتاد و اتصال عطارد با ایشان و قوی شدن حرب بدان حرکت
در اوتاد خاصه که راجع کردد و اگر در طالع بود قتل رعیت باشد و اگر در عاشر بود قتل سران سپاه بود و اگر در سابع
بود غارت اسیر کنند و اگر در جهارم بود هر سپاه و هر لشکر مردم بود و حرکت از مقام و اگر در سطح غرب افتاب
حرکت بسیار بود و اگر سهم بین حرب در اوتاد باشد بنظر عداوت بخشین دلیل بسیار حرکت است صاحب
طالع از طالعهای قران یا طوالع ثلاثه بقتاب ملک مقنع است صعود هم شهر و صاحب سابع دلیل حضر و خارجی سر حال حرکت
را با حرکت میان کشش باید داشتن که حال حرکت با زحل و مشتری و لیکن هر آینه ازین دو یکی سفلی باشد و سفلی را در
حرب ان اثر نیست که علوی را بدان سبب که علوی از امور دولت است و هر سه حکم علوی در کتاب اساس لیکه
سبق امید که از ده درجهٔ اول تا ده درجهٔ سوم شرقیت و از ده درجهٔ سوم تا ده درجهٔ عاشر جنوبیت و از
ده درجهٔ عاشر تا ده درجهٔ دلو غربیت و از ده درجهٔ دلو تا ده درجهٔ اول شمالیت و حرکت حرب در ربع

در باب بیشتر باشد اصل آن ربع در حرب غالب آید زیرا که مریخ یار بود و عداوت او با خانه قمر در رتبه موافق افتد
هر کس را در قتال با دشمنان او غالب آید ابو نصر مظفر بن اعثم که یکی از علما علم احکامست میگوید که من بسیار تجربه
کردم این حکم را درست آمد و بیاید نیز در حرب از سعد و نحس دلیلی بدیدیم بس که انبیا علیهم السلام بدعا مشغول
مقابله و تحسین همیشه دلیل فتنه است خاصه بوقت تحویل و خصوصا که از برج منقلب باشد و اگر مریخ سالخدای
باشد یعنی رب طالع سال حمل را جمع کرده سهم سعادت ناظر شود تهییج فتنه کند و مضر در دولت مریخ بسهم سعادت
و سهم الغیب یا با دو سهم حرب فتنه و آشوب و قتلها و خرابیها ظاهر کرد و اگر زحل باشد بجای مریخ و با بکی
و طالع مدبر آید و اگر سهم حرب علوی در یکی برج باشند بوقت تحویل در شهرها این جا جدان برج حرب و آشوب فتنه
خیزد و مدلولات آن برج بکلیها رسد و اگر ثابته که مزاج زحل دارد یا مزاج مریخ بدرجه طالع افتد یا درجه
عاشر یا آنکه مریخ فتنه و حرب ظاهر شود در حرب حال ملوک را از طالع ولادت و طالع جلوس و طالع
مملکت و طالع تحویل را شناخته بعضی از دلائل فتنه و اگر در اوتاد این طالعها باشد یا انتهای عاشر
یا انتهای طالع جلوس او بجنس رسیده خاصه مریخ اضطراب دولت انگیزد و بودن مریخ تحت الشعاع
وقت تحویل تیحون رود و قتلها کنند در میان ملکان حرب شهرها بسبب بود که مریخ در دلو بود یا طرح
بود بسطر عداوت یا نیست رعیت که عجب بود باشد و ربع مشرقی از طالع است تا عاشر و جنوبی از عاشر
است تا سابع و مغربی از سابع تا رابع و شمالی از رابع تا طالع و اغاز حرب از جهت ربع مریخ باشد و عرض
در یار ربع قابل تدبیر مریخ زمان حرب وقت رسیدن انتهای طالع قران یا سیره قران یا طالع سال باشد جرم
تمام یا عین خاصه بعداوت و وقت رسیدن مریخ سیه منزه درجه و تدبیر خاصه طالع و عاشر و رسیدن انتهای
قران و یا مقابله تحسین جهت جرم یا مقابله و تربیع کمی زمان در وقت آنکه بزحل نزد و تر رسد از آنکه مریخ
که راجع باشد یا بوتدی از اوتاد طالع و حرکت تسیر انتهای انتها مثل وسط وسط را نسبت بر توالی

در پیش گفتیم که طالع قران اصغر را صلاحیت نسبت با طوالع ملائمه سی دلایل
او اصل باشد نسبت با این دلائل و هر سال طالع در درج قران از یک برج حرکت دهد جهت انتها و صاحب این
برج را سالخدای خوانند و او را شرطی عظیم باشد در حکام سال و همین صاحب دور را بعین از سال قران ابتدا

کنده صاحب برج قران و طالع قران سالخذا باشد و تم صاحب دور سال دوم سالخذا کوکبی بود که صاحب
برج دوم باشد و اتمام دوم بیست و یک باشد و صاحب دور کوکبی باشد که فلکش شبیه ان دو کوکب باشد و همین تا سال
سیزدهم اصحاب همان برج رسد و سالخذا همان کوکب باشد و سال چهاردهم صاحب دور همان کوکب اصل باشد تا آنگاه که
قران دیگر واقع شود و فائده دهم ... دلائل است که نظر کنند در زمان طالع قران در کوکب و برج پس صعود
و سهام و دیگر دلائل و سعادت و ... و ضعف هریک را چنانکه بیان ان کرده ایم معلوم گشته و سال
بدان دلائل را باز جویند که موافق اصل اند یا مخالف ان و اگر موافق باشند ای دهند بدان قران اقتضا کرده و سال
سال او را غالب گردانند اندکی و بد و اگر مخالف باشد بقدر مخالفت ان اثر تغلب کند تا سد انگه که سعود بقوت
بوده باشد و در ان سال بهری یابند دلالت کند بر کمال - حادثات معلومات ان دلیل و الوکس و منحوس بعکس باشد
در ان سال بهری نیابند دلالت کند بر کمال شقاوت و معلومات ان دلیل و اگر در وقت قران بکمال بوده باشد
و اکنون بدحال باشد بقدر ضعف و بدحالی معلومات ان دلیل رنج و اندوه کشند و بیشتر در وهم و اگر در اصل بدحال
بوده باشد و درین سال بکمال باشد بقدر قوت و نیکحالی راحت و فائده یابند و بطالع بازگردند اگر نحوی در
اصل اقتضا کرده باشد چون فرع بخلاف ان اتفاق کند ان معنی فاسد شده و استوار نشده باشد و اگر مخالفت کند فرع با اصل
در ان صورت بطالع بدیده باید و در قوت و ضعف باید نگریست ظاهر شود که ... معنی بکمال بوده که انتهای برج قران
یا طالع قران یا طالع سال قران بان برج یا بان دلیل رسد یا ان کوکب که دلیل بود سالخذا کرد و یا صاحب او
و معنی میگوید که اگر انتهای ان دلیل که مطلوب باشد یا باتاد طوالع مذکوره رسد زمان ظهور نا روشنی ان چیز باشد
که اقتضا کرده باشد و وقت موجودشدن ان معلوم باشد که در اصل وعده کرده بود ...
سرکاه کوکب مستقل یا مستولی بر برج و قران یا طالع قران سالخذا یکی دو یا صاحب دور دلیل قوت ملوک
و اکابر بود بدین باشد که در ان قران ظهور کرده باشند خاصه که بوقت تحویل بقوت حال باشند و سعود و فرحا اگر زحل مستقل
بوده باشد و در اصل قوی حال دلالت کند بر عظمت و شوکت ملوک و اهل ان دولت خاصه که درین وقت بقوت
قوی حال باشد قران بقوت و اسائش عزم بلاد مکنین که سعود بدو ناظر بوده باشد و اگر درین وقت ضعیف باشند و بنظر
عداوت و نحو ناظر دلیل اندوه سلاطین ان دولت باشد و رنج ... بدو صورت غلبه

و ابتلای بنهب و فتنه و قتل و حرب و انواع محنتها و مشقتها باشد خاصه که در ابتدای تحویل بوده باشد
و اگر مستعلی مشتری بوده باشد و در اصل و فرع نیک حال باشد دلیل ارزانی و آبادانی و امن و راحت اهل زمان
باشد و رفاهیت و ایمنی خلایق و اسباب معیشت مردم و سعادت جمیع اشیا و اگر در اصل بدحال بوده باشد
دلیل نقصان و ابتلا باشد و بیشتر مردم که در این وقت نیز ضعیف گشته باشند و اگر در یکی قوی بوده و در یکی
ضعیف حکم به توسط کنند و قوی تر آنکه انتها باز با اصل رسیده باشد و اگر جزو قران به برجی رسیده باشد که در آن
وقت تحویل با آن باشد از منسوبات آن کوکب یکی از معارف اهل آن دولت به آسیب رسد چنانکه اگر
مریخ باشد امرا و لشکریان و اگر زهره باشد از خواتین و زنان و اگر مشتری از وزرا و اعیان و اگر آفتاب باشد
از ملوک و حکام و اگر عطارد باشد از اهل کتاب و دیوان و اگر قمر باشد از فرزندان یا رسولان یا عوام و اهل
رستاق و اگر کوکب مستعلی باشد صاحب دولت آسیب رسد و در جمیع قرانات احکام همین طریقه باید کرد
لیکن هر قران که بزرگتر باشد حکمش نیز قوی تر باشد چون انتها به دوم رسد و برج دوم مسعود باشد در اصل و فرع
و سالخدا قوی حال و صاحب دوم مسعود و نیک حال خاصه موافق دوم طالع فرع باشد دلیل بسیاری دخل و کسب مردم
باشد و فراخی عیش و وقوع معاملات خیر و رواج بازارها و معاونت مردم با یکدیگر و سلامتی احوال خلایق و
رسیدن غائبان و اگر چنین دلیل بدحال باشد حکمش بر ضد این بود و چون انتها به خانه سوم رسد و او مسعود باشد
و سالخداه و صاحب سوم نیک حال دلیل سازگاری بود میان برادران و خویشاوندان و کثرت نقل و تحویل بر وفق
خاطر و حسن اتفاق و خلائق و گفتارهای با نفع و میل مردم به خیرات و طاعات و مایل شدن به تحصیل علوم و رونق
ارباب سیر و علما و اگر بدحال باشند حکمش بر عکس بود میان خویشان خصومت افتد و انتقالات بی اختیار
و گفتارهای بی نفع خاصه که در اصل نیز بدحال بوده باشد چون انتها به چهارم رسد و دلایل مذکوره مسعود باشند
اصل یا در فرع دلیل بسیاری تجارت و زراعت باشد و سلامتی ساعات و کثرت ارتفاعات و آسودگی در اماکن و مساکن
و ارباب آنها و اگر بدحال باشند در اصل یا در فرع دلیل خرابی مواضع بود و کمی ارتفاعات و مردم بسیار جلای وطن
کنند و اقتضا رسد از جور ... و کشش کنند و چون انتها به پنجم رسد و دلایل قوی حال باشند دلیل بسیاری توالد و
تناسل بود و ... فرزندان مقبل و رسیدن اخبار نیک و نزد رسولان جهت مصالح و بسیاری غلات و کثرت

سوء مزاج و شاد و بیمار و اگر بد حال باشند بعکس این بود و حق اینها بشتم رسد و دلائل نیکو حال باشند دلیل صحت
خلائق بود و علاج بدیرفتن بیماران و کثرت سیع و شری بوده و بهار پایان سم شکافته و بیرون آمدن خلائق از غم
و اندوه و اگر بد حال باشند بعکس بود و اگر اینها بهفتم رسد و دلائل نیکو حال باشند دلیل بسیاری تبدیل بود
بدعا و رغبت و مواظبت بیان از دواج و شرکا و جمع میان خصمان و رسیدن خلائق بمقاصد خویش و اگر دلائل ضعیف
باشند حال بر خلاف باشد و دیگر خانها را بین قیاس باید کرد و برجی که اینها بدو رسد باید دید که از کدام مثلث است
بحسب طبیعت آن مثلث اعلام باید کرد مثلا اگر بادی بود در حالت سعادت باد تان خوش و زود وزد و سبو اسمار بود
و بیماران صحت نامبند و مراجع حرف للمال و ضائع الحال کو را نند و اگر بد حال بود حکم بر عکس این باشد و دیگر زیرین
منوال قیاس باید کرد هر گاه که در طرف قران یا خالع سال قران خسوف کلی یا کسوف واقع شود یا یکی از آن
دو خالع خسوف و کسوف افتد یا در آن جا قران حسین شود یا یکی از دو نحس بدان رسد ملوک و سلاطین را
نکبت رسد و ارباب آن دو برج را خطر عظیم کند و بمردم زحمات رسد از هر نوع چون وقت قران
در برجی تیز بود بشد و چون اینها با قران رسد دلیل از دیاد قوت و رفعت ملوک آن دولت بود و اران
الاسر و نواگران و حکم هم السعادة یعنی بهست و اگر سم الغیب بود و او سعود دلیل اجابت تدابیر و ایمان پسندیده
و وقوع عدل و انصاف بود در حکم و اگر منحوس بود اظهار رفع و ستم باشد و در تدبیرها خطا کنند و در اینها خلاف واقع
ایدیان [illegible] بعضی برانند که خسوف و کسوف تحت الارض را اثری نیست و زعم ایشان آنکه ابصار
بواسطه انقطاع نور از ایشان نیست از زمین یعنی هر جا که ایشان را نه بینند از آنکه و این مذهب ان کس است که میگوید
شعاع کوکب تابع جرم اوست و خطا از جا کرده اند و این طن طن فاسد است و خطا صریح و شعاع را [illegible]
بجز بن هر گز قطع نکنند بلکه خرید اند در خطایای که خطا بات هر گاه که با ایشان این اشکال مثال باشند و جرم
ایشان با تفاق جمهور خالع و قاطع است پس چگونه شعاع کوکب تابع جرم او باشد ازین بحث معلوم شد که ایشان
بذات موثر اند چنانکه اگر کسوف در خالع شخص واقع شود یا در خانهای طالع [illegible] اکنون باید دانست
که باید که معرفت رسد و کلیتها در برجی که واقع شود و معلومات ان بدین دانست [illegible] این معنی شبیه
زمین باشد خواه بالای زمین یا اما کن فوق الارض باشد تا تاثیر ان ظاهر تر و حکمش عامتر باشد خاصه امر [illegible]

السما بیشتر باشد بهر اقلیمی نزدیکتر باشد اثر او در آن جانب بیشتر باشد

در معرفت اصطلاحی محتاج شناختن فاعل و قابل و کیفیت حرکت و مکان و زمان و معلم و ما یحتاج بآن کوکب بود که در طالع و سعد صعود و کسوف بیشتر بود یا مستولی بر طالع یا بر جزو شانزدهم بود و مدبر بهر دو و اتصال فیما بایان در جایگاه نصف النهار رسد و اثر قوی تر باشد و از ثوابت زیاده از شرعاوی بیشتر باشد و از سیارات آن را در نزدیکی بیست و عمل مقیم قوی تر از عمل سریع و فاعل را مدبر خواهد و اگر مدبر چیزی از یکی بیشتر باشد آنکه قوی تر بود مقدم دارند و دیگر سراسر یکیا و سازند چنانکه در معرفت مستولی گفته شد بهمت و کیفیت عمل از مزاج مدبر دانند مانند آنکه اگر مدبر بر طبایع غلبه دارد مقدم رسد از کثرت طبع و تکن و حرص و رجحان استیلا یابد و الم رساند و حیا نماند و دیدگشتن سوداوی بیکبار و سرما و یبوسی از امراض رویه و فتنه در جان و تعب زیاد و زیان و مالهای بسیار و ظاهر شدن اعمال زشت خاصه که زحل بدحال بیشد و اگر مشتری مدبر بیشد مصرت کمتر رسد و خلایق طلب معاش کنند و بسیاری از مطبوعات و لهو از سکر و قمع و عادی شریعت و رفتن مدار القضا و رونق کار اصحاب و کثرت جدل آن علما و فقها و منافسه در دین و مذهب و توبه فساق و جستن باد ما و اندوه اغنیا و معارف و تعب رنود و اوباش و اگر جزو مدبر بود و قمرها و خصوصا افتد و دزدان و مفسدان غلبه کنند و شر انگیزند و حرب قایم کرده و سود بیا و سودی بدید آید و بیماریهای فرق عارض گردد و ظاهر شدن اسقام در سودا و خشکی و استقاء چیزها باد سموم و موقع وقایع و دولت حیوانات بری و اهل و متاذن شدن خلایق از ناکسان و اگر زهره مدبر باشد شروفتنه کم بود و زنان فرکه و شرکه نایند و مایل شوند بزوم بخشش و فجور و طلب شهوت کنند و بسیار کار زناع و سیع و شراب و خمر بسیار و مطربان و مغنیان و اگر عطارد مدبر بود بسوء متغیر گردد و از ریاضیات و تجارت بسیار کوشند و کتابها و نامهای مزورند سعد و نامهای مضطرب بهند و دروغ و حیلت بسیار کنند و مستعدان و منافقان ظهور کنند و نقمت و خیانتها واقع شود و بسیار کذب و بیهوده و ما انضاف خلایق و هر کوکب که مدبر باشد طایفه که بدو منسوب باشند استیلا یابند و اگر سعد یا مدبر باشد کف شر زایل کنند و کارها بصلاح بازآید و اگر عنین مدبر باشد اسقف و متولیان با کبر و انواع شر و خوابی و حرب و کمتر نفع و راحت و تکن و شدت بدید آید و اگر یکی سعد باشد و دیگری نحس طمع و خلل و امن و بشوب و تکن و فراغ و خیر و شر با هم امیخته باشد

و در صور رد ما را اضطراب پدید آید و حالهای گردد دیگرگون شود چون ماه از خسوف و آفتاب از کسوف پرسند
ایشان بهر دو کوکب که مشتمل گردند بدلالت آن کوکب آفت و مصیبت رسد اما کسوف بذات مضرت رساند
بملوک و سلطنه یا دهقانان و کدخدایان و اما جهانیان معروف یا فتنت بیشه و خسوف بذات مضرت رساند لوایان
عهد و خلفا و نواب ایشان و زنان حامله و اطفال و غیاب و اگر زن که ماه دلیل او بود خاصه که مدبر بشعاع مقبره
بدانیه مضرت از نوع آن بهر ظاهر شود و بدانکه کسوف بامی حادث شده خاصه در برج اسد و برج عقاب و ناظر از نواحی
جنوب یکی ظاهر شود و این دلیل شر عظیم و فساد جمیع بشه خاصه وقتی که روز کار مستعد فتنه شده باشد چون وقت قران
علوی یا تربیعین و مقابله ایشان یا بوقت تغییر دولتی بس فتنهای عظیم افتد و بادشاه را آفت و نکبت رسد
و مملکتها خراب شود و عمارتها و ناحیت و باغ و بیمارستانها خراب کردد و قحط و قلع و قمع پدید آید و ابها کم شود
و طلاق اشفه حال در اکنده شود بغدو یا جز و لکن این مضرت معدولات برج کسوف و خسوف و برج عقرب
و قابع شود هریک بود خاصه که از یک شعشه باشد و آن صورتی از صور نهای شمالی یا جنوبی که یکی از ثوابت
مدبر شده باشد بشرط مذکور یعنی اگر به کسوف یا خسوف مدبر آن ثابت بطلوع یا در وسط آسمان باشد مثلا اگر در حمل واقع شود فساد
حیوانات هم تکاشته بشه و اما از حرد و معدن و نبات و عبرها و مضرت بود و بیماریها در سر و روی بود چون
دمل و حصبه و تشویش دماغها و در چشم و دهان و دشمنی جنها و باد برج را بس کند و بدانکه صورتها
را حاصیتی است علی حده چنانکه اگر آن کوکب ثابته که مدبر بشه از کواکب صورتی باشد بر سیر انس و شمال جوانا
بقاع و فساد سبات و افت جواهر زمین و زلزله و خسف بشه و اگر از کواکبی بحری بود و جنوبی سیلهای خراب کننده
آید و باران بوقت و آفت حیوانات آبی بود و غرق شدن کشتیها و برج حرد و دریا و کنار ساحل و سبب بسیار
مستلف را نیز جدا گانه اثری هست چه ایشان اوایل فصول را بعده اند و هر فصلی را خواص خاصیی هست اگر کسوف در حمل
بود یا مدبر آن بشه آفت شکوفه و محصولات بهاری بود و تشویش از رعد و برق و باد انهای با نفع بود اگر در سرطان بود
فساد میوها و دهقانان نابستانی بشه و اگر در میزان بود ایذا در خوان حاصل آید بزمان رود اگر در جدی بود جوهر در معادن
حاصل اید تلف شود چون برج و ماهی و در حمل و میزان خرابی عمارت خانها و بازو قتی ابواب اسیر بشه و در سرطان و جدی
عمارتهای عالی و شهرها خراب کردد و باز هر مشعشه را حکمی دیگر است در مشعشه اشتراک فساد سعدنها بود و جواهر و فلزات

اندوه

داند و جبال رفیعه و اهل معادن و بیشه و آنکه از سرما هرکه در زمستان و در برفها [illegible]

و شتر و بز است و سباع در مثلثه خاکی گاو و گاومیش و زنبور عسل و زبان و جوانب [illegible]

های ورزند و حشف و سرما و بدی راهها در مثلثه بادی زحمت خلایق و بدکه هوا و [illegible]

و صواعق و طیور و اشجار و حیوانات بادی گلی نبات کار و انواع چارپایها بود در مثلثه آبی [illegible]

و مسافرین دریا و آب داران و جانوران و [illegible] هرچه که از آب خیزد و بارندگی که خراب کننده باشد و غرق

کشتیها و [illegible] و کیفیت مضرت بقدر کمیت خسوف و کسوف بود یعنی اگر تمام گرفته باشد مضرتش

عظیم تر بود و اگر کمتر بود میانه باشد و اگر اندکی گرفته شود مضرتش نیز اندک باشد و سریع الزوال

تاثیر در [illegible] بود که مثلثه برج خسوف و کسوف تعلق داشته باشد و آن شهرها که برج و طالع بسط و مکی منسوب

باشد مقدار [illegible] تا ثیر از ساعات ابتدا تا انتهای هریکی دانند چنانکه اگر در خسوف باشد هریک ساعت را یکماه

و هر روز و دقیقه را یکی [illegible] در گیرند و اگر کسوف باشد هر ساعتی را یکسال و هر دقیقه را پنجش روز شمارند

تاثیرات و زمان آن یعنی آنکه معظم تاثیر باشد در آن وقت ظاهر شود و حاذق انکه حسوبان سند ارند چنانکه یکی

اثر در آن وقت ظاهر شده باشد یا قوی تر مانند تغیرات هوا یا بیماری ابنا مقصود کم است بلکه انکه حقیر

مرتبه باشد زود تر [illegible] کند وانکه بزرگ رتبت تر است در هنگام که انرا معظم زمان هریکی خوانند ظاهر گردد

و معرفت استخراج آن چنان است که نصف قوس النهار یا قوس اللیل را بشش قسمت کنند تا اجزا ساعات

معوجه آن روز یا شب بیرون آید آنگاه ساعات هریکی را اجزا سازند چنانکه [illegible] مطالع طالع هریکی و مطالع

برج هریکی بگیرند بعد ان دانسته بود از ابتدا روز یا شب تا وسط وقوع هریکی انرا بر اجزا ساعات

زمان آن روز یا شب قسمت کنند ساعات معوجه بیرون آید از ابتدای آن روز یا آن شب تا زمان وسط

هریکی انرا [illegible] نسبت دهد آنچه باشد از نسبت نصیب معظم تاثیر همان مقدار باشد بعینه و اگر

ساعات وسط هریکی را دانسته کنند و طریق مذکور قسمت نمایند و نسبت دهند شاید به نوع دیگر بعد

میان [illegible] و هریکی و طالع هریکی بگیرند و انرا قوس بعد نام کنند و صد و هشتاد درجه را قوس کل گیرند

هر نسبت که قوس بعد را بقوس کل باشد نصیب معظم تاثیر زمان هریکی همان بود و اگر بطریق عمل خواهند که

بداند که کسب علل رجوع باید کرد [illegible] تعالات که اگر به اجتماعات چون قرانات و تسدیسات
و تربیعات و تثلیثات و مقابلات اما قران کرمیان علل بیشتر بیشه انرا قران سعدین خوانند و اگر میان علل
و صنایع بود قران نحسین خوانند و اگر میان زحل و مشتری بود قران سعدین و اگر میان مریخ و صنایع بود قران نحسین خوانند و اگر
میان مشتری و زحل بود قران اکبر خوانند و اگر میان کواکب دیگر خوانند و اگر میان کواکب و یکی از عقده متن بود و جانب خوانند آنرا قران
علویین نحسین خوانند [illegible] نشانات بر اقسام بهت و خاصیتی را که هر بیست سال تقریبا واقع میشود اصناف چهارگانه اگر دوگانه
و اگر عقده و اگر [illegible] و گفتار که موجود بهت مشروح و بیان کنیم ان الله تعالی [illegible] است که تا بر کرداند دولتی
را بکسب دلیل قران اول که پدید آمده بیشه یعنی شخص را مایل ان دولت کرداند و یا قوی کرداند حال آنکس را که دولتی بیشه
و این کسب موافقت و مخالفت ان قران [illegible] و قران سایر میان دولت و ادلای طالع ان صاحب [illegible] و اگر موافق
بیشه دلیل از دیاد جاه و دولت آن شخص بیشه که موجود است و اگر مخالف بود نقصان و یا [illegible] دیگر و دیگر بدین
ماخذ موافق ادلا قران بیشه [illegible] که در بعضی مواضع ملکان فاخر شوند و دعوی سلطنت و امارت کنند
اما قوت و ضعف و مدت و عدت و صورت و سیرت هر یک مناسب کوکب مستقل و مستولی بیشد اگر
مستقل رحل بیشه دا و بدحال صاحب ان دولت نهات و مخرب و مفسد و ظالم و بدعهد و غادر و غاصب بیشد و اگر
قمر بیشه با او بیشه با ناظر خاصه بنظر عداوت معذب و قتال و بی رحم و معاند و بدخواه و بداندیش بود و در مدت
دولت او حروم و درج و محنت کذرانند و بر خلایق تا معارک بیشه و اسائش از ان ملک که در دور بیشه بعزد
و هر کجا که در خانه او بیشه یا بتدبیر خود او را دهد یا بتدبیر ان کوکب بدین منتقل کرد و صاحب یا اخیی که آن کوکب مستولی
بود در لحظه تصرف انکس در اید و ملوک ان ممالک را مستوحش و معاند امر خود سازد و بدعها و رسمهای بد نهد و بدعت
و یا از رسم بیشه و پیوسته بقتل و شر انکیزی اشتغال نماید و اشراف در زمان او خوار و معذار کردند و ذمار و ذلال و اوباش
مرفه الحال و مقتدر کردند و انواع بلایا بظهور آید مناسب دیگر دلایل از اصول و فروع مانند بیماریها و مکر و حیل و امراض
و سعود و نحوس مستقل هر چند که این صفات در وی موجود بود اما اگر بعقل نیاید و کار بهتر بیشه و از سر ما زاید اگر کوکب
مستقل بیشه و او نیک بود در مدت ان قران هر که ظهور کند عاقل و عادل بیشه و تمیز و تمیز و مستقیم و نیکو خواه
و رحیم و سلیم عفیف و خیر مصلح و پاک اعتقاد و خلایق در ملک و دولت او معزز و محترم بیشند و قرانی دارد که بدو [illegible]

(را تنها بزن)

فراخی خشت و راحت دلها قین داون احیا و وبیل وسیاری جهار پایان و قوت بزرگ زادگان و زنان حامله
واسانی وضع حمل و دلالت کند بر کثرت عشق و غیرگ را و مدد اهدان در زمان واقعه اسانی و بیماری
مطربان و زمان و کثرت مارندگ و تاریکی هوا و قلت نه خها و دلالت کند بر اندوه بخ و اهل بازار
و زنان در معاملات و شهوت کداان و طراران و سوختن خانها بزرگ های هولناک و فساد و غرقها و دواب و ریخ
قتال و منقریان و بسیاری دروغ و تهمت و بدی حال هوا دلالت کند بر اراجیف خبرهای دروغ و ریخ
عامه و زنان حامله و سفر و اجنبه و اقف هوا امات و خصومت عوام با اهل سپاه و خشه اهل دلالت
کند بر رونق تجار و اهل بازار و تاخیری بازارها و خیر در معاملات و اهدن اجبار نیک و بد بازار و اسا
و سلامتی بزرگها و ازدیاد نرخها و بسیدن مسافران و فتح فصلها و ارباب اوراق و دین و خشکی هوا و بیماری بهائم
نافع دلالت کند بر سلامتی عوام و بزرگ زادگان و فتح اهدن زنان و بسیاری دواب و شادی مطربان
و متاعلان دلالت کند بر سلامتی مسافران و رواج بازارها و بسیاری عمارت و زراعت و خشکی هوا
و تاریکی به بیرح جورا دلالت کند بر ظهور علما و ساختن کتابها و نهادن ابنیها و کتبخانها و
دین و مذهب و سعی و رونق در طلب فضل و آداب و رواج علم فساد خلق و مدد اهدن اردوم فتح و بسیاری بادها
سخت و فساد راستی و دعارتهای عالی و خروج خوارج و اسیر و غارت و مضرت خلایق و مرکس از اعراض
بهلک حامله در مغرب دلالت کند بر بنای هوا و بیماری و سوی و سوء اداری و قائم شدن حرب و فتنه
جور و ستم و قتل مشاهیر و خشکی هوا و بادهای غریب سلامت هوا و آفت اشجار و غارت و خزان و زشت
برادرون بازاریان حامله در اقلیم سیوم دلالت کند بر خلافت ازدواج و محبت خواتین و خدام و شوره
وضع حمل و اسقاط آفینه و اندوه ارباب طرب و باران و تراله و صبح دلالت کند بر کثرت اراجیف
و تهمت و خیانتها و ریخ غال و مستقرضان و بیماری حیوانات و کساد بازارها و اندوه محترقه و پیدا شدن مرک معاملات
و خصومت میان خلایق و گرانی طعام و فساد و اشکار شدن مادها و رعد و برق و بخشش علوم ریاضی و غریبه
و بدی حال اهل و غل محرد اهنوها دلالت کند بر سستی هوا و ابرهای نافع و خشکی و تاریکی و بادها
مخالف و ضعف بانگ مادها و اندوه عوام و محترقه دلالت کند بر قوی لعنت امراء و بازرگانان و خصومت میان

بزرگان و چاره‌ای خاصه را اشراف و با رونق عبادت‌خانه‌ها و بادهای گرم و تند و ارواحی و بد با آمدن آتشها
در سوء و قتلها ناحق و خیانت کتاب و معما در واقعه‌ها و قلت آبها . دلالت کند بر قوت اهل اقلام و رسیدن
هدایت و اجابت دعا و رستی در حلال و نکاحها فرو دادن فرزندان مبارک به طرب در روزها و عطا [illegible]
بادهای خوش و قلت بیماری و کثرت طعام و بارندگی نافع و سعادت زنان [illegible] . دلالت کند بر رونق کار دیها
بازار و میل [illegible] دم کند ملاطفت و علاج برفتن بیماران و سلامتی مسافران و جستن بادهای خوش و فرح ارباب دولت
و اهل فضل و کار و ذوق نوشتن فتوحهای راست و خواندن اشعار و اطعمه و بار و نهال معتدل [illegible] دلالت کند بر آمدن
خبرهای خوش و صلح و نیکی زنان حامله و بارندگی و بسیاری نعمت و فراخی و کشادن در کارها [illegible] دلالت کند بر
[illegible] و فسق و فجور در خلایق و غلبه زنان و آفت اشیاء و دیدن نکاحهای [illegible] و استقلال [illegible] و مخالفت
ازدواج در سوء [illegible] و بیماری [illegible] دلالت کند بر تشویش خلایق خاصه در پیران
و منحرفان و تاجران و اهل فضل و بیماری جوانان از صرع و سرخ باد و حصبه و [illegible] و بیشتر [illegible]
راهها و بادها [illegible] و کثرت [illegible] دلالت کند بر بدی حال عوام و کثرت فتنه و دروغ و [illegible] و باد
[illegible] و طاعت [illegible] . دلالت کند بر [illegible] اهل دیوان [illegible] حرف و امانت در خلایق و تعلق
و تعشق میان زنان و امردان و سلامتی اشیاء [illegible] بادهای خوش و رسیدن اخبار درست
دلالت کند بر کثرت نکاحها و توالد و تناسل و شادی در زنان و [illegible] خوشی و فرستادن نامها و فرح
دلالت کند بر تردد رسولان و مسافران و شادی عمال و منحرفان و جستن بادهای [illegible] زنان و افزونی
و خیرات [illegible] در برج سرطان [illegible] دلالت کند بر مخالفت ملوک و سلاطین [illegible] و پیران و آفت کشتها
بیرون شدن [illegible] و شدت سرما و خرابی جاها از آب خاصه در سواحل و شمال [illegible] دلالت کند بر فتنه
ظلم و غلبه کردن مردم سفله و شکست بزرگان [illegible] و آفت بدکاران [illegible] و خرابیها
در فارس و [illegible] و بابل و آفت [illegible] بلخ و دزدیها و هلاک سران سپاه و [illegible]
[illegible] مواضع و انواع [illegible] دلالت کند بر آمدن [illegible] و اهل حرب و غلبه کردن آنها و قوت
سرما و ضعف [illegible] دلالت کند بر [illegible] و [illegible] دروغ و [illegible] حال دریا و [illegible]

وحروم بازار و ارباب دیوان و باریکی هوا و شکستن سرما و بسیاری آبها ... دلالت کند بر اندوه زنان
و مال و دران فکدورت هوا و سرما اگر وقت نبود دلالت بر عوام و خیانت دلالان ... دلالت کند بر خصومت
سبان احرار و وزر ... و حرکت مسافران در ناوقت و هیجان ملک و اکثار بر مجوسان و جیرگ مسافران برابر ... خلوت
گشتن ایشان و منقطع آبها ... دلالت کند بر سعادت پدر کان و اصل نسب و فرح در خلائق و فراخی نعمت
و بسیاری طرب در زنان نامیه و شادی وزرا و قضاة و علما و صحت بیماران و ارزانی و سلامتی مسافران در دریا
و ساحلها نفع ... دلالت کند بر اجتماع افاضل در مجلس او بر وفق دبیران و ... و صحت خلائق
و سلامتی مسافران ... یا و خوشی بذبان و ظهور رسوخان و حق گویان و حسنات بادها خنک ... دلالت کند بر
... ی آبها و بارانها امید و رسیدن مسافران دریا و فرح زنان و بر نگ گردن برجردان و نکاحهای صبیح
و سرور اهل ... دلالت کند بر ... ی زنان و متقوای مشکل معلل نا بسنده و بسنده اخبه و بیماری زنان
مطربه و بارانهای سخت و انکسار کرما و ناخوشی هوا ... دلالت کند بر بسیاری اراجیف و وقوع و بستن
راهها و دست برادردن دزدان و فساد و سفائن و بسیاری اعضاب و ظهور غمازان و وزراء خان و شکستن اجهاد
و سستی تجار و اهل بازار ... دلالت کند بر دشواری وضع حمل و فساد آبها و نیز کما هوا و دل مشغول عروض
و هراسی و وضع در حرم و وقوع جنگ و جدل میان کثرة و سوقیه ... دلالت کند بر رسیدن مسافران
خاصه از دریا و روشن خواصان و ملاحان و بارندگی و بودت هوا و طرب در خلائق ... دلالت کند بر فرح
زنان مطربان و وضع آمدن ایشان در سورها و جشنها و جمعیت خلائق و بر آمدن کارها با آسانی و اخبار نیک
و بارندگی ... دلالت کند بر بسیاری عوارض و تیری بازارها و خواندن نظم و نشر و خانات و حرکت رسولان و کشیدن
... ی و سلامت رسیدن اسفار ... دلالت کند بر ظهور پادشاهان از حد مشرق و اقلیم رابع و استقال ملک و وضع کما
عزت و بسیاری سوختی و ناخوشی و غلبه کردن سباع و میل خلائق بصید و دشت و خوشی و نفاوت نرخها و طاعت
بر زنان ... دلالت کند بر فتنه و انقلاب در مشرق و سوختن جانها بسکرما و شدت کرما و مضرت
رسانیدن موذیات انسی و بهیمی حدت و حرارت مزاجها ... دلالت کند بر بیماری اناث
و مغنیان و انکسار حرارت و بیم زنان حامله و میل خلائق بعشق و فجور و کساد ... رغبت ... دلالت کند

بر کثرت ... میان خلایق و میل نمودن بپستی و مفسد و مکر و شنیدن اخبار نیکو ... و
تجار و خیانت این طوایف و آزرده شدن از بزرگان و دردها و ظلمت هوا ... دلالت کند بر اندوه
عوام و مسافران و دشواری وضع حمل و تاریکی هوا و توقف ماندن کارها ... دلالت کند بر مخالفت
میان اکابر و سرداران سپاه و عزت اهل سلاح و قصد ارباب ظالم و بیماریها از حرارت و خون ...
... دلالت کند بر ایمنی و صحت خلایق و بسیاری قدم و دینار و طرب در اکابر و اعیان و عزت
و اهل طرب و ... و شادیها و رونق بازار و اعتدال هوا ... دلالت کند بر ... احوال
... و وحشت دبیران و تجار و حاضر شدن اهل عمل در مجلس اکابر و حسن یاد کردن و ...
و صفای هوا ... دلالت کند بر تجار و فتوح هوا و رونق بزرگان و سلامتی و ... خلایق
... دلالت کند بر تاریکی هوا و طرب در اهل سپاه و مخالفت ازدواج و حرارت در زنان و کودکان
و میل نمودن با فعال ناپسندیده و ... و اهل ... دلالت کند بر گرما و خشکی
هوا و بسیاری ... و ... و ... در خلایق و ... و عزت ...
و ... دلالت کند بر ... زنان و ... هوا و آفت رسولان و جاسوسان
... دلالت کند بر عشق بازی میان زنان و امردان و میل خلایق ... و اعتدال هوا و ... باران
... دلالت کند بر تجار و باران و ... زنان و مطربان و ... عوام ... و ...
رسولان و مسافران و زیادتی آبها ... دلالت کند بر ... کار و ... و بسیاری معاملات و رواج بازار
و ... عامه ... دلالت کند بر آفت ... و خرابی جایها و بیم زلزله و ... و آشوب
و ... دولتی و تغییر ... ممالک و ... و خشکی هوا و ... دلالت کند بر ...
... و ... زلزله و خرابی ... و ... از منازل و خشکی هوا ... دلالت کند بر اندوه
زنان و مطربان و مخالفت ازدواج و شدت سرما و ... دلالت کند بر غضب دیوانیان
... و ... و ... بازارها و اندوه و ... و ... میان خلایق و ...
و ... دلالت کند بر ... حال زنان و اهل ... و ... مسافران و ... عوام

و اراجیف [illegible] دلالت کند بر زنده و کابوسها و خیالبندی از اشرار و اهل سیاه و بسیاری حرارت بر مزاج انسان و صفرا و غلیان [illegible] دلالت کند بر سلامتی حالات رساتاق و عمارات و صلح میان عرب و میل علما و قضات مطرب و شادی [illegible] دلالت کند بر فتح حال اصحاب دیوان و مقامات و اهل بازار و آبادان ضیاع و آبگیر و حسن باد و سعید و سلامتی کشتیها و رونق اسباب البحر و رواج بازارها و بسیاری خیر مردم و حسن سیرتی [illegible] دلالت کند بر نزول علوم و آخره و بسیاری عمارتها و شادی زنان و اطفال [illegible] دلالت کند بر صحت میان ازواج و [illegible] و صحیح عمل و سلامتی شدن اجنبه و اندوه و ملالت زنان و مطربان و بیماری در بعضی اعضا تا رکبها و دلالت کند بر سلامتی و حرارت بر مزاج او و صفرا و غلبه اصحاب دیوان بارباب سلاح و غلبه کردن علوی و اراجیف و دروغها حکم و عمل در حقایق و مدکشتن بعضا [illegible] دلالت کند بر فتنه زنان و مطربان و بیماری انسان و ریح مسافران و رسولان و خصومت میان عوام و طرقه [illegible] دلالت کند بر تعلق و تعشق میان زنان و امردان و سفتن سرمایات و مکاره و عطرها و رنجورها و بسیاری خلق و فراخ در میان خلایق و ظهور مسخرگان و سهران و تجبر بعضا [illegible] دلالت کند بر جمع آمدن زنان و مطربان و بسیاری لعنت و ارزانی و شادی عوام [illegible] دلالت کند بر رواج بازارها و کثرت معاملات و اهل قمار و اتها و رسولان و میل مردم علجات و اخبار بعضا [illegible] دلالت کند بر صلح میان [illegible] دلالت کند بر نعمت احوال دهاقین و کرمانی غلات و رونق حال مذاهنا و قدیم و تجدید ملتی با دولتی و تغییر در اوضاع و اصلاح خلایق و ظهور مردم ضایع و درمانده بعلم الحان و اصوات و بسیاری باد و باران [illegible] دلالت کند بر فتنه و جنایت مغرب و بیماری و آفت لشکریان و بدکاران و قطع و سبع و فساد بعضا و در خشها و قتل و دزدی و سرما اگر در وقت خود [illegible] دلالت کند بر طرب بدشادل اهل رستاق و بیرانی شدن و بالا گرفتن نرخها و معاونت ارواح و رونق مطربان و رجوع [illegible] بفکرات دین اسلام و کثرت انتقال او تار و حرامیه و ملالت سرمان [illegible] دلالت کند بر اراجیف و شادی بنرخها و خصومت عوام و بیماری مردم شریف و اعتبار با اهل وقف و اشتی و اندوه عمارتها میان و تغییر بعضا و سرما [illegible] دلالت کند بر ملامت عوام و زنان حامله و سست شدن همات راهها و تیرگی هوا و اراجیف و عبرت خلایق [illegible] دلالت کند بر ضعف حال امرا و اهل سلاح و قلت وزراء و اشراف و تغییر هوا و بیماریهای اگر در خشکی [illegible] دلالت کند بر کثرت قیمتها و فراوانی غلها و اعتلاف در طعام و دیانت و درستی میان خلایق و وقوع نکاحها خیر و صحت

خلایق و سعادت خواتین و رونق اهل طرب و بارانها [illegible] دلالت کند بر [illegible] در بیست

در پستی و [illegible] اهل دیوان و حسابها بادهای سخت و علاج [illegible] بیماران و امثال هوا [illegible]

دلالت کند بر اندوه عوام و زنان و امر به [illegible] معروف و [illegible] این طایفه و خلاص مسافران از [illegible]

و موج باد [illegible] دلالت کند بر کثرت فساد و فجور و میل مردم و زنان با فعال ناسزا و [illegible]

و [illegible] دیوان و اما [illegible] و بسیاری باران و تاریکی هوا [illegible] دلالت کند بر اندوه عمال و متصرفان

و [illegible] دیوان [illegible] و رنج [illegible] اهل بازار و رعد و برق و بادهای تند [illegible] سخنان بیهوده [illegible]

هوا [illegible] غارت و حیله [illegible] مردم [illegible] دلالت کند بر رنج زنان حامله و کیسه داران و درماندن مسافران

و رسولان [illegible] دلالت کند [illegible] حال دبیران و فاضلان [illegible] درین طایفه و دوستی میان

زنان [illegible] و رواج بازارها و فرح [illegible] و مسافران و تغیر هوا [illegible] دلالت کند بر طرب زنان و آرایش

مجالس و وقوع سورها و رسیدن مسافران [illegible] دلالت کند بر رغبت زنان به فتنه و افسون و حرکت

مسافران و اجتماع عوام و گفتن کلمات و بادها که و سرما [illegible] دلالت

کند بر بالا گرفتن کار [illegible] و تفوق [illegible] بر بزرگان و اشتغال دولت [illegible] و پدید آمدن

ملک بزرگ و دیگرگون شدن [illegible] و فروشدن بسیاری از [illegible] و برخواستن فتنه و حرب از اطراف

عالم و خرابی جاها [illegible] و غرق شدن کشتیها و خروج لشکرها و نهب و غارت و قتلها در [illegible] و وسط

اقلیم رابع [illegible] دلالت کند بر [illegible] و معامله و [illegible] ملک و الغدر و برخاستن آشوب [illegible]

و [illegible] خدام [illegible] و [illegible] در خلایق و [illegible] و غلبه [illegible] و غرق [illegible]

و ظهور دزدان و فساد [illegible] و خرابی [illegible] و مزرعها از سیلها [illegible] دلالت کند بر [illegible] زنان

[illegible] و گرفتاری [illegible] و اندوه ارباب [illegible] و سرود و شدت سرما و [illegible] و تلف زرعها [illegible]

[illegible] دلالت کند بر تشویش اهل بازار و دواب [illegible] و زیان مزارعان و گرانی [illegible]

دلالت کند بر گرفتاری [illegible] و [illegible] و [illegible] عوام و بارانهای [illegible] و تاریکی هوا [illegible]

[illegible] دلالت کند بر غلبه کردن امرا اهل سلاح بر وزرا [illegible] و [illegible] و تلف اموال [illegible]

... دلالت کند بر بسیاری بارندگی و طرب در دزدان و بزرگان و اهل علم و سلاطین مردم را و خوبی با فساق
و بستر ... و دلالت کند بر افراط و بادهای خشک و بارندگی و خوفهای محبوسان و سفر مسافران در بابان و رونق
بازارها و اخبار ... و دلالت کند بر بسیاری وضع حمل و ارتفاع علاقی شدن زنان و عوام و کم شدن علم
و ستم و بارندگی ... و دلالت کند بکثرت باران و سرما و فاش گشتن فسق و فجور خاصه در تندیان و مرد
ناپاک و سقط جنین و علت در مالت عاملان و ... و دلالت کند بر خوف خلایق و ضعف سر اهل حرف
و فساد گشتنها و ابها و کثرت لواط و مکر و حقد و کفتن سخنان دروغ و بهتان و خیانت ... از همه نوع بر کشتن
جهاد ... و دلالت کند بر اندوه بسیار و بیماری اشیاخ و خصومت ازواج و محبوس عوام و نالهٔ ایتام و
ازواج از بدکاران و سیع گران ... و دلالت کند بر کثرت فواحش و بیرکه زنان و ضرر اموال
و رونق خماران و مقامران و بسیاری مسافران دریا و بارندگی سخت ... و دلالت کند بر بدی حال اهل
فروز و ... و دلالت کند بر کمی حلایق و در ماندن مسافران و رسولان و تیزی بازارها و ارجمند و بارندگی و سرما سخت ... و دلالت کند بر کمی
... و دلالت کند بر ظهور سخنی که سخن از غیب و نبوت کوید و شریعت نهد و مردم را بدان دعوت
کند و ارباب تغیر اکاه باشند و مردم بدان جهة بدو رغبت نمایند و طایفه مفقود کردند و طایفه موجود
شوند و تغیرات عظیم پدید آید در امور دین و دول و بسیاری در محدثات بعوت مردم و وقوع حادثها
بوالعجب و امور غریب ... و دلالت کند بر قائم کشتن حرب و فتنه و بسیار دشمنان از انواع اسلحه
اندوه معارف و نهب و غارت ... فتنی و آفت اسب و اهل سپاه و فتنان ابها و وقوع امراض
... و دلالت کند بر تشویش خاطر زنان و مطربان و تلف شدن اجنه و تغیر و کدورت هوا و غلبهٔ
ازواج و کسادی لباس و شدت سرما ... و دلالت کند بر کثرت اصحاب دیوان و بخار و حرف
بسیار چیز و کم شدن نقد و بسیار شدن بازارها و نوشتن خطوط مزوره و کفتن مقالات و ظهور مردم منافق
و کذاب و مشعبد و معربد و بدکشتن هوا و سرما و ناروائی کارها و بیماری جوانان و اندوه طلایع ...
دلالت کند بر ضعف حال عوام الناس و زنان حامله و اندوه مال و ازان و مسافران و سرما اکر نوشتن باشد

رسانیدن بیشتر بجای ... دلالت کند بر اصلاح بعضی کارها که بد بوده و بیرون آمدن از اندوه و صلح میان ازواج
و بازار ایشان نشان داد ... در بیابان و نوبه بدکاران رنگ سندی کارها و اعتدال هوا و ایمنی راهها ... دلالت کند
بر جستن بادها و سرما و رواج بازارها و غلبه کردن مشکلات و عقوبت حال دبیران متصرفان و کشتها از هر نوع ...
دلالت کند بر جمال سلاطین عوام با داعیان و متعالان و انکار در میان ایشان و امید خلاص محبوسان و حرکت مسافران
... دلالت کند بر نرخ اهل صلاح و رغبت نمودن بعشق ... رونق خادمان و قوادکان و بسیار باشد ...
ازواج ... دلالت کند بر بسیاری اراجیف و رواج تجار و اهل حرف و کمی سخنان محال و دروغ و وضع لواط و جمعیت کارهای
ناحق و برگشتن هوا و ضعف اطرافها و رعد و برق ... دلالت کند بر خوف و هراس در عوام از اهل سپاه
و بی رونقی بازارها و توقف مسافران و دشواری وضع حمل ... دلالت کند بر رونق تجار و اهل بازار و خبرهای ملک
و دشنام در خلایق و میل نمودن با خدام و حرکت شدن پسر و افسون و عشق بازی میان زنان و امردان و سرما و برف
... دلالت کند بر عقوبت حال عامه و مسافران و صلح میان خلایق و سرما و باران و کشت و دهقانان راهها ...
دلالت کند بر تیزی بازارها و بسیاری مرو شر و شدت سرما و باران و منفعت تجار ... در برج دلو ...
در برج دلو دلالت کند بر حرب و فتنه و قصد کردن بزرگان یکدیگر را و فرو رفتن قدم ... برآمدن خلایق و برکشیدن
دونان و آسیب رسانیدن ببزرگان و هلاک پادشاهان و تغییر در سیرتهای مردم ... دلالت کند بر جمع آمدن
لشکرها و دلیری نمودن اکراد و احشام و خرابی جایها و آفت پیران و مردمان سپاه و امراض دمویه و ترس
در میان خلق و فرو رفتن ملکی نامی از خاندان بزرگ ... دلالت کند بر غلبه ... و دبیران و کشاورزان
و سورها در میان اهل رستاق و کوهپایها و بریان رفتن میان ازواج و نکاحهای ... و سرماهای ...
... دلالت کند بر کثرت اراجیف و بدی هوا و سرما و کسادی بازارها و ملامت تجار و ... و جفا ...
مردم از انواع سبها ... دلالت کند بر ... و خلایق در هم زنان حامله و زحمت مسافران و ظلمت هوا
و برگشتن آبها ... دلالت کند بر مخالفت میان امرا و وزرا و بیماری قضاة و ائمه و آفت یکی از خاصه
و برشدن هوا و بادهای بد منفعت و خراب کننده و زحمت بر بزرگان ... دلالت کند بر ...
و فرح در میان علما و اشراف و دولت زنان و رونق ... جستن بادهای ... و صحت خلایق و برآمدن

مابت

دریا و میل مردم بتوبه و صلاح و ایمنی و فراوانی نعمت [illegible] دلالت کند بر زیادتی آبها و سلامتی کشتیها و رحمت

عوام و طاعت زنان و رغبت بکارها [illegible] دلالت کند بر چیرگی زنان بر مردان و وقوع سکته‌ها و سستی کارها

در بعضی از ان کرمها و نعمت بر خوانین و علما و چادرها این [illegible] دلالت کند بر بدی حال مطربان و کاهلی بازار

و کسادی [illegible] و [illegible] حیوانات و [illegible] میان خلایق [illegible] و بادهای تند و آفت حیوانات [illegible] و غرق کشتیها و تغییر

هوا [illegible] دلالت کند بر [illegible] مسافران و آفت کشتیها و بسیاری کار تیره و [illegible] زنان و مکروهی عوام

[illegible] دلالت کند بر [illegible] میان زنان و امردان و رونق مطربان و رغبت مردم بلهو و لعب و آمدن خبرهای نیکو از اطراف

[illegible] دلالت کند بر صحبت میان زنان و [illegible] و رونق عوام و مسافران دریا و بارانها [illegible]

دلالت کند بر وقوع قضایای شرعیه و اصلاح [illegible] و بادها در وقت [illegible] آبها [illegible] اهل [illegible]

[illegible] در وقت احتراق هر کوکبی که بکوکب محترق متصل باشد معلوم کند که سرایت کند [illegible]

[illegible] دلالت کند بر [illegible] و [illegible] و اهل صحرا [illegible]

[illegible] و خشکی هوا و نقصان معادن و شکوفه و فتنه در مشرق و اقلیم رابع [illegible]

مردم شریف [illegible] و [illegible] حرکت لشکرها و [illegible] اهل سپاه و فساد [illegible]

[illegible] معادن و آفت حیوانات و بدی هوا [illegible]

[illegible] اگر [illegible]

طعام [illegible] زنان [illegible] و آفت شکوفه [illegible] و مسافران باشد [illegible] دلالت کند بر موت

بزرگی و تنگی طعام و آفت حیوانات [illegible] زنان [illegible] و فساد نباتات و سرما [illegible]

متصل [illegible] طعام باشد [illegible] و فساد نباتات و حیوانات [illegible]

و زلزله [illegible] و خرابی عمارتها [illegible] زنان [illegible] و سرما [illegible]

عمارت [illegible] و زمین لرزه و سرما [illegible] اگر [illegible] سرما [illegible] هوا [illegible]

و [illegible] مسافران باشد [illegible] دلالت کند بر [illegible] موت و تنگی طعام [illegible]

سبزها و فتنه در مغرب و بادهای [illegible] اگر [illegible] از اشراف الناس [illegible] و دیگر

اشیا را عزیز گشته بود [illegible] مریخ بود ملوک [illegible] اضطراب خاطر باشند و دزدان غلبه کنند و فتنه ها ظاهر گردد و بعضی از
سپاه گرفتار گردند و ظهور مدعیان [illegible] زهره بود [illegible] این زنان باشند و مطربان و سرما [illegible] عطارد بود [illegible]
بادهای ناخوش و [illegible] و تیره [illegible] میان مردم و [illegible] کتاب و فضلا و خصومت [illegible] هلاک [illegible] بود [illegible]
بود در [illegible] زنان و عوام باشند و [illegible] مسافران و رسولان [illegible] دلالت کند [illegible] در [illegible]
و [illegible] مریخ [illegible] سعیها و نقصان [illegible] زوال [illegible] اگر مشتری بود [illegible] باشند و اهل صلاح
غلبه کنند [illegible] ملوک خراسان [illegible] مریخ بود حرب و قتل خیزد و خروج مردم [illegible] بود [illegible]
شدن [illegible] زهره بود [illegible] زنان و مطربان باشند و [illegible] تیره و [illegible] و سرما [illegible]
عطارد بود [illegible] در [illegible] باشند و [illegible] بازارها [illegible] بود از [illegible]
[illegible] مسافران و عزت طعام [illegible] دلالت کند [illegible] اعیان و اشراف و [illegible]
[illegible] وزارت و خصومت ملوک [illegible] مشتری بود [illegible] در مشرق حرب و قتل [illegible]
و معادن و عزت [illegible] حرب و [illegible] بزرگان [illegible] زهره بود آسیب رسد [illegible] و اعتدال هوا [illegible]
عطارد بود [illegible] رسد [illegible] و اهل دیوان و جنگ در بازارها و بسیاری [illegible] جنگ کنند عوام مسافران
و [illegible] رسد [illegible] دلالت کند [illegible] و قضاة [illegible]
[illegible] در [illegible] زحل باشد [illegible] در خراسان [illegible] خیزد و [illegible] کوسفند [illegible]
مریخ بود [illegible] و حرب باشد [illegible] و [illegible] زهره باشد [illegible]
بود و ارزانی [illegible] زنان و مطربان [illegible] عطارد بود [illegible] و [illegible] و سرما [illegible] بود عوام [illegible]
رسد و [illegible] مسافران و زنان و [illegible] دلالت کند [illegible]
[illegible] عامل و [illegible] وزرا و علما و [illegible] زحل [illegible] و [illegible] بود و [illegible]
بادهای [illegible] مریخ بود [illegible] باشد و قتل [illegible] و [illegible] میان [illegible] زهره بود [illegible] زنان
و مطربان باشند و [illegible] و [illegible] عطارد بود [illegible] در [illegible]
[illegible] و خصومت مردم [illegible] بود [illegible] باشد [illegible]

دلالت کند بر ... و علما و اعیان و تقدم اکابر و ... حیوانات ... و سلامتی مسافران دریا اگر زحل مستقبل بود ...
طیره و ... شمال دیگر ... بود دست بزرگان ... مریخ بود بر حرب و خون ریزش و غرق شدن کشتیها و حرکت لشکرها
بود معزم غارت ... زهره بود بیماری زنان و کودکان و ... سختی و سرما در وقت ... عطارد بود ... زیاد
بود و روشن ... کثرت خیرات و فراخی ... قمر بود باران بسیار باشد ... مسافران ... از دریا جهت
عامه ... دلالت کند بر ... ساحه ... و ... واست و ... حدت و حرارت
بر مزاج ... در جانب مشرق و اقلیم رابع و حرکت سپاه و شبیخون اگر زحل ... بود حرکت ... معارف
بود و جور و ستم سلطان ... مشتری بود ... بزرگان بود ... زهره بود باران ... فراخی و ... چهارپایان زنان
... عطارد بود رعد و برق ... و احتراق مواضع ... و ... در هوا ... بود ...
باران ... قمر بود ملالت عامه باشد و ... مسافران و قطع طرق و غرق ... و اندوه
زنان حامله ... دلالت کند بر پریشانی حال ... تا حیرت ... و حرب و فتنه
از جنوب و شبیخون ... زحل مستقبل بود ... باشد و فساد علوفات ... مشتری بود
گرانی ... باشد و ... اشراف ... زهره بود بیماری زنان و ... باشد و سلامتی ... سرما ...
بود ... کنند و بیماری کودکان و ... و ... احوال ... قمر بود ... مسافران و سرما ...
اندوه زنان و بسیاری ... دلالت کند بر خون ریزش و بیماری ... از جانب ...
و خشکی هوا و مخالفت امرا و ... زحل مستقبل بود ... و ... احتراق ...
مشتری بود ... زهره بود باران ... مستی ...
... زنان و امردان ... عطارد بود ... و ... احتیاج ...
قمر بود شبیخون ... دریا ... مسافران ... زنان حامله ... عوام ... مریخ ...
دلالت کند بر ... حرب ... فارس ... ارمینیه ... لشکرها ... کشتیها ...
اما اگر ... حروج ... فارس و خراسان اگر مشتری بود ...
... و علما ... زهره بود باران ... و سرما در وقت ... زنان اگر عطارد بود ...

حدثان دهد و شیوع [illegible] دولت کند بر دریاها و دواب و نباتات و زحمت تجار و حال جنگی و پادشاهی و جنگ و مقاتله بود
بر حال حرارت و بقاع و تلف حیوانات باشد و زلزله اگر مشتری بود علامت حال ما است [illegible] ولی رونق البواب البر
و حال علما و فضلا اگر مریخ بود بیماری جهان با بیان و احراق جو هوا حتی و گرانی اگر زهره بود آفت زنان و امراض ان باشد
و تلف کودکان [illegible] اگر قمر بود سرما و ظلمت سوداویه دل عوام بود و زنان [illegible] عطارد [illegible] هلاک کتبه
بر بیوتی و بیوتها و قوت نفوس و شعرا و زر و تجارت اهل بازار اگر زحل متصل بود [illegible] خالی و بادهای محرق [illegible]
و آفت در جنان و حارها باشد اگر مشتری بود بادهای سالم بود و صحت مردم [illegible] اگر جوزا [illegible] رونق تجار
مریخ بود بیماری جوزا و قتل و شیوع باشد اگر زهره بود در زنان حامله و فساد و حال [illegible] و جاآن باشد
قمر بود سودا [illegible] دلالت کند بر آفت کشتها و زیادت [illegible]
آنجا اگر زحل متصل بود خرابی جاها باشد از آب و آفت نباتات اگر مشتری بود [illegible] حال مسافران دریا بود
[illegible] اگر مریخ بود غارت کشتها و فساد حیوانات [illegible] اگر زهره بود [illegible] زنان حامله [illegible] شراب
داران و بسیاری [illegible] و خیانت [illegible] مردم اگر قمر بود [illegible] اهل [illegible] و تجارت [illegible] مردم عامه
[illegible] زحل [illegible] دلالت کند بر [illegible] ملوک ظالم و دهقانان و پیران و یهودان و [illegible]
و بسیاری عمارت و زراعت و ابدان جاها [illegible] در علم [illegible] و منجمان [illegible] این [illegible]
و قوت ارباب قلاع و جبال و کوه نشینان و اهل [illegible] و سلاح [illegible] دستوران [illegible]
و [illegible] دلالت کند بر اخلاق [illegible] گفته شد و بیماریها در [illegible] از ماده سودا و وقوع جنون و قولنج و [illegible]
و جذام و [illegible] در مردم و بسیاری [illegible] و فساد حیوانات و علت [illegible]
مردم کوه پایه و قلعه داران [illegible] مشتری [illegible] دلالت کند بر نیکوی حال وزرا و ائمه و علما و اشراف و اعیان و [illegible]
مساجد و مدارس و کثرت عقد و تصدق و امانت و دیانت و صلح میان مردم و امر معروف و [illegible]
و ایمنی و بسیاری [illegible] دلالت کند بر [illegible] گفته شد و [illegible] اکثر ان و بیماریها [illegible]
[illegible] ~~[illegible]~~ [illegible] و قضاة و وقوع [illegible] شرع و [illegible] دین [illegible]
و [illegible] میان بزرگان و بیماریها [illegible] و درد دل [illegible] و آفت حیوانات اهلی

عابه

[illegible] دلالت کند بر قوت حال امرا و لشکریان و قضات و شحنگان و [illegible] کاران و [illegible]
نشستن و ظهور مردم جنگجو و فتنه و دزدی و [illegible] سلطان و اجتماع اهل سپاه [illegible] دلالت کند بر
ضعف حال سران سپاه و اهل سلاح و آفت از زنان و بدکاران و رسوائی این طایفه و جنگ میان ایشان و اضطراب
و فساد و دزدان و بسیاری فسق و فجور و کارهای ناشایست و برخاستن حرب و قتل و شورش [illegible]
دلالت کند بر قوت حال ملوک و سلاطین و اکابر [illegible] این طایفه و عدل و انصاف در عالم و بسیاری رسوم
[illegible] دلالت کند بر بیماری و [illegible] اکابر و محتشمان هر قومی و کثرت درد چشم و دل و شکستن اعضا
و فساد [illegible] و افتادن از بلندیها و [illegible] دلالت کند بر سعادت حال زنان و مردان و ار
باب طرب و مطربان و خنیاگران و سرودها و فراخی نعمت و رونق بازار عطرفروشان و زینت سازان و جوهریان و ارباب
حاجات [illegible] دلالت کند بر طلاق و فراق میان ازواج و زنان و مطربان و بیماری زنان [illegible]
و کثرت فسق و فجور و [illegible] و بی شرمی [illegible] و علت است [illegible] و نکاحهای [illegible]
[illegible] دلالت کند بر نیکی حال قضاة و اهل دیوان و تجار و مردم بازار و بسیاری بیع و شری و امانت در مردم
با [illegible] و گفتن سخن حق و موعظه و راستی در عدول و آمدن اخبار صحیح و [illegible]
و رواج کسب و کاغذ و [illegible] دلالت کند بر [illegible] و [illegible]
و ملالت عمال و مستوفیان و تجار و اهل بازار و آفت طیور و ظهور [illegible] و کثرت تهمت و [illegible]
و گفتن سخنان بیهوده و نوشتن خطوط مزوّر [illegible] دلالت کند بر آسانی و فتح و حل و برآمدن مهمات
مردم و سلامتی مسافران و بادها و هوای نافع و [illegible] دلالت کند بر ضعف حال زنان
و استحاله جنین و صرع در کودکان و [illegible] در کارها [illegible] معلوم شده است که اجتماع قران
نیرین است و استقبال مقابله نیرین و امثال نیز [illegible] این هر دو لفظ را در امور عالم ترکیب است تمامت
[illegible] حال وقت و وقوع هر یک معلوم کنند و [illegible] دلایل آن حکم کنند چنانکه در این نسخه
باز نمائیم و مثال نیز ایراد کنیم ان شاء الله تعالی و بعد از آنکه در صورت طالع یکی ازین دو وضع [illegible] اتفاق افتد
یا دلیلی که دال باشد بر تغیرات هوا مناسب آن حکم کنند و همچنین در دلایل حرب و آشوب و گرانی

در ... تامل کنند و بنا بر آن اجتماع و استقبال که مقدم باشد بر طالع سال و فصل و آنچه در صفر آن معتبر است از منازل قمر از سر گرفت
حافظ و فلک درست کنند و آنجا حکم کنند که چون از اجتماع و استقبال منصرف گردد بهر کوکب که متصل گردد طبیعت آن کوکب
گیرد و حکم از جهت آن کوکب باید کردن از سعد بودن و نحس بودن ما اگر در صورت طالع یکی از این دو وقع الاب بود
خاصه که صاحب طالع و رب طالع و سعد ربع باشد دلیل باد و باران و تغییر هوا بود و اگر نحس در عاشر بود دلیل ...
هوا بود و اگر در رابع باشد دلیل زلزله و آفت مزروعها و خرابی بود و سرما خاصه در زمستان و اگر در مثلثه آتشی باشند
افزایش هوا و علت دیگر جواهر معادن بود و اگر در مثلثه هوایی باشند بیماری در نوع انسان و آفت ...
و طیور باشد و اگر در مثلثه خاکی باشند آفت حیوانات و غلات باشد و بیم زلزله و خسف و اگر ... باشند کمانی
که نحس دلیل ... منسوب هر یکی باشد چنانکه گفتیم اگر قمر بعد از انصراف نحوس متصل گردد بطالع چنین ...
و ... کنند ... و ... و ... دو ... و گرانی نرخها باشد و اگر سعد متصل شود ... عرد ...
دعوت اسراف و اعیان و شادیها اندر هر نوع و ارزانی و فراخی نعمت اگر طالع برج بارانی باشد یا حاجبی از کوکب
باران بود و دلیل باران ... شود با نهایت سخت بارد و ... زیادت کرده اگر قمر از اجتماع یا استقبال ...
شود و بعد ... متصل گردد دلیل ... و دقایق ... و خصومت و دزدی و کسادی نرخها بود خاصه که ... عداوت
بود و ... اگر عطارد ... باشد و اگر طالع یکی از این دو اگر موصوف باشد بصفات علا نرخها گران شود خاصه که در
طالع یا دهم باشد و اگر موصوف بود بصفات ... نرخها ارزان گردد و اگر رب طالع یکی از این دو نحس باشد و او دلیل
بر غلا بود گرانی شود خاصه آن طالع که مقدم بود بر طالع سال و اگر بجای زحل مشتری باشد و او دال بر ... بود از ... شود
... انصراف قمر از رب یکی از این دو و متصل شود بمشتری و او دال بود بر ارزانی نرخها ارزانی شود و اگر
انتقال بزحل داشته باشد و او دال بر غلا باشد گرانی شود و اگر در طالع یکی از این دو نحوس با هم ناظر باشند بعداوت
یا مع ذنب باشند دلیل فتنه بود و حرکت لشکرها ... با ... یا ... دلیل حرب ...
و قتلها است احتراق مریخ یا بودن تحت الشعاع یا ... در طالع یا عاشر یکی از این دو دلیل ...
دزدیها باشد و آشوب و فتنه هرچند که ذکر بعضی از این دلایل کرده شد ... جهت افاده ...
... اجتماع ... دلیل کند بر ... حال ملوک و سلاطین و آفت که ... ایشان ... و ضیاع و ...

ودیگر

در وقوع دزدان و [illegible] دلالت کند بر غلبه کردن دزدان و قتل ایشان و حرب و اندوه و حیرت
و دفع اکراد و عیاران و [illegible] دزدان را [illegible] و فساد ستمگران و قلت آبها و آفت زرعها از موش و ملخ
و ملخ و [illegible] لشکریان [illegible] دلالت کند بر دوستی ملوک و بزرگان و اسائت خلائق و اتفاق دشمنان با اهل
سپاه و مسلمان شدن کفار و دوران و جمع آمدن سپاه در مشرق [illegible] دلالت کند بر خرابی برخی از ممالک
یکی از معارف ملوک و حرکت لشکرها و مخالفت سلاطین و اندیشیدن غدر و مکر در حق یکدیگر و اشتغال ملک
در دولت و حیرت عوام و [illegible] ظلم و ظهور درد چشم [illegible] و کرمها [illegible] ازان و اجرا
دلالت کند بر خوار شدن [illegible] و [illegible] داران و بزرگان از پادشاهان و ترقی [illegible]
و آمدن [illegible] و فراخی [illegible] و تغیر هوا [illegible] دلالت کند بر خواست از رعیت و خشم ملوک بر بعضی
[illegible] و بدی حال بزرگان و مردم کوه و پایه [illegible] و وقوع عداوتها میان [illegible]
ضیاع و عقار و نقصان ارتفاعات و هم زلزله و سرما اگر وقت بود [illegible] دلالت کند بر عنایت ملوک و سلاطین
با بزرگان و دهقانان و وقوع صلح میان اکابر و کم شدن ستم و ظلم و آبادانی جایها و بسیاری بارانها
و بزرگ شدن دودمان و تغیر هوا مناسب وقت [illegible] دلالت کند بر خصومت میان ملوک و اکابر و حرب [illegible]
و خروج سپاه و آفت پیران و کشتن دزدان و آمدن اهل قلاع و جبال و فساد حیوانات و گرانی نرخها و غارت
در کوه و بادیه و نقصان [illegible] بباید که و سرما اگر وقت بود و آفت از باد و سموم [illegible] دلالت کند
بر نیکی حال زنان و اهل طرب و وقوع سورها [illegible] و نکاحها و موافقت ازدواج [illegible] و دیران
و دهاقین و ارزانی [illegible] و نعمت و شدت سرما [illegible] و نیکی حاصل کشتها [illegible] دلالت کند بر بیماری
زنان و امردان و مطربان و [illegible] و ضعف حال [illegible] و [illegible] کارها [illegible]
[illegible] مشغولی اهل جبال [illegible] علامت [illegible] و سرما [illegible] دلالت کند بر شادی بزرگان [illegible]
[illegible] قلاع و جبال و بسیاری [illegible] و اصلاح [illegible] کارها [illegible]
در [illegible] بازارها [illegible] و اعتدال تابستان [illegible] دلالت کند
بر [illegible] رعیت [illegible] کارها و [illegible] مردم از جور و ستم و ظلم [illegible]

در حضور اهل بازار و دهاقین و کوه نشینان و حدیث ازدواج و اهمیت برهیزان و وقف و طعام و اندوه
مظلومان و آب نامی تجربه و سرما در وقتش خوب و دلیل کند بر حرکت رسولان و بستن عهدها و کشتی کارها
و بسیاری عمارت و زراعت وسیع بر وجه املاک و سلامتی بزرگان و کوه نشینان و سرما در وقتش و تیرگی
هوا و اراجیف و غیره - دلیل کند بر طول زمانها و تهیا بر خلائق و دعوی های ناحق و اندوه اهل دیوان
و فقر اهل بازار و پرورش دهاقین و اهل صحرا و بدگشتن هوا و اراجیف و بیماری جوانان و فساد نباتات
و سرما در وقتش بسیار - دلیل کند بر الفت میان بزرگان و دهقانان و دهاقین و جنبش بادهای خشک و پیدا
شدن بیماریها و اندوه و فرح ها و ملالتها و عدول اصحاب اقلام و خوف و سختی سرما در وقتش و رواج بازارگانی
و غیره و رسیدن اخبار از هر نوع - دلیل کند بر صحت میان خلائق و کوتاهی رسولان و جنبیدن
و اسیال مردم از وطنها با اختیار و وضع و ستم بر اهل حرف و بیکاری و بسیاری افسونها و سرما و تفت بر خلائق
و هجوم کردن مردم منافق و اهل رسمهای و نیکی هوا و بادهای ناخوشی و غیره - دلیل کند بر اتفاق
ازدواج و هنرمندان و فرزندان و رونق بزرگان و صیادان و رسیدن مسافران و تغیر هوا و آفتی
بر جنگ و عدل میان عوام و اندوه رسولان و آب داران و حاصلان و رنج اهل حرف - دلیل کند بر
رونق صناع و دهاقین و صلح مردم و سازگاری ازدواج و سعادت کشتی و زنان و صیادان و آب گیران
و غیره - دلیل کند بر رنج مسافران و آفت کشتیها و خصومت میان برادران و فرزندان و سرما و بارندگی
در وقت و بیماری اطفال و زنان و غیره - دلیل کند بر دوستی علما و فقها با امرا و معتمدان و بازاریان
بدکاران ان شهر و کرانه سعد و عزت لات عرب و لوم و میل مردم بسلاح و تیر انداختن خلائق
اضطراب السیر و رنج دزدان و راه زنان و غیره - دلیل کند بر فتنه میان سادات و فقها و اهل سلاح
و عفت بزرگان بر نفوذ و آبستن آفت اشراف و بیماری اهل سلاح و زیادت و استیلای حرارت و
اندک بر وقتش در ناحیت برج کم مشتری در وی بود - دلیل کند بر سعودت میان امرا و وزرا و وقت
اهل سلاح و نواختن ایشان طایفه از بزرگان و بسیاری امرد و معروف و رونق دار الخلافه و قتل بدکاران
و کم شدن شروشات کرمانه و جنبش - دلیل کند بر فقد بزرگان و خصومت میان وزرا و امرا

دیاری موکب و حکام و معمار ... توانگران و تولیت خلایق و مراسی در مردم و سوختن و تاختن جابجا و هم سیر ...
و خون ریختن و عذر با بزرگان و دیاری جا ره و فنا و حمد ... دلالت کند بر قوت حال ملوک و حکام ...
این طایفه با علما و معارف با اصناف از خلایق و بسیاری خیرات اکابر و زیادت شدن مال ... دلالت کند
بر خصومت ... و طلب بزرگان بر این طایفه و تهمت بر علما و هم ولاد در دین و مذهب و گرمی هوا در ...
... دلیل کند بر جمع میان با دشاهان ... و یاد جاه وزرا و اشراف و شادی توانگران و قضاة ... الله ...
و حلی و اصناف ملوک و دهقانان ... بسیاری ... و جمع ... امر و خیرات بزرگان و فراخی ... و گرمی هوا
در وقت ... دلیل کند ... وزرا و علما و خواست ان توانگران و حرمت این طایفه و خوف ... از ...
و تنگی طعام و تفاوت نرخها ... و گرمی هوا در وقت ... دلیل کند بر شادی علما ... و اکابر اشراف
... رونق قضاة و سادات و دین ... خلایق و عزت لباس ... و صلح میان مردم ... دلیل کند
بر سستی از ... و ... امر معروف و نهی منکر و تهمت بر قضاة و علما و طلب حقوق شرعیه ... حریر
و ... هوا ... دلیل کند بر قوت کار بزرگان و سعادت وزرا و اشراف و صحت ... و صلاح ... کارها و وقوع
... و ساختن ... و ارام گرفتن فتنها و خوشی ... ماسل طرب و امدن خبرهای خیر و کثرت ... و ...
علما ... و ... نرخها ... دلیل کند بر خصومت ازواج و بسیاری فسق و فجور و ... اصلاح و طلب ...
مردم از کثرت امر معروف و نهی منکر و ... شراب ... و ... لهو ... اهل ...
و علم اشراف ... دلیل کند ... دبیران و متصرفان ... و ... با ... ارتفاع
این طایفه ... مردم ... و امدن خبرهای ... دلیل کند بر ... علما ...
اهل ... و ... و ... دلالت کند بر قوت حال دبیران و مستوفیان ...
علما و فضلا و جمعیت میان این طایفه و سستی و ... و سعادت ... و کتاب و ... فتنها
... و باران ... دلیل کند بر کثرت خصومت و جدل میان علما و فقها و ... دین و مذهب ...
ناحق و میل قضاة و ... سستی در ... و ... میان ... اهل ... و ... الله ...
... دلیل کند بر ... مردم عامه و ... زنان و رونق ... و ... ان بزرگان ... دلیل کند

برحمة

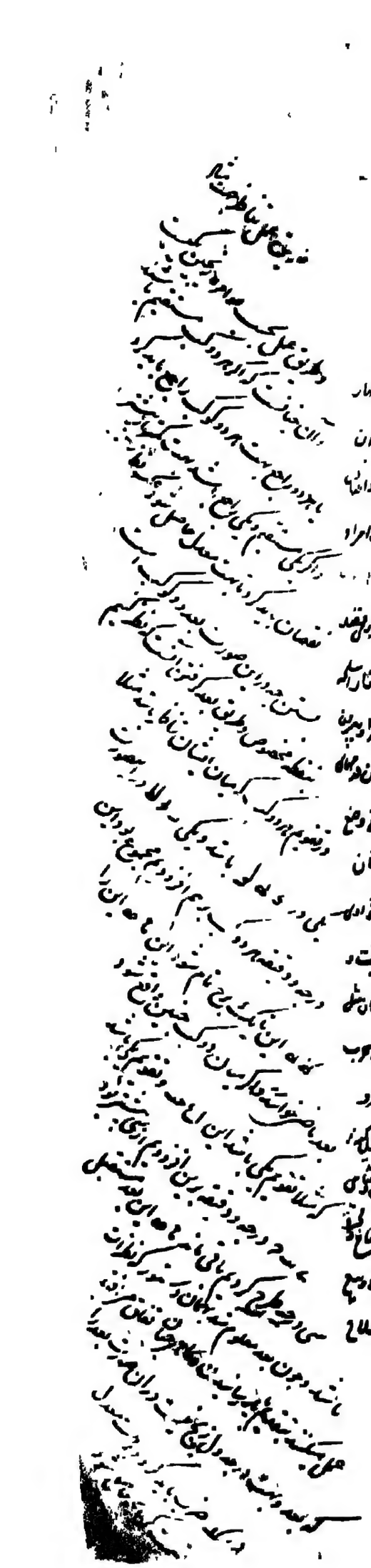

برعلم فقه و حضرت تجار و زیان در معاملهها و کثرت خیانتها و عذر و عقد بزرگان و ظهور قلابان و اندوه خلایق و بازرگانان
خانمی و گرمی هوا و رعد و برق و حرکت مناسب دهقان ** دلیل کند بر دوستی عوام با اهل سپاه و دزدان و اشتغال مردم
به خوردن و شکر [illegible] و حسب ناخوشان ** دلیل کند بر خدمت مردم و حدت حرارت در مزاجها و وقوع قماربازی
و دوستان و خیانت و دروغ گفتن و [illegible] ** دلیل کند بر حرکت سپاه و شادی رندان و عیاران و میل مردم بسلاح
و صید کردن [illegible] و رغبت سوار شدن و [illegible] کردن عوام عذرهای کهنه را ** دلیل کند بر جنگ و جدل میان عوام و اهل سلاح و
حرکت لشکرها و فساد این طایفه و بیماری اطفال و زنان حامله و بدی رایها و آفت [illegible] و تغیر [illegible] ** دلیل کند بر [illegible]
میان بزرگان و زنان و طبیعت نوابان و حاجیان و [illegible] عام مردم [illegible] درگاه پادشاه و حکومت عوام ** دلیل کند بر اندوه
خلایق از بزرگان پادشاه و عقوبت [illegible] و در وقت افتادن مهمات و تغیر هوا ** دلیل کند بر حصول [illegible] اتحاد
و اجتماع این طایفه با یکدیگر و [illegible] عامه مردم و [illegible] ملوک و حکام بر رعیت و شادی [illegible] ** دلیل کند بر خیانت
میان بزرگان و اظهار خصومت [illegible] و رغبت [illegible] و [illegible] عزم و غرامت و [illegible] افتادن عوام در طلب
[illegible] مردم و تغیر هوا و گرانی چیزها ** دلیل کند بر کثرت سورها و محبت میان مادران و دختران و طرب در
زنان و مطربان و [illegible] احباب خویش و رحمت عوام و بسیاری خنده و لهو در خلایق ** دلیل کند بر بخشش [illegible]
میان مادران و دختران و ضعف حال [illegible] و میل [illegible] که [illegible] و گفت و گوی در بازارها ** دلیل کند بر رواج بازار
[illegible] و عزت [illegible] و رونق [illegible] و طرب [illegible] زنان و [illegible] وضع حمل [illegible]
حال اهل طرب و کثرت [illegible] و سورها ** دلیل کند بر خصومت میان زنان و شراب [illegible] و مطربان [illegible]
این طایفه [illegible] ** دلیل کند بر قوت ارباب دیوان و میل خلایق
بشرب و طرب و [illegible] مردم و تعلق و تعشق میان زنان و امردان و رغبت مردم بتماشا و خوشحالی [illegible]
[illegible] ** دلیل کند
[illegible] ** دلیل کند بر [illegible]
[illegible] ** دلیل کند بر [illegible]
[illegible] ** دلیل کند

بسیاری جنگ و جدال در بازار و حرمت اهل اعیان سپاهی [illegible] کار و مکث در بازارها را [illegible] و نوشتن

عفونت و مرض و رسیدن آفات و آمدن ملخ‌ها و تغییر هوا [illegible] کواکب بر برج ثقیل زحل [illegible] دلیل کند بر حرکت

پادشاهان جهت کارها و کثرت مقابله و ظلمت هوا و [illegible] و [illegible] سرما و [illegible] بر رعیت و انواع تشویش

در ناحیت و سرما [illegible] در چهار [illegible] دلیل کند بر حرب و فتنه میان ملوک و افتادن [illegible]

و هراسی در مردم و حرکت‌ها و کسوف [illegible] بیشتر و افتد مرض‌ها [illegible] زلزله و خرابی [illegible] دلیل کند بر [illegible]

جنگ و عزت طعام و بیماری چهارپایان و افت درختان و میوه‌ها و علت باران و کثرت مقابله [illegible] دلیل کند بر نقصان [illegible]

[illegible] و سرمای [illegible] در زمستان و افت غلات [illegible] و زمین [illegible] کوچک [illegible]

افت حیوانات [illegible] دلیل کند بر [illegible] و معادن و غلبه کردن سباع و آشوب در [illegible]

و دشت قبچاق و خراسان [illegible] دلیل کند بر آفت علما و فقها و تنگی [illegible] اغنیا از دست فقرا [illegible]

[illegible] و کثرت آشوب بحیران دلیل کند بر گرانی [illegible] و بادهای [illegible] در نوع انسان [illegible]

دلیل کند بر نقصان آبها و [illegible] کشتها و تشویش [illegible] حیوانات [illegible] دلیل کند بر [illegible]

[illegible] بر رعیت و ظهور فتنه در مشرق [illegible] و افت [illegible] معادن [illegible] دلیل کند بر [illegible] سرما [illegible] در

زمین هند و [illegible] حیوانات و برف [illegible] دلیل کند بر بادهای خراب کننده [illegible] و حرب

[illegible] و افت ایشان و [illegible] و موت پیران [illegible] دلیل کند بر [illegible]

[illegible] مردم و کم شدن آبها و آشوب در نواحی [illegible] و افت کشتها از سرما و سیلهای خراب کننده [illegible]

[illegible] کشتها [illegible] دلیل کند بر نیکی حال ملوک و [illegible] و قوت اهل معادن و صنایع

[illegible] و سلامتی [illegible] دلیل کند بر فراخی نعمت و سلامتی [illegible]

[illegible] دلیل کند بر [illegible] بادهای نافع و خوشی [illegible] مردم و سلامتی [illegible] هوا [illegible]

عوام و فقها و اشراف [illegible] دلیل کند بر خوبی حال وزرا و اعیان [illegible] و سلامتی مردم در بازار

و فراخی نعمت و ایمنی [illegible] دلیل کند بر رونق ملوک و سلاطین و کثرت [illegible]

[illegible] بر رعیت [illegible] دلیل کند بر سلامتی کشتها و نعمت خلایق و رواج بازارها و صفای هوا [illegible]

بسیار شود دلیل کند بر اعتدال هوا و ایمنی راهها و کثرت باد و باران و فراخی نعمت و کساد بازارها و ارزانی نرخها شود
دلیل کند بر فتنه و آشوب و جور و بسیار شدن بندگان بر خداوند و فتح طرق و باد و باران هم نفع و عزت طعام و ظلم عمال با رعیت
دلیل کند بر خوشی دل بندگان و کثرت خیرات و سلامتی حیوانات و بسیار شدن خلق و اعتدال هوا ... دلیل کند بر هلاکت
حیوانات و اعتدال هوا و اندوه سادات و قضاة ... دلیل کند بر تنگی حال خلایق و ارزانی و فراخی نعمت و کشت و بنیان
کارهای بسته ... دلیل کند بر خوشی سقا و ادویه و بارانهای نافع و قوت حال سادات و علما و اشراف و هلاکی کشتیها
کارها ... دلیل کند بر قوت حال اهل سپاه و تنگی تجار و باران و عزت طعام و حرکت سپاه ... دلیل کند بر ابتلا
اهل سپاه و سلاح و بیم زلزله و فساد هوا و اظهار خیانت و آفت میوهها ... دلیل کند ... ریشش ...
و علت جنون و حرارت و جسمانی و بادهای گرم ... دلیل کند بر فتنه و حرب و غارت و قحطی راهها و تیر ... رود ...
کشتیها ... دلیل کند بر خشکی هوا و گرمی و بادهای ... نفع و مضرت از ... دلیل کند ... کشتیها و خرابیها
و بیم زلزله و تغییر هوا ... دلیل کند ... اهل ... سلاح و ... بادهای گرم و خشکی
هوا ... دلیل کند بر قوت حال لشکریان و اهل حرب و فتنه ... و حرکت سپاه و قتلهای ناگاه ...
... و کثرت فسق و فجور ... دلیل کند بر علت ... خشکی هوا ...
... دلیل کند بر اعتدال هوا و ... فتنه ... قوت حال امرا و ارباب ... دلیل کند بر ...
حال ... و بادها ... و ملامت حکام از اشرار و کثرت فسق و دزدی ... دلیل کند بر حرب میان ملوک ...
عامه ... و درد چشم و موت بندگان ... و نقصان آب چشمها ... دلیل کند بر جلال ملوک و قوت
حال سلاطین و اعتدال هوا و بارانهای نافع و شادی در خلایق ... دلیل کند بر کساد بازارها و عزت طعام و تغییر هوا ...
... دلیل کند بر ... بیماری ... از ... و قوت حال ملوک و حرارت هوا ... دلیل کند بر سلامتی
کشتیها و گرمی هوا و کثرت آبها و ارزانی طعام ... دلیل کند بر قوت حال ملوک و سلاطین و ... ایشان بر ضعفا ...
گرما و ارزانی نرخها ... دلیل کند بر ارزانی غلات و رونق حال بندگان و فضلا و علت جنون ... خشکی هوا
دلیل کند بر اعتدال هوا و ارزانی نرخها و رواج بازارها و ملامت ... شود ...
و قوت حال ... و عداوت میان خلایق و ... بادها ... دلیل کند ... و قوت ملوک و سلاطین

دلیل بر ...

وميل برف ... [illegible] دليل کند بر عزت اطعمه وسيم وشدت سرما وکثرت برف وصيد ... [illegible] دليل کند
بر ... [illegible] وعزت لحم ... وسموم ووقوع ظلم ... وبادهای سرد ... دليل کند بر اعتدال هوا وخير وبرکت ... [illegible]
مردم وتجارت وزراعت باغ وبوستان وکثرت باران ورعد وبرق ... [illegible] دليل کند بر آمدن ... [illegible]
نافع وسلامتی نباتات وحيوانات واعتدال هوا ... دليل کند بر کثرت باران ورعد وبرق وکثرت ... [illegible]
وسلامتی زرع ونباتات ... دليل کند بر کثرت باران وخوشی هوا وبادهای معتدل ... وسلامتی ... [illegible]
دليل کند بر باران وابرهای تيره وخشکی هوا وسلامتی کشتيها وآمدن مسافران دريا ... دليل کند بر اعتدال هوا وکثرت
... [illegible] وخلايق ... ملوک ... دليل کند بر ... وفراوانی اطعمه واندوه زنان ومطربان وقلت ... در مردم
وخوشی هوا ... دليل کند بر سعادت خواتين ورونق اهل طرب وارزانی وخوشی هوا وصحت خلايق ... دليل کند
بر اندوه زنان واحزان وخصومت ازواج ورونق شراب وارزانی وکثرت فسق وفجور وسرما ... دليل کند
بر بارندگی ونفع وخشکی هوا وسلامتی ستوران ... دليل کند بر فساد کشتيها وشدت سرما وعزت طعام ... [illegible]
... دليل کند بر قوت حال پيران وحکيمان وفسق زنان وزيان ايشان وناسازگاری ازواج وکثرت ... در مردم
... دليل کند بر قوت حال خواتين وارباب طرب وميل علما واشراف بر زنان واهل طرب وبادهای نافع وحرکت
کشتيها ... دليل کند بر جستن بادها ورعد وبرق وابرهای تيره واراجيف ملونه ... دليل کند بر اعتدال هوا وکثرت
باد وطلب خواست از رعيت ... دليل کند بر رونق ديوانها وعمال وکتاب واهل بازار وفرح کتاب وتيزی بازارها ... [illegible]
... [illegible] دليل کند بر باران وبادهای با منفعت واعتدال هوا ... دليل کند بر گرمی وخشکی هوا وبخارات ... [illegible]
اصحاب ديوان وعمال وکتاب واهل بازار وصفای هوا وبادهای نرم ... دليل کند بر قوت حال فضلا واهل ... [illegible]
وعمال وکتاب واهل بازار وصفای هوا وبادهای نرم ... دليل کند بر بسياری طعام و... ورونق اهل حرف
... دليل کند بر سرما وبادهای خنک ومکر وفريب ميان ازواج ... [illegible] دليل کند بر ... [illegible]
وشدت سرما وزيان معاملها ... دليل کند بر برف وباران وبادهای سرد خاصه که ... [illegible] وکثرت ... [illegible]
... دليل کند بر خشکی هوا وسستی بازارها وقلت طعام واندوه مردم ... دليل کند بر زيادتی ... [illegible]
... واندوه تجار واهل بازار ... دليل کند بر فرح ... [illegible] زنان وزنان حامله و... ومسافران ... دليل کند

در آنکه ضعیف خلایق و صحت حواشی و اندامها دلیل کند بر رواج بازارها و باد و باران و کثرت اغنیا و سلطان
دلیل کند بر حرکت و مسافران و خوش دلی خلایق و حواشی و باران و تفاوت نرخها دلیل کند بر تباعد
ملوک و گرمی هوا و منازعت خلایق دلیل کند بر قوت و زنان و سلامتی حیوانات دلیل کند بر اندوه
مردم و فرزند بسبب دلیل کند بر کثرت منازعت و فتنه میانه مردم و بیماری و کثرت آنها
دلیل کند بر تغیر حال و خلایق و تغیر هوا دلیل کند بر اندوه و عامه مردم
و حضرت رسولان و مسافران دلیل کند بر جهات باطل و بادها و ظلمت هوا دلیل کند
بزرگان و باریدن و فرج مردم و سرورها و انعام و عکس کند اگر دلیل کند ضعف المکاسب
و جامه عکس و عکس کدورت هوا
سقایان باشد عکس ذنب در معاملات که ذنب عکس
اگر عکس کند و دزدیهای عقب و معاملات
بود و اگر عکس کند و آفت و علت و نباتها تلف شوند و زلزله بود و اگر
بگونه اعکس کند آفت اشجار و اثمار بود و بیماری خلایق و قطع و اگر بسرطان عکس کند خشکی آبها بود
و آفت و حیوانات آبی و عکس باشد
دلیل کند بر قوت سلاطین و حکام و اعیان و اشراف و عدل بر رعیت دلیل کند
بر رونق حال اهل و نوازش بزرگان و ریاست کارها و فتح دلیل کند
بر سعادت حال علما و ائمه و سادات و قضاة و وزرا ملوک و صواب
و نعمت و فایده در معاملات دلیل کند بر رونق احوال دیوانیان و وکلا و اصحاب دواوین
و طلب و ارباب اقلام و وقوع معاملات خیر و سلامتی و کثرت کتب در علوم و رغبت مردم
دلیل کند بر قوت احوال ملوک
صنایع و گرانی نرخها و بادها مردم در طلب معاش
امرا و اهل سلاح و سرهنگان و حرکت و دلیری و سلاح و خلایق

فسق و فجور شعبه دلیل کند بر سعادت احوال خواتین حفظ و کثرت نکاحهای جید و رغبت حسن زنان به
شوهران و رواج حریر و جنس دیگر پوشیدنی و لباس و عزت پیرایه و جواهر و خطوط [illegible] و رونق
زنان و امردان و مطربان [illegible] دلالت کند بر ضعف [illegible]
و اداء الی خلاع و خیال و هوا نشینان و بیماریهای مفرط [illegible] دلالت کند بر بدحالی [illegible]
[illegible] و ابتشن و معقدان و گرفتاری بدکاران [illegible] ناپاکان و خونهای ناگاه [illegible] دلالت کند
بر تباهی حال خواتین و خواجه سرایان [illegible] و زنان [illegible] و مطربان [illegible]
[illegible] دلالت کند بر جلالت حال ملوک و مهتران
و [illegible] تدبیرات سلاطین [illegible] ارزانی حبوبات [illegible] دلالت
کند بر مذلت عوام [illegible] و گرفتاری رسولان و درماندن مسافران [illegible]
[illegible] دلالت کند بر حیرت علما و قضاة و وزرا و اعیان [illegible] تدبیرات تجار [illegible]
[illegible] رونق ابواب البر [illegible] دلالت کند بر بدحالی [illegible] فضلا و علما و تجار و اهل بازار [illegible]
[illegible] معالیات [illegible] و جاهای کودکان [illegible] دبیرستان [illegible]
[illegible] دلالت کند بر [illegible] علامت [illegible]
حال [illegible] مشتری [illegible] وزرا و علما و قضاة و اطلاق [illegible]
[illegible] دار القضا و مساجد و مدارس [illegible] دلیل کند بر جلالت [illegible] اهل سلاح و لشکر
[illegible] اهل شرو [illegible] دلیل کند [illegible] مهتران و ارباب حکومت
[illegible] دلیل کند بر دل [illegible]
[illegible] و ضعف حال [illegible] مطربان [illegible]
دلیل کند بر حیرت [illegible] و اهل فضل [illegible] اهل بازار [illegible]
[illegible] دلیل کند بر دل تنگی عوام [illegible] زنان [illegible] رسولان [illegible]
مسافران [illegible] دلیل کند بر ضعف حال [illegible] دبیران [illegible]
[illegible] و ارباب [illegible] مشتری دلیل کند بر حیرت [illegible]

و مدبران و علما و اشراف در سخن بردم در کارهای صدر دولت علیه [illegible] مریخ دلیلست بر آن مانند که امرا
و سران سپاه و ارباب سلاح و گرفتاری در دست دزدان و راه داران و کسانی سلاح و سپاه [illegible]
زهره دلالت کند بر ... رونق حال زنان و مطربان و خادمان و کسانی که ظرف و لباس حریر [illegible]
صفت حال اصحاب و ... و اطبا و ... و تجار و ... و کسانی که بازارها و اخلاق ... مردم [illegible]
و احکام [illegible] استقامت زحل دلیل کند بر استقامت احوال مشایخ و دهاقین و فقرا و اسنا ...
... [illegible] الیاک کند بر قوت حال وزرا و اعیان و قضاة و علما و ارباب [illegible]
... حال امرا و سران سپاه ... [illegible] ... رونق ...
و ... و اطبا ... [illegible] ... به قوت حال ... و اطبا ...
و رونق ... بسیار ... کثرت اصحاب ... و کسانی که ... احکام و طریق استخراج آن فارغ ... صلاح ...
... هر یک ... جداگانه ... احکام کردن ... [illegible]
و دلائل که استخراج کرده باشند در حساب ... و نیز از کتابی ... کرده باشند که معتمد علیه باشد و
... [illegible] ... کرده باشند ... در این تاریخ که ... در کتاب ... [illegible]
... کرده اند ... [illegible] ... این ... بر اصول ارصاد قدیمه است از آنست که هر گز ...
... و [illegible] ... که از آن دلائل ... اکثر
... این ... ارباب این فن ... روزگار ... ایشان کسب ... [illegible]
و کسانی که ... ایشان ... مطلوب ایشان ... [illegible]
... احتمال ... [illegible] ... انواع لطایف و فواید این فن باشد ... [illegible]
... اکر ... از شرف مطالعه آن ... [illegible] ... ازان ... حاصل آید که ... [illegible]
کمتر کسی این را فایده ... و آن را مطروح سازند ... [illegible] ... کرده
... [illegible] ... که بزرگان این فن ... کشیده اند و ... [illegible]
... و اگر ... ضروری ... [illegible] ... اوقات شریف ... [illegible]
و ... [illegible] ... سال ... حساب کرده باشند و مواضع کواکب و سهام و غیرها ... [illegible]

با استعمال که سابق همیشه برای هریک زایچه مرتب سازند احکام را حاصل کنند از روی انضمام و اجتماع حالات تمام
و قوت و ضعف هریک از بیوتات با اسد و نقل هریک بدیگری شناسند و اتصالات و مقارنات کواکب را با هم بمنزله
یکی همیشه از انواع مذکوره فرق کنند احکام و دلائل هر امری که از ان استخراج کنند که از اصناف [illegible] اشتد
و [illegible] سبب صحت و مرض [illegible] حقیقت [illegible] جمع کنند پس ان همه را با هم [illegible]
باید کرد و راجع و مرجوح را جدا کردن و معتبر و مضعف را شناختن و مناسب هریک احکام ساختن [illegible]
که اکثر موافق واقع اید چنانکه در تاریخ هفتم ماه کامل سنه اربع و عشرین و ثمانمایه تجربه موافق با اول [illegible]
[illegible] و تنها به [illegible] طالع تحویل سال موافق دار الامان [illegible] اللطائف [illegible]
استخراج کردیم از دلائل و شواهد و قوت و ضعف هریک و طالع اجتماعی که سابق است بر سال و زایچه هریک
و قوت و ضعف کواکب و تفسیر دلائل با اصناف عبارت و مقابله و جمع و تفریق هریک چنانکه نموده میشود
و کلیه در احکام موافق ان دلائل گفته میاید ان شاء الله تعالی العزیز که بصواب مقارن و از خطا و خلل سالم باشد
[illegible] طالع اجتماع مقدم بر سال مبارک و فرض در ساعت [illegible] سنه [illegible]
مبارک [illegible] موافق [illegible] اسفندارمذ [illegible]

چون قمر بعد از انصراف از زحل متصل میگردد و او مستولی بر طالع دلیل کند بر [illegible] حال اهل مغرب [illegible]
[illegible] و سلامتی [illegible] و علامت عامه از زحلیان [illegible] زحل [illegible] و راجع [illegible] که بعضی ایشان را گرفتار کردند
و [illegible] کواکب باشند دلیل باشد که [illegible] است اما چون ذنب [illegible]
زحل است منع میکند و بعضی ایشان را ضعیف [illegible] تا انکه دلیل دیگر پدید آید که دفع این مانع گردد
صفت ذاتی و عرضی دارد و مشتری قوت ذاتی و عرضی دلیل است [illegible] و [illegible] که زحل [illegible]
است [illegible] و قمر تحت الارض متصل بکوکب فوق الارض که زحل است و او مائل [illegible] [illegible] است

ناقص العدد

ناقص العدد ... ناقص الحساب ... ناقص القدر ... ناقص العدد ... بطیء السیر ... بهره این جمله شش جزو است

سهم مشتری ... حال باشد ... دلالت ... سرعت سیر ... صاعد در فلک اوج ... صاعد در فلک تدویر ... [illegible]

... بهره این جمله پنج جزو است ... دلالت ... ناقص العدد ... ناقص العدد ... ناقص الحساب ... ناقص [illegible]

... برج معوج الطلوع ... بهره این جمله پنج جزو است ... جزو است ... مایل باشد ... دلالت ... [illegible] ... صاعد

... زاید الحساب ... بهره این جمله ... دلالت ... ناقص العدد ... بهره این ... جزو است [illegible]

دلالت کند ... دلالت ... سرعت سیر ... صاعد در فلک اوج ... صاعد در فلک تدویر ... بهره

این جمله ... جزو است ... دلالت ... ناقص القدر ... ناقص الحساب ... ناقص العدد ... ناقص القدر ... برج

معوج الطلوع ... بهره این جمله پنج دیگر جزو است ... زهره مایل باشد ... دلالت ... سرعت سیر

صاعد در فلک تدویر ... زاید العدد ... زاید القدر ... زاید القدر ... بهره این جمله پنج شش جزو است

... عرض جنوبی ... ناقص الحساب ... هابط در فلک اوج ... برج معوج الطلوع ... این جمله

چهار جزو است ... عطارد مایل باشد ... دلالت ... صاعد در فلک اوج ... صاعد در فلک تدویر ... زاید

الحساب ... زاید القدر ... زاید العدد ... برج کثیر المطالع ... بهره های این جمله ... هشت جزو است ...

... ناقص القدر ... عرض جنوبی ... بهره های این جمله ... جزو است ... قمر دال باشد ... [illegible]

... زحل صعود در فلک صعود در شمال ... ربع مذکر ... [illegible]

... زحل مایل ...

رجعت ... مرکز ... ربع مونث ... زحل مایل باشد ... [illegible] ... اسبر ...

... صعود در شمال ... صعود در فلک ... ربع مونث ... ربع مونث ... [illegible]

مرکز ... مشتری مایل باشد ... سرعت سیر ... صعود در فلک ... صعود در شمال ... ربع مذکر ... ربع مذکر

مرکز ... ربع مذکر ... ربع مذکر ... مرکز ... [illegible]

... صعود در فلک ... صعود در شمال ... [illegible]

... صاعد در فلک

... سرعت سیر ... ربع مونث ... مشتری ... ثالث ...

... هابط در فلک ... هابط در جنوب ... ربع مونث ... ربع مونث

نقصان سیر تشریق برگرتاب نور بدن [illegible] صاحب عطارد و مریخ باشد کثیف الظهر
حلقی صاعد جنوب صاعد در فلک ربع مونث [illegible]
برگردیم حسب قرانی که واقع بالصواب [illegible]
احوال بجوانتر سعادت و کامرانی و رفاع سیرات و سائر ما متحد میشود و طالع طبیعی عالم بوصول مرکز نیر اعظم بر آن
نقطه اعتدالی ربیعی که مبارک باد و همیون تجسته باد و مطالع مریکاه اهل اسلام عموما و خصوصا به پادشاهان داد
گر و حکام عدل گستر و امرا و وزرای رعیت پرور در احسن ازمان و اتیمنه اوان در ساعت ششم از شب تیهار شنبه
سلخ ماه مبارک ربیع الاول سنه اربع و عشرین و ثلثمایه تحریر بطالع سعد بیج و در ارکان مشتری و میوه
و سهم عطارد و درجات قمر سعدت بمریخ سنبله شمس اثنی عشریه زحل ارباب سلطنات مشتری و شمس و زحل مستولی
شمس و عطارد مریخ و شمس نیر و بیت قمر سالفذاه از طالع سال مشتری سالفذاه از سبع قران عطارد از طالع
سال قران مشتری صاحب دور اسبع قران شمس از طالع سال قران عطارد با دیگر دلائل و شواهد چنانکه در صورت
رایت ثبت و مسطور است بر طریق معروف و عادت مالوف اهل نجم [illegible]
و سهرهای نورش فاعل بر ضعف معتدار بود و یکی جز و سعود مشتری که سال حداد است دلالت کند بر قوت و
و عظمت ملوک و سلاطین و فرمان دهان و قوت بر ترتیب انتساب با پادشاهان با هم فی الحقیقت اظهار کنند و در
دو در برج منقلب انتقال فرمایند جهت دفع اعادی و خصوم و مقارنه نیر السعد مشتری در حصول اموال
مولع و سائل باشند و تعدیل و انصاف راغب و گذشت عاشر بر حل موجب ملامت این طایفه باشد از
اعدا و اهالی و مذبان و اشراف و اعیان هر چند که مشتری بدر شرفست اما العوام ضعفش غالب
بر قوت و سقوط از طالع در تاخیر در بحار ری عشر دال بقوت اما دلائل دلیل سقوط احوال این صنف باشد
و در بعضی اوقات در تدبیرات خلف واقع شود و توسط اموال قرانی و حمل مشتری بتفادی نیر السعد به
است بنظر مقبول از ملوک نوازش ببینند و مرفه باشند [illegible] امرا و اهل صلاح چنانکه قوی حال است
و عظیم قوت او بر ضعف معتدار بود جزو و اکثر قوتهای او طفیل اشعیع العقد واقع شد است دلیل
قوت و رفعت این طایفه باشد و حمل بر حل مونس است در هر دو طالع و مقارن سهم الفتح شرو نشور
انگیزند و مقارنست در اوائل تقویم تمایل و بعضی نقل اینها و در میانه سال کار متر سوء و جنگ بشر صاده و سته

عطارد است مکر و حیل کنند و یکی که کابین نرسد هم بنظر دفع طبیعت است ... خواتین دولت و حرمان

حرم سلطنت چون زهره قوی حالست و مستولی بر بابند هم سعدین دلیل رونق احوال این طایفه باشد و بتدریج

کار ایشان نیکو گردد و مالک نواب و حجاب و ندیمان سلطان و اصحاب دیوان و عمال و متصرفان چون عطارد

زهیر ... ضعفش بر قوت ... حاصل است دلیل ضعف حال این جماعت باشد خاصه که مجاسد

ذنب باشد و این دلیل ضعف احوال و مرض ایشان است و به مصادره و حبس و در ماندگی ... است اما چون

مستولی بر بابند هم سعدین امید سلامتی و خلاص هست مالک زهاد و عباد و متصوفه چون منسوب مشتری اند مشتری

قوی حال باشد مایل بیکی اما که ... سعود او حال ... اهتمام از سعد مشتری و استیلای زحل بر او ...

اموال بعضی نقصان واقع شود و مالک علما و ائمه و قضاة هم بواسطه مشتری ... بود و چون عطارد در تسدیس بود

حال است حالی از تشویش باشد هر جا که زهره اصلاح آن کند مالک زنان و ازدواج نیک حالی زهره دلیل قوت

حال ایشان است اما چون مریخ در سعد است میان ازدواج و شرکا خصومت باشد و قلت ملاطفه و آنچه واقع شود

رغبت بود مالک امردان و مطربان و ارباب لهو و لعب چون منسوب زهره اند نیک حال باشند اما چون مستولی

بر هم ... میان این طایفه نزاع و خصومت باشد و قلت عیش و طرب ... مالک رعایا و عوام الناس چون

... حالست و نیز الفوز هر چه از این صنف مردم است نیک حال باشند اما چون شعاع مقابله مریخ در طالع است

خوفناک باشند و بعضی را زحمت رسد و بعضی را از رعیت مطالبه نمایند و این ... کدورت در دماغ افتد و بزرگ

طلبند لیکن بجایی نرسد ... ضیع و رسل چون منسوب قمر اند نیک حال باشند چون قمر در برج منقلب است

اکثر او قات در تنزل باشند ... قلعه داران و صحرانشینان و اهالی جبال چون راجع ... ضعف کار این قوم

در تراجع باشد و حیرت بر ایشان غالب گردد مالک تجار و بیاع و سوقیه چون منسوب عطارد اند و او ضعیف ...

در راجع دلیل ضعف حال این طایفه است و زیان در معاملات جهت نحوست عطارد بذنب و مریخ ... از

قطاع الطریق و اهل شر ... خویشان و اقربا چون حرف اجتماع در ... طالع اجتماع ... و عطارد ...

در سیوم موجب صلح است بنابر جزوی نه از پس اصلاح حالی بعید و علاج عیب استیلای نیز نوبت زیر شش دلیل قیر دهر
کشتی این صنف است نه دریا دریا عاشر است اما جنوب از راجع است بجای منسوب گرفتاری و حیرت است
معتدلان و با معتدلان جنوبی منسوب مریخ اند در [illegible] نعمت رسانند لیکن اکثر منکوب کردند [illegible] مسافران جنوب قمر
نیک حال است و در هم یک از نحوس پیشتر از سلامت باشند و مبل خلایق بحرکت و سفر جنوب منقطع تاثیر کسوف
درین حال هست بر وقوع آنچه وعده کرده بود از کسوف بحسب دلائل پس درین سال ملک از زمان و مرتفع [illegible]
رسد و در اکثر آفاق تا نیست خلایق رسد [illegible] تغییر هوا [illegible] مریخ و تشریق زهره موافقت که دلیل آفتاب
سرطان دلیل اعتدال فصل تابستان و تشریق مریخ و تغریب زهره موافقت که دلیل آفتاب کیدی دلیل اعتدال [illegible]
است کمال [illegible] این [illegible] دلیل سرما و برف است از اتصال کواکب بارد و حین زهره [illegible] و عطارد [illegible]
مانع نیز هست چون اتصال اشغر کواکب حاره با ایشان اما وقت قابل است ممکن منفعل آید [illegible] در برج [illegible]
در و نزد دلیل صفا و هوا است اما زهره مانع و مصلح است چه او نیز در برج بادی است [illegible] درجه رابع دلیل
زلزله است و خرابیها از آب زیرا که در برج آبی است خاصه جاهائی که نزدیک سواحل و رودها باشند و نیز عطارد [illegible]
درین برج اند دلیل نقصان آبهای چشمه است و عرق [illegible] در سرطان و قمر عطارد او بعد اصلاح این کند
از بوی کواکب آبی در برج [illegible] دلیل باران که [illegible] است خاصه در آخر بهار و اول تابستان که [illegible] در [illegible]
السیر و راجع میگردد اما که [illegible] بود جهت مانع و مصلح که گفته شد [illegible] تا باد های شدید و [illegible]
و برف [illegible] تحقیق آفتاب در بیت [illegible] در درجه غروب دلیل کثرت باران است در فصل [illegible]
در عاشر و برج خاکی دلیل خشکی و برودت هوا است در اول سال قران [illegible] و احتراق ایشان در میزان دلیل [illegible]
هوا است و باد های سخت [illegible] ایشان [illegible] مصلح است [illegible] درین زحل در سنبله راجع و مائل [illegible]
در شرف مستقیم مائل جنوب دلیل ارزانی غله [illegible] و ارهن و غله و شرب و اطعمه و حبوبات مانند گندم و برنج [illegible]
و نخود [illegible] و جو است خاصه که صاحب سهم گندم و برنج ناظر و متولی است و مشتری [illegible] شرف و مائل [illegible]

ترنظر

قمر نظر دارد و تسکین و فتور بود آنکه بعد از انصراف اجتماع مقدم منحوس متصل بود و هر چند که زحل بمیزان موجب
گرانی خوردنی بود و چون طالع سنبله دارد کمتر اثر کند در بهار و تابستان از آنکه بیشتر [illegible] عاشر
بعاشر و طالع میرسد مریخ چون منحوس است و صاحب بیت مستولی و متصل [illegible] و در [illegible] اعلا [illegible]
که بدین دو کوکب منسوب بود رواج یابد مانند [illegible] و سیم و جواهر نفیس و [illegible]
خاصه در تابستان که انتهای ایشان بربع میرسد [illegible] دلیل است بر غلا اما در ثالث مع ذنب منسوبات
او را تعذر رواج بود خاصه کتب و آنکه کتابت را شاید و عطریات خاصه وقتی که مشتری [illegible]
طالع است در میانه تحویل سال اثرش بیشتر باشد از رسیدن انتها او بعاشر طالع و رسیدن [illegible]
[illegible] زهره دال است بر حیض خاصه که در مرکز سیوم است دلیل از آنکه [illegible] و التهاب و حرب و [illegible] باشد خاصه
وقت انتقال المشتری در قران و زمستان ظاهرتر باشد [illegible] که [illegible] گفته شد [illegible]
بربع ثور است و [illegible] در اجتماع مقدم منحوس مریخ دلیل وقوع امراض است که در سر و دماغ و دل [illegible] باشد
و سستی اعصاب و درد چشم و دندان و علت در زبان اما صاحب ششم سالم است از نحوس [illegible]
در استوا دلیل [illegible] و صحت خلایق و اگر واقع شود سریع العواقب و سریع الزوال کند [illegible] ضعف او
دلیل ضعف اطباست در معالجه اما قران نحسین و احتراق ایشان در میانه سال در برج هوائی و نحوست [illegible]
ششم دلیل بیماری است و استیلا [illegible] بر طبایع و امزجه خلایق و حرب و [illegible]
چون زهره با ایشان است امید آنکه سالم گذرد [illegible] چون در اول سال دلیل غیبت [illegible]
و حرب عظیم مگر احتراق نحسین و قران ایشان در میانه سال که دلیل آشوب است و [illegible]
و قتلها [illegible] در معارف خاصه [illegible] اما زهره بد است با ایشان [illegible]
زحل راست در قران زحلیان غالب آیند بر مریخیان [illegible] در اول کتب الالوف ابو معشر الفلکی دلیل
[illegible] و مقاتله است خاصه در حد و در مصر و شام و گرگان و جیلان و اردبیل و قزوین و ارمنیه و اصفهان
[illegible] رسیدن انتهای برج قران در [illegible] و صاحبش منحوس و [illegible] صاحب دور مشتری
و در اصل نیز چنین بوده است دلیل کند بر [illegible] وضع [illegible] و [illegible]

عاشقان و معشوقان و کثرت اخبار و اراجیف و رنج رسولان و قاصدان [illegible] چون قمر با مربع طالع بود و خسوف بحیثی
ادویه بر کسب مشتری زحمت و رکیکی با هم در تسبیع آفتاب و ذنب دلیل فتنه و خصومت است میان بزرگان و تقاضای ضعف
حال خداوندی و دیوانیان و بیماری اطفال و [illegible] در این طبقه و آفت زنان حامله و سقوط اجنه و ظهور فساد دزدان و در دزدان و
شورش در عوام و خصومت در بازارها و نقصان آبها و گرمی بی فایده و در ماندن مسافران و مخالفت از دواج
و وقوع آفات اطفال و شیرخواره [illegible] و ذنب در رابع است دلیل زلزله است چون برج هوایی است دلیل
آتش و بادهای وحشت و بستن راهها و جستن بادهای عظیم و مدت سیران و بیابانها [illegible] در میان است و آفت
و ماندن بشر و در بلاد عالی [illegible] در عاشر است اثر این عام باشد خاصه در شهرها که معروف و منسوب
اند چون ملک ترک و خراسان و سرخس و خوارزم و آمل و دیلمان و سمرقند و مکان و ملین و بعد [illegible] مر و جمهور
کمال که در حیثیت بر دیگر باشد از آن به دیگر رفت چون قتل و بیماری و [illegible] ماه و کسوف ظاهر تر است که زمان معظم تأثیر
ضعیف است [illegible] اعلم بحقایق الامور [illegible] چون در این سال کسوف واقع شود برای اصل کسوف را احکام کرده
می‌شود که واقع شد در روز یکشنبه بیست و نهم ماه از سنه اثنی و عشرین و قتا یا [illegible] در برج [illegible] ذنب بمقدار
[illegible] و طالع وسط کسوف در دهم درجه اسد و عطارد و مشتری و زحل [illegible] تأثیر این شش دو سال و دو ماه تقریبا
معظم تأثیر یک سال و نیم بود و زحل در طالع و برج [illegible] منتقل در عاشر و مریخ و عطارد و ابتدای [illegible]
دلیل کند بر مخالفت میان ملوک و سلاطین و مکتب [illegible] این طایفه و حرکت لشکرها و وقوع حرب و فتنه و مضرت
رسانیدن اهل شر و فتنه ملکی از مشرق و اقلیم [illegible] و بیماری در سرد دماغ و خون [illegible] و بیش [illegible] و تغییر [illegible]
و نقصان [illegible] خاصه چشم [illegible] کسوف در [illegible] دلیل کند بر قطع طرق و [illegible] مسافران و [illegible]
و دزدی در جهات [illegible] و [illegible] حرارت [illegible] و برق و [illegible] دبیران و عمال و تجار و [illegible]
[illegible] و بسیاری اراجیف و مکر و تزویر در خلایق و ظهور سخنهای دروغ و آفت کوسفندان و شکوفه و فساد معادن
و بیشتر تأثیر این در شهرهای بود که به حمل و اسد منسوب بود چون بابل و فارس و آذربایجان و [illegible] و خراسان
و عراق و باب الابواب و دشت قبچاق و احکام این کسوف را [illegible] کردیم اکثر موافق واقع [illegible]
[illegible] و شکوفه و تاریکی در چشم مردم پدید آمد و در این سال [illegible]

بکه سلامت

برگ سلاک ستده و بعد از یکسال دیگر قرایوسف که والی ارمنیان و آذربایجان بود رایت عصیان برافراشته و با برادر دوستانه بیعت کرد
والی بابل رفیق بود از قبل سلطان در این سال کشته شد و لشکر او در خراسان ـ ارمینیه از حرکت ایستاده و دلها
از هر ذره این فتنه پر هوست دکتر فرهاد والی دیلم بود بغداد عاجز شده و بکر بحمید و کرد سنجان را بخود بستند و
بسیار تلف کردند و از هر دو جانب زدند و غارتها نمودند و کشت و مسافران ملحق شدند و بدین
تا این غایت که تحریر این سطور کرده میشود در تاریخ مذکور رقم زوال گرفته است هنوز این نامه
با قلیلی از اعلام بالصواب جون را که مقصود بود در این کتاب جامع شد و جمع حواسم مرتفع شد بر بطلان و
تزاحم دنیا کنیم تا معلوم شود که دلیل سعادت کارهای دنیا و بیست و شقاوت و فقر و تنگدستی و گرفتاری و بیماری و
خواری و نیستی کارها و مذلت و حماقت و جهل و صرف دیگر از دنیا سبب زوال و مکنت گردد و حریص
دلیل بعضی کارهای دینی است مانند فسق و فجور و قتل و سرقت و عقوق و کذب و بخل و خذل و عدوان و کثرت
عنف و هزل و نهب و غارت و هر صفت دیگر که در آخرت سبب عذاب و عقاب گردد و دلیل سعادت
و سیادت مانند نماز و صوم و پاک خوردن و آشامیدن و شراب بنوشیدن و لباسهای لطیف پوشیدن و
زینت بسیار داشتن و کثرت نکاح و معاشرت و ساختن قصرها و ایوان و دوست داشتن عطرها و بوها
و سرود و استماع هزار میر و آثار و هر چیزی که در دنیا از آن تمتع و لذت توان برد و کثرت سعادت و دلیل
سعادت امور و منقبت جون اکثر از معاصی و خیرات و مکارم اخلاق و امانت و دیانت و قطع
ذات البین و زهد و ورع و پرستش و طاعت و حسن اعتقاد و هر چه سبب سعادت آخرت گردد و
موجب رستگاری باشد و دلیل امور عالم کون و فساد است بجملگی و سبب تغییرات هر یک خاصه
در نفوس انسانی و سهم سعادت بد و منسوب و او دلیل سعادت خارجی است جون مال و جاه و عدت
و اسباب و حسن دلیل امور ظاهر است و عیش و رسیدن موجودات و بکمال خاص و نقصان و
رائج غیب بد و منسوب و او دلیل سعادات داخل است جون علم و رای و تدبیر و اندیشها
صواب بجوع علوم عالم از اعاد و مواضع و اوقات مخارج که ولی که جنی بر تو او این
و نیز است عقار و شرکت و معادن این دلیلست که مخارج او بیشه یا در خانه او

افتاب که میزاعظم است وحسرد ثوابت وسیارات وکواکب ثانیه و دقایست وربیع کرم خشت
اسد راطوائف حزاز وعوض یاوت بیت عدو ساعت وسع برج را بتوالی وال گشت وماه که عدیل
ونظیر اوست وسریع حرکت وصغیر اجال وربیع سره و ترسیان ناکه موافق مزاج اوست طالع جوزاست
فتبول کواکب وسع باقی دلایت اوشده وایشان هریکی از دلایت خود خانه نامکوبی . اوندان کواکب بنگانه تخیر
جانکه معلومست کاب مناسب سعد هرروکوکب باکه خانهاشان دو اسد هم یکدیگر افتد مانند زهره وعطارد وسریع
ومشتری وقمر که هریک دو دار بع یکدیگر بشمند و بهتربع و مقابله یکدیگر باشند همین ازین باکین بعضی صدیق
ودکفست یکدیگر کواکب راست وقوع سیوت ایشان باینین نهاده اند بعضی که بر شکل یکدیگر باشند سعد اند
اگر بر شکل دشمنی کسین مانند مشتری که نزشست است کویند سعد بزرگ است وسریع که بر شکل نزشع است
کویند نحس کوچکست اما حقیقت حال در شرح سی فصل جزو بضیر الدین طوسی علیه الرحمة کفته ایم
عالم سرطان است وهرچهار کوکب که از برج منقلب افتاب دسکوکب علویه اشراف دارد تا دست مشتری
راکه کوکب حیاتست وبتقاطع طالع و افتاب در عاشر و زحل را در رابع وسریع را در سابع بحسب اسد و ماه
که حلیف و معین افتابست در حادی عشر که دوم عاشر است و زهره را در تاسع که کوکب علم و دیانت و تقلیف
وعلماء و داد ثالث که کوکب عقل و علم و فراست است و سریع الشی و در تقع درجات شرف سی سیارکه اند
نجب دانا طرفی نشیند اما حقیقت است که هرکوکبی را در درجه بوده اند یعنی فعل او بانی فاهر تر می باشد از دیکر
شرفیه او حاکمانه و فاعل دیکر دوستی و دشمنی کواکب بحسب وقوع اشراف ایشان کرفته اند صاحب تقسیم
پیوست کفته است که اما عطارد کوکب نطق و عقل است در طالع او را فرخ باشد و زهره که کوکب
طرب و عشق و فرزندان است در سابع و ماه کوکب حیوانست و حرکت است در سیوم و سریع که کوکب
کیاهیست و تره و اندوه در ششم و زحل که کوکب شقاوت و بستکان و بارکش و بندکان است
و انواع مشقتها در دوازدهم و مشتری که کوکب سعادت و دوستان و امید هاست در یازدهم
و افتاب که کوکب امور اخرت و سعادتهای عقلی است از نهم بین هرچه اصل بیت فرع او
تحت الارضی است و فرع سعدین و نحسین بر تساسین و شیت طالعست و ازین تحسین ساقط

اجتماع سه کوکب در یک درجه دلیل شر قطع است و وجه آنکه چنین کوکب یک دیگر را محترق کرده و دوم
کند هیچ یک غلبه کند بر دو سعد یعنی نحوست یک نحس ظاهر است و نیز سه نحس
و سعد و دیگر مزاج که غالب بیشتر ان مزاج کیرد و سبب چهار یک نحس یا مزاج غالب
دارای نامزد افتد لطف از سعد ساقط هیچ ضرر نباید الا آنکه جانکه از نحس نشان هیچ در
خوف ایشان مصرف نحس رخ ندهد رعایت و اشراق و بعد طرد و بال سخت تر نباشد زیرا که
یا دوم بر یک بود و در نحس متقبل نجابت و شرف و استقامت کمتر نبود بدان سبب که
کوکب دست آموز باشد لشدت سعد اگر سعادت نحس را قبول کند چه او کریم است و
نحس نکند زیرا که اولیت ... مرنحس را خداوند شرع و دولت باشد شرع و دفع و جهاد
و سیوم بهتر ضرر او زیادت نبود جانکه مرسعد که صاحب طالع و ام دیابد و دوم دفع دهم بود دفع
او بیشتر باشد بسبب اجتماع مزاج ذاتی و عرضی فایده هر برجی و هر کوکبی را و دوائر هست یکی ذاتی
بعون اثر نحس در حمل و عرضی چون اثر عطارد و در سنبله و در امعدر ملک و بهر که بعون عاشر شد
هر گاه که قوت سعد و نحس برابر باشد اثر نحس زود و تر بدید اید بدان واسطه که زحل تری تر است
است و مریخ قوی تر از زهره بسبب اعتدال ملک و بطی سیر و قطع جرم و باز عالم قشر نکون نیاد
بهست و صاحب غالب بر کون طالع مدار احکام در طالعها بر کوکب بیشتر بهست لیس بر مستقل بس بر صاحب
بیت هر یک بر بنج تر تیب اگر بایت بشیوه دیگران شریک باشد بر تر تیب و اگر بیج کدام بایت نشود مان طالع
را باشد هم چنین بود بحال ... ارباب منتهات طالع و نیز چنین را اثر قوت است در سعادت و قوت
تا ان حد که سعادت ایشان نحوست هر دو نحس را دفع کنند اگرچه در طالع قران کرده باشد ...
چون درجه از بارت از پانزده درجه باشد در احکام خداوند دوم شریک او باشد یعنی صاحب طالع و کران
بیست و پنج درجه بیشتر حکم ان طالع از بهر دوم دیگر و مطلق بر خلاف این دیگران گفته اند و این حجت
به برجی را اشتراکی دیگر بهست و بهست را اشتراکی دیگر ... بر بیت دلیل ظاهر است و شبه دلیل باطل
یعنی پنج درجه آخر را از هر خانه که ایزا در حالت مردان و بیست شمرد خواند اگر کوکبی یا دلیل ایران

در جاست باشد ایشان را اعتبار نکنند و ضایع خوانند و اگر بعد بعض پیشتر از ان در درجه باشد بصورت قران
با [illegible] و [illegible] بروج ان خانه بعید [illegible] باشد [illegible] کنند و بعض [illegible] ان خانه که [illegible]
او باشد [illegible] جزر آفتاب از قران مریخ و مقابله زحل است و جزر قمر از قران زحل و مقابله مریخ
هر کدام بیشتر باشد عظیم القدر بود و اما طالع یا عاشر یا [illegible] خیر السعود باید [illegible] سهم السعادة اقتضا سعادت کند
صاحب طالع را [illegible] خارج از نسبت [illegible] حال در طالع [illegible] اقتضا حاکمی [illegible]
کرده و اگر در طالع [illegible] شود بر اکثر اقالیم عالم مستولی باشد اما ان کوکب اگر بر مزاج [illegible]
باشد [illegible] دولت [illegible] کند و اگر بر مزاج سعدی [illegible] باشد [illegible] کند و
دل فرح [illegible] و بعکس این حکم نیز بر عکس باشد [illegible] از روی تشبیه [illegible] در احتراق [illegible]
که نقطه بنقطه شود [illegible] پاره پاره گردد و [illegible] چون [illegible] که [illegible] گردد و پیشتر [illegible] شود مشتری چون [illegible]
[illegible] و سعد [illegible] ظاهر شود و مریخ چون [illegible] که [illegible] ان [illegible] چون [illegible]
[illegible] باتش [illegible] در [illegible] و چون [illegible] که باتش رسد [illegible] افروخته گردد ضعیف شود
و قمر در اجتماع چون [illegible] و [illegible] و [illegible] باطل گردد [illegible] کوکب [illegible]
آفتاب دلیل [illegible] است و بیرون آمدن [illegible] و [illegible] تحت الشعاع دلیل [illegible] ضعف و مرض است
و احتراق دلیل مرگ و هلاکت زیرا که احتراق مزاج کوکب را باطل میکند [illegible] استادان این
صنعت شریف سهمی [illegible] حوادث عالم [illegible] کوکب که [illegible] ترتیب [illegible]
حرکت [illegible] نسبت [illegible] ترتیب و در غایت سرعت [illegible] سال [illegible]
حال [illegible] اکثر [illegible] رفیع القدر چون [illegible] وقت و دولت [illegible]
دانگ [illegible] چون صناعت و زراعت و معاملت و [illegible] سهم مذکور [illegible] مرتبه [illegible]
[illegible] و چون مراد [illegible] اینجا [illegible] آن [illegible] که هرگاه که فضل حرکت ماه بر آفتاب بگیریم و [illegible]
بران افزاییم اگر مستقیم باشد و [illegible] اگر راجع باشد حاصل حرکت آن سهم بود و در [illegible]
آفتاب را از موضع ماه نقصان کنیم و موضع [illegible] بر باقی افزاییم تا موضع سهم الحوادث [illegible]
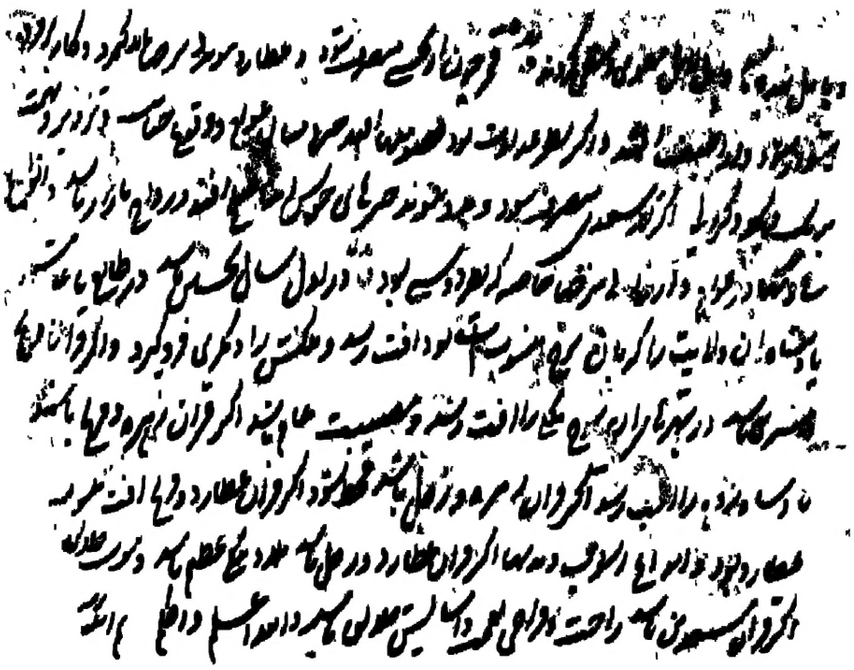
و در این وقت اجتماع ایشان هم مقارنه زحل باشد و در استقبال هم مقابله او با جای این وقت
اشاره می‌کند بر نحوست اجتماع و استقبال ایشانست و تخمین [illegible] زحل [illegible] سیر [illegible]
نحست [illegible] هرگاه که ایشان [illegible] بود بر نجوم و باشتمالم سعد بود در خانهای ایشان بود و [illegible]
[illegible] بود بر آنچه [illegible] تا باشد و اگر منحوس بود و یا در خانهای [illegible] باشد [illegible] بود [illegible]
[illegible] در خانهای زحل بود دلیل کند بر [illegible] کارها [illegible] بود [illegible] خویش [illegible]
[illegible] در دلو و اگر در خانه مریخ بود [illegible] اخذ [illegible] و [illegible] سخت [illegible]
و اگر در خانهای [illegible] بود [illegible] و [illegible] و [illegible] شد [illegible] و [illegible] اگر در خانه
[illegible] بود [illegible] و [illegible] می‌کند [illegible] مردم [illegible] و [illegible]
[illegible] اگر [illegible] باشد [illegible] در [illegible] و [illegible] اگر در خانه [illegible] بود [illegible]
[illegible] و دلیل [illegible] مردم [illegible] و [illegible] اگر در خانه [illegible] بود [illegible]
و [illegible] در [illegible] مردم [illegible] و کتابت و [illegible] مانند [illegible]
و [illegible] مانند [illegible] اگر [illegible] چون در خانه [illegible] دلیل
کند بر [illegible] و [illegible] اگر در [illegible] باشد و [illegible] اگر در [illegible] باشد
دلیل کند بر [illegible] اگر [illegible] دلیل کند [illegible]
[illegible] اگر [illegible] باشد دلیل کند بر [illegible] و [illegible] دلیل کند بر
[illegible] و [illegible] اگر [illegible] باشد دلیل کند بر [illegible] احوال و [illegible] در [illegible] اگر در [illegible]
بود دلیل کند بر ضعف و [illegible] و اگر در [illegible] باشد دلیل کند بر خواری و [illegible] اگر در [illegible] دلیل
کند بر [illegible] و [illegible] اگر در [illegible] بود دلیل کند بر [illegible] و [illegible] اگر [illegible] دلیل کند
بر [illegible] باشد دلیل کند بر [illegible] و [illegible] اگر [illegible] باشد دلیل کند بر [illegible]
و [illegible] اگر [illegible] بود دلیل بر [illegible] و [illegible] و دلایل [illegible]
[illegible] خسوف و کسوف در [illegible] و [illegible] ظاهر تر بود برای [illegible] قابل